

**ПЪТЯТ
КЪМ
ДЖЕННЕТА**

Мухаммед бин Кутбуддин Изники

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДИСЛОВИЕ	5
АЛЛАХУ ТЕАЛЯ СЪЩЕСТВУВА И ТОЙ Е САМО ЕДИН.....	7
КАЧЕСТВАТА НА ИМАНА	17
СЪФАТ-И ЗАТИЙЙЕ	18
СЪФАТ-И СУБУТИЙЙЕ.....	19
40 НЕЩА, КОИТО СТАВАТ ПРИЧИНА ЗА ГУБЕНЕ НА ВЯРА	26
БЛАГОСЛОВЕНИТЕ СЪПРУГИ И СВЕЩЕНИТЕ ВОЙНИ, ВОДЕНИ ОТ ПЕЙГАМБЕРА НИ	39
ПОДРОБНИ ЗНАНИЯ ЗА ВЯРАТА	41
НЕЩА, КОИТО ИЗКАРВАТ ОТ ИСЛЯМА	44
ЗАПОВЕДИТЕ И ЗАБРАНИТЕ НА ИСЛЯМА	54
ОСНОВИТЕ НА ИСЛЯМА	59
НАМАЗ	61
ГУСЮЛ АБДЕСТ.....	64
ХАЙЗ И НИФАС	75
АБДЕСТ	92
ВИДОВЕ ВОДИ	92
СУННЕТИТЕ НА АБДЕСТА.....	93
УПОТРЕБА НА МИСВАК	94
МУСТЕХАБИТЕ НА АБДЕСТА	95
МЕКРУХИТЕ НА АБДЕСТА.....	96
НЕЩАТА, КОИТО РАЗВАЛЯТ АБДЕСТА.....	96
МОЛИТВИТЕ, КОИТО СЕ ЧЕТАТ ПО ВРЕМЕ НА АБДЕСТ	98
ТЕЙЕММУМ.....	99
ИСТИНДЖА, ИСТИБРА И ИСТИНКА	105
КАК СЕ ИЗВЪРШВА НАМАЗ.....	107
ЕЗАН-И МУХАММЕДИ	111
ВАДЖИБИТЕ НА НАМАЗА.....	118
СУННЕТИТЕ НА НАМАЗА.....	119
МУСТЕХАБИТЕ НА НАМАЗА.....	121
АДАБИТЕ НА НАМАЗА.....	122
МЕКРУХИТЕ НА НАМАЗА:.....	124
НЕЩА, КОИТО НАРУШАВАТ НАМАЗА.....	127

НЕЩА, КОИТО НЕ НАРУШАВАТ НАМАЗА	130
ДОСТОЙНСТВАТА НА ГРУПОВИЯ НАМАЗ	131
КАК СЕ СЛЕДВА ИМАМ ПО ВРЕМЕ НА НАМАЗ	132
ТА`ДИЛ-И ЕРКЯН ПО ВРЕМЕ НА НАМАЗ	133
НАМАЗ ПО ВРЕМЕ НА ПЪТУВАНЕ	134
ДОСТОЙНСТВАТА НА ИФТИТАХ ТЕКБИРА	137
ЗНАНИЯ ЗА ДЖЕННАТА	139
ПРОПУСНАТИ НАМАЗИ	141
ИСКАТ ЗА ПОКОЙНИКА	149
ПЕТЪЧЕН НАМАЗ	153
ИЗВЪРШВАНЕ НА НАМАЗ	160
ПРИТЕЖАНИЕ НА ИЗВИНИТЕЛНА ПРИЧИНА	161
НАМАЗ ПО ВРЕМЕ НА БОЛЕСТ	164
ВАЖНОСТТА НА НАМАЗА	167
ЗЕКЯТ	178
ОРУДЖ	190
КУРБАН	198
ХАДЖ	199
54 ФАРЗА	201
ГОЛЕМИТЕ ГРЕХОВЕ	204
АВРЕТ ЧАСТИТЕ И ЗАБУЛВАНЕТО НА ЖЕНИТЕ	209
КАЧЕСТВАТА НА МЮСЮЛМАНИНА	218
КРАСИВИ ПРАВИ	219
ДОСТОЙНСТАВА НА ЕСХАБА	222
ПРАВИЛА ПРИ ХРАНЕНЕ	225
БРАКЪТ В ИСЛЯМА	229
ИЗМИВАНЕ, ЗАВИВАНЕ В КЕФЕН И ПОГРЕБВАНЕ НА ПОКОЙНИКА	238
СЪСТОЯНИЯТА ПО ВРЕМЕ НА СМЪРТТА	241
СМЪРТТА НА МАЛКИТЕ ДЕЦА	246
СМЪРТТА НА ЖЕНИТЕ МЮСЮЛМАНКИ	248
СМЪРТТА НА УГНЕТЕНИТЕ, ТЪРПЕЛИВИТЕ, САМОТНИТЕ И ШЕХИДИТЕ	250
СМЪРТТА НА НЕВЕРНИЦИТЕ	252
ПОСЕЩЕНИЕТО НА ГРОБИЩАТА И ЧЕТЕНЕТО НА КОРАН-И КЕРИМ	256
Трети том, 9-о писмо	260

Трети том, 84-о писмо.....	261
114-о писмо.....	263
ПОСЛЕСЛОВ НА КНИГАТА ИЛМИХАЛ “ПЪТЯТ КЪМ ДЖЕННЕТА”	266

ИЛМИХАЛ ПЪТЯТ КЪМ ДЖЕННЕТА

ПРЕДИСЛОВИЕ

Аллаху теаля, за да бъдат хората щастливи на този и отвъдния свят и за да живеят заедно и спокойно в мир и разбирателство, включително и за да извести хората как трябва да изпълняват дълговете си към техния Създател, е изпратил на тях пейгамбери “алейхимусселям”. Посредством тези избрани личности, които във всяко едно отношение са по-превъзходни от останалите хора, посочил на рабите най-добрите начини на живот в този свят. Аллаху теаля е известил, че Мухаммед “алейхисселям” е последният и най-превъзходен сред всички тях, и е изпратен като пейгамбер на целият свят и на всички хора, които ще живеят до Къямета (Сетния ден). Аллаху теаля е оповестил Своите повели и забрани в голямата книга Коран-и керим, която низпослал на своя възлюбен Пейгамбер чрез меляикето Джебраил “алейхисселям” в протежение на двадесет и три години. Тъй като Коран-и керим е на арабски език, съдържа много дълбоки знания и дава информация за факти, които не могат да бъдат проумени от разума, той е изцяло разяснен от Мухаммед “алейхисселям” на неговите сподвижници (Есхаб) “алейхимурридван”. Пейгамберът ни “салляллаху алейхи ве селлем” е казал: **“Онзи, който тълкува Коран-и керим по-различно от моите разяснения, става кяфир (неверник)”**. Ислямските учени “рахиме хумуллаху теаля” научили обясненията на Мухаммед “алейхисселям” от неговите сподвижници и подробно са ги разяснили на достъпен за всеки език и подготвили книгите по тефсир (тълкувания на Коран-и керим). Тези учени се наричат ехли суннитски учени (учени сунити). Ехли суннитските учени са събрали и подредили сведенията, съдържащи се в разясненията (тълкуванията) на Коран-и керим и словата на Пейгамбера ни “алейхисселям” (хадис-и шерифи), като са ги поместили в ислямски книги, наречени илмихали. Тези, които желаят да изучат правилно и вярно известната от Аллаху теаля в Коран-и керим ислямска религия, трябва да прочетат тези книги илмихали.

Сега ви представяме книгата илмихал **“Пътят към Дженнета”**. Нейното истинско име е **“Мифтах-ул Дженнет”** т.е. ключът на вратата на Дженнета. Подготвена е от Мухаммед бин Кутбуддин Изники “рахиме хуллаху теаля”, починал в Одрин през 885 година по Хиджра, т.е. 1480 година по Григорианския календар.

Великият ислямски учен сеййид Абдулхаким Арваси “рахиме хуллаху теаля” каза: “Съставителят на илмихала **“Мифтах-ул Дженнет”** е бил праведен човек, ето защо прочитането на книгата допринася голяма полза.” – обстоятелство, поради което и ние издаваме въпросния илмихал. Разясненията, които сме направили на отделни места, са поставени в средни скоби. Тези пояснения са избрани и прибавени от други ислямски книги. Нито едно от тях не е лично мнение или възглед. Нека Аллаху теаля да опази всички ни от дебнещите в засада врагове на исляма и от разединение, разделение на групи, попадайки в коварните капани, скроени от еретиците, безмезхебниците и реформаторите в религията, които носят мюсюлмански имена и дори се представят за ислямски учени! Аллаху теаля да ни обедини в мезхеба на ехли суннет, който следва пътя на любимият ни Пейгамбер “салляллаху алейхи ве селлем”! Да ни отреди взаимоотнош и взаимопомощ! Амин.

[Когато човек се кани да извърши нещо, най-напред в сърцето му се появява мисъл. После той пожелава да я извърши, като това желание се нарича възнамерение. Тогава сърцето заповядва на органите да извършат съответното дело. Тази повеля се нарича предприемане. Извършването на действия от страна на органите се нарича кесб, придобиване. Нещата, които извършва сърцето се наричат нрави, характер (а делата са техни проявления). Мислите в човешкото сърце идват от шест места. Когато идват от Аллаху теаля, те се наричат **откровения**. Откровенията идват само в сърцата на пейгамберите. Помислите, донесени от меляикетата, се наричат **илхами**. Те идват в сърцата на пейгамберите “алейхи-муссалевату веттеслимат” и праведните мюсюлмани. Помислите, които идват от добрите мюсюлмани, се наричат **наставления**. Откровенията, илхамите и наставленията са винаги добри и полезни. Помислите от шейтана се наричат **весвесета**, а от нефса – **страсти**. Мислите, втълпени от лошите приятели, се наричат **подвеждания**. Наставления може да се дават на всякакви хора. Весвесетата и страстите на нефса идват в сърцата на грешните

мюсюлмани (фасъците) и неверниците. И двата вида са лоши и вредни. Харесваните и одобряваните от Аллаху теаля неща се наричат добри. А онези неща, които не одобрява и не харесва, се наричат лоши. Поради голямото си милосърдие, Аллаху теаля е съобщил в Коран-и керим добрите и лошите неща. Заповядал е да се извършват добрите и е забранил лошите. Тези повели и забрани се наричат ахкям-и ислямийе (законите на исляма). Ако едно сърце следва наставленията на добрите приятели и разума, т.е. ако следва исляма, то ще се изпълни с нур (сияние) и ще се пречисти, като така ще постигне щастие и покой в двата свята. Ако сърцето се подведе от заблуждаващите слова и писания на лошите хора и зъндъците, и последва нефса и шейтана, преставайки да се придържа към ахкям-и ислямийе, ще почернее и ще се разболява. Изпълненото със сияние сърце изпитва радост и наслада от подчинение на исляма, а почернялото изпитва радост от следване на лошите приятели и шейтана. Тъй като Аллаху теаля е изключително милостив, Той създава всяко дете с чисто сърце. С течение на времето, под въздействие на родителите и лошите приятели, сърцето почернява и става като тяхното.

ИЛМИХАЛ ПЪТЯТ КЪМ ДЖЕННЕТА

Ел-хамду лилляхиллезй джеаленā минет-тāлибйне ве лил-илми минеррāгъбйне вес-саяту вес-селяму аля Мухаммедил лезй ерселеху рахметен лил-āлемйне ве аля Āлихи ве Ес-хāбихи еджма'йн.

ИСЛЯМ

АЛЛАХУ ТЕАЛЯ СЪЩЕСТВУВА И ТОЙ Е САМО ЕДИН

[Аллаху теаля е създал всички същества. Преди това не е имало нищо друго освен Него. Той винаги е съществувал и не е създаден от никого. Ако Аллаху теаля не съществуваше по-рано, то тогава щеше да е нужна сила, която да Го създаде, защото нещо, което не съществува, не може да се появи ако липсва сила, която да го сътвори. Притежателят на силата, която е съществувала ви-

наги, е Аллаху теаля, Чието битие е изначално. Ако се каже, че притежателят на силата за творене е възникнал по-късно, то това ще рече, че Той е създаден от някого. Ако това твърдение се приеме за вярно, то по този начин биха се появили безкрайно много творци, което би означавало, че не би съществувал създател, който да е създал другите. Отсъствието на първия творец би означавало отсъствие на всичко друго, което Той е създал. Казано с други думи, ако липсваше творец, то създаденият от нищото материален и духовен свят, които виждаме и за които чуваме, не трябва да съществуват. Но тъй като съществуват материята и духа, то би трябвало да има един единствен създател, който винаги да съществува.

Аллаху теаля най-напред е създал простите вещества (градивните частици на материята), душите и меляикетата. Сега простите вещества биват наричани елементи. Днес са познати 105 вида от тях. Аллаху теаля е сътворил всички материални същества и тела от тези елементи и продължава да създава. Желязото, сярата, водородът, кислородът и хлорът са все елементи. Аллаху теаля не е оповестил на хората преди колко милиони години е създал тези елементи. Не е известил и кога е започнал да създава съставените от тях небеса, земя и живи същества. Одушевени и неодушевени, всички те имат определен живот. Когато настъпи времето, те биват създавани, а когато свърши техният живот, биват унищожавани. Те биват създавани, както от небитието (нищото), така и от нещо друго – постепенно или изведнъж – като първото изчезва, а се появяват други.

Аллаху теаля е създал първия човек от неживи вещества и душа. Преди това не е имало никакво човешко същество. Животните, тревите, джиновете и меляикетата са били сътворени преди него. Името на първия човек е Адем “алейхиссаяту весселям”. От него Аллаху теаля е създал първата жена, Хавва. Цялото човечество е тяхно потомство. Животните, по същия начин, са се появили от първите създадени. Ние виждаме, че всичко живо и неживо бива подлагано на изменения. А това, което е вечно, никога не претърпява промяна. По време на физическите явления състоянията на веществата се изменят. В химичните реакции пък се изменя същността на веществата. Изчезват едни и се появяват други. В ядрените реакции пък, изчезват веществата и елементи-

те, и се появява енергия. Подобни изменения, появата на едни създания от други, не може да са започнали в безкрая. Те би трябвало да имат начало, да са възникнали от първично създадените вещества и елементи, защото “безкрай” означава “липса на начало”.

Враговете на исляма, за да подведат децата на мюсюлманите, се представят за учени в природните науки. Твърдят, че хората са произлезли от маймуните и заявяват: “Така е казал английският лекар Дарвин”. Лъжат! Дарвин никога не е поддържал това мнение. Той е писал за борбата за живот сред живите същества. В своята книга **“Произходът на видовете”** заявява, че живите същества се приспособяват към околната среда, в резултат на което претърпяват малки изменения. Той не е казал, че един вид се превръща в друг. Съюзът на английските учени през 1980 година организира събрание в Салфорд, при което преподавателят от университета Свенсии проф. Джон Дурант направи следното изказване: “Мненията на Дарвин за произхода на човека се превърнаха в модерен мит. Тази измислица не предизвика нищо друго освен вреда на научното и общественото ни развитие. Еволюционните глупости оказаха разрушително влияние върху научните изследвания. Това отвори път за ненужни спорове, изопачаване и големи злоупотреби с науката. Днес теорията на Дарвин е рухнала – тя е нищо повече от купище мизерни и извергнати мисли.” Думите на проф. Дурант, изказани за неговия сънародник, са един от най-интересните отговори в името на науката за дарвинистите. Днешното желание относно обнародването на еволюционната теория сред хора с различни културни нива е на идеологическо ниво, а не научно. Тази теория се използва като средство за внушаване на материалистическата философия (за атеизиране, обезверяване на хората). Твърдението, че хората са произлезли от маймуните не се основава нито на науката, нито на естествознанието. Не са и думи на Дарвин. Това са лъжи на невежите врагове на исляма, които си нямат понятие от природни науки. Учените никога не биха изrekli такива невежи и глупави слова. Онзи, който е завършил университет и получил диплома, ако се увлече в наслади и забавления, и спре да се развива в своята специалност, като забрави и придобитите преди това знания, не може да бъде наречен човек на науката. Ако на всичкото отгоре се захване

да руши исляма чрез лъжливи и измамни слова и писания, представяйки ги за научни и технически истини, той ще се превърне в зловреден и презрян микроб, предател за обществото. Неговата диплома и етикет играят ролята на капан за подвеждане на младежта. Такива фанатици в науката, които представят своите лъжи и клевети за научни постижения, се наричат псевдоучени. Не трябва да се подлъгваме от тях.

Аллаху теалю желае хората да живеят в мир и спокойствие на този свят и да достигнат вечно блаженство в отвъдния. Ето защо Той е заповядал полезните неща, които са повод за щастие и забранил вредните такива, които са повод за гибел. Всеки човек, религиозен или не, вярващ или атеист, живее в мир и спокойствие на този свят в зависимост от степента на подчинение на ахкям-и ислямийе, т.е. на повелите и забраните на Аллаху теалю, независимо дали го прави съзнателно или не. Това може да се оприличи на действието на полезно лекарство, което лекува всички, които го използват. Днес много хора и народи, неизповядващи никаква религия, и неверниците постигат успех в много земни дела, защото работят съгласно предписанията на Коран-и керим, но за да има полза от това и в ахирета, т.е. за печелене на безкрайно блаженство е нужно да се спазват предписанията на Коран-и керим, вярвайки в тях.

Първата заповед на Аллаху теалю е иманът (вярата), а първата забрана е неверието. Да се повярва означава да се приеме, че Мухаммед “алейхисселям” е последният пейгамбер на Аллаху теалю. Аллаху теалю е изпратил на него Своите повели и забрани на арабски език чрез откровение (вахий). С други думи, съобщил му ги е чрез меляике, а той е оповестил всички тези повели на хората. Това, което Аллаху теалю е съобщил на арабски език чрез меляике, се нарича Коран-и керим. Книгата, в която е записан целият Коран-и керим, се нарича мусхаф. Коран-и керим е слово на Аллаху теалю, а не на Мухаммед “алейхисселям”. Нито един човек не може да изрече подобно слово. Всичко онова, което се съобщава в Коран-и керим, се нарича ислям. Хората, които са повярвали от все сърце на всичко това, се наричат му’мини или мюсюлмани. Нехаресването, отричането дори на едно от тези неща е куфр (неверие) – такъв човек става враг на Аллаху теалю. Да се повярва в съществуването на Къямета (Съдния ден), джиновете,

меляикетата и във факта, че пейгамберът Адем “алеихиссаляту весселям” е праотецът на всички хора и първи пейгамбер, става единствено чрез сърцето. Това са знания за имана (вярата), ити-када и акайда. В нещата, които трябва да бъдат извършвани или отбягвани с тяло и сърце (душа), трябва хем да се вярва, хем да се изпълняват или отбягват. Те се наричат знания за ахкям-и ислямийе. Приемането на тези знания е част от имана (вярата). Тяхното изпълнение или отбягване се нарича правене на ибадет (поклонение). Изразяването на възнамерение при следване на ахкям-и ислямийе се нарича изпълняване на ибадет. Повелите и забраните на Аллаху теаля се наричат ахкям-и ислямийе или ахкям-и иляхийе. Повелите се наричат фарзове, а забраните харам-и. Оттук се разбира, че онзи, който не приема ибадетите за свое задължение, не им отдава значение, става кяфир [враг на Аллаху теаля.] А онзи, който вярва в тях, но не ги изпълнява, не става кяфир, а фасик (грешник). Мюсюлманин, който вярва в знанията за исляма и ги спазва според своите сили и възможности, се нарича салих (праведен). Онзи вярващ, който спазва ислямските предписания, за да спечели одобрението и любовта на Аллаху теаля, и обича един муршид (наставник, пътеводител, ислямски учен), също се нарича салих, т.е. добър човек. А онези, които вече са спечелили одобрението и обичта на Аллаху теаля, се наричат ариффи или евлии. Онзи евлия, който помага на хората за печелене на тази обич, се нарича муршид. Всички тези благословени и избрани хора се наричат садъци. Всички те са праведни мюсюлмани. Добрите мюсюлмани няма да влязат изобщо в Джехеннема, а неверниците непременно ще бъдат отведени там. Ще бъдат подложени на вечно наказание и никога няма да излязат оттат. Ако един неверник повярва (приеме вярата), всички негови грехове се опрощават. Грешникът (фасък) ако се разкае (направи тевбе) и започне да извършва ибадети, няма да бъде хвърлен в Джехеннема и подобно на добрите (салих) мюсюлмани ще бъде отведен директно в Дженнета. Ако не се разкае, той или ще бъде опростен чрез шефаат (застъпничество) или безпричинно помилван от Аллаху теаля, и ще влезе в Дженнета, или (ако не бъде опростен) ще изтърпи наказание в Джехеннема в зависимост от греховете му, а после ще бъде отведен в Дженнета.

Коран-и керим е низпослан в съответствие с граматиката на говорения по онова време арабски език и е подреден подобно на стиховете. Пълен е с тънкостите на арабския език. Съответства на всички нюанси на науките беди', беян, ме`ани и белягат. Ето защо той е много труден за разбиране. Онзи, който не познава тънкостите на арабския език, дори да чете и пише на арабски, не може да разбере правилно Коран-и керим. Дори онези, които са знаели тези тънкости, не са разбирали Куран-и керим, и много негови места са били разяснени от Пейгамбера ни Мухаммед "алеихисселям". Тези пояснения се наричат хадис-и шерифи. Есхаб-и кирам "ридвануллахи теаля алейхим еджма'ин" са предали на следващото поколение това, което са чули и научили от Пейгамбера ни Мухаммед "алеихисселям". С течение на времето сърцата започнали да почерняват и особено новоприелите исляма са се захванали да тълкуват Коран-и керим според техния ограничен разум и грешни възгледи, като така разбрали от Коран-и керим неща, които не съответствали на съобщенията от Мухаммед "алеихисселям" знания. Враговете на исляма разпалили това разделение и разединение, като така се появили седемдесет и две грешни, изопачени вярвания. Такива мюсюлмани с еретични вероубеждения се наричат ехли бид`ат или заблудени. Всички привърженици на тези седемдесет и две групи непременно ще отидат в Джехеннема, но тъй като те са мюсюлмани, няма да останат вечно там. След наказанието ще бъдат изкарани оттам и отведени в Дженнета. Ако вярванията им не съответстват на едно указание, което ясно е съобщено в Коран-и керим и хадис-и шерифите, тогава те напускат исляма и стават неверници. Подобни еретици се наричат мулхиди. Мулхидът продължава да приема себе си за мюсюлманин.

Ислямските учени, които са изучили по правилен начин знанията за вярата от Есхаб-и кирам "ридвануллахи теаля алейхим еджма'ин" и са ги записали в книги, се наричат ехли суннитски учени "рахметуллахи алейхим еджмаин". Това са онези учени, които са се издигнали до степената на иджтихад¹ в един от чети-

¹ **Иджтихад** – Извличане на закони за неща, които не са ясно съобщени в Коран-и керим и хадис-и шерифите, чрез тяхното оприличаване на ясно съобщенията. Големите ислямски учени, способни да вършат иджтихад, се

рите мезхеба. Тези учени не се захванали да поясняват Коран-и керим според своя разум и виждания, а повярвали само в онова, което изучили от Есхаб-и кирам. Те не следвали своите разбира- ния и възгледи, а разпространявали правилния път на Пейгамбера ни Мухаммед “алеихисселям”. Османската империя е била мю- сюлманска държава и е следвала вярата на ехли суннет (били са сунити).

От това, което е известно по-горе, става ясно, а и в много цен- ни книги пише, че за спасение от нещастията на този и отвъдния свят и за постигане на покой и щастие, е необходимо най-напред да се повярва така, както са съобщили учените сунити (ехли сун- нитските учени), т.е. да се изучи и да се повярва във всичко, кое- то са известили те. Онзи, който не изповядва вярата на ехли сун- нет (сунитската вяра), става или ехли бид`ат, т.е. мюсюлманин еретик, или мулхид (неверник, който вярва, че е мюсюлманин). Второто задължение на мюсюлманина, чиято вяра е правилна, е да стане салих, добър човек, т.е. да полага старание за спечелване на одобрението и обичта на Аллаху теаля. За целта е необходимо да изучи предписаните ислямски знания, които трябва да се из- пълняват и отбягват с тяло и душа (сърце) и да живее съгласно тях. Казано иначе, да прави ибадет (поклонение). Ехли суннитс- ките учени “рахиме-хумуллаху теаля” при разясняване на знания- та за ибадетите се разделили на четири направления, като така се появили четирите мезхеба. Разликите между тях са малки и то в несъществените неща. Тяхната еднаква вяра ги обединява, пора- ди което едни с други се обичат и уважават. Всеки мюсюлманин трябва да изпълнява ибадетите съгласно един от четирите мезхе- ба. А онзи, който не следва нито един от тях, напуска ехли сун- нет. Това е записано в разяснението към “Дурр-ул-мухтар” на Тахтави в главата Зебаих.

наричат муджтехиди. Знанията, получени от муджтехидата чрез неговия иджитихад, се наричат “негов мезхеб”. Грешката в иджитихада не е грях. В хадїс-и шерїф се казва: **“Учен ако сгреша в иджитихада си получава един, а ако улучи – два севāба.”**

Иджитихадът и къясът не са бид`ати, защото те разкриват значенията на насовете (āйетите и хадїс-и шерїфите), а не нещо друго. (имām Раббāнї)

Всеки неверник, попаднал в плен по време на война, и всички останали неверници в мирно време, ако кажат, че са приели исляма, техните думи се приемат за истина. Те веднага трябва да научат и повярват в шестте условия на вярата, след което, при първа възможност, незабавно трябва да изучат фарзовете (повелите) и харамите (забраните), и да постъпват съгласно наученото. Ако не ги изучат или не отдават значение на дори едно от тях, то те няма да са отдали значение на религията на Аллаху теаля. Това изкарва човек от религията. Такива хора се наричат муртеди (вероотстъпници). Онези от тях, които се представят за ислямски учени и се опитват да заблуждаят мюсюлманите, се наричат зъндъци. Не трябва да се заблуждаваме от лъжите на зъндъците. Онзи, който е в състояние, в което да може да пази своите материални интереси от измама и гибел, стане балиг (разумен и полово зрял според религията) без да познава исляма, става вероотстъпник. Това е записано в превода на книгата **“Сиер-и Кебир шерхи”** на 116-а стр. и в **“Дурр-ул-мухтар”** в края на глава **“Бракосъчетанието на неверника”**. В книгата **“Дурр-ул-мухтар”**, във въпросната част, пише: “Ако едно омъжено момиче не познава исляма, когато стане балиг, нейният брак се разваля според исляма [защото става муртед]. На това момиче трябва да ѝ се обяснят качествата на Аллаху теаля, а тя да повтори и каже, че ги приема!” Ибни Абидин **“рахиме-хуллаху теаля”**, обяснявайки тези неща, казва следното в своята книга: “Момичето преди пълнолетие се счита, че е във вярата на родителите си мюсюлмани. Когато достигне пълнолетие (9 годишна възраст) тя не се води по вярата на родителите си. (Трябва сама да потвърди.) Ако в това положение не познава исляма, тя се смята за муртед (вероотстъпница). Човек дори да знае шестте условия на вярата, ако не вярва в тях, дори да произнася **Келиме-и тевхид**, т.е. **“Ля иляхе илляллах, Мухаммедун расулюллах”**, не може да стане мюсюлманин. Онзи, който повярва в шестте условия на вярата и каже, че приема заповедите и забраните на Аллаху теаля, става мюсюлманин. От това следва, че всеки мюсюлманин е длъжен да накара своите деца да наизустят и да научат подобаващо значението на: **“Аменту билляхи ве мелйикетиhi ве кутубихи ве русулиhi вел йевмил-ахири ве бил кадери хайриhi ве шерриhi миналлахи теаля вел ба`су ба`дел мевти хаккун, ешхеду ен ля иляхе илляллах ве ешхе-**

ду енене Мухаммеден абдуху̀ в расу̀люх.” Ако едно мюсюлманско дете не знае тези шест условия на вярата и дори една заповед или забрана на исляма, и не потвърди, че вярва в тях, когато израсне (стане балиг), ще стане вероотстъпник. В книгата **“Вярата нужна на всеки”** ще намерите подробни пояснения за тези шест условия на вярата. Ето защо всеки мюсюлманин трябва внимателно да я прочете и да се стреми широко да я разпространи сред децата, роднините и приятелското си обкръжение. Ние трябва да бъдем много внимателни да не възпитаваме децата си като муртеди. Още от малки трябва да ги научим на вярата и повелите на исляма, абдеста, гусюла и намаза. Първото и най-важно задължение на всеки родител е да възпита своето дете като мюсюлманин.

В книгата **“Дурер в Гурер”** се казва: “На онзи мъж, който е станал муртед, трябва да му се каже (от страна на държавните органи в ислямската държава): “Стани мюслиманин”. Разясняват му се нещата, за които е изпаднал в съмнение. Ако поиска време, държи се в затвора за три дни. Ако направи тевбе, неговото покаяние се приема. Ако не се разкае, с решение на съда бива екзекутиран от държавните органи. Жената муртед (вероотстъпница) не се екзекутира. Тя бива осъдена на затвор, докато стане мюсюлманка. Ако избяга в дар-ул харб (немюсюлманска държава), тя не става наложница. Ако бъде пленена по време на война, тогава става. Когато човек стане муртед неговият брак (никях) се разтрогва. Губи правото на собственост върху всичко, което притежава. Ако наново приеме исляма, възвръща собствеността си. Ако умре или избяга в дар-ул харб [или ако стане муртед в дар-ул харб], неговият имот става притежание на наследниците. [Ако няма наследник, тогава се дава на онези, които имат право да вземат от бейт-ул мал (държавна хазна).] Муртедът не може да бъде наследник на друг муртед. Това, което е спечелил като муртед, не се признава за негова собственост, а се отнема от държавата (фей). Неговите споразумения в търговията и отдаването под наем, и извършените подаръци стават невалидни. Ако отново стане мюсюлманин, те отново влизат в сила (стават валидни). Предишните ибадети не ги наваксва, но трябва отново да извърши хадж (ако е богат според исляма).” Най-наложителните неща за научаване, след вярата, са знанията за абдест, гусюл и намаз.

Шестте условия на вярата са: вяра в съществуването, единството и качествата на Аллаху теалю; вяра в меляикетата; вяра в пейгамберите; вяра в книгите; вяра в това, което ще се случи на ахирета; вяра в каза и кадер (съдбата и предопределението). По-нататък ще разясним всяко едно от тях поотделно.

Казано най-общо, тялото и сърцето трябва да спазват повелите и забраните в ислямската религия, а сърцето да бъде будно (да не забравя Аллаху теалю). На хората с небрежни, нехайни сърца [т.е. такива, които не споменават и размислят за величието на Аллаху теалю, за дженнетските блага и за яростта на джехеннемския огън] е трудно да се подчиняват тялом на исляма. Задължението на учените в науката фъкх е да съобщават фетви². Улесняването на хората в спазването на тези фетви е дело на евлиите³. За да може тялото да се подчинява с радост и леснина на исляма, сърцето трябва да бъде чисто. Но онзи, който отдава значение само на чистотата на сърцето, на подобряването на нравствеността, а не отдава значение на изпълняването на поклоненията чрез тяло, става мулхид. Неговите необичайни успехи, като даване на информация за неизвестното (гадаене) и изцеляване на болни чрез молитви, които всъщност се получават чрез полиране на нефса⁴, се наричат истидраджи⁵. Това повлича тях и техните последователи в Джехеннема. Признакът за чисто сърце и послушен нефс е усещането на радост и лекота в изпълнението на телесните задължения на исляма. Онези, които не са адаптирали своите тела и сетива според изискванията на исляма, дори да заявяват, че техните сърца са чисти и че всъщност именно това е важното, ще са изrekli празни, безполезни слова. С тези думи те заблуждават себе си и околните.

² Фетва – Отговор на муджтехид относно това дали едно действие съответства или не на исляма.

³ Евлия – Любим раб на Аллаху теалю.

⁴ Нефс – Зла сила, която се намира в човешкия мозък и не иска да следва исляма.

⁵ Истидрадж – Необикновените, свръхестествените явления при пейгамберите се наричат чудеса (муджизета), а същите тези явления при евлиите (приближените раби на Аллаху теалю) се наричат керамети, а при хора, които открито вършат грехове или при неверници, се наричат истидраджи.

КАЧЕСТВАТА НА ИМАНА (ВЯРАТА)

Учените сунити съобщават, че качествата на вярата са шест:

АМЕНТУ БИЛЛЯХИ: Повярвах в съществуването и единството на Аллаху азим-уш-шан.

Аллаху азим-уш-шан съществува и е само един.

Няма съдружници и подобия.

Той е безпространствен. (Пречист е от недостатъка да заема пространство.)

Притежава съвършени качества и е пречист от недостатъци.

Притежател на съвършени качества е само Аллаху азим-уш-шан. Недостатъци притежаваме ние.

Примери за недостатъци са липсващите или увредени крайници, слепотата, болестта, здравето, храненето и подобните на тях неща.

Качествата, които Аллаху азим-уш-шан притежава, са съвършени. Примери за такива качества са създаването на всички творения на земята и небесата, във въздуха, водата, земната повърхност и пръста; на поддържането на съществуването и препитаването на многобройните създания, които проумяваме или не проумяваме – в повечето случаи – поради нашето безсилие. Той притежава абсолютната сила да прави каквото пожелае.

Всяко създание е признак на съвършените качества на Аллаху азим-уш-шан.

Качествата на Аллаху азим-уш-шан, които са ваджиб (задължителни) да ги знаем, са двадесет и две. Също така има и двадесет и две качества, които е невъзможно (мухал) да притежава.

Ваджиб означава необходимост. Тези качества са притежавани от Аллаху азим-уш-шан. Той не притежава качества, които са мухал (невъзможни). Мухал е противоположното на ваджиб. Т.е. те не могат да съществуват.

Едно от качества на Аллаху азим-уш-шан, които е ваджиб да знаем, е вуджуд, т.е. съществуване.

Доказателството за съществуването на Аллаху азим-уш-шан по пътя на преданието е словото на Аллаху теаля: **“Инненй енел-лāху”**. Доказателството по пътя на разума е че непременно трябва да съществува един създател, който да е сътворил тези светове

от небитието. Несъществуването на такъв създател е мухал (невъзможно, немислимо).

СЪФАТ-И ЗАТИЙЙЕ

Съфат-и затиййе на Аллаху азим-уш-шан, които за нас е ваджиб да знаем, са пет:

1. **Къдем** – съществуването на Аллаху азим-уш-шан няма начало.

2. **Бека** – съществуването на Аллаху азим-уш-шан няма край. Това се нарича ваджиб-ул вуджуд. Доказателството по пътя на преданието е трети аyet на сура Хадид. Доказателството по пътя на разума е че ако имаше начало и край, трябваше да е бил сътворен, което пък ще рече, че е безсилен и нуждаещ се. А безсилният и нуждаещият се не може да сътвори нищо. Това е немислимо за Аллаху азим-уш-шан.

3. **Къям би нефсихи** – Аллаху азим-уш-шан не се нуждае от нищо и никого в Своите същност, качества и дела. Доказателството по пътя на преданието е последният аyet на сура Мухаммед “алейхисселям”. Доказателството по пътя на разума е че ако не притежаваше тези качества, Той щеше да е безсилен и нуждаещ се, а безсилието и нуждата са немислими за Аллаху азим-уш-шан.

4. **Мухалефетун лил-хавадис** – Аллаху азим-уш-шан в Своите същност и качества не прилича на нито едно създание. Доказателството по пътя на преданието е единадесети аyet на сура Шура. Доказателството по пътя на разума е че ако не притежаваше тези качества, Той щеше да е безсилен и нуждаещ се, а безсилието и нуждата са немислими за Аллаху азим-уш-шан.

5. **Вахданиййет** – Аллаху азим-уш-шан в Своите същност, качества и дела няма съдружници и подобни. Доказателството по пътя на преданието е първи аyet на сура Ихляс. Доказателството по пътя на разума е че ако имаше съдружник, то световите щяха да изчезнат. Единият щеше да пожелае сътворението на нещо, а другият не.

[Според мнозинството учени вуджуд т.е. съществуване е самостоятелно качества. Така съфат-и затиййе стават шест.]

СЪФАТ-И СУБУТИЙЕ

Съфат-и субутийе на Аллаху азим-уш-шан, които за нас е ваджиб да знаем, са осем: Хаят, илм, сем, басар, ираде, кудрет, келям и теквин.

Значенията на тези качества са:

1. **Хаят** – Аллаху азим-уш-шан е жив. Доказателството по пътя на преданието е първата част на двеста петдесет и пети айет на сура Бакара. Доказателството по пътя на разума е че ако Аллаху азим-уш-шан не беше жив, то създанията нямаше да бъдат сътворени.

2. **Илм** – Аллаху азим-уш-шан притежава качеството знание (знае всичко). Доказателството по пътя на преданието е двадесет и втори айет на сура Хащр. Доказателството по пътя на разума е че ако Аллаху азим-уш-шан не притежаваше знание, щеше да е безсилен и нуждаещ се, а безсилието и нуждата са немислими за Аллаху теаля.

3. **Сем** – Аллаху азим-уш-шан чува. Доказателството по пътя на преданието е първи айет на сура Исра. Доказателството по пътя на разума е че ако не притежаваше слух, щеше да е безсилен и нуждаещ се, а безсилието и нуждата са немислими за Аллаху азим-уш-шан.

4. **Басар** – Аллаху азим-уш-шан вижда. Доказателството по пътя на преданието е отново първи айет на сура Исра. Доказателството по пътя на разума е че ако не виждаше, щеше да е безсилен и нуждаещ се, а безсилието и нуждата са немислими за Аллаху теаля.

5. **Ираде** – Аллаху азим-уш-шан притежава воля, желание. Всичко става по Негова воля. Ако Той не прояви воля, нищо не може да възникне (да се случи). Той е проявил воля, желание и така е сътворил създанията. Доказателството по пътя на преданието е двадесет и седми айет на сура Ибрахим. Доказателството по пътя на разума е че ако не притежаваше воля, щеше да е безсилен и нуждаещ се, а безсилието и нуждата са немислими за Аллаху азим-уш-шан.

6. **Кудрет** – Аллаху азим-уш-шан притежава неограничена (безгранична) сила и мощ. Доказателството по пътя на преданието е сто шейсет и пети айет на сура Ал-и Имран. Доказателството по

пътя на разума е че ако не притежаваше неограничена сила и мощ, щеше да е безсилен и нуждаещ се, а безсилието и нуждата са невъзможни за Аллаху азим-уш-шан.

7. **Келям** – Аллаху азим-уш-шан притежава слово. Доказателството по пътя на преданието е сто шейсет и четвърти аят на сура Ниса. Доказателството по пътя на разума е че ако не притежаваше слово, щеше да е безсилен и нуждаещ се, а безсилието и нуждата са немислими за Аллаху азим-уш-шан.

8. **Теквин** – Аллаху азим-уш-шан е творец, създател. Той е създал всичко от небитието. Няма друг създател освен Него. Доказателството по пътя на преданието е шейсет и втори аят на сура Зумер. Доказателството по пътя на разума е че на земята и небесата съществуват чудни създания и творецът на всички тях е Аллаху азим-уш-шан. За друг, освен Него, не е позволено да се казва “създаде”, защото това изкарва човек от исляма. Човек не може да създава нищо.

Съфат-и Ма`невийе на Аллаху азим-уш-шан, които са ваджиб за нас да ги знаем, са осем. Хаййун, Алимун, Семи`ун, Басирун, Муридун, Кадирун, Мутекеллимун, Мукеввинун.

Значенията на тези благословени качества са както следва:

1. **Хаййун** – Аллаху азим-уш-шан е жив.
2. **Семи`ун** – Аллаху азим-уш-шан е чуващ със сем`и кадим (извечен слух).
3. **Басирун** – Аллаху азим-уш-шан е виждащ.
4. **Муридун** – Аллаху азим-уш-шан е желаещ с ираде-и кадим (извечна воля).
5. **Алимун** – Аллаху азим-уш-шан е знаещ с илм-и кадим (изначално знание).
6. **Кадирун** – Аллаху азим-уш-шан е могъщ с кудрет-и кадим (изначална сила и мощ).
7. **Мутекеллимун** – Аллаху азим-уш-шан е говорещ с келям-и кадим (изначално слово).

8. **Мукеввинун** – Аллаху теаля е създателят на всичко.

Качествата, които са немислими за Аллаху теаля, са противоположните на тези изброените.

ВЕ МЕЛЯИКЕТИХИ: Повярвах в меляикетата на Аллаху азим-уш-шан. Меляикетата на Аллаху азим-уш-шан съществуват. Те са сътворени от нур (сияние) и са телесни същества. [Тук ду-

мата тяло не приема значението, което е дадено в книгите по физика.] Не ядат, не пият и нямат пол. Слизат от небесата на земята и отново се издигат. Могат да приемат различни форми. Те не изпадат в непокорство към Аллаху азим-уш-шан дори за време колкото премигване на око. Не извършват грехове като нас. Сред тях има мукарреби (високопоставени) и пейгамбери.

Най-главни сред тях са Джебраил, Микяил, Исрафил и Азраил “алейхимусселям”. Те са пейгамберите на всички меляикета. Аллаху азим-уш-шан е възложил определено задължение за всеки един от тях. До Сетния ден няма да бъдат натоварени с други задължения.

ВЕ КУТУБИХИ: Повярвах в книгите на Аллаху азим-уш-шан.

Книгите на Аллаху азим-уш-шан съществуват. В Коран-и керим ни е известно за сто и четири книги. Сто от тях са малки книги. Наричат се сухуфи. Останалите четири книги са големи. Тевратът (Тора) е низпослан на хазрети Муса “алейхисселям” (Мойсей), Зебур (Псалми) на хазрети Давуд “алейхисселям” (Давид), Инджил (Евангелие) на хазрети Иса “алейхисселям” (Исус), а Коран-и керим на Пейгамбера ни Мухаммед “алейхисселям”. В нашата книга “**Не можа да отговори**” се съдържа обширна информация относно днешните книги, които юдеите и християните четат, и наричат “**Тора**” и “**Евангелие**”.

Десетте книги от стоте са низпослани на Адем “алейхисселям” (Адам), петдесет на Шит “алейхисселям” (Шис), тридесет на Идрис “алейхисселям” (Енох) и десет на Ибрахим “алейхисселям” (Авраам). Всички те са низпослани посредством Джебраил “алейхисселям” (Гавраил). Последно е низпослан Коран-и керим. Низпославането на Коран-и керим е било постепенно, айт по айт, в продължение на двадесет и три години. Неговите предписания ще са валидни до Къямета. Той е предпазен от изпадане в невалидност и изменение от хората.

ВЕ РУСУЛИХИ: Повярвах в пейгамберите “алейхимуссалева-ту веттеслимат” на Аллаху азим-уш-шан.

Пейгамберите “алейхимуссалева-ту веттеслимат” на Аллаху те-аля съществуват. Всички пейгамбери са хора. Първият пейгамбер е Адем “алейхисселям”, а последният е нашият Пейгамбер Мухаммед Мустафа “салляллаху алейхи ве селлем”. Измежду тях двамата са преминали много пейгамбери “алейхимуссалева-ту веттеслимат”.

веттеслимат”. Техният брой е известен само на Аллаху азим-уш-шан.

Качествата на пейгамберите “алейхимуссалевату веттеслимат”, които е ваджиб (трябва) да знаем, са пет: съдк, еманет, теблиг, исмет, фетанет.

1. **Съдк** – Всички пейгамбери “алейхимуссалевату веттеслимат” са правдиви в словата. Всяка тяхна дума е вярна.

2. **Еманет** – В никакъв случай не нарушават указаното им доверие.

3. **Теблиг** – Те знаят всички повели и забрани на Аллаху теаля, и ги оповестяват и довеждат до знанието на своя уммет (общност).

4. **Исмет** – Пейгамберите са предпазени от вършене на големи и малки грехове. Те не извършват никакви прегрешения. Безгрешни сред хората са единствено пейгамберите “алейхимусселям”. [Шиитите твърдят, че има и други безгрешни хора.]

5. **Фетанет** – Всички пейгамбери “алейхимуссалевату веттеслимат” са по-умни и мъдри от останалите хора.

Качествата, които са джаиз за пейгамберите “алейхимуссалевату веттеслимат”, са пет: ядене, пиене, разболяване и умирање, т.е. преминаване от един свят в друг. Те никога не са изпитвали обич и привързаност към този свят.

В Коран-и азим-уш-шан се споменават имената на двадесет и осем пейгамбери. Има указания, че за всеки е ваджиб да знае техните имена. Имената на пейгамберите “алейхимуссалевату веттеслимат” са: Адем, Идрис, Нух, Шис [Шит], Худ, Салих, Лют, Ибрахим, Исмаил, Исхак, Якуб, Юсуф, Шуайб, Муса, Харун, Давуд, Сюлейман, Юнус, Иляс, Елйеса`, Зул-кифл, Еюб, Зекерия, Яхия, Иса и Мухаммед “салеватуллахи аля небийина ве алейхим”. За Узейр, Люкман и Зюлкарнейн няма единодушие. Една част от учените казват, че те, заедно и с Хъдър “алейхисселям”, са пейгамбери, а други, че са велии (евлии). Във 2-ри том, 36-то писмо на “**Мектубат-и Ма’сумийе**” пише, че известията, посочващи Хъдър “алейхисселям” за пейгамбер, са силни. В 182-о писмо пише, че появата, виждането на Хъдър “алейхисселям” в човешка форма и извършването на някои дела от негова страна, не показва, че той е жив. Аллаху теаля е позволил на неговата

душа, а и на още много пейгамбери и евлии, да се показват в човешки вид. Тяхната поява не доказва, че те са живи.

Трябва да се казва: Елхамдулиллях (Хвала на Аллах)! Аз съм от потомството на първия пейгамбер Адем “алейхисселям” и от религията и общността на последния пейгамбер Мухаммед “алейхисселяту весселям”. Вахабиите не вярват, че Адем “алейхисселям” е пейгамбер. Освен това, тъй като наричат мюсюлманите мушрици (съдружаващи), те самите стават кяфири.

ВЕЛ ЙЕВМИЛ АХИРИ: Повярвах в Къяметския (Сетния, Съдния) ден, защото така е оповестил Аллаху теаля. Къяметският ден започва със съживяване на хората в гробовете и продължава, докато бъдат отведени те в Дженнета или Джехеннема. Всички ще умрем и после отново ще бъдем съживени. Дженнетът, Джехеннемът, Мизан (Везната), мостът Сърат, Хашр (събирането на всички хора на едно място), Нешр (разпределянето на хората в Дженнета и Джехеннема), гробното мъчение, въпросите в гроба, задавани от двете меляикета Мункер и Некир, са истини и ще се случат.

ВЕ БИЛ КАДЕРИ ХАЙРИХИ ВЕ ШЕРРИХИ МИНАЛЛАХИ ТЕАЛЯ: Повярвах, че доброто и лошото, нещата, които са се случили или ще се случат, стават по волята на Аллаху азим-ушшан, т.е. чрез Неговото извечно знание и желание; записване в Левх-ил Махфуз и настъпване на предопределеното време. В сърцето си нямам никакво съмнение в това.

Ешхеду ен ля иляхе илляллах ве ешхеду енне Мухаммеден абдуху ве расулюх.

Моят мезхеб в итикада (нещата, в които трябва да се вярва) е Ехли суннет вел джемаат. Аз принадлежа към този мезхеб. Вярванията на останалите седемдесет и две (еретични) групи са грешни и изопачени. Те ще отидат в Джехеннема.

[Онези, които обичат всички членове на Есхаб-и кирам “алейхимуридван”, се наричат ехли суннет (сунити). Всички сподвижници са били изключителни учени и праведни личности. Те присъствали в беседите, служили и помагали на най-високопоставения, най-превъзходния сред хората пейгамбера ни Мухаммед “салляллаху алейхи ве селлем”. Дори онези от Есхаб-и кирам, които най-малко са присъствали в компанията на Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”, стоят на по-високо стъпало от най-

извисените евлии несахабии. Състоянията, които са придобивали в беседите на Любимия на Аллаху теалю с един теведжух; съвършенствата, които се появявали в тях под въздействието на благословения му поглед и дъх, не могат да бъдат придобити от онези, които не са постигнали благого да имат телесна близост с него. Всички сподвижници “ридвануллахи теалю алейхим еджмаин” още в първата беседа с него се спасявали от подчинението на нефса. На нас ни е повелено да обичаме всеки един от тях. В първата страница на разяснението на книгата **“Шир`атул Ислям”** се казва: “За Есхаб-и кирам “алейхимуридван” говорете само добри неща и не проявявайте неблагоприличие към нито един от тях.” А що се отнася до заблудените седемдесет и две течения – едни са достигнали до едната крайност, а друго до другата. Част от тях се доверили само на разума, а други на философията и древногръцките философи. По този начин те започнали да извършват неща, които не са от ислямската религия, а дори и забранени. Привързали се към бид`атите (нововъведенията, реформите в религията). Изоставили суннета, т.е. исляма. Появили се такива, които ненавиждали Ебу Бекр Съддък и хазрети Омер “радияллаху анхума”, за които с иджма (единодушие) е установено, че са най-високопоставените, най-превъзходните сред Есхаб-и кирам. Дори се появили такива, които ненавиждали Пейгамбера ни Мухаммед “алейхисселям”, а други отричали, че Мираджът (Възнесението) се е състояло с дух и тяло.

Днес с изумление виждаме как някои жалки хора, които биват сочени за ислямски учени, разпространяват възгледите на исмаилитите, най-вредните сред всички седемдесет и две заблудени общности. Те твърдят, че майката и бащата на Пейгамбера ни Мухаммед “алейхисселям” са били кяфири, че той, преди да му бъде оповестено, че е пейгамбер, е принасял жертвоприношение на идолите – като за довод посочват някои шиитски книги. С тези и подобни тям рушителни писания се опитват да заблудят, да отровят младежта. Оттук съвсем ясно проличава, че целта на тези пораженци е да сломят ислямската религия, да откраднат вярата на младежта и да я повлекат в неверие. В хадис-и шериф се казва: **“Който тълкува Коран-и керим по свое разбиране, става кяфир.”** Ислямските учени са притежавали благоприличие. Внимавали какво говорят и пишат. Изпадали в дълбоки размисли, за да

не изрекат нещо погрешно. Да се говори по свое усмотрение и да не се предава ислямската религия от Едилле-и шерийе, т.е. да не се вземат предвид четирите основни доказателства в религията, а да се изтъкват грешни възгледи и неправилни мисли, е нещо, което никога няма да направят не само ислямските учени, а дори и обикновените мюсюлмани. Ние трябва добре да проумеем, че рушащите вярата слова и писания на невежи хора, непроумели величието на Пейгамбера ни “салляллаху алейхи ве селлем” и Есхаб-и кирам “ридвануллахи алейхим еджма’ин”, са пагубни и смъртоносни отрови. В един персийски стих по смисъл се казва: **“От страх от загуба на вяра треперя като върбово листо!”**

Нека Аллаху теаля да подсили в нашите сърца обичта към Неговите възлюбени раби и да ни закриля от бедата да обичаме Неговите врагове! Признакът за наличие на вяра в едно сърце е обичането на любимите раби на Аллаху теаля и необичането на онези, които Той не обича.]

Мезхевите в делата са четири: Мезхевите на имам а’зам (Ебу Ханифе), имам Шафи`и, имам Малик и имам Ахмед бин Ханбел “рахметуллахи алейхим”.

Мюсюлманите трябва да следват един от тях. И четирите са правилни и верни. И четирите мезхеба са ехли суннет (сунити). Ние принадлежим към мезхеба на имам а’зам “рахметуллахи алейх”. Последователите на този мезхеб се наричат ханефии.

За да не ни напусне вярата, трябва да обърнем внимание на шест неща:

1. Ние вярваме в неведомото (гайб). Нашата вяра е в невидимия свят, а не в очевидния. Ние не сме виждали с очите си Аллаху азим-уш-шан, но вярваме сякаш сме Го виждали и нямаме никакво съмнение в това.

2. На земята и небесата, сред хората, джиновете, меляикетата и пейгамберите “алейхимуссалевату веттеслимат” никой не знае неведомото. Само Аллаху азим-уш-шан го знае и известява на онези, които пожелае и каквото пожелае. [Неведоми са нещата, които не могат да бъдат разбрани чрез сетивните органи или изчисления и опити. За неведомото имат знания само онези, на които Той е известил].

3. Ние трябва да приемаме харама (забраненото) за харам и да вярваме по този начин.

4. Ние трябва да приемаме халяла (позволеното) за халял и да вярваме по този начин.

5. Винаги трябва да изпитваме страх от наказанието на Аллаху азим-уш-шан и да не сме сигурни, че ще го избегнем.

6. Колкото и да е грешен човек, не бива да губи надежда от милостта на Аллаху азим-уш-шан.

Ако някой не притежава едно от тези шест условия или притежава пет от тези условия и не притежава само едно, то неговата вяра в исляма е недействителна.

Човек сега може да притежава вяра, но има 40 неща, които стават причина за губене на иман на по-късен етап.

1 – Да се вярва по грешен начин. [Всеки, който се отклони дори и малко от вярата, съобщена от ехли суннитските учени, става еретик или неверник. Ако не вярва в нещата, в които задължително трябва да се повярва в исляма, незабавно напуска религията. Отричането на нещо, в което не е крайно наложително да се вярва, прави човека еретик. Това е причина за губене на вяра на последния дъх.]

2 – Слаба вяра, т.е. да не се изпълняват поклоненията в исляма, въпреки че се вярва в тях.

3 – Да се вършат неправилни неща с деветте органа.

4 – Да се настоява във вършене на голям грях. [Ето защо мюсюлманите не бива да пият алкохол, а жените и момичетата не бива да показват своите коси, крака и китки на чужди мъже.]

5 – Да не се оказва благодарност за благото “ислям”.

6 – Да не се изпитва страх от умирање без вяра.

7 – Да се угнетява.

8 – Да не се слуша езана, който се чете в съответствие със суннета. [Ако човек не отдава значение на такъв езан, напуска исляма.]

9 – Да не се подчинява на родителите и да се отхвърлят грубо техните заповеди, които попадат в категорията мубах (не са забранени в исляма).

10 – Да се заклева много често, дори клетвите да са истински.

11 – Да не се изпълнява та’дил-и еркян по време на руку, кавме, седжде и джелсе. Та’дил-и еркян означава да се остава в неподвижно състояние, колкото да се каже едно Субханаллах при изпълнение на посочените неща.

12 – Да не се отдава значение на намаза, научаването на знанията за неговото изпълнение и преподаването им на децата, както и да се пречи на онези, които извършват намаз.

13 – Да се употребяват дори в малки количества вино и всякакъв вид алкохолни напитки, които в големи количества опияняват. [Консумирането на бира също е харам.]

14 – Да се угнетяват мюсюлманите.

15 – Човек да представя себе си за евлия, въпреки че не е, и да преподава грешно религиозно знание; да се представя за учен в религията или проповедник, без да е научил знанията на ехли суннет. [Не бива да се четат фалшивите книги и слушат лекциите на такива лъжци.]

16 – Да се забравя или да не се отдава значение на извършен грях.

17 – Да се възгордява.

18 – Да се самохаресва, т.е. човек да харесва знанията и поклоненията си.

19 – Да се лицемерничи.

20 – Да се завижда на брат по религия.

21 – Да не се подчинява на съвместимите с исляма заповеди на правителството или учителите, и да се въстава против онези повели, които са в противоречие с исляма.

22 – Да се твърди, че даден човек е добър, без да се познава по-добаващо.

23 – Да се упорства в лъжата.

24 – Да се отбягват учените [и да не се четат книгите на сунитските учени].

25 – Да се удължават мустаците в повече, отколкото е суннет да бъдат.

26 – Мъжете да носят копринени дрехи. Допустимо е да се носи синтетична коприна или материал, тъкан с копринен вътък и памучна основа.

27 – Да се упорства в злословенето (гъйбет).

28 – Да се угнетяват съседите, дори да са немюсюлмани.

29 – Да се нервничи прекалено много за земни дела.

30 – Да се дава или получава лихва.

31 – Да се удължават ръкавите и крачолите на дрехите с цел показност.

- 32 – Да се правят магии.
- 33 – Да се прекъсва връзка с праведните махрем роднини.
- 34 – Да се изпитва омраза към любимите раби на Аллаху теаля и обич към онези, които искат да унищожат исляма.
- 35 – Да се изпитва ненавист към брат мюсюлманин повече от три дни.
- 36 – Да се продължава с прелюбодейството.
- 37 – Да се осъществяват хомосексуални връзки и да не се прави покаяние за това.
- 38 – Да не се изпълнява езан по начина в книгите по фикх (фъкх, фъкъх) и без да се спазва неговото време. Да не се оказва почит и да не се слуша езана, който се чете в съответствие със суннета.
- 39 – Да не се попречва със сладки слова на човек, който върши харам, при условие, че има възможност за това.
- 40 – Човек да дава съгласие, когато неговата жена или дъщеря, или всяка друга жена, която има право да предупреди, излизат по улиците с непокрити глави, ръце и крака, и носят украсени и напарфюмирани дрехи, и се срещат с лоши хора.
- Иман означава да се повярва от все сърце и да се потвърждава с език това, което пейгамберите са донесли от Аллаху азим-уш-шан. Вярата в Мухаммед “алеихисселям” и изпълняването на дадените от него указания се нарича **ислям**.
- Значенията на **религия** и **общност** са синоними в исляма. Знанията за вярата, които пейгамберите са донесли от Аллаху азим-уш-шан, се наричат **религия**.
- Знанията за делата, които нашият Пейгамбер “салляллаху алейхи ве селлем” е донесъл от Аллаху теаля, се наричат **ислям** или **ахкям-и ислямийе**.
- Достатъчно е да се повярва накратко. Не е нужно да се притежават знания с големи подробности за вярата. Вярата на мукал-лидите, т.е. на онези, които вярват без да разбират, е действителна, но има неща, които е необходимо да се знаят обширно и подробно.
- Иманът е три вида: Иман-и таклиди (вяра чрез имитиране), иман-и истидляли (дедуктивна, инференциална вяра) и иман-и хакики.
- Притежателят на **иман-и таклиди** не знае за фарзовете, ваджибите, суннетите и мустехабите. Вярва така, както е чувал от свои-

те родители и извършва ибадетите така, както е виждал от тях. Има голяма опасност от губене на такава вяра.

Притежателите на **иман-и истидляли** хем познават фарзовете, ваджибите, суннетите, мустехабите и харамите, хем спазват повелите и забраните в исляма. Те хем познават знанията за вярата, хем ги учат на другите. Те придобиват необходимите знания от учени в исляма или книги илмихали. Вярата на такива хора е силна.

Притежателите на **иман-и хакики** (съвършена вяра) не биха отрекли Аллаху теаля дори целият свят да отрече, и, едновременно с това, в сърцата им не биха се появили никакви колебания и съмнения. Тази вяра е като вярата на пейгамберите и е по-ценна от другите два вида.

Повелите и забраните в исляма са свързани с делата, а не вярата. Само с вяра може да се отиде в Дженнета, но само с дела (без вяра) не може. Вярата е ценна и без делата, но делата без вяра не се приемат. Делата, ибадетите и добрините на неверниците няма да имат абсолютно никаква стойност в Съдния ден. Вярата не може да се подари на друг човек, но севабите от делата могат. Вярата не може да се завещае, но могат да се завещаят дела, които да се извършат след смъртта на завещалия. Човек, който не изпълнява дела (заповедите и забраните на исляма), не става кяфир (не напуска исляма), но онзи, който отрича вярата или не отдава значение на делата и ибадетите в исляма, става. Делата могат да бъдат опростени за онези, които имат извинителна причина, но вярата не може да бъде опростена за никого.

Вярата, която всички пейгамбери са съобщавали на техните общности, е еднаква. Различия има само в заповедите и забраните, засягащи делата.

Вярата е два вида (друга класификация): **Иман-и хълки** и **иман-и кесби**.

Иман-и хълки е вярата във времето на ахд-и мисак, когато рабите са казали **“БЕЛЯ”** – “Да”.

Иман-и кесби е вярата, която се постига след достигане до умствена и полова зрялост според исляма (9 годишна възраст за момчетата, 12 за момчетата). Вярата на всички мюсюлмани е еднаква, но делата им са различни.

Иманът е постоянен фарз. Делата стават фарз, когато настъпи тяхното време. Иманът е фарз и за мюсюлманите, и за неверниците. Делата в исляма са задължителни само за мюсюлманите.

Има осем вида вяра:

Иман-и метбу – вярата на меляикетата.

Иман-и ма`сум – вярата на пейгамберите.

Иман-и макбул – вярата на мюсюлманите.

Иман-и мевкуф – грешната, изопачената вяра на ехл-и бид`ат (нововъведенците, еретиците).

Иман-и мердуд – привидната (фалшива) вяра на лицемерите.

Иман-и таклиди – вярата на онзи, който вярва така, както е чувал от своите родители и не се е обучавал при наставник, учен. Тази вяра е под опасност от губене.

Иман-и истидляли – вярата на онзи, който с доказателства е опознал Аллах Всевишния. Тази вяра е здрава.

Иман-и хакики – ако целият свят се събере на едно място и всички отрекат съществуването на Аллаху теалю, притежателят на такава вяра няма да отрече и в сърцето му няма да се появи колебание и съмнение. Както съобщихме и по-горе, такава вяра е по-високопоставена от останалите.

Положенията на вярата са три: Първото спасява врата от сабята. Второто предпазва имуществото от данъците джизйе и харадж. Третото предпазва тялото от вечно горене в Джехеннема.

“Аменту билляхи...” се нарича още съфат-и иман, му`менун бих, зат-и иман и асл-и иман в израз на неговите величие и чест.

Времената, в които трябва да се придобие вяра, са две: При достигане на умствена зрялост и при достигане на полова зрялост.

Причините за вярата са две: Сътворението на света и низпослането на Коран-и азим-уш-шан.

Доказателствата са два вида: Доказателства, които се основават на разума и доказателства, които се основават на преданието.

Същността на вярата е в две неща: Икрарун бил-лисан и тасдикун бил дженан. Т.е. да се потвърждава с език и да се повярва от сърце. А това от своя страна има две условия: Първото е сърцето да няма колебание и съмнение. Второто е да се знае (проумява) това, което езикът изрича.

Създание ли е вярата или не? То не е създание по отношение на това, че е напътствие от страна на Аллаху азим-уш-шан, но е създание по отношение на приемане и потвърждение от раба.

Дали вярата е едно цяло или се състои от части? Тя е едно цяло в сърцето, но има различни проявления в делата на органите на тялото.

Якин е познаване на същността на Аллаху азим-уш-шан с Неговите съвършени качества.

Хавф е страх от Аллаху азим-уш-шан.

Реджа е негубене на надежда от милостта на Аллаху азим-уш-шан.

Мухаббетуллах е обич към Аллаху теаля, Неговия Пейгамбер Мухаммед “алейхисселям”, ислямската религия и мюсюлманите.

Хая е срам от Аллаху теаля и от Неговия Пейгамбер Мухаммед “алейхисселям”.

Тевеккюл е поверяване на всички дела на Аллаху теаля. Оказване на доверие към Аллаху теаля, започвайки всяко дело.

Какво означават думите иман, ислям и ихсан?

Иман е вяра в съобщените от Мухаммед “алейхисселям” неща.

Ислям е спазване на повелите на Аллаху азим-уш-шан и отбягване на забраните.

Ихсан е извършване на поклонения, така сякаш се вижда Аллаху азим-уш-шан.

Речниковото значение на думата **иман** е безусловно потвърждение. В исляма означава вяра и потвърждение на шест определени условия.

Ма`рифет е да се познава Аллаху азим-уш-шан като притежател на съвършени качества и пречист от недостатъци.

Тевхид е вяра в единството на Аллаху азим-уш-шан и неприписване на съдружници Нему.

Ислямът (ахкям-и ислямийе) е сбор от повелите и забраните на Аллаху азим-уш-шан.

Религия и общност е проявяване на постоянство във вярата до сетния дъх.

Вярата е пазена от пет крепостни стени:

1. Увереност, категоричност (якин).
2. Искреност (ихляс).
3. Изпълняване на фарзовете и отбягване на харамите.

4. Придържане към суннета.

5. Съблюдаване на едебите (правилата за благоприличие, добро възпитание).

Всеки, който опази тези пет неща, ще е опазил своя иман. Но ако пропусне дори едно от тях, ще бъде победен от враговете. Неприятелите на вярата са четири: В дясно стои лошият приятел, в ляво стоят страстите на нефса, отпред стои увлечението по земното и отзад шейтанът. Те се опитват да откраднат вярата на хората. Лош приятел не е само онзи, който лъже и мами, за да открадне имуществото и парите на хората. Най-опасният приятел е онзи, който се опитва да разруши религията, вярата, благоприличието, срама и добрия нрав на хората, като така напада техния земен и отвъден живот, с други думи, тяхното вечно блаженство. Нека Аллаху теаля да опази нашата вяра от тяхното зло и от заблудите на враговете на исляма. Амин!

Благословеният смисъл на “Келиме-и Тевхида” (изричане на “**Ля иляхе илляллах**”) е следният: Няма друг, който да е достоен за поклонение освен Аллаху азим-уш-шан. Той винаги съществува и е само един. Няма съдружници и подобия. Той не е обект на време и пространство (пречист е от тези недостатъци – Той е съзателят на времето и пространството).

Смисълът на “**Мухаммедун расулюллах**” е следният: Хазрети Мухаммед Мустафа “салляллаху теаля алейхи ве селлем” е раб и истински Пратеник на Аллаху азим-уш-шан. Елхамдулиллях (хвала на Аллах) ние принадлежим към неговата общност (уммет, умма).

Келиме-и Тевхидът притежава осем различни имена:

1. **Келиме-и Шехадет.**

2. **Келиме-и Тевхид.**

3. **Келиме-и Ихляс.**

4. **Келиме-и Таква.**

5. **Келиме-и Таййибе.**

6. **Да`ветул-хак.**

7. **Урветулвуска.**

8. **Келиме-и семерет-ул-Дженнет.**

За да е искрен човек при произнасяне на Келиме-и тевхид, той трябва да изпълни две условия: Да прави възнамерение, да познава неговия смисъл и произнася с уважение.

Онзи, който извършва зикир (споменава Аллаху теаля), се нуждае от четири неща: Потвърждение (тасдик), благоприличие (едеб), наслада (халявет) и почит.

Онзи, който не потвърждава, става мунафък. Онзи, който не проявява благоприличие, е ехл-и бид`ат. Онзи, който не проявява искреност, е лицемер. Онзи, който не съблюдава почитта, е фасък, а който отрича – кяфир.

Зикирът е три вида:

1. **Зикр-и авам.**
2. **Зикр-и хавас.**
3. **Зикр-и ехас.**

Зикр-и авам е зикирът на невежите. Зикр-и хавас е зикирът на учените, а зикр-и ехас е зикирът на пейгамберите.

Три са органите, чрез които се извършва зикир:

1. Зикир с език чрез изричане на Келиме-и шехадет.
2. Четене на тевхид, тесбих и Коран-и керим.
3. Зикир със сърце.

Зикирът със сърцето е три вида:

1. Размишляване върху доказателствата, признаците, които имат отношение към качествата на Аллаху азим-уш-шан.
2. Размишляване върху доказателствата на повелите и забраните на исляма.
3. Размишляване върху тайните на творенията.

Учените в науката тефсир, тълкувайки сто петдесет и втори аят на сура Бакара, са оповестили, че Аллаху азим-уш-шан по смисъл казва: **“О, раби Мои! Ако вие Ме споменавате с та`ат (актове на покорства към Аллаху теаля), Аз ще ви спомена с милостта Си. Ако вие Ме споменавате с дуа (молитва), Аз ще ви спомена с приемане на дуата. Ако вие ме споменавате с поклонения, Аз ще ви спомена с Моя На`им (Дженнет). Ако Вие ме споменавате в уединение, Аз ще ви спомена на Махшера. Ако вие ме споменавате в недоимък, Аз ще ви спомена с помощта Си. Ако вие ме споменавате с изпълнение на Моите заповеди, Аз ще ви спомена с напътствие в правилния път. Ако вие ме споменавате с вярност и искреност, Аз ще ви спомена със спасение (избавление). И ако вие Ме споменавате със сура Фатиха, Аз ще ви спомена с Моето състрадание.”**

Улемите (ислямските учени) са дали информация за стоте ползи от извършването на зикир. Ние ще споменем за някои от тях:

Онзи, който прави зикир, спечелва доволството на Аллаху теаля и меляикетата. Натъжава шейтана. Сърцето му става нежно и състрадателно. Изпитва желание и усърдие спрямо ибадетите. Мъката изчезва от неговото сърце и се разведрява. Лицето му засиява и придобива храброст. В сърцето му се настанява любовта към Аллаху теаля. За него се отваря врата към опознаване на Аллаху азим-уш-шан и получава феъз (духовни блага) от евлиите. В него се събират осемдесет прекрасни нрава.

Смисълът на благословените слова: **“Ешхеду енне Мухаммеден абдуху ве Расулюх”** е следният: последният пейгамбер Мухаммед Мустафа “салляллаху теаля алейхи ве селлем” е раб и пратеник на Аллаху азим-уш-шан.

Мухаммед “алейхисселям” [като всички хора] се е хранил и сключвал никях (бракосъчетание). Имал синове и дъщери. Всички те били родени от хазрети Хадидже “радияллаху анха”, с изключение на Ибрахим. Той бил роден от наложницата Марийе, но починал още кърмаче. Всички деца на Мухаммед “алейхисселям”, освен Хазрети Фатима “радияллаху анха”, починали преди него. Пейгамберът ни “алейхисселям” е омъжил тази своя дъщеря за хазрети Али “радияллаху анх”. От този брак се появили на бял свят хазрети Хасан и хазрети Хюсейн. Най-високопоставената от всички дъщери на Мухаммед “алейхисселям” е била хазрети Фатима. Тя е била любимката на Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”.

Пейгамберът ни Мухаммед “алейхисселям” е имал единадесет съпруги: хазрети Хадидже, Севде, Аише, Хафса, Умми Селеме, Умми Хабибе, Зейнеб бинти Джахш, Зейнеб бинти Хузейме, Меймуне, Джувейрийе и Сафийе “радияллаху анхунне”.

Мухаммед “алейхисселям” е бил изпратен да учи хората и джиновете на истината и заблудата, на харама и халяла, за преходността на този свят и безкрайността на ахирета и на знанията за религията.

ЕДИЛЛЕ-И ШЕРРИЙЕ (доказателствата в исляма) са четири: Коран-и керим, Суннет, Иджма-и уммет и Къяс-и муджтехид. Ислямските учени са взели знанията за исляма от тези четири източника. Коран-и керим е словото на Аллаху азим-уш-шан. Сун-

нетът е съставен от думите, делата и нещата, които Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” е учил на сподвижниците си. Иджма-и уммет е единодушието по дадена тема на учените муджтехиди, живели в един и същи век, например единодушието на Есхаб-и кирам “радияллаху теаля анхум” или на четирите мезхеба. Къяс е оприличаване, съпоставяне на едно нещо с друго от страна на муджтехидите.

Мезхеб в речниковия смисъл на думата означава път. Ние имаме два пътя. Единият е в вярата, а другият е в делата.

По отношение на вярата нашият имам, пътеводител е Ебу Мансур Матуриди “рахиме хуллаху теаля”. Неговият път се нарича ехли суннет. По отношение на делата нашият пътеводител е имам а’зам (великият имам) Ебу Ханифе “рахиме хуллаху теаля”. Неговият път се нарича ханефитски мезхеб.

Името на Ебу Мансур Матуриди е било Мухаммед, името на неговият баща също е било Мухаммед, името на неговият дядо също е било Мухаммед, а името на неговият учител е било Ебу Насри Ияд “рахиме хумуллаху теаля”. Ебу Наср Ияд е бил ученик на Ебу Бекр Джурджани. Той пък е бил ученик на Ебу Сюлейман Джурджани, а неговите учители пък са бил Ебу Юсуф и имам Мухаммед Шейбани. А учителят на последните двама е бил имам а’зам Ебу Ханифе “рахиме хумуллаху теаля”. Както се вижда от изложеното, водачът в мезхебите по отношение на вяра и дела е все имам а’зам Ебу Ханифе “рахиме хуллаху теаля”.

Всички хора имат трима имами, пътеводители, които за тях е фарз да знаят. Имамът, който издава повелите и забраните е Коран-и керим. Имамът, който оповестява тези повели и забрани, т.е. исляма, е Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”. Имамът, който привежда в изпълнение със сила и принуда тези предписания, е държавният управител мюсюлманин, който представя Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”.

Учителят на имам а’зам Ебу Ханифе е бил Хаммад бин Сюлейман. Негов учител е бил Ибрахим Неха`и. А неговият учител пък е бил Алкама бин Кайс, чийто учител е бил Абдуллах ибни Мес’уд “рахиме хумуллаху теаля”. Абдуллах ибни Мес’уд “радияллаху анх” получил тези знания от Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”. Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” ги

получил от Джебраил “алейхисселям”, а той – от Аллаху субханеху ве теалю.

Аллаху азим-уш-шан дарил хората с четири драгоценности (блага): Разум, вяра, срам и праведни дела.

Условията и причините за приемане на дуите и всички ибадети са пет: Вяра, знание, възнамерение, искреност и липса на права на угнетени раби. Най-напред трябва да се повярва съгласно правилата във вярата на ехли суннет и след това да се научат условията за правилността и действителността на ибадетите.

[Едно е поклонението да стане сахих (правилно), друго е да бъде прието от Аллаху теалю. Има разлика между тях. За да бъде сахих трябва да бъдат изпълнени неговите специални условия (фарзове). Ако едно от тях липса, ибадетът не става сахих (става невалиден). Все едно изобщо не е изпълнен и няма да спаси съответния човек от наказанието за неизпълнение. За ибадетите, които стават сахих (правилни), но не се приемат от Аллаху теалю, няма да се въздаде наказание, но няма да се получат и севаби за тях. За да бъде поклонението прието от Аллаху теалю, първо то трябва да стане сахих и след това да са спазени горепосочените пет условия. Липсата на права на угнетени раби⁶ (хора или животни) също е едно от тези условия.] Имам Раббани “рахиме-хуллаху теалю” в осемдесет и седмо писмо на втория том на “Мектубат” казва: “Дори човек да извършва поклонения подобно на пейгамберите, той няма да влезе в Дженнета, докато не изплати право на угнетен раб (престъпено право) колкото половин данк [т.е. съвсем малко].” [И неговите дуи (молитви) няма да бъдат приети.]

Ибни Хаджер Мекки “рахиме хуллаху теалю” в книгата “Зеваджир”, давайки информация за сто осемдесет и седмия грях, пише: “В сто осемдесет и осми аьет на сура Бакара по смисъл се казва: **“О, вярващи! Не изяждайте своите имоти помежду си по непозволен от религията начин.”** А начините, забранени от религията, са лихварството, хазартът, заграбването, кражбата, фалшификацията, измяната, лъжесвидетелстването и измамата с неистински клетви. В хадис-и шерифите се казва: **“Мюсюлманинът, който яде от халял, изпълнява фарзовете, отбягва ха-**

⁶ Права на угнетени раби – това са неизпълнените задължения и престъпните човешки и животински права.

рамите и не вреди на хората, ще отиде в Дженнета”, “Тяло, което се храни с харам (спечелено по нечестен път), ще гори в Джехеннема”, “Човекът, от чието зло не се чувстват защитени хората, няма да види полза от своите религия, намаз и зекят”, “Намазът на онзи, чийто джилбаб е от харам, не се приема”. [Думата джилбаб, която е спомената тук, означава широка забрадка за жените и дълга риза за мъжете. Някои хора твърдят, че думата джилбаб означава чаршаф, съставен от две части, с който жените си покриват телата. Ако предположим, че това е вярно, то трябва да приемем, че хадис-и шерифът посочва, че мъжете са се обличали с чаршафи. Оттук проличава всъщност колко невежи и смешни са тези твърдения.] Ибни Хаджер Мекки “рахметуллахи алейх”, пояснявайки двестния грях, предава следния хадис-и шериф: **“Онзи, който продава с измама, не е от нас. Мястото, където ще отиде, е Джехеннемът”**. В частта за двеста и десетия грях е предаден хадисът: **“Онзи, който изпълнява много намаз, държи орудж и раздава милостиня, но огорчава своя съсед, ще отиде в Джехеннема”**. Не трябва да се наскърбява съседа, дори да е неверник, а да му се върши добро. Хадисът в частта за триста и тринадесетия грях гласи: **“Онзи, който несправедливо убие неверник в мирно време, няма да отиде в Дженнета”** и **“Ако двама мюсюлмани се сбият заради земни интереси, и умрелият, и убиецът ще отидат в Джехеннема”**. В хадис-и шерифа в частта за триста и седемнасетия грях се казва: **“Онзи, който угнетява хората, ще изтърпи наказанието за това в Съдния ден.”** Това се отнася и за онези, които угнетяват немюсюлманите. В хадис-и шерифите в частта за триста и петдесетия грях се казва: **“Молитвата на трима без съмнение се приема: на угнетения, гостенина и родителите”** и **“Дори да е неверник, молитвата на онеправдания се приема.”** В хадис-и шерифа в частта за четиристотин и втория грях се казва: **“Не е от нас и онзи, който убива своя приятел неверник.”** В частта за четиристотин и деветия грях е предаден хадис-и шерифът: **“Сред всички грехове най-бързо ще бъде въздадено наказанието за въставане срещу управлението.”** Тук свършва преводът от книгата **“Зеваджир”**. О, мюсюлманино! Ако искаш да спечелиш доволството на Аллаху теаля и да бъдат приети твоите дела, запиши гореспоменатите хадиси в сърцето си! Мюсюлманин или

немюсюлманин, не посягай ничий имот, живот и чест! Не опечалвай никого! Изплати това, което дължиш на другите! Мъжът трябва да изплаща мехира на жената, с която се развежда. Това също е задължение към рабите. Ако не го направи, той ще е заслужил тежко наказание и на двата свята. Най-важното задължение към рабите, чието неизпълнение ще донесе най-болезненото мъчение, е ненаучаването на религиозните знания на близките (роднините) и на онези, за които е отговорен съответният човек. Онези, които с насилие и заблуди се опитват да попречат на тях и на всички други хора да се обучават в ислямските знания и да извършват поклоненията, ще са разкрили с тези си постъпки, че са неверници и врагове на исляма. Такова е положението и с ехли бид`ат (реформаторите в религията, еретиците) и безмезхебниците, които с думи и писания се опитват да променят и унищожат вярата, религията и знанията на ехли суннет.

Не се противопоставяй на правителството и законите! Плащай данъците си! В книгата **“Берика”** е оповестено, че дори управлението да е деспотично, грях е да се надига срещу него! Не се противи на законите и в дар-ул харб, немюсюлманските страни! Не предизвиквай фитне (раздор, анархия, разединение)! Не дружи с онези, които нападат исляма, ехли бид`ат (заблудените във вярата) и безмезхебниците! Не чети техните книги и списания! Не допускай у дома си техните телевизионни и радио предавания! Повелявай одобряването на онези, които те слушат! Т.е. с усмихнатото лице и сладки слова ги наставлявай! Не спори с никого! Покажи на всички с прекрасен нрав величието и достойнството на ислямската религия!

Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля” в първия том на своята книга казва: “И според четирите мезхеба срамните места са аврет (места, чието откриване, показване и гледане на другите е харам). С единомушие е съобщено, че тяхното покриване е фарз. Онзи, който не отдава значение на покриването им, напуска исляма. На мъж, чиито колене са открити, се дава наставление, т.е. със сладки слова му се казва да ги покрие. Ако се възпротиви – замълчава се. Но ако са открити неговите срамни места и с инат отказва да ги покрие, тогава с остър тон му се казва да престане. Ако се възпротиви, този път се отива при ислямски съдия и се съобщава за случая, като съдията със сила и принуда [бой, хвърляне в затвора]

кара въпросния човек да ги покрие. Грехът от гледането на срамните места на мъжете нараства в посочената последователност.” За жените е фарз и в четирите мезхеба да не показват телата, краката, ръцете от китките нагоре и косите си пред чужди мъже и жени немюсюлманки, с изключение на лицето и ръцете. В шафитския мезхеб е фарз да покриват и лицата си. Ако те, техните бащи или съпрузи не отдават значение на това, напускат исляма. Да се изпълняват и гледат игри, в които момчетата са с открити колене, бедра, а момичетата са с открити ръце (от китките нагоре) и глави, е голям грях. Мюсюлманинът не бива да губи свободно си време в игри и безполезни занимания, а да го украсява с придобиване на знания и изпълняване на намаз. В книгата “**Кимия-и сеадет**” пише: “Както е харам за жените и девойките да ходят по улиците с разгопени ръце, крака и глави, така е харам за тях да ходят с прилепнали по телата дрехи, напарфюмирани и гримирани. Ако техните родители, братя или съпрузи дават позволение и харесват това, ще получат същите грях и наказание.” С други думи, ще горят заедно в Джехеннема. Ако те се покаят, Аллаху теаля ще им прости, защото Той обича покайващите се.

БЛАГОСЛОВЕНИТЕ СЪПРУГИ И СВЕЩЕНИТЕ ВОЙНИ, ВОДЕНИ ОТ ПЕЙГАМБЕРА НИ

Когато Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” станал на четиридесет години, при него е дошло меляикето Джебраил, което го известило, че е пейгамбер. А той, от своя страна, обявил открито това след три години – в град Мекка. Тази година се нарича **би’сет**. Той е водил джихад двадесет и седем пъти. В девет от тях се е сражавал наравно с другите войни, а в осемнадесет от тях е бил главнокомандващ на мюсюлманската войска. Имал е четири-ма синове, четири дъщери, единадесет съпруги, дванайсет чичовци и шест лели. На двадесет и пет годишна възраст е сключил никях (брак) с Хадиджет-ул-Кубра. На петдесет годишна възраст, една година след смъртта на Хадиджет-ул-Кубра, по заповед на Аллаху теаля, е сключил бракосъчетание с дъщерята на хазрети Ебу Бекр “радияллаху анх” Аише “радияллаху анха”. На шейсет и

три годишна възраст починал в град Медина в неговата стая, която била съединена с месджида. Бил погребан в същата стая, където били погребани и хазрети Ебу Бекр и хазрети Омер “радияллаху анхума”. При разширяване на месджида стаята е била вътре в него.

През седма година по Хиджра (преселението) Мухаммед “алейхисселям” сключил брак с Умми Хабибе, която е била дъщеря на Ебу Суфян бин Харб – главатарят на неверниците от племето Курейш в Мека. Ебу Суфян е бил баща и на хазрети Муавийе “радияллаху анх”. Той приел исляма след превземането на Мека.

През третата година по Хиджра Пейгамберът ни Мухаммед “алейхисселям” сключил никях с Хафса, дъщерята на хазрети Омер “радияллаху анх”. През петата година по Хиджра той е откупил Джувейрийе, която е била сред пленниците от племето Бени Мусталак, а също и дъщеря на техния началник, и я освободил, след което се оженил за нея. Пейгамберът ни Мухаммед “алейхисселям” е сключил брак с Умми Селеме, Севде, Зейнеб бинти Хузейме, Меймуне и Сафийе “радияллаху теалья анхунне” поради религиозни причини, а бракът със Зейнеб – дъщерята на неговата леля – бил сключен от страна на Аллаху теалья.

Джебраил “алейхисселям” идвал при него двадесет и четири хиляди пъти. На петдесет и две годишна възраст е бил възнесен в небесата (Ми’радж). На петдесет и три годишна възраст се преселил от Мека в Медина. Останал в пещерата на планината Севр, заедно с Ебу Бекр “радияллаху анх”, в продължение на три дни. Потеглили на път понеделник вечерта и след една седмица, на двадесети септември в понеделник, пристигнал в село Куба, в покрайнините на град Медина. В петък влезли в града.

През втората година по Хиджра, през месец рамазан, се е провела битката при Бедр. Ислямската войска била от триста и тринадесет души, от които осем били натоварени със задачи на други места. Войската на курайшите била от хиляда души. В тази война тринадесет сподвижници станали шехиди. От неверниците били убити Ебу Джехл и други седемдесетима.

През третата година по Хиджра, през месец шеввал, се е провела битката при Ухуд. Ислямската войска била от седемстотин души, а войската на неверниците – от три хиляди. В тази битка седемдесет сахабии паднали шехиди. Четири месеца след битката

при Ухуд, седемдесетима млади сподвижници били изпратени в Неджд, за да призват тамошното население към исляма. Когато те пристигнали в местността Би'ри Ме'уне, неверниците ги нападнали от засада, и всички мюсюлмани, с изключение на двама, паднали шехиди.

През петата година по Хиджра се е състояла Окопната война. Неверниците били десет хиляди души, а мюсюлманите три хиляди. Медина била обсадена от неверниците. Мюсюлманите изкопали ров около града. През седмата година по Хиджра се е провела битката при Хайбер, а една година преди това, в местността Худейбие, се е извършил **Би'ат-урридван** (сподвижниците се вrekli във вярност към Пегамбера ни Мухаммед “алейхисселям” под дървото Семура). Във войната Муте мюсюлманите се сражавали с войската на византийския император Ираклий. Ислямската войска била от три хиляди души, а византийската от сто хиляди. В тази война Джа'фер Тайяр “радияллаху анх” станал шехид. Халид бин Велид “радияллаху анх”, който станал ръководител на мюсюлманите, спечелил войната. През осма година по Хиджра бил завладян град Мека. Известната и голяма битка при Хунейн била спечелена от мюсюлманите. Хайбер е била известна юдейска крепост. Хазрети Али, по заповед на Мухаммед “алейхисселям”, завладял града. Тук (евреите) поднесли на Пейгамбера ни Мухаммед “алейхисселям” отровна храна, която той не изял. На връщане от тази битка хазрети Аише е станала обект на грозна клевета, което много натъжило Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”. Тогава бил низпослан айет, от който е станало ясно, че това е лъжа и клевета. Завладяването на Таиф също е известно сред мюсюлманите събитие.

ПОДРОБНИ ЗНАНИЯ ЗА ВЯРАТА

Има дванадесет детайли на вярата: Моят господ е Аллаху теаля. Доказателството ми е сто шейсет и трети айет на сура Бакара. Моят пейгамбер е хазрети Мухаммед “алейхисселям”. Доказателствата ми са двадесет и осми и двадесет и девети айет на сура Фетх. Моята религия е ислямът. Доказателството ми е деветнадесети айет на сура Ал-и Имран. Моята книга е Коран-и азим-ушшан. Доказателството ми е втори айет на сура Бакара. Моето къб-

ле е Кяабе-и шериф. Доказателството ми е сто четиридесет и четвърти айет на сура Бакара.

Моят мезхеб във вярата е ехли суннет вел джемаат. Доказателството ми е сто петдесет и трети айет на сура Ен'ам.

Аз съм потомък на Адем “алейхисселям”. Доказателство ми е сто седемдесет и втори айет на сура А'раф.

Моят народ (по отношение на вяра) е ислямският. Доказателството ми е седемдесет и осми айет на сура Хадж.

Аз съм от общността на Мухаммед “алейхисселям”. Доказателство ми е сто и десети айет на сура Ал-и Имран.

Аз съм истински мюсюлманин. Доказателството ми е десети айет на сура Енфал. Елхамдулилляхи алет-тевфикъхи вестагфируллахе мин кулли таксирина.

Има пет причини, които доказват превъзходството на знанието над делата, защото делата се подчиняват на знанието, ръководят се от него. Знанието е необходимост – делата не могат да се отделят от него. Знанието само по себе си носи полза ала делата без знание не могат.

Знанието е по-високопоставено от разума, защото то е изначално, а разумът е създание.

Красотата на човека е в неговия ихляс, а красотата на ихляса е във вярата. Красотата на вярата е с Дженнета. Красотата на Дженнета е с хуриите (девойките в Рая) и гълманите (прислужниците), и виждането на Аллаху теаля.

Ако делата бяха част от вярата, то намазът нямаше да бъде опростен за жените в хайз (менструален цикъл), защото липсата на вяра не може да бъде опростена.

За всеки е фарз да произнесе Келиме-и шехадет един път в живота. Доказателството за това е деветнадесети айет на сура Мухаммед.

Има четири условия за произнасяне на Келиме-и шехадет: будно сърце; познаване и осъзнаване на смисъла; искреност и уважение.

Произнасянето на Келиме-и шехадет носи сто и тридесет ползи, но ако са налице долуизброените четири неща, не могат да бъдат извлечени никакви облаги. Това са: ширк, шек, тешбих и та'тил. Ширк е приписване на съдружници на Аллаху теаля. Шек е проява на колебание и съмнение в религията. Тешбих е оприличаване

на Аллаху теаля на Неговите създания. Та'тил се нарича твърдението, че земните дела не зависят от Аллаху теаля и че всичко се случва от само себе си.

От всички сто и тридесет ползи ние ще споменем тук само тридесет. Пет от тях се проявяват на този свят, пет на смъртно легло, пет в гроба, пет на арасат (махшер), пет в Джехеннема и пет в Дженнета. Петте ползи на този свят са:

1. Човек ще бъде назован с красиво име.
2. Повелите на исляма ще станат фарз (задължителни) за него.
3. Ще спаси тялото си от сабята.
4. Ще спечели доволството на Аллаху азим-уш-шан.
5. Всички мюсюлмани ще изпитат обич към него.

Петте ползи на смъртното легло са:

1. Азраил "алеихисселям" ще се покаже пред него в красив вид.
2. Ще отнеме душата му с лекотата на издърпване на косъм от масло.
3. До него ще достигнат дженнетски благоухания.
4. Душата му ще бъде възнесена до Иллийин и меляикетата ще го приветстват.
5. Меляикетата ще му кажат: "Привет, о мюсюлманино! Ти ще бъдеш от обитателите на Дженнета."

Петте ползи в гроба са:

1. Гробът му ще бъде широк.
2. Меляикетата Мункер и Некир ще дойдат при него в красив вид.
3. Едно меляике ще го учи на онова, което не знае.
4. Аллаху азим-уш-шан ще го накара да знае онова, което не е знаел.
5. Ще вижда своето място в Дженнета.

Петте ползи на арасат (махшер) са:

1. Въпросите и равносметката ще преминат с лекота.
2. Книгата с неговите дела ще му бъде дадена от дясно.
3. Неговите добрини ще натежат на Везните.
4. Ще бъде на сянката на Арша.
5. Ще премине като мълния през моста Сърат.

Петте ползи в Джехеннема са:

1. Ако бъде хвърлен в Джехеннема, неговите очи няма да станат светло сини като на другите обитатели на Джехеннема.

2. Няма да се кара с шейтана (дявола).
3. Няма да бъдат поставени на ръцете му огнени белезници, а на врата окови.

4. Няма да пие от водата Хамим.

5. Няма да пребивава вечно в Джехеннема.

Петте ползи в Дженнета са:

1. Ще бъде поздравен от всички меляикета.

2. Ще бъде приятел с хората, достигнали степента Съддък.

3. Ще пребивава вечно в Дженнета.

4. Ще спечели доволството на Аллаху теаля.

5. Ще види лика на Аллаху теаля.

[Кадъ-заде Ахмед Ефенди в своята книга “Фераид-ул-феваид”, известна още като “Аменту шерхи”, пише следното: “Джехеннемът се състои от седем нива, които са разположени едно под друго. Във всяко следващо ниво надолу огънят става все по-силен. Мюсюлманите, чиито грехове не са били опростени, ще горят в първото ниво на Джехеннема, докато изтърпят своето наказание – след което ще бъдат изкарани оттам и отведени в Дженнета. В останалите шест нива ще горят вечно различните видове неверници. В седмото ниво, където наказанието ще бъде най-мъчително, ще горят мунафиците. Това са неверниците двуличници, които привидно, на думи възхваляват исляма, но не го приемат със сърцата си. Неверниците ще горят, докато станат на пепел, след което отново ще бъдат сътворени и отново ще горят, и това ще се повтаря до безкрая. Дженнетът и Джехеннемът съществуват и сега. Според някои учени не е известно местоположението на Джехеннема. Според други той е под седемте слоя земя. Тези слова показват, че Джехеннемът не се намира в земното кълбо. Земята, слънцето и всички звезди се намират на първото небе. Където и да се намираме ние на земята, то под седемте слоя земя все ще се намира някакво небе, от което следва, че Джехеннемът се намира в едно от тези седем небеса.]

НЕЩА, КОИТО ИЗКАРВАТ ОТ ИСЛЯМА

Неверието е три вида: Куфр-и инади, куфр-и джехли и куфр-и хукми.

Куфр-и инади е неверието на хора, като Ебу Джехл, Фараона, Немруд и Шеддат, които проумяват истината относно религията и вярата, но съзнателно не я приемат. За тях е позволено да се казва, че ще отидат в Джехеннема.

Куфр-и джехли е неверието на невежите в религията неверници, които знаят, че това е правилната религия и чуват четения езан, но когато им се каже да приемат исляма, отговарят, че следват религията на техните бащи и деди.

Куфр-и хукми е неверието, което се появява при почитане на нещата, които ислямът забранява да се почитат и непочитане на нещата, към които ислямът повелява уважение.

Онзи, който унижава пейгамберите, евлиите, учените, техните слова, книгите по фъкх и фетвите, – все неща, които ислямът повелява да се почитат – става неверник. Да се харесват религиозните ритуалите на неверниците и да се използват или слагат, без зарурет, неща, които са техни религиозни символи, като пояса зуннар, шапки на свещеници, шапки с периферия (символизира принадлежност към юдейската религия) и козирка, и кръстове – и да се изпитва обич към изброените неща – е неверие (отричане на исляма).

Неверието носи седем вреди за един човек:

1 – Напуска религията и неговият никях се разтрогва.

2 – Заколеното от него животно не се яде (става мърша).

3 – Половият акт с брачния партньор се превръща в прелюбодеяние (тъй като бракът между тях става невалиден).

4 – Неговата екзекуция (от страна на държавните органи в ислямската държава) става ваджиб. (Днес на света няма държава, която да е управлявана според исляма и система, която да наказва според исляма.)

5 – Раят се отдалечава от него.

6 – Адът се приближава към него.

7 – Ако умре в това състояние (бивайки неверник), неговият погребален намаз не се изпълнява.

Този, който по собствено желание се закълне със следните слова “да стана неверник” или “да стана евреин”, когато говори нещо, независимо дали е истина или не, със свое собствено желание попада в неверие. Трябва да поднови своите вяра и брак.

Да се желае нещо, което е харам във всяка религия, като прелюбодеяние, лихва или лъжа, да бъде халял, и да се каже: “Ах, да бяха позволени, че и аз да ги бях извършил”, е куфр (неверие).

Да се каже: “Аз повярвах във всички пейгамбери, но не знам дали Адем “алейхисселям” е пейгамбер или не!” е неверие. Онзи, който не знае, че Мухаммед “алейхисселям” е пейгамберът на времето преди края на света, става кяфир.

Ако някой със съмнение каже: “Ако словата на пейгамберите са верни, то ние сме спасени”, става кяфир. Имам Биргиви “рахиме хуллаху теаля” посочва, че тези думи изкарват от религията ако се изрекат със съмнение. Ако се кажат с цел убедителност в аргументацията, не изкарват от исляма.

Ако някой каже на друг: “Ела да кланяме намаз”, а той отговори: “Няма да кланям”, вторият напуска исляма. Но ако с това е искал да каже: “Не бих кланял поради твоите слова, а бих кланял, защото това е заповед на Аллаху теаля”, не става кяфир.

Ако на някого се каже: “Не оставяй брада по-къса от една шепа (хватка), отрежи брадата по-дълга от една хватка или отрежи си ноктите, защото това са суннети на Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”, а той отговори: “Няма да ги отрежа”, вторият става кяфир (поради омаловажаване). Такова е положението и с всички останали суннети и особено с известните и установени суннети, като употребата на мисвак. Имам Биргиви “рахиме хуллаху теаля” посочва, че тези неща изкарват от исляма ако са казани с цел отричане на съответния суннет. Но ако вторият човек е искал да каже, че ще извърши това не поради думите на първия, а поради това, че са суннети на Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”, не става кяфир.

[Юсуф Кардави на осемдесет и първа страница в четвъртото издание на книгата “Ел-халял-у вел-харам-у фил-Ислям” пише следното: В хадис-и шериф, поместен в “Бухари”, се казва: **“Правете противното на онова, което мушриците (многобожниците, идолопоклонниците) правят! Удължавайте брадите и скъсявайте мустаците си!”** Този хадис-и шериф забранява да се бръсне брадата или да се оставя по-къса от една шепа. Огнепоклонниците са подстригвали брадите си, а някои ги бръснели. В хадис-и шерифа се повелява да се върши обратното (за да не се прилича на тях). Някои от учените в науката фъкъх посочват, че

този хадис-и шериф определя удължаването на брадата за ваджиб, а бръсненето за харам. Сред тях Ибни Теймия пише крайно остро против бръсненето на брадата. Една част от учените пък указват, че бръсненето на брадата е обичай, а не ибадет. В книгата **“Фетх”**, цитирайки от Ияд, се казва, че безпричинното бръснене на брадата е мекрух. Ето това е правилният смисъл на посочения хадис-и шериф. Не може да се твърди, че в него се определя удължаването на брадата за ваджиб. Защото в друг хадис-и шериф, отново поместен в **“Бухари”**, се казва: **“Юдеите и християните не боядисват косите и брадите си. Вие правете обратното!”** Т.е. боядисвайте ги! Този хадис-и шериф не указва, че боядисването на брадата и косите е ваджиб, а определя това действие за мустехаб, защото една част от Есхаб-и кирам са боядисвали брадите и косите си, но голяма част от тях не са го правили. Ако боядисването беше ваджиб, всички щяха да го изпълнят. По същия начин, хадис-и шерифът за удължаване на брадата не определя това действие за ваджиб, а за мустехаб. Няма нито едно известие, указание, което да посочва, че някой от ислямските учени е бръснел брадата си. Това е така, защото по тяхно време носенето на брада е било обичай. [Неспазването на обичаите на мюсюлманите става причина за известност (с това неподчинение), а това е мекрух. Ако с това се причинява фитне (раздор) – става харам.] Тук свършва преводът от книгата на Кардави. В предисловието на своята книга Кардави смесва знанията по фъкъх в четирите мезхеба и пише, че не е правилно да се подражава на един от четирите мезхеба. Така той се отклонява от пътя на ехли суннитските учени. Сунитските учени “рахиме хумуллаху теаля” известяват, че е необходимо да се следва един от четирите мезхеба, а онези, които смесват мезхебите, стават безмезхебници, а дори зъндъци (коварни врагове на религията). Тъй като писанието на Кардави относно брадата съвпадаше със знанията на ханефитския мезхеб, сметнахме за целесъобразно да го посочим като доказателство. Абдулхак Дехлеви “рахиме хуллаху теаля” в третия том на книгата **“Еши`ат-ул-леме`ат”** пише: “Ислямските учени, относно боядисването на косата и брадата, са постъпвали съгласно обичая на страната, в която живеели, защото [в нещата, които са джаиз и мубах] неспазването на местния обичай води към известност. А това е мекрух.” Мухаммед Хадими “рахиме

хуллаху теаля” в книгата **“Берика”** казва: “В хадис-и шериф е известно следното: **“Удължавайте брадите и скъсявайте мустаците!”** Ето защо, бръсненето и скъсяване на брадата в повече отколкото е суннет да бъде, е забранено. Суннет е да се удължава брадата колкото една хватка. Не е джаиз да се скъсява по-малко от една хватка. Отрязването на брадата, която е в повече от една хватка, е суннет.” Една хватка е колкото широчината на четирите пръста на ръката, измерена от долната част на устните. Когато владетелят (управникът) заподява да се извърши някой суннет или мубах, тяхното изпълнение става ваджиб. Това е заповед, която трябва да бъде изпълнявана от султана (властимащия) и всички мюсюлмани. В тези страни е ваджиб да се удължава брадата колкото една хватка. Бръсненето или оставянето на брада по-малко от една хватка е равносилно на пропускане на ваджиб, а това се явява тахримен мекрух. Не е позволено да се назначава такъв човек за имам на джамия. От друга страна, за онези мюсюлмани, които живеят в немюсюлмански страни, е допустимо, а дори необходимо да бръснат брадите си, за да не бъдат угнетявани, затруднявани в препитанието или извършването на емр-и ма`руф (религиозни наставления), т.е., за да могат да служат на исляма и мюсюлманите, и да опазят техните религии и достойнства. Безпричинното бръснене или скъсяване е мекрух. Бид`ат е да се оставя брада по-къса от една хватка, вярвайки, че така е спасен суннетът. Това е равносилно на промяна на сунната. Извършването на такъв бид`ат е по-голям грях от убиване на човек.]

Ако една девойка встъпи в брак с един младеж, и при условие, че и двамата са умствено и полово зрели, не знаят за качества на вярата, когато бъдат запитани за това, те не се броят за мюсюлмани. Ако те бъдат научени на знанията за вярата и после бракосъчетанието се поднови, техният брак става действителен. Вижте раздела за петдесет и четирите фарза!

Ако някой си подстриже мустаците, а друг, който е при него, каже: “На нищо не заприлича”, то има голяма опасност от губене на вяра за втория, защото скъсяването на мустаците е суннет, а подценяването на суннета е неверие спрямо исляма.

Ако някой се облече от глава до пети в коприна, а друг го поздрави за това, има опасност от напускане на исляма за втория.

Ако някой протегне крака към Къбле или се изплюе в тази पो-сока, или уринира към Къбле – неща, които са мекрухи –, а друг го продупреди с думите: “Не така, тези неща са мекрухи!”, а първият отвърне: “Ех, де да бяха само такива и останалите ни грехове!”, има опасност за него от напускане на исляма, защото омаловажава мекруха.

Ако прислужникът на даден човек дойде при него и го поздрави със селям, а трети човек прекъсне слугата, казвайки: “Мълчи, неблагоприличнико! Как така ще даваш селям на твоя господар?”, напуска исляма. Но ако целта му е била да обясни правилата за приличие и да каже: “Поздравът (селямът) трябва да се произнася от сърце!”, това не го изкарва от исляма.

Ако един човек изрече нещо лошо за друг в негово отсъствие, а събеседникът му каже: “Не злослови!”, при което първият отговори: “Какво от това!”, то той става кяфир, защото с това си дело ще е омаловажил харама.

Ако някой каже: “Ако Аллаху теаля ми позволи да вляза в Дженнета, не бих влязъл без теб”, “Ако ми бъде заповядано да вляза в Дженнета с еди кого си, не бих!” или “Ако Аллаху теаля ми даде Дженнета, не бих влязъл. Аз искам Неговия лик!”, напуска исляма. Да се каже, че вярата се увеличава или намалява, е куфр (неверие). Имам Биргиви “рахиме хуллаху теаля” казва: “Да се смята, че вярата се увеличава или намалява по отношение на условията на вярата, е куфр. Но ако се говори за силата, сиянието на вярата, това не изкарва от исляма, защото муджтехидите са давали информация на тази тема.

Ако някой каже, че има две Къблета, че едното е Кяабе, а другото е Йерусалим, напуска исляма. Имам Биргиви “рахиме хуллаху теаля” дава следното разяснение: “Ако е имал предвид, че в настояще има две Къблета, това е куфр. Но ако е искал да каже, че първото Къбле на мюсюлманите е било Бейти Мукаддес, а после е станало Кяабе, не напуска исляма.”

Ако някой проявява безпричинна ненавист към някой от ислямските учени и го ругае, за него има опасност от напускане на вярата.

Ако някой каже, че богослуженията на неверниците и техните дела, несъответстващи на исляма, са хубави и повярва в това, става кяфир.

Ако някой каже, че мълчанието по време на ядене е едно от хубавите обичаи на огнепоклонниците, или каже, че нелягането при жената, когато тя е в менструален цикъл или следродилен период, е от хубавите дела на огнепоклонниците, става кяфир.

Ако попитат някого дали е мюсюлмани, а той в отговор каже “Иншааллах” и не може да се обоснове, става кяфир.

Ако някой каже на човек, чието дете е умряло: “Твоят син беше нужен на Аллаху теаля”, става кяфир.

Ако една жена завърже черна връв на кръста си и когато я запитат за нея, отговори че това е зуннар, напуска исляма и става харам за нейния съпруг (тъй като бракът им се разтрогва).

Ако човек изяде забранено от исляма нещо, произнасяйки Бесмеле, става кяфир. Имам Биргиви “рахиме хуллаху теаля” дава следното пояснение: “Той става кяфир ако яде храни, които са харам ли-айнихи [като виното, алкохола и мършата], но трябва да знае, че са харам ли-айнихи. С това си дело той ще е подценил името на Аллаху теаля, защото тези неща са забранени за ядене в същността си. От нашите имами (ислямски учени) научихме, че ако някой открадне храна и изрече Бесмеле, когато започва да яде, той не става кяфир, защото храната не е харам в същността си – харам е кражбата.”

Ислямските учени са изказали различни становища относно това дали става кяфир или не онзи, който къдне някого с думите: “Да умреш без вяра.” В действителност, доволството от неверието на друг човек е неверие – в това има единодушие. Но ако за даден човек, който угнетява и върши грехове, се каже: “Нека умреш без вяра!”, желаейки да изтърпи вечно и болезнено наказание, това не изкарва казвация от исляма. Имам Биргиви “рахметуллахи алейх” допълва: “Ето това становище приемаме за правилно, защото за него има доказателства в Коран-и керим в частта за случката с хазрети Муса “алейхисселям”.”

Ако някой каже: “Аллаху теаля знае, че не съм извършил такова деяние” за нещо, което всъщност е извършил, става кяфир, защото ще е приписал невежество на Аллаху теаля.

Ако двама се оженят без свидетели и кажат: “Наши свидетели са Аллаху теаля и Неговият Пророк”, и двамата стават кяфири, защото нашият Пейгамбер “салляллаху алейхи ве селлем” при-

живе не е знаел неведомото (гайб). Ако се каже, че е знаел, става куфр.

Ако някой каже, че има знание за откраднатите и неведомите неща (бъдещето), то той и онези, които му повярват, стават кяфири. Ако каже, че за тези неща го известяват джиновете, също става кяфир, защото пейгамберите и джиновете също не знаят неведомото. Неведомото знае само Аллаху теаля и тези, на които Той е възвестил.

Ако някой каже, че ще се закълне в името на Аллаху теаля, а друг отвърне, че не желае клетва в името на Аллах теаля, а иска клетва в името на таляка, освобождаването на роби, честта и достойнството, то вторият става кяфир.

Ако някой каже на друг: “Твоето лице ми прилича на лицето на отнемача на души!”, става кяфир, защото меляикето, което взема душите на хората, е високопоставено (Азраил “алейхисселам”).

Ако някой каже, че е хубаво да не се кланя намаз, става кяфир. Ако някой каже на друг: “Ела да извършим намаз!”, а той отговори: “Това е трудна работа”, вторият става кяфир.

Ако някой каже: “Аллаху теаля ми е свидетел на небето”, става кяфир, защото приписва пространство на Аллаху теаля. Аллаху теаля не е обект на пространство (Той е пречист от недостатъка да заема пространство). [Този, който нарича Аллаху теаля “Отец”, “Баща” (или “дядо Господ”), става кяфир.]

Ако някой каже, че възлюбеният ни Пейгамбер е облизвал пръстите си, а друг подхвърли: “Това е признак на неприличие!”, вторият става кяфир.

Ако някой каже, че препитанието (ръзъка) е от Аллаху теаля, но и рабът трябва да се постарее, то това е ширк (куфр), защото делата на рабите също са от Аллаху теаля.

Ако някой каже, че да бъдеш назарянин е по-хубаво отколкото да бъдеш юдеин, [да бъдеш неверник американец е по-хубаво отколкото да бъдеш комунист], става кяфир. Трябва да се каже, че юдеите са по-вредни от назаряните[, а комунистите от християните.]

Онзи, който каже, че е по-добре да бъдеш неверник, отколкото да мамиш хората, става кяфир.

Ако един човек даде милостиня от харам (придобит по непозволен от исляма начин) и очаква севаб от това, и ако беднякът,

приел милостинята, знаейки че средствата са от харам, каже “Нека Аллах да приеме!”, а даващият каже “Амин”, и двамата стават кяфири.

Ако някой каже: “Каква работа имам в събранията на ислямските учени” или “Кой е способен да постъпва в съответствие с изказванията на ислямските учени”, или с пренебрежение хвърли на земята фетви, или каже: “За какво са ни думите на учените”, става кяфир.

Ако някой каже на противника си: “Нека да отидем на шериатски съд”, а той отвърне: “Не бих отишъл, докато не ме отведе полицията” или “Откъде да знам за исляма”, вторият става кяфир.

Ако някой произнесе слова, изкарващи от исляма, а друг се засмее, и двамата стават кяфири. Ако се смее при наличие на зурурет (принуда, неизбежност), не става кяфир.

Ако някой каже: “Няма празно място, където да не се намира Аллаху теаля” или “Аллаху теаля е на небесата”, става кяфир.

Ако някой каже, че душите на евлиите присъстват винаги с нас и знаят, става кяфир. Ако се каже, че могат да присъстват с нас [когато бъдат спонемати техните имена] не става кяфир.

Ако някой каже: “Не познавам исляма” или “Не желая да призная исляма”, става кяфир.

Ако някой каже: “Ако пейгамберът Адем “алейхисселям” не беше ял от онази пшеница, ние нямаше да станем лоши хора”, става кяфир. Но ако каже: “Нямаше да бъдем на този свят”, то по въпроса дали става неверник или не няма единодушие сред ислямските учени.

Ако някой каже: “Адем “алейхисселям” е бил тъкач”, а друг подхвърли (пренебрежително): “Значи ние сме синове на един тъкач”, вторият става кяфир.

Ако някой извърши малък грях, а друг го предупреди да се покае, като първият му отговори: “Какво толкова съм извършил, че да се покая!”, става неверник.

Ако един човек каже на друг: “Ела, нека да отидем при ислямски учен” или “Ела да прочетем книги по фъкъх и илмихал”, а той отговори: “За какво са ми тези знания?”, вторият става кяфир, защото това е омаловажаване на религиозните знания. Онзи, който пренебрегва и ругае книгите по тефсир и фъкъх, става кяфир. Яростните врагове на исляма, които нападат тези ценни книги,

написани от учените в четирите мезхеба, се наричат фанатици (псевдоучени, фалшиви учени) в природните науки и зъндъци.

Ако попитат даден човек за неговия праотец, за неговия народ (по отношение на вяра и религия) и за имамите в мезхебите по отношение на вяра и дела, а той не знае – става кяфир.

Онзи, който каже за някой категоричен харам – като виното и свинското месо – че е халял или за някой категоричен халял каже, че е харам, става кяфир. [Опасно е да се казва, че тютюнопушенето е харам.]

Ако някой пожелае да е бил позволен някой харам, който е бил забранен във всички религии и чието позволяване противоречи на мъдростта, става неверник. Такива харами са прелюбодеянието, хомосексуализмът, преяждането и даването или вземането на лихва. Ако се пожелае виното да е било халял – това не е куфр, защото виното не е било харам във всички религии. Изричането на айтетите на Коран-и керим по време на шеги и забавления е куфр.

Ако към човек с име Яхия се обърне с думите: **“Я, Яхия! Хуз-ил-китабе”** [Това е част от дванадесетия аyet на сура Мерйем], това причинява куфр, защото е подигравка с Коран-и керим. Същото се отнася и за четене на Коран-и керим сред музика, танци и игри.

Опасно е човек, придавайки важност на себе си, да каже, че при него трябва да се влиза с Бесмеле.

Ако някой види множество създания и каже: **“Ма халакаллах”** [Второто значение на този израз е **“Аллах не ги създаде”**], без да знае смисъла на изречените слова, става кяфир.

Опасно е да се каже пренебрежително: **“Няма да те напсувам сега! Това са го нарекли харам.”**

Опасно е да се каже: **“Ти си се разголил като джебраилово теле”**, защото това е вид подигравка с меляике.

Харам е да се къдне в други неща освен Аллаху теаля. Онзи, който извърши харам, не става муртед (вероотстъпник) или кяфир. Но ако каже, че халял (позволен от исляма) за някой категоричен харам, става кяфир.

Много е опасно да се добавя името на Аллаху теаля към клетви, като **“Кълна се в мен!”** или **“Кълна се в моя син!”**, или **“Заклевам се в мен, Валлахи!”**

ЗАПОВЕДИТЕ И ЗАБРАНИТЕ НА ИСЛЯМА

Повелите и забраните в ислямската религия се наричат **ахкям-и ислямийе** или **ислям**. Те са осем категории: **фарз, ваджиб, суннет, мустехаб, мубах, харам, мекрух и муфсид**.

Фарзове са нещата, които са заповядани от Аллаху азим-уш-шан и за тях има ясни и категорични доказателства. Т.е. те са обозначени по ясен начин в айетите. Онзи, който не вярва или не придава значение на фарзовете, става неверник. Примери за фарзове са вярата, четенето на Коран-и керим, абдестът, намазът, оруджът, зекятът, хаджът и гусюлт.

Съществуват три вида фарзове: фарз-и даим, фарз-и муваккат и фарз-и алел кифайе. Фарз-и даим се нарича наизустяването и вярването в значението на **“Аменту билляхи”** и постоянството в тях. Фарз-и муваккат се наричат делата в исляма, които се изпълняват при настъпване на тяхното време. Примери за такива фарзове са извършването на петкратен намаз, държане на орудж в месец рамазан, изучаване на необходимите за човека знания в природните и религиозни науки – необходими в търговията или занаятите. Фарз-и алел кифайе са онези фарзове, които биват опростени за останалите (освобождават ги) дори ако само един човек на петдесетима или стотима ги извърши. Примери за тях са даването на отговор на отправления поздрав селям, изпълняването на дженазе намаз, измиването на покойника, изучаването на сарф и нахив (науки свързани с изучаването на арабски език), наизустяването на целия Коран-и керим (такива хора се наричат хафъзи), изучаването на науката вуджух (наука за различните форми на четене на Коран-и керим), овладяването на знанията по религия и природните науки в повече от нужното за професията и търговията (за конкретния човек).

Всеки фарз съдържа в себе си пет фарза. Това са: илм-и фарз (придобиване на необходимото знание), амел-и фарз (практикуване на знанието), миктар-и фарз (съблюдаване на количеството), итикад-и фарз (вяра в задължителността на фарза), ихляс-и фарз (изпълняване на фарза с искреност) и инкяр-и фарз (отричане на фарза). Отричането на фарза е куфр.

Ваджибът е заповед на Аллаху азим-уш-шан, който се разбира косвено. Онзи, който не вярва, че дадено нещо е ваджиб, не става

кяфир, но неизпълняващият ваджиба ще е заслужил наказание в Джехеннема. Примери за ваджиби са дуата кунут по време на витр намаз, коленето на животно по време на курбан байрям, раздаването на фитра по време на благословения месец рамазан и изпълняването на седжде при четене на седжде айет. Ваджибът съдържа в себе си четири ваджиба и един фарз. Това са: илм-и ваджиб, амел-и ваджиб, миктар-и ваджиб, итикад-и ваджиб и ихляс-и фарз. Правенето на показност при изпълняване на фарзовете и ваджибите е харам.

Суннети се наричат делата, които Пейгамберът ни Мухаммед “алейхисселям” е изпълнявал постоянно и само един или два пъти ги е пропускал. Онзи, който не изпълнява суннета, няма да бъде наказан за това, но ако пропуска безпричинно и постоянно, ще заслужи порицание (в Съдния ден) и лишение от техните севаби. Примери за суннети са употребата на мисвак, четенето на езан и икамет, извършването на групов намаз, угощаването на хората в нощта на бракосъчетанието, обрязването и други. Съществуват три вида суннет: Суннет-и муеккеде, суннет-и гайр-и муеккеде, суннет-и алел-кифайе.

Примери за суннет-и муеккеде са суннетът на сабах (сутрешния) намаз, първият и последният суннет на обедния намаз, суннетът на акшам (вечерния) намаз и последният суннет на ятсъ намаз. Има учени, които казват, че суннетът на сутрешния намаз е ваджиб. Тези суннети не могат да бъдат пропускани без уважителна причина. Онзи, който не ги харесва, става кяфир.

Примери за суннет-и гайри муеккеде са суннетът на икинди (следобедния) намаз и първият суннет на ятсъ намаз. Дори да бъдат пропускани многократно, за тях няма да се въздаде наказание. Онзи, който ги изоставя напълно, без извинителна причина, ще заслужи порицание (в Съдния ден) и ще бъде лишен от шефаат (застъпничество).

[В книгите “Халепи” и “Кудури” се казва: “Ибадетите се делят на две – **фераиз** и **федаил**. Онези от тях, които не попадат в катеориите фарз и ваджиб, се наричат федаил или нафиле (допълнителни) ибадети. Суннетите на петкратния намаз са нафиле ибадети и служат за допълване на недостатъците във фарза. Т.е. допълват недостатъците, допуснати при изпълнение на фарзовете. Не бива да се разбира, че суннетите ще заместят пропуснатите фар-

зове. Онзи, който извършва суннетите, но пропуска фарзовете, няма да може да се спаси от огъня на Джехеннема. Суннетите на онзи, който без извинителна причина пропуска фарзовете, стават невалидни. При изпълняване на суннетите, за да станат те сахих, трябва да се извърши възнамерение. А ако не се извърши, не може да се получи севаба, характерен за суннетите. Ето защо, онези – които години наред не са извършвали намаз – когато започнат да изпълняват суннетите на петкратния намаз, трябва да възнамерят за наваксване на първия пропуснат фарзов намаз на съответното време и за извършване на суннета на съответното време. Когато се направи такова възнамерие, и наваксаният намаз, и суннетът ще бъдат приети за изпълнени. По такъв начин няма да се пропуска и суннетът.]

Суннет-и алел кифайе е вид суннет, при който ако един човек от петима или десетима го извърши, то останалите се освобождават от неговото изпълнение. Примери за такъв суннет са даването на селям, извършването на и'тикаф и произнасянето на благословеното Бесмеле при започване на всички позволени от исляма дела.

Неизричането на Бесмеле преди ядене ще донесе три вреди за човека:

1. Шейтанът ще се храни заедно с него.
2. Храната, която консумира, ще се превърне в болест за тялото му.
3. В храната не ще остане берекет (благодат).

Изричането на Бесмеле ще донесе три ползи:

1. Шейтанът няма да може да се храни заедно с него.
2. Храната ще стане лек за тялото.
3. В храната ще се появи берекет. [Ако човек забрави да изрече Бесмеле, когато започва да яде, той трябва да го каже, когато се сети.]

Мустехабите са постъпки и дела, които Пейгамберът ни Мухаммед “алейхисселям” е извършил един или два пъти в живота си. За неизпълнението на мустехаба няма да има порицание и изтезание. Няма да има дори лишение от шефаат (застъпничество). Въпреки това, онези, които го извършат, ще бъдат възнаградени с много севаб. Примери за мустехаби са извършването на нафиле

намаз, изпълнението на нафиле орудж, осъществяването на нафиле хадж и раздаването на нафиле садака.

Мубахите са постъпките, които ако се извършат с добро намерение, носят севаб, а ако се извършат с лошо намерение, стават причини за наказания и мъки. За пропускане на мубахите няма да има наказание. Примери за мубахи са вървенето, сядането, купуването на къща, консумирането на различни халял храни, обличането на различни халял дрехи и други.

Харамите са забраните, които Аллаху азим-уш-шан открито е заявил в Коран-и керим. Онзи, който отдава значение на харамите и не вярва в тях, става кяфир, а онзи, който вярва (приема ги за харами), но не ги отбягва, става фасък (грешник), но не и неверник. [Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля” казва следните неща в раздела за условията, на които трябва да отговаря имамът: “Не бива да се изпълнява намаз зад имам, който е фасък. Фасък означава човек, който извършва големи грехове, като употреба на алкохолни напитки, прелюбодеяние и лихварство. [Постоянството във вършене на малък грях също е голям грях.] В местата, където джума намазът се изпълнява в повече от една джамия, не бива да се кланя зад хатиб фасък, а да се търси джамия, където има преведен имам. Ваджиб е да се укорява и презира грешника. Дори да е много учен, не бива да се избира за имам, защото избирането му за имам е равносилно на оказване на почит и уважение. Винаги е тахримен мекрух да се назначават за имами фасъците и безмезхеците. Въздържането от забраните се нарича таква. Въздържането от съмнителните неща се нарича вера’. Отбягването на един халял, за да не се попадне в нещо съмнително, се нарича зухд. За онзи, който е станал мюсюлманин в дар-ул-харб, е ваджиб да се изсели в дар-ул-ислям.]

Харамът е два вида: Харам ли-айнихи и харам ли-гайрихи. Харам ли-айнихи е онова нещо, което е харам само по себе си и във едно всяко време. Примери за такива харами са убийството на човек, прелюбодеянието, хомосексуализмът, пиенето на вино и алкохол, хазартните игри, яденето на свинско месо и излизането на улицата с непокрита глава, ръце и крака от страна на жените и девойките. Ако някой изрече Бесмеле при тяхното изпълнение или повярва, че са позволени, т.е. ако не придава значение на забраните на Аллаху теаля, става кяфир. Но ако знае и вярва, че тези

дела са забранени и ги извършва, страхувайки се от мъчението на Аллаху теаля, не става кяфир, но ще е заслужил наказание в Дженнема.

Харам ли-гайрихи са неща, които не са харами сами по себе си, но стават харами, тъй като са извършени по забранен от исляма начин. Примери за такива харами са влизането в чужда градина и открадването на плодове, кражбата на чужди вещи и пари и тяхното използване. Ако вършителят изрече Бесмеле или каже, че това е халял, не става кяфир. Ако човек дължи на някого нещо с тегло, колкото ечемично зърно, то в Съдния Ден Аллаху теаля ще отнеме от него севаба на 700 рекята изпълнен с джемаат и приет намаз и ще го даде на ощетеня човек. Отбягването на тези два вида харами е по-голям севаб от вършене на ибадети.

Мекрухите са неща, които премахват севабите на ибадетите. Мекрухът се разделя на два вида: Тахримен мекрух и тензихен мекрух.

Тахримен мекрух е неизпълнението на ваджиба. Този мекрух е близък до харамата. Тензихен мекрух е неизпълнението на суннета. Той е близък до халяла. Онзи, които извърши умишлено тахримен мекрух, става непокорен и грешник и заслужава джехеннемско наказание. Ако извърши мекруха по време на намаз – трябва (ваджиб е) да изпълни намаза отново. А ако го извърши по погрешка – извършва седжде-и сехв и не го изпълнява отново намаза. За онези, които извършват тензихен мекрух, няма да има изтезание в Ада, но ако го извършват редовно, ще заслужат порицание и лишение от севабите. Такива мекрухи са яденето на конско, яденето на нещо, от което е яло котка или мишка, и продаването на грозде на винопроизводител.

Муфсидът е действие, което нарушава ибадетите. Примери за муфсиди са нарушаването на вярата, намазът, бракосъчетанието (никях), хаджът, зекятът или покупко-продажбата.

[За мюсюлманина, който извършва фарзовете и суннетите и се предпазва от харамите и мекрухите, ще бъде даден еджр, т.е. севаб (възнаграждение) в отвъдния свят. За онзи мюсюлманин, който извършва харамите и мекрухите, но не изпълнява фарзовете и ваджибите, се пише грях. Севабът от неизпълнението на харамата е многократно по-голям от севаба на изпълняването на фарз. Севабът на фарза е много повече от севаба от въздържанието от мек-

руха, а неговият севаб пък е повече от севаба на суннета. Онези мубахи, които Аллаху теаля харесва, се наричат хайрат и хасенат. За онзи, който ги извършва, се дава севаб, но той е по-малко от севаба на суннета. Постъпки, извършени с намерение за севаб, се наричат курбет.

Аллаху теаля, тъй като проявява изключителна милост към рабите Си, е изпратил на тях религиите – източниците на спокойствие и щастие. Последна сред тях е религията на Мухаммед “алей-хисселям”. Другите религии били променени от злонамерени хора. Мюсюлманин или неверник, всеки човек, който съзнателно или несъзнателно, следва исляма, няма да изпита никакви трудности на този свят и ще живее в доволство и радост. Днес такава е положението на немюсюлманите в Европа и Америка, които живеят съгласно предписанията на ислямската религия (макар да не я приемат). Но неверниците няма да получат никакъв севаб и възнаграждение на ахирета (задгробния живот). Ако онези, които работят по посочения начин, са мюсюлмани и възнамеряват да следват исляма, ще се сдобият с безконечно блажество в отвъдното.]

ОСНОВИТЕ НА ИСЛЯМА

Основите на исляма са пет, т.е. той е изграден върху пет неща. Първото е произнасянето на Келиме-и шехадет и съзнателното приемане на неговото съдържание. Второто е изпълняването на ежедневен петкратен намаз в установеното за тях време. Третото е да се говее през всеки един ден от свещения месец рамазан. Четвъртото е, ако е станало фарз, да се дава зекят и ушур (zekyat върху земеделската продукция) един път в годината. Петото условие е ходенето на хадж един път в живота от онези, които имат възможност за това. [Изпълнението на тези пет заповеди на Аллаху теаля и въздържането от греховете се нарича извършване на ибадет. Онзи, който не притежава условията вуджуб и еда, или ако е ходил на хадж един път, ако отиде пак, неговият хадж ще стане нафиле ибадет. Не е позволено да се изпълни онзи нафиле ибадет, който става причина за извършване на бид`ат и харам. В 29, 123 и 124-о писмо на имам Раббани “куддисе сиррух” и в 26-то писмо на книгата “Макамат-и Мазхерийе” не се дава позво-

ление за извършване на нафиле хадж и умра. В книгата **“Нешр-ул-мехасин”** в частта за степента зухд, една от десетте степени, се казва: “Веднъж, когато големият ислямски учен и евлия имам Невеви “рахиме хуллаху теаля” бил запитан: “Съблюдаваш всички суннети, но защо пропускаш никяха, който е един от най-важните?”, отговорил по следния начин: “Страхувам се, че, изпълнявайки един суннет, ще има опасност да извърша много харами.” Имам Яхия Невеви “рахиме хуллаху теаля” починал през 676 година по Хиджра в Шам. Деканът на Пакистанския университет **“Джами`а-и хабибийе”** проф. Хабиб-ур-рахман през 1401 (1981) година е отишъл на хадж в Мекка. Виждайки че имамът вахабия изпълнява намаз чрез високоговорител, започнал да кланя самостоятелно своя намаз. Полицаяте дошли и му поставили белезници, след което го отвели в ареста. Когато го запитали за причината, той отговорил, че не е допустимо да се води намаз чрез високоговорител. При това те му попречили да извърши поклонението хадж и го върнали обратно у дома.

Най-важното задължение за всеки човек, независимо в коя част на света се намира, е да изучи вярата и религията. В миналото това се е осъществявало лесно – изучавали са ги от ислямските учени. Но днес, тъй като сме в ахир заман (времето близо до края на света), никъде по света няма истински ислямски учен. Невежите и продалите се на англичаните глупаци са се разпространили из целия свят и биват представяни за ислямски учени. Днес за научаване на правилната вяра и религия има само една единствена възможност и тя е да се четат книгите на ехли суннитските учени. Намирането на тези книги е огромно благо на Аллаху теаля. Враговете на исляма, за да заблудят и излъжат младежта, издават и разпространяват грешни книги по религия. Изключително трудно стана да се намери и прочете правилна книга за исляма. Младежта бива увлечена в различни игри и забавления, оставайки лишена от търсене и прочитане на истински ислямски книги. Виждаме как много юноши не мислят за нищо друго освен за игри и развлечения. Тази заразна болест се разпространява сред новото поколение. За родителите мюсюлмани е крайно наложително да опазят своите деца от тази болест, като ги учат на исляма и ги приучват да четат книги за религията. Те трябва да предотвратят тяхното привързване към вредните игри. Виждаме как децата на

някои наши приятели забравят даже да се хранят, бивайки увлечени в игри. За такива деца дори е невъзможно да четат своите учебници и да преминават в по-горните класове. Родителите трябва да установят контрол над тях и да ги приучат да четат книги. За целта е нужно да прочетат книгата **“Ислямската нравственост”** [**“Мифтах-ул дженнет”** е втората част на въпросната книга]. Читателят хем ще научи за вярата и религията, хем ще разбере как работят и враговете на исляма. Ако родителите не изпълнят това тяхно задължение, ще се появят безбожни поколения, които ще донесат голяма вреда на родината и народа.

Родителите мюсюлмани трябва да обърнат голямо внимание и на един друг много важен въпрос и той е сетри авретът, т.е. покриване на местата, които ислямът повелява. Сред онези, които играят вредни игри, виждаме такива, чиите крака са открити от коленете до слабините. Покриването на аврет местата е много важен фарз в ислямската религия. Онзи, който не отдава значение на този фарз, може да изгуби своята вяра. Мюсюлманите отиват в джамиите, за да спечелят повече севаб от намазите и да слушат проповеди. Посещението на джамиите, дори по друг повод, е голям севаб. Местата, където ходят хора с открити аврет части, не могат да бъдат джамии – това са фъск меджлиси (събрания на греха). Във всички книги е записано, че посещението на фъск меджлис е харам, а онзи, който посещава такива джамии, ще е посетил фъск меджлис и извършил грях. Онзи, който посещава такива джамии с цел печелене на севаб и слушане на проповеди, вместо севаб ще получи грях. Посетителите на джамии, които не покриват авретите си, стават причина и другите мюсюлмани да вършат грях. Както показването на аврет частите е голям грях, така и тяхното гледане е голям грях. Ето защо, мюсюлманите, които посещават такива джамии, вместо севаб получават грях и предизвикват гнева на Аллаху теаля.]

НАМАЗ

Фарзовете (задължителните условия) на намаза са дванадесет: Седем са извън намаза и пет са в самия намаз.

Фарзовете извън намаза са: да се изчисти от хадес; да се изчисти от неджасет (мръсотия); да се извърши сетри аврет; да се

обърне към Къбле; да се знае време; да се изпълни възнамерение; да се изпълни ифтитах текбир.

Фарзовете вътре в намаза са: да се изпълни къям; да се осъществи къраат; да се направи едно руку; да се изпълнят две седждета във всеки рекят; да се сяде по време ка`де-и ахира, колкото прочитане на Еттехияту.

Фарзовете вътре в намаза се наричат рукнове. По време на седжде е фарз да се положат на земята челото и пръстите на краката.

Да се изчисти от хадес означава да се вземе абдест, гусюл и те-йеммум, когато има необходимост. Изпълнението на този фарз се осъществява чрез три неща: внимателно извършване на истинджа; внимателно извършване на истибра и неоставяне на сухо място по местата, които е фарз да бъдат измити и избърсани (месх на главата).

Изчистването от неджасет се осъществява чрез три неща: почистване от нечистотии на дрехите, с които се извършва намаз; поддържане на чисто тяло по време на намаз и почистване на мястото, на което се изпълнява намаз. [За спиртните течности, моля, погледнете в края на частта за 54 фарза!]

За да се осъществи сетр-и аврет, мъжете в ханефитския мезхеб трябва да покрият местата по тялото от пъпа до под коленете. Суннет е да покрият краката по време на намаз.

Свободните жени трябва да покрият цялото тяло, освен лицето и ръцете, а според едно предание и краката. Робините трябва да покрият гърдите (и коремната част), гърба и местата до под коленете. [Жените, които ходят с открити глави, ръце, крака или с тесни и прозрачни дрехи и мъжете, които ги гледат, извършват харам. Онези, които не отдават значение на този харам, губят своята вяра, стават муртеди (вероотстъпници).]

За да се изпълни заповедта истикбал-и къбле, трябва да се обърне в посока към Къбле, да не се обръщат гърдите от Къбле до края намаза и да се прояви снизхождение пред Аллаху теаля.

Съблюдаването на времето за намаз, като условие, се извършва като се знае началното и крайното време на намаза и не се отлага неговото изпълнение до времената, които са мекрух.

Ниййетът (възнамерение) се осъществява като се знае какъв е намазът, който ще се изпълни – фарз, ваджиб, суннет или мусте-

хаб. Това се изразява от сърце и всички земни мисли и дела се изкарват оттам. Изпълнението на намаза витр според имам а'зам “рахиме хуллаху теаля” е ваджиб. Според другите двама имами и мезхебите малики и шафии е суннет. [Онези, които в определено дело следват маликитския мезхеб, могат да пропуснат (джаиз е) витир при наличие на харадж (затруднение).]

За да се изпълни ифтитах текбир, мъжете трябва да повдигнат ръцете на нивото на ушите и сърцето да прояви будност и съсредоточеност в намаза.

Да се прави къям означава да се стои прав към Къбле, да се гледа към мястото за седжде и да не се поклаща тялото.

Къраат се нарича четенето в намаза. Ако трябва да се чете гласно – думите се произнасят на глас, а ако трябва да се чете тихо – думите се четат тихо. И при двата случая буквите трябва да бъдат произнасяни правилно. По време на четене трябва да се размисля върху смисъла на Коран-и керим и да се изпълняват правилата на теджвида. [Текбирът, който се чете в началото на намаза, и всичко, което се чете вътре в намаза и езанът, трябва да се произнасят на арабски език. Те трябва да бъдат научени от хафъзите, които познава религията и се подчиняват на книгите илмихали в мезхебите си. Коран-и керим, който е изписан с латински букви, не може да бъде четен (произнесен) правилно. Такова четене е неправилно и грешно. Коран-и керим може да се тълкува, но не може да се превежда. Неверниците и мезмезхебниците използват изрази от рода на “турски Коран” или “български Коран”. Тези книги не съдържат правилни знания. Всеки мюсюлманин е длъжен да посети Коран курсовете, да научи ислямската азбука и овладее правилното произнасяне на аяетите и дуите. Намазът, в който се изпълнява четене по посочения начин, бива приет. В книгата “**Тергиб-ус-саят**” се казва: “Ако един човек чете по начин, който е грешен според девет учени, но е правилен според един, то не бива да се казва за него, че намазът му е невалиден.”

Руку е правенето на пълен поклон в посока към Къбле. Гърбът и главата се поддържат на едно ниво (изправени) и се съблюдава туманинета, т.е. всички органи трябва да останат неподвижни за време, колкото изричане на едно Субханаллах.

Седжде (поклон доземи) според суннета се осъществява чрез едновременно опиране на челото и носа на земята и съблюдаване

на туманинета. [За здрав човек е джаиз, но мекрух, да прави седжде върху нещо, което е високо до двадесет и пет сантиметра от земята, защото нито Пейгамберът ни Мухаммед “алейхисселям”, нито някой от Есхаб-и кирам не е извършил седжде върху нещо по-високо от земята. Ако това място е високо повече от 25 сантиметра, намазът се разваля.]

Ка`де-и ахира се нарича последното сядане в намаза. Мъжете сядат върху левия крак и изправят десния, като насочват неговите пръсти към Къбле. Жените полагат седалищните части на земята и изкарват краката леко в дясно. В тази позиция с почит и уважение се чете Техийят. Изпълняват се салевати и дуи.

ГУСЮЛ АБДЕСТ

Фарзовете на гусюла са три в ханефитския, пет в маликитския, два в шафиитския и един в ханбелитския мезхеб. Фарзовете в мезхеба ханефи са:

1. Да се измие еднократно устната кухина. Пространството между зъбите и зъбните вдлъбнатини задължително трябва да се намокри. [Последователите на ханефитския мезхеб не може да пломбират и поставят корони на своите зъби без зарурет (безизходица, крайна нужда). Те трябва да поставят изкуствени зъби и да ги свалят по време на гусюл абдест, за да измият местата под тях. Когато има зарурет, пломбирането и поставянето на корони става джаиз, но при извършване на гусюл, абдест и намаз трябва да възнамерят, че следват (по отношение на тези три неща и) шафиитския или маликитския мезхеб.]

2. Да се измие еднократно носът.

3. Да се измие еднократно цялото тяло. Фарз е да се мие цялото тяло, освен местата, за които има харадж (затруднение). Ако една част от тялото не може да се измие поради зарурет, т.е. причина, в която няма човешка намеса (по рождение), това се опрощава и гусюлът става действителен (сахих).

В книгата “Дурр-ул-мухтар” се казва: “Остатъците храна, останали между зъбите и зъбните вдлъбнатини (кухини), не са пречка за действителността на гусюла. Такава е фетвата (решението на учените муджтехиди), защото водата прониква и овлажнява местата под тях. Но в случай, че остатъците са твърди (и не

прониква вода под тях), гусюлът става недействителен. Това е и правилният извод на учените муджтехиди.” Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля”, разяснявайки тези слова, казва: “В книгата **“Хуляса”** пише, че остатъците не са пречка за действителността на гусюла, защото, тъй като водата е в течно състояние, тя прониква под остатъците от храна. Но ако водата не може да проникне под тях, то и според тези учени гусюлът става недействителен. Това е ясно посочено в книгата **“Хилйе”**. Ако остатъците храна се втвърдят чрез дъвчене и водата не може да проникне под тях, гусюлът става недействителен, защото в това няма зарурет (безизходица). [Т.е. това не е нещо, което се е появило от само себе си, и няма никакво затруднение (харадж) в тяхното почистване.”

В книгата **“Халеби-и сагир”** се казва: “Ако един човек, който има остатъци от храна между зъбите и зъбните вдлъбнатини, извърши гусюл абдест, но сметне, че водата не е проникнала под остатъците, то според фетвите извършеният от него гусюл е действителен, тъй като водата е в течно състояние и прониква през тях. В книгата **“Хуляса”** се потвърждава, че има такава издадена фетва. Според други учени, ако остатъците са твърди, гусюлът не става джаиз. Същото е записано и в книгата **“Захире”**. Това е най-правилното решение на учените муджтехиди, защото водата не може да проникне под твърдите остатъци от храна. А освен това, в случая няма зарурет (безизходица) и харадж (трудност).”

В книгата **“Дурр-ул-мунтека”** се казва: “Една част от учените муджтехиди определят за действителен, друга част за недействителен гусюла, извършен без да бъдат почиствени остатъците от храна между зъбите и зъбните вдлъбнатини. Ето защо, с цел гаранция, тези остатъци трябва да се почистят преди да се извърши гусюл. В разяснението на Тахтави към **“Мерак-ъл-фелях”** се казва: “Ако между зъбите и зъбните вдлъбнатини са останали остатъци от храна, то извършеният в това състояние гусюл е действителен, тъй като водата е в течно състояние и прониква навсякъде в устата. Ако остатъците са се втвърдили при дъвчене, те стават препятствие за действителността на гусюла. Същото е посочено и в книгата **“Фетх-ул-кадир”**.”

В **“Бахр-ур-раик”** пише: “Ако между зъбите и зъбните вдлъбнатини са останали остатъци от храна, те не пречат при вземане на гусюл, защото водата е течна и прониква в тях.” Същото пише и в **“Теджнис”**. Садр-уш-шехид Хусамеддин е казал, че тези остатъци трябва да се премахнат и да се измият повърхностите на зъбите и зъбните вдлъбнатини. Ето защо, с цел гаранция на гусюла, е необходимо да се изчистят тези остатъци.

В книгата **“Фетава-и Хиндийе”** се казва: “Гусюлт, извършен при наличие на остатъци между зъбите и зъбните вдлъбнатини, става сахих. Това е правилното становище. Същото е записано и в Захиди, но, бивайки предпазливи, по-добре е да се почистят остатъците и да се намокрят пространствата между зъбите и зъбните вдлъбнатини. В книгата **“Кадихан”** се казва: “Гусюлт, който е извършен без да бъдат почистени остатъците от храна между зъбите, е непълен. Това е записано и в книгата **“Натифи”**. Остатъците от храна трябва да се почистят и местата под тях да се намокрят.

В книгата **“Ел-меджму`ат-уз-зухдийе”** се казва: “Малки или големи, остатъците от храна, които се намират между зъбите и зъбните вдлъбнатини, като втвърденото тесто, ако предотвратяват проникване на водата под тях, пречат и за гусюл абдеста. Същото е записано и в книгата **“Халеби”**. Не са правилни заявленията от рода на: “Няма харадж (затруднение) при почистване на остатъците от храна, но пломбите и коронките не могат да бъдат извадени така лесно, поради което това се явява харадж.” Да, разбира се, че има харадж, но, когато нещо, направено от човека, стане причина за харадж, това се превръща в извинителна причина за подражаване на друг мезхеб по този въпрос. Но това не може да стане извинителна причина за пропускане на фарза. За да отпадне фарзът, трябва да се изпадне в ситуация, в която да не е възможно следването на друг мезхеб и да има едновременно зарурет (безизходица, крайна необходимост) и харадж. Ако се попита: “Зъбите се пломбират или се поставят коронки, за да се премахне болката и предотврати тяхната загуба. Това не е ли зарурет (крайна необходимост)?”, то ние отговаряме така: “За да се превърне в зарурет дадено нещо, трябва да се изпадне в ситуация, в която да не е възможно следването на друг мезхеб.”

Твърдението: “Ако човек си направи пломби или корони, той вече трябва (достатъчно е) да измие техните повърхност” не съответства на исляма. Тахтави в разяснението “Имдад” казва: “Онзи, който е обул местове (кожени чорапи) след извършване на абдест, ако развали абдеста, то състоянието на безабдестие този път се пренася върху повърхността на местовете, а не върху краката.” Тези слова, които в книгите по фъкх са изказани само за абдеста и единствено за случаите с обуването на местове, не могат да се използват за доказване на неща, засягащи пломбирането на зъбите и гусюл абдеста – това е равносилно на измисляне на фетви. Случаят с пломбирането на зъбите и поставянето на коронки не може да бъде оприличен на въпросите, свързани с гъстата брада. Защото по време на абдест не е задължително да се мокрят до корените космите на брадата, но при гусюл това е фарз. Онези, които твърдят: “Както в абдеста, така и в гусюла не е задължително да се мокри кожата под гъстата брада”, не измиват кожата под гъстата брада, като така техните гусюл и намаз, а също и намазите и гусюл абдестите на следващите ги, стават недействителни (не се зачитат за изпълнени).

Да се оприличи пломбирането на зъбите и слагането на коронки на поставяне на мехлем върху рана на краката, поставяне на шина или гипсиране на счупена кост и обвиване на рана с бинт не съответства на указанията в книгите по фъкх. Защото ако има харадж при снемане на гипс и бинт, или това довежда до усложнение, не остава възможност да се следва друг мезхеб. Ето защо, поради тези три причини измиването на кожата под гипса или превръзката отпада.

Гниенето на зъбите може да предизвиква силна болка. Човек е свободен да избира дали да извади тези зъби и на тяхно място да постави протези или изкуствени зъби, които да може да изкарва и слага при нужда, или да ги пломбири или постави коронки (неща, които не могат да бъдат изкарвани и поставяни на място по лесен начин). Ето защо, за посочената втора възможност не може да се каже, че е зарурет (безизходица, липса на друг изход и алтернатива). Да се каже, че има зарурет не може да отмени измиването на повърхностите под пломбите и короните, тъй като е възможно да се следва друг мезхеб. Никой от онези, които казват, че има зарурет, няма право да осъжда онези, които съблюдават указани-

ята на книгите по фъкх и следват (по това отношение) мезхебите шафии или малики.

Причината, която заставя човек да извърши нещо (оставя го в безизходица), т.е. причината, която не зависи от човека, се нарича зарурет. Примери за зарурети са повелите и забраните на исляма, силната болка, опасността от загуба на крайник или живот и липсата на друг изход. Ако дадено нещо затруднява изпълнението на един фарз или отбягването на един харам, това се нарича харадж (затруднение). Заповедите и забраните на Аллаху теаля се наричат ахкям-и ислямийе. При изпълняване на някоя заповед на исляма или отбягване на някоя забрана трябва да се следват известните и избрани фетви на учените от съответния мезхеб. Ако в придържането към тези фетви се появи харадж, вследствие на нещо, извършено от човека, тогава се следват неизбраните и слаби фетви. Ако в придържането към тях отново се яви харадж, тогава се подражава на друг мезхеб в това дело. Ако в следването на друг мезхеб пак се яви харадж, тогава се разглежда онова нещо, което е причина за хараджа, и се търси дали има зарурет в направата на причината за хараджа.

1. Ако има зарурет при направата на причината за хараджа, изпълнението на фарза отпада.

2. Ако няма зарурет [като лакирането на ноктите] или съществува зарурет, но могат да се извършат няколко неща (налице са алтернативи) и ако се пожелае извършването на това нещо, в което има харадж, ибадетът става недействителен. Фарзът трябва да бъде изпълнен, като се извърши онова нещо, в което няма харадж. Може да се последва друг мезхеб само при наличие на харадж, без значение дали има зарурет или не. Това е записано в книгите “Фетавел-хадисийе”, “Хулясат-ут-тахкик”, в разяснението на Тахтави “рахиме хуллаху теаля”, наречено “Мерак-ил фелях”, и в книгата на Молла Халил Ес`ирди “рахме-хуллаху теаля” “Ма`фуват”. Молла Халил е починал през 1259 [1843] година. Един ханефия ако не иска да изкара разваления зъб и на негово място да постави изкуствен зъб (такива зъби, които могат да бъдат изкарвани и слагани при нужда) или протеза, а вместо това желае да го пломбира или постави коронка, при извършване на гусюл трябва да следва мезхебите шафии или малики. Защото в тези мезхеби по време на гусюл не е фарз да се мие устата и носа.

От друга страна, следването на мезхебите шафии или малики е твърде лесно. При извършване на гусюл и абдест, и при започване на намаз, трябва да се възнамери от сърце за следване на маликитския или шафиитския мезхеб. Ако се забрави, може да се възнамери и след намаз. Намазът, гусюлът и абдестът на този, който подражава на тези мезхеби, трябва да станат действителни според тях. Онзи, който следва шафиитския мезхеб, трябва да знае, че ако докосне кожата на жена, която не е от осемнадесетте жени, за които е харам да се ожени, или ако с шепа докосне своите анус и полов орган, абдестът му се разваля. Когато изпълнява намаз групово, за разлика от ханефитския мезхеб, трябва тихо да чете сура Фатиха заедно с имама. За информация относно следване на маликитския мезхеб, моля, прочетете въпросната част от пълния илмихал **“Сеадет-и Ебедийе”**. Следването на друг мезхеб (в дадено дело) не означава напускане на собствения и преминаване в другия. Единственото нещо, което трябва да се направи (по отношение на следването дело) е да се спазват фарзовете (задължителните условия) и муфсидите (нещата, нарушаващи ибадетите) на другия мезхеб. По отношение на ваджибите, мекрухите и суннетите се съблюдават предписанията на собствения мезхеб.

Въпреки че указанията и фетвите на фъкъхските учени са известни, виждаме как някои хора се опитват да отговарят на въпросите свързани с пломбата чрез писанията на некомпетентни хора и безмезхебници. Те казват, че в броя на списанието **“Себилур-решад”** от 1332 (1913) година е поместена фетва, в която се казва, че пломбирането на зъбите е джаиз. Най-напред трябва да кажем, че този сборник е пълен със статии на реформатори и безмезхебници. Един от тях е коварният масон Исмаил Хаккъ от Манастър. Друг такъв човек, носещ същото име, е Исмаил Хаккъ от Измир – един от най-прочутите хора, които били подведени от кайровския мюфтия масон и реформатор Мехмед Абдух. Той завършил гимназия в родния си град Измир, след което е получил педагогическо образование в Истанбул. Притежавал е твърде слаби религиозни знания и култура. Политиците от партията **“Единение и прогрес”** го харесали и назначили за учител в медресетата. В своите лекции и статии се е стремял да разпространи реформаторските и сепаратистки мисли и идеи на реформатора

Абдух. Един от заблудените негови ученици Ахмед Хамди Аксеки към превода на книгата на египетския безмезхебник Решид Ръза **“Телфик-и мезахиб”** написал хвалебствие, в което се разкрива същинското лице на Исмаил Хаккъ.

Същият Исмаил Хаккъ в гореспоменатия сборник е поместил в подробности разногласията на учените в науката фъкх относно въпроса дали е джаиз връзването на зъбите със златна тел или не, след което посочил книгите, в които учените единодушно определят за зарурет връзването на зъбите със златна тел, вместо сребърна, – като разяснението на книгата **“Сиер-и кебир”** – и от това направил заключението, че въпросът с пломбите и коронките е зарурет. Въпреки това, въпросът, на който е трябвало да отговори, не е било свързано с връзване на зъбите със сребърна или златна тел, а дали гусюлът на хората, които имат пломби и коронки, става сахих. Исмаил Хаккъ най-напред писал надълго и нашироко онова, което е известно на всички, и е дал това като отговор на въпроса, който никой не го е питал. Това действие се нарича шарлатанство в науката. Освен това, той се опитал да представи своето мнение като фетва на ислямските учени. Исмаил Хаккъ не се задоволил само с тази измама и лъжа, а се опитал да представи ислямските учени като лъжесвидетели. Например, той казвал следното: **“В “Бахр”** е оповестено, че не е задължително да се мият повърхностите, до които е трудно да достигне водата.” Въпреки това, в **“Бахр”** е написано, че става въпрос за частите от тялото, до които е трудно да достигне водата. Това е равносилно на оприличаване на нещата, които човек прави по зарурет, на онези неща, които се появяват в хората по зарурет. Той е взел писанието на **“Дурр-ул-мухтар”**, в което се казва: **“Ако измиването на главата ще причини вреда на жената, нейното измиване отпада”**, и го е показал като доказателство, че гусюл абдестът на хората с пломби става сахих. И тук не е прав. Измиването на главата е вредно тогава, когато там е налице някакво болестно състояние (не е по волята на човека). За разлика от това, коронясването и пломбирането на зъбите е човешко дело (става по негова воля). Ето защо, в **“Дурр-ул-мухтар”** отделно е написано дали гусюлът става джаиз ако в зъбните вдлъбнатини остане остатък от храна.

Исмаил Хаккъ не спрял и с тези измами и лъжи и не се странял да изтъкне ислямските учени за свои лъжествидетели. Казал е следното: “Не е задължително да се мият повърхностите на зъбите, които остават под коронките и пломбите. Ислямските учени с единомушие известяват, че относно въпроса за пломбите и коронките има зарурет. При наличие на зарурет, въпросните места не е задължително да бъдат измивани.” Няма нито един учен по фъкх в ханефитския мезхеб, който да е казал, че пломбирането на зъбите и поставянето на коронки е зарурет. Истината е, че по тяхно време не е имало пломбиране и коронясване. На 64-а страница в превода на книгата “**Сиер-и кебир шерхи**”, която той се опитва да представи като свой довод, се казва: “Имам Мухаммед Шейбани “рахиме хуллаху теаля” указва за джаиз поставянето на златен зъб или завързването на зъбите със златна тел за онзи, чийто зъб е паднал.” Там не пише нищо за пломбиране на зъбите. Това е добавено от Исмаил Хаккъ. Псевдоислямските учени масони, безмезхебниците и еретиците, които се появили на по-късен етап [т.е. такива хора е нямало в първите години на исляма], прибегнали до всякакви измами, за да заблудят и разединят мюсюлманите. Пишели и разпространявали грешни и изопачени сведения.

Имам Мухаммед “рахиме хуллаху теаля” известява, че както може да се завърже клатещият се зъб със сребърна тел, така може да се завърже и със златна. Никога не е казал, че е джаиз да се пломбират и коронясват. Това са неща, които хора като Исмаил Хаккъ са добавяли на своя воля.

Мюфтиите и уважаваните ислямски учени на това време са дали необходимите отговори на грешните и измамни писания на Исмаил Хаккъ, като така разкрили истината за хората. Един от тези ценни учени е професор Юнус-заде Ахмед Вехби Ефенди “рахиме хуллаху теаля” от Болвадин. Притежавайки обширни знания за исляма, той е доказал, че ислямските учени с единомушие определят за недействителен гусюлът на онзи, чиито зъбни вдлъбнатини (кухини) са запълнени (пломбирани).

Знаейки, че измамните статии на Исмаил Хаккъ в сборника “**Себил-ур-решад**” ще бъдат изобличени, сметнали за необходимо да прибавят думите “Гусюлът е джаиз (допустим)” към книгата с фетви “**Меджму`а-и Джелиде**” в нейното второ издание през

1329 (1911) година. Въпреки това, тази фетва не е фигурирала в първото издание на тази книга през 1299 [1882] година. Тя е била прибавена от шейх-ул-ислям Муса Кязъм, който бил поставен на тази длъжност от партията “Единение и прогрес”. Издателите на сборника “**Себил-ур-решад**” се опитва да докажат думите на един реформатор с думите на един масон. Няма нито един ислямски учен в науката фъкъх, който да е казал, че пломбирането на зъбите и поставянето на коронки е зарурет. Това го казват и пишат само псевдоислямските учени масони, реформаторите в религията, безмезхебниците и продалите се на еретиците вахабии невежи хора в религията.

Ахмед Тахтави “рахиме хуллаху теаля” в разяснението “**Мерак-ил-фелях**” казва: “За да бъде действително следването на имам от друг мезхеб, в имама не бива да има неща, които нарушават намаза според мезхеба на следващия го, а ако има, следващият не трябва да ги знае. Такава е приетата фетва. Според втория иджтихад на учените муджтехиди ако намазът на имама е действителен съгласно неговия мезхеб, онзи, който го следва, дори да разбере, че според мезхеба му намазът на имама не е действителен, може да следва имама.” Същото известява и Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля”. От тези слова на Тахтави и Ибни Абидин “рахиме хумуллаху теаля” се разбира, че съществуват две решения на учените муджтехиди по повод следване на имам, който има пломби и коронки, от страна на ханефии, които нямат пломбирани зъби и коронки. Според първото решение следването на имама, който има пломби и коронки, от страна на ханефии, които нямат, е недействително (не е сахих), защото според ханефитския мезхеб намазът на този имам е недействителен. Според второто решение, ако имама следва мезхебите шафи`и или малики, неговото следване в намаза от страна на ханефиите, които нямат пломби и коронки, е действително. Такъв е иджтихадът на имам Хиндувани “рахиме хуллаху теаля”. Такова е положението и в маликитския мезхеб. Ето защо, ханефии, които нямат пломби и корони могат да следват благочестив (салих) имам, който има такива, докато не стане известно, че не следва маликитския или шафиитския мезхеб. Не е джаиз да се пита дали ги следва или не. Въпреки че този иджтихад е слаб (фетвата не е дадена според него), при наличие на харадж трябва да се постъпва съгласно слаби-

те фетви на муджтехидите. В книгата **“Хадика”** е написано, че за предотвратяване на фитне е нужно да се следват слабите иджти-хади на учените муджтехиди.” Онези, които не придават стойност на мезхебите, не извършват ибадетите си съгласно указанията в книгите по фъкх, не са ехли суннет (сунити). А онези, които не са сунити, са или еретици, или муртеди (изгубили своята вяра). Ние не казваме да не се plombират зъби и поставят корони, а посочваме път на онези наши братя, които имат такива, как да изпълнят ибадетите си, за да бъдат приети те. Показваме леснина за тях.

Гусюл абдестът е петнадесет вида: пет от тях са фарз, пет ваджиб, четири суннет и един мустехаб. Видовете гусюл, които са фарз (задължителни), са:

- гусюл след месечен цикъл (хаиз) и следродилен период (ни-фас) на жените;
- след полово сношение;
- след семеизпразване с възбуда;
- след полюции, когато по леглото или бельото се забележи семенна течност.

След всички тях става фарз да се изпълни гусюл абдест преди да настъпи края на времето на намаза, който не е изпълнен.

Видовете гусюл, които са ваджиб, са:

- измиване на покойника;
- вземане на гусюл от страна на момчета или момичета, когато станат умствено и полово зрели;
- когато мъж и жена спят заедно и между тях видят семенна течност при събуждане, ако не знаят от кого е, и двамата трябва да извършат гусюл;
- вземане на гусюл от страна на онзи, който види по себе си семенна течност, но не знае кога се е изцапал с него;
- когато една жена роди дете, дори да не се появи кръвотечение след това. (Ако се появи кръв, гусюлът става фарз).

Видовете гусюл, чието изпълнение е суннет, са:

- в петъчния ден;
- в байрямските дни;
- по време на ихрам – с каквото и да е възнамерение;
- преди отиване на Арафат.

Когато един неверник приеме исляма, за него става мустехаб да изпълни гусюл. Ако преди приема на исляма е бил джунуб (омърсен), извършването на гусюл става фарз, а ако не е бил – мустехаб.

Харамите (забранените неща) при изпълняване на гусюл са три:

1. Мъжете да покажат пред други мъже и жените да покажат пред други жени откритите места по телата от пъпа до под коленете, по време на гусюл.

2. Жените немюсюлманки да гледат жени мюсюлманки по време на гусюл. (Тази заповед се отнася за всяко време.)

3. Да се разточителства с водата.

В ханефитския мезхеб гусюл абдестът има тринадесет суннета:

1. Да се извърши истинджа, т.е. да се измият половия орган и ануса (срамните части).

2. Да се измият ръцете до китките.

3. Да се отстранят нечистотиите по тялото.

4. Да се изпълнят подобаващи мазмаза (измиване на устата) и истиншак (измиване на носа). Ако в устната и носната кухина остане сухо място, колкото върха на игла, гусюлът става недействителен. В началото на гусюла се извършва нормален абдест.

5. Да се извърши възнамерение за гусюл.

6. Да се измие и търка всеки орган при обливане с вода.

7. Да се започне с трикратно обливане на главата, после на дясното и лявото рамо.

8. Да се намокри пространството между пръстите на ръцете и краката.

9. Да не се обръща предната и задната част на тялото към посоката Къбле.

10. Да не се изрича земно слово при извършване на гусюл.

11. Да се изпълнят мазмаза и истиншак по три пъти.

12. Да се започне с измиване от дясно.

13. Да не се уринира по време на гусюл абдест ако мястото е податливо за неоттичане на урината.

Освен тези суннети, които изброихме, има и други.

В книгата **“Ел-фикх-у алел-мезахиб-ил-ербе`а”** се казва: “За мъжете и жените, които са джунуб – преди да вземат гусюл абдест – е харам с единомушието на четирите мезхеба да извършат неща, които не са позволени без абдест. Например, харам е в със-

тояние на джунуб да се кланя фарзов или нафиле намаз. Ако не може да се намери вода или не може да се възползва от нея поради болест, трябва да се извърши тейеммум. В състояние на джунуб е сахих да се държи фарзов или нафиле орудж. Докосването и четенето на Коран-и керим е харам. Освен това, не е позволено да се докосва Коран-и керим и без абдест (дори да е налице гусюл абдест). В състояние на джунуб е харам да се влиза в месджиди (джамии). За опазване от злото на враговете или за извличане на закон е позволено да се изпълнят един два къси айета. Джаиз е да се влиза в месджид в това състояние с цел да се вземе кофа, вџе или вода, или да се премине през него по най-бързия начин, ако няма друг път за минаване. С намерение за дуа може да се прочете един кратък аyet, например Бесмеле. Ако такива хора трябва да влязат в месджида, за тях е необходимо да извършат тейеммум.”

ТЕВХИД ДУА

Я Аллах, Я Аллах. Ля иляхе илляллах Мухаммедун Расулюллах. Я Рахман, Я Рахим, я афувву я Керим, фа`фу анни верхамни я ерхамеррахимин! Тевеффени муслимен ве елхъкни биссалихин. Аллахуммагфирли ве ли-абай ве уммехати ве ли абай-и ве уммехат-и зевджети ве ли-едждади ве джеддати ве ли-ебнай ве бенати ве ли-ихвети ве ехавати ве ли-аммай ве аммати ве ли-ахвали ве халяти ве ли-устазй Абдулхаким-и Арвасй ве ли каффетил му`минине вел-му`минат. “Рахметуллāхи теāля алейхим еджма`йн”.

ХАЙЗ И НИФАС (МЕНСТРУАЦИЯ И СЛЕДРОДИЛНО СЪСТОЯНИЕ НА ЖЕНИТЕ)

Периодът на хайз (менструация) трае най-малко три най-много десетина дни. За следродилния период (нифас) няма определен минимален период. Когато кръвотечението спре, жените са длъжни да извършат гусюл абдест, да кланят намаз и да говеят

(държат орудж). Максималният период на нифаса е четиридесет дни. Ако при менструацията кръвта спре преди третия ден, жената, която не е изпълнявала намаз, считайки тази кръв за хайз (менструация), трябва да извърши (навакса) пропуснатите намази (каза). Не е задължена да изпълни гусюл абдест. Ако кръвта спре след третия ден, тогава тя изпълнява гусюл и започва да кланя намаз. След десетия ден, без значение дали кръвта спира или не, трябва да се извърши гусюл и откланя намаз. Същото важи и за времето след четиридесетия ден на нифаса – без значение дали кръвта спира или не – извършва се гусюл и кланя намаз. Всякакъв вид течение в дните на менструация и следродилно състояние попада в категорията кръв. (Няма значение дали ще бъде жълто или мътно).

Ако в десетте дни на хайза или четиридесетте дни на нифаса отделянето на кръв спре за един-два дни и жената предположи, че това е крайт на кръвотечението, и изпълни гусюл и орудж, след което отново започне отделянето на кръв в посочения период (с което става ясно, че всъщност периодът не е свършил и оруджите са станали невалидни), то държаните оруджи трябва да бъдат наваксани (след изтичане на периода). Когато кръвотечението спре, тя е длъжна отново да извърши гусюл. Ако кръвотечението спре преди индивидуалния ѝ период и след третия ден, тогава жената извършва гусюл и кланя намаз, но докато не премине индивидуалният ѝ период, не може да извърши полово сношение с мъжа си. Същото се отнася и за нифаса. Ако кръвотечението продължи повече от индивидуалния период, но не повече от десетина дни или точно десетина, целият период на кръвотечението става хайз. Ако продължи и след навършване на десетия ден, то кръвотечението след индивидуалния период не се счита за хайз (тази кръв се нарича истихаза), и намазите от тези дни трябва да се наваксат (ако намазите на дните след десетия не са били изпълнени на време). Същото се отнася и за нифаса.

Ако отделянето на кръв при хайза и нифаса в месец рамазан спре след зазоряване, в този ден не се яде и не се пие, но не може да се говее и затова този ден трябва да се навакса. Ако кръвотечението започне след зазоряване, дори и след икинди намаз (следобедната молитва), в този ден жената може да яде и пие, но не пред другите хора (скришом). Казано най-общо, когато у жената

започне кръвотечение (хайз и нифас), тя спира да изпълнява намаз и орудж. Но ако кръвта спре преди третия ден, тя изчаква докъм края на времето за намаз, и ако кръвотечението продължи – не кланя. Ако кръвта спре – извършва абдест и кланя намаз, но ако междуременно кръвта пак се прояви, за нея намазът отпада. И ако после отново кръвотечението спре, тя отлага намаза докъм края на неговото време и ако не се яви кръв – извършва абдест и кланя намаз. Тя постъпва по посочения начин до навършване на третия ден и не е нужно да извършва гусюл. С други думи, достатъчно е да вземе само абдест. Ако кръвта спре след третия ден, тя отново изчаква докъм края на времето за намаз. Ако не се яви кръв – извършва гусюл и кланя намаз. Ако се яви – не кланя. Ако продължи по този начин до десетия ден, то след десетия ден извършва гусюл и кланя намазите, дори кръвотечението да продължава. Същото се отнася и за нифаса, но при всяко спиране на кръвотечението е нужно да извърши гусюл, дори да спира още първия ден. Ако през месец рамазан кръвотечението спре преди зазоряване (имсак), извършва се възнамерение и се говее. Ако във времето кушлук⁷ или след икинди намаз отново потече кръв, оруджът става недействителен и трябва да се навакса друг ден.

При помятане и аборт жената ще трябва да съблюдава условията за нифас ако пръстите, косата, устата или носа на детето са различни, т.е. оформени. Но ако нищо по детето не е различимо – няма оформени органи – кръвотечението няма да се брой за нифас. Ако продължи три дни или повече – става хайз. Но ако преди помятане (спонтанно, преждевременно раждане) са изминали петнадесет или повече дни от предишната менструация и кръвотечението спре преди третия ден, или ако от края на хайза (менструацията) не са изминали петнадесет дни, това кръвотечение не се брой за хайз. Тази кръв е като кръвотечението от носа. В това състояние жената трябва да кланя намаз и да държи орудж. Преди полова близост със съпруга не е нужно да се извърши гусюл абдест.

⁷ Времето кушлук (духа) – Това време започва след преминаване на една четвърт от времето между имсак и залез слънце. Продължава, докато остане малко време слънцето да достигне до най-високата точка на небето.

[Големият ислямски учен имам Мухаммед Биргиви “рахиме хуллаху теаля” е написал много ценна книга на име “**Зухр-ул-мутееххилин**”, в която дава информация за състоянията на хайз и нифас съгласно ханефитския мезхеб. Книгата е на арабски език. Великият учен от Шам сеййид Мухаммед Емин ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля” е разяснил подробно тази книга и я наименувал “**Менхел-ул-варидин**”. Имам Биргиви “рахиме хуллаху теаля” е починал от чума в анадолския град Бирги през 981 [1573] година. Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля” починал в Шам през 1252 [1836] година. В книгата “**Менхел**” пише: “Учените по фъкх са единодушни, че за всеки мъж и жена е фарз да научи необходимите илмихалски знания, поради което жените и техните съпрузи е нужно да придобият знанията за хайз и нифас. Мъжете трябва да научат това на своите жени, а ако не знаят, трябва да позволят на съпругите си да ги научат от други жени (които знаят). Жената, на която не е дадено позволение от съпруга, трябва без негово разрешение да посещава знаещите жени и получава тези знания. Тази информация, засягаща жените, днес е забравена и като че ли няма хора на религията, които да са компетентни по тези въпроси. Настоящите хора на религията (ваизи, проповедници, мюфтии, имами) не са в състояние дори да правят разлика между кръвотеченията хайз, нифас и истихаза. Няма книги, които подробно и ясно да разясняват тези познания. А онези, които имат, са неспособни да ги четат и разбират, защото тяхното усвояване и разбиране е много трудно. Въпреки това, всеки е длъжен да знае за абдеста, намаза, четенето на Коран-и керим, оруджа, и’тикафа, хаджа, встъпването в полова зрялост (балиг), женитбата, развода, иддета на жените, истибра и още много други дела в религията, а за тяхното изпълняване е необходимо да се изучат знанията за хайз и нифас. За да изуча и схвана добре тези знания, аз изразходих половината от моя живот. Ще се опитам да предам тези знания, кратко и ясно, на моите братя по религия:

Хайз се нарича отделянето на кръв от здрави момичета, навършили осем годишна възраст и от жени, при които са преминали петнадесетина дни от последната минута на предишния хайз. Тази кръв продължава не по-малко от три дни и се нарича **сахих кръвотечение**. Ако след индивидуалния период на менструацията (за всяка жена той е индивидуален) последват петнадесет или

повече дни, в които не се явява кръвотечение, и ако преди началото и след края на тези дни е имало период на хайз, то всички тези дни се наричат период на действителна, **истинска (сахих) чистота**. Ако преди петнадесетте или повече дни на чистота или след тях, или между двата периода на действителна чистота, има дни на кръвотечение, които не са хайз (тази кръв се нарича фасид, истихаза), всички тези дни се наричат **фасид чистота** или **предписана чистота**. Дните, в които няма кръвотечение по-малко от петнадесет дни, също се наричат дни на **предписана чистота**. Дните на действителна и предписана чистота се наричат **пълна (цялостна) чистота**. Ако преди началото и след края на дните на пълна чистота има кръвотечения, продължаващи три дни, те са хайз. [Кръвта преди началото на петнадесетте дни е отделен период на хайз, кръвта след петнадесетте дни е друг отделен период на хайз.] Менструална се нарича мътната кръв, която може да има всякакъв цвят, с изключение на бяло.

Когато момиче започне да менструира, тя достига до зрялост (пълнолетие според исляма) и вече се счита за жена. Дните от появата на кръв до прекратяването ѝ се наричат **менструационен период**. Той продължава най-малко три, а най-много десетина дни. В шафиитския и ханбелитския мезхеб минимумът е един ден, а максимумът е петнадесет дни.

Не е задължително менструалната кръв да тече без прекъсване. В началото кръвта може да се прояви, след което да спре и след няколко дни отново да потече. Ако липсата на течение в случая продължи по-малко от три дни, всички учени факихи са единодушни, че се действа така, сякаш кръвта изобщо не е спирала. Ако състоянието на липса на течение в примера продължи три или повече дни и приключи преди десетия ден, според преданието, което има имам Мухаммед “рахиме хуллаху теаля” предава от имам а’зам Ебу Ханифе “рахиме хуллаху теаля”, във всички десетина дни се приема, че кръвта не е спирала. Имам Мухаммед “рахиме хуллаху теаля” по въпроса съобщава и друго предание. Според имам Ебу Юсуф “рахиме-хуллаху теаля” ако липсата на течение не продължи до петнадесетия ден, във всички тези дни се приема, че кръвта е продължила да тече. Ако при едно момиче потече кръв за един ден, после спре за период от четиринадесет дни и на петнадесетия пак се прояви за един ден, и ако при една

жена потече кръв за един ден, после спре за период от десетина дни и после се прояви за един ден, или ако при втора жена потече кръв за три дни, после спре за пет дни и накрая се прояви за още един ден, то според имам Ебу Юсуф първите десетина дни на момичето са хайз, дните колкото индивидуалния период на жената са хайз, а всички останали истихаза. При втората всички девет дни се броят за хайз. Според първото предание на имам Мухаммед “рахиме хуллахи теаля” само деветте дни на втората жена се считат за хайз. Според второто предание на имам Мухаммед само първите три дни на втората жена стават хайз. Ние помещаваме в нашата книга превода на “Мултека”, като всички изложени по-долу знания са съгласно първото предание на имам Мухаммед “рахиме хуллаху теаля”. Един ден се равнява точно на двадесет и четири часа. За неомъжените (девствените) девойки е мустехаб само по време на хайз, а за омъжените жени – по всяко време, да слагат парче плат или памук, намазан с приятна миризма (това се нарича курсуф), върху половия орган (влагалището). Мекрух е да се вкарва целият курсуф във влагалището. Девойка, която всеки ден, в течение на няколко месеца, вижда по курсуфа петна от кръв, то тогава се приема, че първите десетина дни са хайз, а другите двадесетина истихаза (същото се отнася и за другите месеци). Това състояние продължава, докато тази кръв, която се нарича истимрар, спре. Ако една девойка в продължение на три дни види кръв по курсуфа, после един ден не види, после един ден види, два дни не види и още един ден види, след което един ден не види, и отново още един ден види, то всички тези десетина дни се считат за хайз. Ако една жена във всеки месец, през един ден, вижда кръв – и това продължава десетина дни от месеца – то в дните с кръв не кланя намаз и държи орудж. Всеки следващ ден, когато не вижда кръв, извършва гусюл и кланя намаз [Месаил-и шерх-и викайе]. Не се приема за хайз кървене, което става в продължение на период по-малък от три дни, дори той да е с пет минути по-кратък от седемдесет и два часа; или кървене, което продължава над десетина дни за жени, при които се появява за пръв път; или кървене, което продължава повече от десетина дни за онези, при които не се появява за пръв път; или пък кървене, което става при айисе (възрастни) и бременни жени или при момичета под девет годишна възраст. Тази кръв се нарича **истихаза** или

фасид. Жените стават айисе на около петдесет и пет годишна възраст. Ако жена, която има пет дни индивидуален менструационен период, види кръв, когато половината от слънчевия диск се е показал на хоризонта, и на сутринта на единадесетия ден кръвта спре, когато две трети от слънчевия диск се е показал на хоризонта, т.е. изминали са няколко минути след десетия ден, то дните след индивидуалния период от пет дни се считат за истихаза, защото времето е надхвърлило десетте денонощия, колкото за една шеста от времето, необходимо за изгряване на слънчевия диск. След изтичане на десетия ден се извършва гусюл и намазите, неизпълнени след индивидуалния менструален период (в случая пет дни), се наваксват.

Жената в дните на истихаза е като онези, които имат често кръвотечение от носа или изпускат урина, т.е. тя в това състояние притежава оправдание (извинителна причина). В това състояние трябва да кланя намаз и да държи орудж, и, дори да има кръвотечение, може да осъществява полово сношение.

Според един от иджитхадите на имам Мухаммед “рахимехуллаху теаля” ако едно момиче за пръв път в живота си види кръв за един ден, после не види за осем дни и на десетия отново види, всички десетина дни се приемат за хайз. Но ако види един ден, не види деветина дни и на единадесетия ден отново види, нито един от тези дни не се брои за хайз. Двата дни, в които е видяла кръв, се броят за истихаза, защото както и по-горе известихме, кръвта, която се появява след десетия ден, не превръща в хайз дните на чистота преди нея. Ако види кръв на десетия и единадесетия ден, тогава промеждутъкът на чистота се смята за хайз, т.е. всички въпросни десетина дни стават хайз, а единадесетият ден истихаза.

Кръвта истихаза е признак на болест. Продължителното отделяне е опасно – трябва да се потърси лекарска помощ. Ако се направи малко топче от червената смола, наречена драконова кръв (сангдрагон), и се поглъща с вода по един грам сутрин и вечер, кръвта спира. Може да се приема до пет грама на ден. Менструацията и периодът на чистота при жените обикновено продължават точно определен брой дни. Тук под думата месец се разбира периодът от началото на една менструация до началото на втора. Всяка жена обезателно трябва да наизусти времето на

настъпване и продължителността на своята менструация, и периода на чистота. Менструацията обикновено не се променя години наред, но ако се промени – тогава трябва да се наизустят новата продължителност и периодът на чистота.

В книгата **“Менхел”**, относно промяната на менструацията, се казва следното: “Менструацията (през текущия месец) на жената, която съвпада с началото и продължителността на предишната менструация (менструацията от предишния месец), не се променя. Но ако не съвпадне, тогава се променя. Видовете промяна ще бъдат изложени в следващите редове. Дори несъвпадението да е само веднъж, менструацията се счита за променена. Такава е фетвата. Ако жена, която има менструационен период от пет дни, след периода на действителна (сахих) чистота получи шестдневно кръвотечение, тези шест дни се приемат за новата ѝ менструация и нейният индивидуален период се променя на шест дни. Същото важи и за периода на чистотата – ако дори веднъж не съвпадне с предишния – той се приема за променен. С промяна на периода на чистота се променя месечният (пълният) период, т.е. общият период, съставен от дните на кръвотечение и дните на чистота. Ако жена, която има пет дни менструационен период и двадесет и пет дни период на чистота, на следващия месец получи три дни хайз (менструация) и двадесет и пет дни период на чистота или пет дни менструация и двадесет и три дни период на чистота, то в първия случай се променя периода на менструация, а във втория – периода на чистота. Подобно на това, ако кръвотечението продължи повече от десет дни и ако последните му три или повече дни съвпаднат с предишния период на менструация и ако последната част от периода на предишната менструация съвпадне с новия период на чистота, то дните, които съвпадат с дните на менструация, стават новия хайз. Т.е. периодът на хайз се променя. Ако жена, която има период на хайз от пет дни, получи кръвотечение, което започва седем дни преди края на периода на чистота и продължава единадесет дни, тъй като тя не спира повече от десет дни, това означава, че в периода има дни на истихаза. Дните, които са в повече от три, т.е. четирите дни съвпадат с периода на предишния хайз. Последният ден на предишния хайз, който остава в повече, сега съвпада с новия период на чистота. По този начин новият период на хайз се променя на четири дни.

Да дадем по подробни разяснения за тези два вида промени в хайза:

Дните на новото кръвотечение (през текущия месец), които са различни от дните на предишния хайз, ако станат повече от десет на брой и ако неговите три или повече дни не съвпадат с дните на предишния хайз, времето на хайза се променя, но не се променя броят на дните на хайза и първият ден на новото кръвотечение се приема за начало на хайза. Ако жена, която има период на хайз от пет дни, не получи кръвотечение в тези пет дни на следващия месец или не получи само през първите три, като новото кръвотечение продължи единадесет дни, то периодът на хайза остава от пет дни, като първият ден на кръвотечението става негово начало. Ако три или повече дни на новото кръвотечение съвпадат с дните на предишния период на хайз, то само тези съвпадащи дни стават хайз, другите дни стават истихаза. Ако получи кръвотечение в петте дни преди началото на хайза, което престане в периода на хайза, след което се прояви за още един ден, то според имам Ебу Юсуф “рахиме хуллаху теаля” промеждутъкът от пет дни на чистота става хайз. Общият период не се променя. Ако получи кръвотечение през последните три дни от периода на хайз, което продължи после още осем дни, първите три дни се приемат за хайз. Променя се броят на дните на хайза. Ако последвалите дни на кръвотечение не са повече от десет дни и след това настъпва период на действителна чистота, то всичките дни стават хайз. Ако последвалите дни са на предписана чистота (истихаза), то периодът на хайз не се променя. Ако жена, която има период на хайз от пет дни, получи кръвотечение за шест дни, след което спре за четиринадесет дни и след това закърви за още един ден, то периодът на хайз не се променя. За по-ясно разбиране на гореизложените неща ще приведем единадесет примера за жена, която има период на хайз от пет дни (5) и период на чистота от петдесет и пет (55) дни:

1. Ако тази жена получи пет дни хайз, после петнадесет дни период на чистота и след това единадесет дни кръвотечение, тъй като предишното ѝ кръвотечение започва след петдесет и петия ден, не се получава съвпадение. Променя се периодът на чистота, а броят на дните на хайза остава същия. Първите пет дни от единадесетте дни кръвотечение стават хайз, а останалите истихаза.

2. Ако получи пет дни кръвотечение, после четиридесет и шест дни период на чистота и единадесет дни на кръвотечение, то последните два дни от единадесетте дни кръвотечение съвпадат с дните на предишния хайз, но поради това, че са по-малко от три на брой, продължителността на хайза не се променя. Променя се само периодът на чистота.

3. Ако получи пет дни кръвотечение, четиридесет и осем дни период на чистота и дванадесет дни на кръвотечение, то седемте от тези дванадесет дни се приемат за чисти, а петте дни съвпадат с дните на предишния хайз, т.е. последните пет дни са хайз. Ето защо, нищо не се променя.

4. Ако получи пет дни кръвотечение, петдесет и четири дни период на чистота, после един ден кръвотечение, четиринадесет дни период на чистота и още един ден кръвотечение, то единият ден на кръвотечение, който се намира в средата, е последният ден на периода на чистота. Тъй като четиринадесетте дни са дни на недействителна чистота, то първите пет дни стават хайз. Не се променя периодът на хайза.

5. Ако получи пет дни кръвотечение, петдесет и седем дни период на чистота, после три дни кръвотечение, четиринадесет дни период на чистота и още един ден кръвотечение, то трите дни кръвотечение стават хайз. Тъй като последвалите четиринадесет дни са недействителна чистота, т.е. приемат се за дни на истихаза, променя се само броят на дните на хайза.

6. Ако получи пет дни кръвотечение, петдесет и пет дни период на чистота, после девет дни на кръвотечение и ако последва период на действителна чистота, то деветте дни стават хайз. Променя се само броят на дните на хайза.

7. Ако получи пет дни кръвотечение, последвано от петдесет дни период на чистота и после десет дни на кръвотечение, то десетте дни стават хайз. Периодът на чистота се променя на петдесет дни.

8. Ако получи пет дни кръвотечение, последвано от петдесет и четири дни период на чистота и после осем дни на кръвотечение, то осемте дни стават хайз. Периодът на чистота се променя с един ден.

9. Ако получи пет дни кръвотечение, последвано от петдесет дни период на чистота и после седем дни на кръвотечение, то

хайзът се променя на седем дни. Периодът на чистота става петдесет дни.

10. Ако получи пет дни кръвотечение, последвано от петдесет и осем дни на чистота и после три дни кръвотечение, периодът на хайз се промени на три дни. Периодът на чистота се променя на петдесет и осем дни.

11. Ако получи пет дни кръвотечение, последвано от шейсет и четири дни период на чистота и после седем или единадесет дни кръвотечение, то в първия случай седемте дни стават хайз. Времето и продължителността на хайза се променят. Във втория случай, първите пет дни от единадесетте на кръвотечението стават хайз, а останалите шест истихаза. Периодът на чистота се променя.

В книгите **“Тебйин-ул-хакайик”** на имам Фахреддин Осман Зейляи **“рахиме-хуллаху теаля”** и в разяснението на Ахмед Шилби **“рахиме-хуллаху теаля”** се казва: **“Ако една жена получи кръвотечение един ден преди хайза, след това последват десетина дни на чистота и после пак един ден кръв, то според имам Ебу Юсуф “рахиме-хуллаху теаля”, хайзът започва с дните, през които не е получавала кръвотечение, и продължава колкото е нейният хайз. С други думи, първият и последният ден на хайза преминават без кръвотечение, защото е потекла кръв един ден преди хайза и след десетия ден, а дните на чистота измежду тези два дни на кръв се наричат фасид чистота и се счита, че е потекла кръв. Според имам Мухаммед “рахиме-хуллаху теаля” нито един от тези дни не може да бъде хайз. Да предположим, че жената има пет дневен хайз, последван от двадесет и пет дни чистота:**

1. В случай, че получава кървене един ден по-рано и един ден на чистота непосредствено след този един на кървене и след това кървенето започва отново и продължава непрекъснато и надвишава десетия ден, според имам Ебу Юсуф пет дни стават хайз, а дните преди и след тях стават истихаза. Според имам Мухаммед трите дни с кръв, които съвпадат с менструалния период, стават хайз. Това са втория, третия и четвъртия ден на менструалния период, защото преди първия не е потекла кръв, а петият ден на кръв е извън менструалния период.

2. Ако забележи кръв в първия ден на менструацията, последвано от един ден на чистота и после започне да тече кръв, и това

продължи непрекъснато повече от десет дни, с единомушие е оповестено, че петте дни стават хайз, защото през първия и последния ден е потекла кръв.

3. Ако забележи кръвене три дни, последвано от два дни на чистота и след това започне да тече постоянно, преминавайки десетия ден, според имам Ебу Юсуф хайзът е пет дни. Според имам Мухаммед първите три дни са хайз, защото според него първият и последния ден на хайза трябва да е потекла кръв.

В книгите **“Бахр”** и **“Дурр-ул-мунтека”** се казва: “Ако кръвотечението продължи повече от дните на индивидуалния менструационен период и спре преди десетия ден, и последват петнадесет дни без никакво кръвотечение, то според единомушието на учените дните на кръвотечение след индивидуалния период стават хайз. По този начин периодът на хайз се променя. Ако в тези петнадесет дни и нощи се яви кръвотечение веднъж, то дните, които са в повече от индивидуалния период, не стават хайз, а истихаза. Когато стане ясно, че са истихаза, неизвършените намази в тези дни трябва да се наваксат.” Ако кръвотечението спре след индивидуалния период на хайз и преди десетия ден, става мустехаб да се изчака докъм края на времето за намаз. После се извършва гусюл и се кланя намаз. След това става допустимо да се извърши полов акт. Ако изчаквайки пропусне гусюла и намаза, и времето изтече, извършването на полов акт става джаиз и без да се вземе гусюл абдест.

Ако кръвта на девойка, която за първи път има кръвотечение или на жена, която има кръвотечение след като са изминали петнадесет дни на чистота след индивидуалния ѝ период на хайз, спре преди третия ден, тя изчаква докъм края на времето за намаз. После, без да извършва гусюл, взема само абдест и кланя намаз, а неизпълнените (пропуснатите) намази от предишните дни ги наваксва. Ако кръвотечението продължи, оставя намаза. И ако кръвотечението отново спре, изчаква докъм края на времето за намаз, извършва само абдест и кланя намаз, и ако има пропуснати намази – наваксва ги. Това състояние продължава до навършване на третия ден. Но дори да се извърши гусюл абдест, не е позволено да се извърши полово сношение.

Ако кръвотечението продължи след третия ден и спре преди индивидуалния период на хайза, то до преминаване на индивиду-

алния период, дори да се извърши гусюл, не е позволено половото сношение. Ако до края на времето за намаз не се види кръвотечение, извършва се гусюл и се кланя намаз. Некланяните (пропуснатите) намази не се наваксват (каза). Трябва да се държи и орудж (говее). Денят, в който кръвотечението спре и ако в продължение на петнадесет дни не се появи никаква кръв, се приема за края на новия хайз. Ако кръвотечението отново се прояви, намазът се оставя, а оруджът се навакса след месец рамазан. Ако кръвотечението спре отново, изчаква докъм края на времето за намаз, извършва гусюл и кланя намаза. Също така държи и орудж. Постъпва по този начин до десетия ден. След десетия ден, дори да има кръвотечение, кланя намаз без да извършва гусюл отново и половото сношение преди гусюл абдеста става джаиз. Но извършването на гусюл преди сношение е мустехаб. Ако кръвотечението спре преди феджр (ззоряване) и до разсъмване (ззоряване) има време колкото само да се извърши гусюл и да се облече, но не остане време колкото да се изрече “Аллаху Екбер”, то в този ден трябва да се държи орудж, но не е нужно да се навакса ятсъ (нощния) намаз. Ако има време колкото за произнасяне на текбира “Аллаху Екбер”, тогава трябва да се навакса и ятсъ намазът. Ако хайзът започне преди ифтар (разговяване), оруджът се нарушава. Тези дни се наваксват след месец рамазан. Ако хайзът започне по време на намаз, намазът се нарушава. Ако намазът е бил фарз, не се навакса. Ако е бил нафиле – навакса се. Когато една жена се събуди след ззоряване и види върху курсуфа кръв, тя приема, че от този миг е в хайз. А когато се събуди и види курсуфа чист, приема, че хайзът е свършил по време на спане. И в двата случая изпълнението на ятсъ намаза е фарз, тъй като за жената е задължително да изпълнява намаз, когато е чиста в последната минута преди напускане на съответното време за намаз. Ако хайзът започне преди изпълняване на съответния намаз, неговото наваксване отпада като задължение.

Между две менструации трябва да има период на пълна чистота. Ако този промеждутък е период на действителна чистота, учените са единодушни, че кръвотечението преди и след него са два отделни хайза. Дните на чистота, които се намират между дните на кръвотечение до десетия ден, се приемат за дни на хайз. А дните на истихаза след десетия ден се приемат за чисти. Една

девойка, която има тридневен индивидуален период на кръвотечение, ако премине през петнадесетдневен период на чистота и после получи кръвотечение за един ден, последвано от един ден на чистота и още три дни на кръвотечение, то първите и последните три дни, в които е имала кръвотечение, стават два отделни хайза, защото периодът на хайза е от три дни и вторият хайз не може да започне от самостоятелния ден на кръвотечение. Този ден превръща във фасид предшестващия го период на пълна чистота. Молла Хусрев “рахиме хуллаху теаля” в разяснението на книгата “Гурер” казва: “Ако при една девойка последователно се случат един ден кръвотечение, четиринадесет дни период на чистота, един ден кръвотечение, осем дни чистота, един ден кръвотечение, седем дни чистота, два дни кръвотечение, три дни чистота, един ден кръвотечение, три дни чистота, един ден кръвотечение, два дни чистота и още един ден кръвотечение, според имам Мухаммед “рахиме хуллаху теаля” от тези четиридесет и пет дни само десетте дни след четиринадесетия са хайз, а останалите истихаза.” Това е така, защото след тези десет дни не е настъпвал период на пълна чистота, поради което не може да започне нов хайз. Последвалите дни на чистота са извън периода на хайза и ето защо не се приемат за дни на непрекъснато кръвотечение. (Според имам Ебу Юсуф “рахиме-хуллаху теаля” първите десетина дни и четвъртата десетдневка, чиито две страни се явяват периоди на чистота, са хайз.) Защото последвалите дни на фасид чистота според имам Ебу Юсуф се приемат за дни с непрекъснато течение. Според долуизложената първа точка първите десетина дни са хайз, последвани от двадесет дни на чистота и после пак десетина дни (четвъртата десетдневка) хайз.

Жена, която в продължение на петнадесет дни няма нито един ден на чистота и кръвотечението е продължило (истимрар) без прекъсване, определя хайза според своя период на менструация. Приема за чисти толкова дни, колкото са били в предишния месец и приема за дни на хайз толкова дни, колкото е индивидуалният ѝ период на менструация.

Ако подобно продължително кръвотечение (истимрар) се случи при девойка, то за такива случаи са описани четири положения в книгата “Менхел-ул-варидин”:

1. Ако кръвотечението е продължително (истимрар), първите десетина дни се приемат за хайз, а следващите двадесетина за период на чистота.

2. Ако девойката е преживяла действителен (сахих) хайз и действителен (сахих) период на чистота и след това се яви продължително кръвотечение, то тя става жена, на която периодът на хайз е известен. Например ако пет дни е имала кръвотечение и четиридесет дни период на чистота, то първите пет дни на продължителното кръвотечение ще се приемат за хайз, а следващите четиридесет дни за период на чистота. Постъпва се по посочения начин до прекратяване на кръвотечението.

3. Ако е получила фасид кръв и фасид период на чистота, то и двата не се приемат за хайз. Ако чистотата е фасид, тъй като периодът на чистота е по-кратък от петнадесет дни, първото кръвотечение ще се приеме за истимрар (продължително кръвотечение). Ако преживее единадесет дни на кръвотечение и чист период от четиринадесет дни, след което започне истимрар, то тъй като първото течение е продължило повече от десет дни, то става недействително. Единадесетият ден и първите пет дни на истимрара се приемат за дни на чистота. Десетте дни, последвали тези пет, се приемат за хайз, а двацете дни за период на чистота. Ако периодът на чистота е пълен, но фасид, тъй като между дните има дни на кръв, и ако техният сбор е по-малко от тридесет, първото кървене отново ще бъде прието за истимрар. Такъв е случаят, когато единадесет дни на кървене са последвани от петнадесет дни на чистота и след това започва истимрар. Периодът от шестнадесет дни е период на фасид чистота, тъй като първият ден е ден на кървене. Първите четири дни на истимрар се приемат за дни на чистота. Ако сборът от дните е повече от тридесет, то първите десетина дни се приемат за хайз, а всички дни до истимрара се приемат за период на чистота. После десетте дни след истимрара се приемат за хайз, двадесетте дни за период на чистота и така нататък. Това правило се отнася и до ситуацията, при която единадесет дни на кървене са последвани от двадесет дни на чистота и след това започва истимрар.

4. Ако е имала дни на сахих кървене, последвани от дни на фасид чистота, дните на сахих кръв се приемат за хайз. Последвалите дни – до тридесетия ден – се приемат за период на чистота.

Например, ако тя преживее пет дни на кървене, последвани от четирнадесет дни на чистота и после започне истимрар, то първите пет дни се приемат за хайз, последвалите двадесет и пет дни за период на чистота, и – за да се допълнят дните до двадесет и пет – първите единадесет дни от началото на истимрара се приемат за дни на чистота. Оттам нататък на свой ред ще последват пет дни на хайз и двадесет и пет дни на чистота. По същия начин, ако последват три дни кръвотечение, петнадесет дни период на чистота, един ден на кръвотечение и още петнадесет дни период на чистота, след което започне истимрар, то първите три дни се приемат за дни на сахих кръв, а последвалите дни до истимрара за фасид чистота, т.е. трите дни на кръвотечение са хайз, а последвалите тридесет и една дни са период на чистота. След това – в периода на истимрар – три дни се приемат за хайз и двадесет и седем дни за период на чистота. Ако вторият период на чистота беше четирнадесет дни, кървенето щеше да се приеме за непрекъснато според имам Ебу Юсуф и първите два дни също щяха да бъдат хайз и после период от петнадесет дни на чистота и т.н. Защото, тъй като първите три дни на кървене и последвалите петнадесет дни на чистота са сахих, те се приемат за адат.

Жена, която забравя своя период на менструация, се нарича мухаййире или далле.

Нифас се нарича следродилното състояние на жените. Кръвта, която излиза след помятане, аборт е нифас ако органите на плода са били оформени, като ръце, крака и глава. Нифасът няма минимален период. След като спре се извършва гусюл и се пристъпва към изпълняване на намазите. Но не може да се осъществи полов близост преди да е изминало установеното време (от предишния нифас). Максималната продължителност за нифаса е четирнадесет дни. След четирнадесетия ден се изпълнява гусюл абдест и започва намаз, дори кървенето да продължава. Кървенето след четирнадесетия ден се нарича истихаза (счита се за извинение). Ако жена е имала двадесет и пет дни кръвотечение след първото раждане, то нейният период на нифас (адат) става двадесет и пет дни. Ако при второто раждане кръвта е продължила четирнадесет и пет дни, първите двадесет и пет дни се приемат за нифас, а останалите двадесет дни за истихаза, като пропуснатите намази в тези двадесет дни трябва да се наваксат. Ето защо, жените трябва

да наизустят и периода на нифас. Ако при второто раждане кръвотечението спре преди четиридесетия ден, например на тридесет и петия, то всички дни стават нифас. Периодът на нифаса се променя от двадесет и пет дни на тридесет и пет.

Жена, на която хайзът или нифасът спират след сахур (зазоряване, феджр) по време на рамазан, не яде и не пие през този ден, но после трябва да го навакса. Ако хайзът и нифасът започнат след сахур, дори да е след икинди намаз, в този ден се яде и пие.

В дните на хайз и нифас е харам с единодушието на четирите мезхеба да се извършва намаз, говее, влиза в джамии, чете и докосва Коран-и керим, извършва таваф и полово сношение. Пропуснатите оруджи, за разлика от намазите, се наваксват. Намазите се опрощават. Ако при настъпване на всяко време за намаз, жената вземе абдест и поседи върху седжадето (килимчето за намаз), колкото времето за изпълнение на съответния намаз, изпълни зикр и тесбих, тя ще получи севаб равен на севаба, която е получила за най-добре изпълнения от нейна страна намаз.

В книгата **“Джевхере”** се казва: **“Жената е длъжна да осведомява своя мъж, когато започне менструалният ѝ цикъл. Ако не каже истината, когато мъжът я попита, ще е извършила голям грях. По същия начин, голям харам е да излъже, че хайзът е започнал, при условие, че не е. Пророкът ни “салляллаху алейхи ве селлем” е казал: “Проклет е онази жена, която прикрива началото и края на нейния хайз от съпруга ѝ.”** И по време на хайз (менструален цикъл), и извън него е голям грях да се извърши анален секс.” Проклет е мъжът, който прави това със своята съпруга. Хомосексуализмът е още по-голям грях. Това се нарича ливата. В сура Енбия хомосексуализмът се определя като гнусно дело. В разяснението на Кадъ Заде към **“Биргиви”** се казва: **“Пейгамберът ни “салляллаху алейхи ве селлем” повелява: “Ако хванете двама да практикуват хомосексуализъм – подобно на народа на Лут –, убийте и двамата!”** Някои от учените са казали, че и двамата трябва да бъдат изгорени. Извършилите ливата стават джунуб. При извършване на клизма човек не става джунуб, но неговият орудж се нарушава. (Фейзийе).]

Ако хайзът на една жена започне във време на намаз, който още не е извършен, няма да се наложи да го навакса. (Моля, прочетете частта за гусюл абдеста от илмихала **“Сеадет-и Ебедийе”**.)

АБДЕСТ

Задължителните условия (фарзовете) на абдеста са четири в ханефитския, седем в маликитския и шест в шафиитския и ханбелитския мезхеб.

Според ханефи те са:

- 1) Да се измие еднократно лицето.
- 2) Да се измият еднократно двете ръце до и включително лактите.
- 3) Да се извърши месх на една четвърт от главата, т.е. да се избърше с мокра ръка.
- 4) Да се измият еднократно двата крака, включително и глезените.

Абдестът е четири вида: фарз, ваджиб, суннет и мендуб.

Фарз е абдестът, който се изпълнява преди докосване (вземане в ръце) на Коран-и керим, извършване на петкратен намаз, кланяне на дженазе (погребален) намаз и извършване на седжде-и тилавет.

Ваджиб е абдестът, който се изпълнява преди извършване на зиярет таваф.

Суннет е абдестът, който се изпълнява преди четене на Коран-и керим наизуст, посещение на гробище и вземане на гусюл.

Мендуб е абдестът, който се изпълнява преди лягане и след ставане от сън и след извършване на покаяние за такива грехове, като изричане на лъжа, злословене или слушане на музика, подтикваща към страст.

Мендуб е да се извърши абдест, когато ще се отиде на събрание на знанието (събрания, в които се дават знания за исляма). Ако се вземе абдест и се изпълни нещо, чието изпълнение без абдест не е позволено (като извършване на намаз), мендуб е да се изпълни нов абдест без първият да е нарушен. Ако не е извършено такова дело, вземането на абдест при наличие на абдест, е мекрух.

ВИДОВЕ ВОДИ

Водите се делят на четири вида:

1. **Ма-и мутлак** – дъждовни води, морски, изворни и водите от кладенци. Тези води почистват мръсотииите и се използват за всякакви цели.

2. **Ма-и мукайед** – сок от пъпеш, диня, грозде, розова вода и подобни на тях.

Те почистват мръсотииите, но не могат да се използват за абдест и гусюл.

3. **Ма-и мешкук** – вода, от която е изпил магаре или муле, родено от магарица.

С тази вода е джаиз (допустимо) да се извърши абдест и гусюл.

4. **Ма-и муста`мел** – сред учените няма единодушие дали това е водата, която пада на земята или водата, която се отделя от тялото при абдест или гусюл. Най-правилното е, че това е водата, която се отделя от тялото. Освен това, по този въпрос има три решения (иджтихади) на учени муджтехидите. Според имам а`зам Ебу Ханифе “рахиме хуллаху теаля” тази вода е неджасет-и гализа (груба нечистотия). Според имам Ебу Юсуф “рахиме хуллаху теаля” е неджасет-и хафифе (лека нечистотия), а според имам Мухаммед “рахиме хуллаху теаля” тази вода е чиста. Фетвата е според иджтихада на имам Мухаммед.

За да стане абдестът фарз (задължителен) за един човек трябва да са налице девет необходими (вуджуб) условия:

1. Да бъде мюсюлманин.
2. Да бъде полово зрял.
3. Да бъде разумен.
4. Да няма абдест.
5. Водата за абдест да бъде чиста.
6. Да има сили да вземе абдест.
7. Да не е в състояние на хайз.
8. Да не е в състояние на нифас.
9. Да извърши абдест след настъпване на времето за всеки намаз. [Това се отнася само за онези, които имат извинителна причина.]

СУННЕТИТЕ НА АБДЕСТА: Разяснени са двадесет и пет суннета:

1. Да се произнесе Еузу.
2. Да се произнесе Бесмеле.
3. Да се измият ръцете.

4. Да се измият междупръстията, използвайки пръстите на другата ръка – мокрите пръсти на едната ръка се вкарват през пръстите на другата ръка, подобно на зъбите на гребен.
5. Да се измие устата.
6. Да се измие носът.
7. Да се извърши възнамерение. Да се извърши възнамерение при измиване на лицето е суннет в ханефитския мезхеб, а не фарз. Това е задължително в шафиитския мезхеб. В маликитския е фарз по време на миене на ръцете.
8. Да се обърне към Къбле.
9. Да се срене брадата с мокрите пръсти на ръката, подобно на гребен.
10. Да се избърше (месх) брадата с мокра ръка.
11. Да се измият всички органи, започвайки от дясно.
12. Да се прекара малкия пръст на лявата ръка между пръстите на краката през долната им част, като се започне от малкия пръст на десния крак.
13. Да се избърше цялата глава с мокра ръка (месх).
14. Да се избършат ушите и врата след месха на главата, без отново да се мокрят ръцете.
15. Да се съблюдае реда за измиване на всеки орган.
16. Да се измият органите един след друг, без прекъсване.
17. Да се започне с месха от предната част на главата.
18. Да се използва мисвак.
19. Да се намокрят веждите и областта около очите.
20. Да се търкат измиваните органи.
21. Да се стои (седи) на малко по-високо място по време на абдест.
22. Да се измият трикратно местата, които е нужно да бъдат измити.
23. Да се напълни съда, който е използван по време на абдест.
24. Да не се изрича земно слово по време на абдест.
25. Да се запази възнамерението.

УПОТРЕБА НА МИСВАК

Има петнадесет ползи от употребата на мисвак. Те са известени в книгата **“Сираджул-веххадж”** по следния начин:

1. Става причина за произнасяне на **Келиме-и шехадет** на последния дъх.
2. Укрепва венците.
3. Премахва хрчките.
4. Премахва гаденето в стомаха.
5. Премахва болката в устата.
6. Премахва лошия дъх.
7. Става причина за доволството на Аллаху теаля.
8. Укрепва кръвоносните съдове в главата.
9. Шейтанът се натъжава.
10. Очите засияват.
11. Добрините и благодеянията се увеличават.
12. Извършва се дело съгласно суннета.
13. Устата става чиста.
14. Човек придобива красноречие.
15. Севабът на два рекята намаз, извършен след употреба на мисвак, е повече от севаба на седемдесет рекята, кланяни без него.

МУСТЕХАБИТЕ НА АБДЕСТА: Шест от тях са:

1. Да не се повтори на глас на възнамерението, което е извършено от сърце.
2. Да се избърше врата след бърсане на ушите. (Ръката не се мокри отново.)
3. Да не се протягат краката към Къбле по време на абдест.
4. Да се изпие (ако е възможно) водата, която е останала в съда след извършване на абдест, в изправено положение и обърнато към Къбле.
5. Да се напръскат шалварите (панталоните) с малко вода след извършване на абдест.
6. Да се избърше (след абдест) с чиста хавлия.

Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля”, в раздела за нещата провалящи абдеста, казва: “Ако едно действие не е мекрух в следващия мезхеб, а фарз в друг, то неговото извършването става мустехаб.” Имам Раббани “куддесе сиррух” в 286-о писмо казва: “Тъй като в мезхеба малики е фарз да се търкат органите по време на абдест, и ние непременно трябва да го правим.” Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля” в раздела за развода ридж`и казва: “Най-добре е последователите на ханефитския мезхеб (при нужда) да

подражават на маликитския, защото имам Малик е като ученик на имам а'зам. Когато ханефитските учени не са могли да намерят иджитхад по даден въпрос в ханефитския мезхеб, те издавали фетва съгласно маликитския. Сред всички мезхеби най-близък до ханефитския е мезхебът малики.”

МЕКРУХИТЕ НА АБДЕСТА: Осемнадесет от тях са:

1. Разплискване (шляпане) на водата при измиване на лицето.
2. Духане във водата за абдест.
3. Измиване на органите за абдест по-малко от три пъти.
4. Измиване на органите за абдест повече от три пъти.
5. Плюене във водата за абдест.
6. Секване във водата за абдест.
7. Поглъщане на водата по време на гаргара.
8. Обръщане на гърба към Къбле.
9. Затваряне на очите.
10. Прекалено много отваряне на очите.
11. Измиване на органите, започвайки от ляво.
12. Секване с дясната ръка.
13. Подаване на вода в устата с лявата ръка.
14. Подаване на вода в носа с лявата ръка.
15. Удряне на краката по земята.
16. Извършване на абдест с вода, която се е стоплила на слънчева светлина.
17. Неопазване на тялото и облеклото от водата ма-и муста`мел (водата, която се отделя от тялото при абдест).
18. Говорене по време на абдест.

НЕЩАТА, КОИТО РАЗВАЛЯТ АБДЕСТА: Тук се споменават двадесет и четири неща:

1. Нечистотиите, които излизат отзад (ануса).
2. Нечистотиите, които излизат отпред (половия орган).
3. Излизане на паразити или камъни от ануса или половия орган.
4. Правене на клизма.
5. Ако лекарството, което е поставено в матката на една жена, излезе обратно (навън).

6. Ако лекарството, което е капнато в ушите, излезе през устата. [Ако излезе през ушите или носа, абдестът не се нарушава (Хиндийе).]

7. Ако памукът, поставен в пикочния канал, се намокри и падне. [Ако една част от памука виси навън и е суха, абдестът не се нарушава, докато памукът не падне).

8. Ако памукът, поставен в пикочния канал, падне и външната част се окаже мокра.

9. Повръщане с пълна уста. Повръщането на храчки, дори да е в големи количества, не нарушава абдеста. Лигите, които текат от устата на спящ човек, дори да са жълти на цвят, се приемат за чисти (не развалят абдеста).

10. Ако от очите потекат сълзи поради болест. Ако сълзите са предизвикани от неща като лук и плач, абдестът не се нарушава.

11. Потичане на кръв, гной и жълто течение от носа, дори те да не излизат извън ноздрите.

12. Ако при изплюване се види, че в слюнката има значително количество кръв.

13. Ако при отхапване на нещо се види, че върху отхапаното място има кръв и кръвта се е разнесла из устата и върху зъбите. Ако кръвта не се е разнесла, абдестът не се нарушава.

14. Ако кръвта, която е излязла от някое място (по тялото), се разнесе дори върху малко пространство, в ханефитския мезхеб абдестът се разваля – в маликитския и шафиитския не се разваля.

15. Ако се спи върху неоседлано животно, което слиза надолу, абдестът се разваля.

16. Ако има съмнение дали е извършен абдест или не, и силно се предположи, че не е изпълнен.

17. Ако съпруг и съпруга се прегърнат голи.

18. Ако един от органите, който трябва да се измие при абдест, е забравен да бъде измит, и ако не се знае кой е той.

19. Ако от мехур – от само себе си или при натиск – потече гной, кръв или жълта течност.

20. Ако върху едно наранено място се събере жълта течност, кръв или гной, който се разпространи върху здравите места, памука или превръзката, абдестът се нарушава. За безцветната течност, която идва от рана или оток, е казано от учените, че не раз-

валя абдеста. Онези, които имат краста и шарка [или екзема] е джаиз да следват този иджтихад на учените муджтехиди.

21. Ако човек не може да се задържи на същата позиция, при отнемане на предмета, върху който се е облегнал и задрямал, неговият абдест се разваля.

22. Ако в намазите, които имат руку и седжде, човек се засмее, колкото да чуе себе си или да го чуе стоящият до него, абдестът му се разваля. Ако се засмее, колкото да чуе сам себе си, намазът не се разваля, а само абдестът.

23. Ако получи припадък или пристъп на епилепсия.

24. Ако от ушите потече гной, кръв или жълта течност, които достигнат до място, което е необходимо да се измие при извършване на гусюл.

**Европейците от нас се научиха да се къпят в баня,
не можеше от воня да се пристъпи в къща тяхна.
Светът научи за хигиената от мюсюлманите,
спасиха се всички те от мизериите.**

МОЛИТВИТЕ, КОИТО СЕ ЧЕТАТ ПО ВРЕМЕ НА АБДЕСТ

При пристъпване към изпълнение на абдест се чете следната дуа (молитва): “Бисмилляхил-азъйм вел-хамду лил-ляхи аля дйнил-ислями ве аля тевфйкъл-ймāни елхамду лилляхиллезй дже`алел-мāе тахурен ве дже`алел ислāме нурен.”

При миене на устата се чете следната ду`а: “Аллāхуммескнй мин хавди небиййике ке`сен ля азмеу ба`деху ебеден.”

При миене на носа се чете следната дуа: “Аллāхумме ерихнй рāйихател-Дженнети верзукнй мин нāимихā веля турихнй рāйихатен нāри.”

При миене на лицето се казва: “Аллāхумме беййъд веджхй бинурйике йевме тебйадду вуджуху евлияйике веля тусеввид веджхй бизунубй йевме тесведду вуджуху а`дāйике.”

При миене на дясната ръка се казва: “Аллāхумме а`тънй китāбй би йемйни ве хāсибнй хисāбен йесйрен.”

При миене на лявата ръка се казва: “Аллāхумме лā ту`тънй китāбй бишимāлй велā мин верāй захрй велā тухāсибнй хисāбен шедйден.”

При извършване на месх на главата се чете следната дуа: “Аллāхумме харрим ша`рй ве бешерй аленнāри ве езьлленй тахте зьлли Аршъке йевме лā зьлле иллā зьллюке.”

При извършване на месх на ушите се чете: “Аллāхуммедж`алнй минелле-зйне йестемй`унел-кавле фе-йеттеби`уне ахсенех.”

При извършване на месх на врата се казва: “Аллāхумме а`тик рекабетй миненнāри вахфаз минес-селйсили вел-аглйл.”

При миене на десният крак се чете: “Аллāхумме себбит кадемейе алессърāтъ йевме тезиллу фйхил-акдāм.”

При миене на левия крак се казва: “Аллāхумме лā татруд кадемейе алес-сърāти йевметатруду куллю акдāми а`дāике. Аллāхуммедж`ал са`йй мешкўрен ве зенбй магфўрен ве амелй макбўлен ве тиджератй лен`тебўра.”

В края на абдеста се чете следната дуа: “Аллāхуммедж`алнй минеттеввāбйне ведж`алнй минел-мутетаххирйне ведж`алнй мин ибāдикес-сāлихйне ведж`алнй минеллезйне лā хавфун алейхим велā хум йахзенўн.”

След което се поглежда към небето и се чете следната дуа: “Субхāнекеллахумме ве бихамдике ешхеду ен лā илйхе иллā енте вахдеке лā шерйке леке ве енне Мухаммеден абдуке ве расўлюке.”

После се прочита с Бесмеле един, два или три пъти сура “Иннā ензелнā”.

Всеки мъж трябва да учи и да обучава семейството и децата си на нужните знания за исляма, защото в Съдния ден съпрузите ще бъдат отговорни за съпругите си.

ТЕЙЕММУМ

В ханефитския мезхеб е позволено да се изпълнява тейеммум преди настъпване на времето за намаз – в другите три мезхеба не е. Задължителните условия (фарзовете) на тейеммума са три. Тейеммумът за абдест и за гусюл се изпълнява по идентичен начин. Има разлика само във възнамеренията. Ето защо единият тейем-

мум не може да се използва на мястото на другия. Неговите фарзове са:

1. Извършване на възнамерение.
2. Потупване на ръцете на чиста пръст и избърсване (месх) на цялото лице.
3. Повторно потупване по чиста пръст и бърсане (първо) на дясната с лявата и после на лявата с дясната ръка. Това също е рукн (задължително условие).

Доказателства за това, че тейеммумът е фарз са четиридесет и трети айет на сура Ниса и шести айет на сура Маиде. В шафиитския и маликитския мезхеб не е недопустимо да се изпълнява тейеммум преди да настъпи времето за намаз и с един тейеммум не може да се изпълни повече от един фарз намаз.

С шест неща е недопустимо да се извърши тейеммум, дори върху тях да има прах. Това са: желязо, мед, бронз, олово, злато, сребро и всички метали. Освен металите, които се разтапят, стъклото, което омеква от топлината, и емайлираните порцелани, извършването на тейеммум с всичко друго е джаиз, при условие че е от рода на пръстта.

Върху пръст, върху която е уринирано, може да се кланя намаз – след като изсъхне – но с тази пръст не може да се извърши тейеммум.

За да може да се извърши тейеммум, трябва да се търси вода и да не може да се намери, и да се попита (за вода) един мюсюлманин, който е справедлив и праведен.

Условията на тейеммума са пет: 1. Да се направи възнамерение. 2. Да се извърши месх. 3. Нещото, върху което ще се извърши тейеммум, да бъде от рода на пръстта. Ако не е от рода на пръстта, то върху него трябва да има прах от пръст. 4. Материалът за тейеммум, който е от рода на пръстта, или прахът от пръст по него трябва да бъде чист. 5. Да има действителна или практическа пречка за използване на водата. [Безсилието, което се усеща в ръцете и краката след прекарана болест, също се счита за извинителна причина. Подобно е положението и с безсилието на възрастните хора. Те извършват намаз в седнало положение.]

Суннетите на тейеммума са седем: 1. Изричане на Бесмеле. 2. Потупване с длани (ръце) по чиста пръст. 3. Търкане с ръцете на онова, с което се прави тейеммум, чрез един-два пъти движене на

ръцете напред назад. 4. Отваряне на пръстите на ръцете. 5. Отърсване на ръцете от пръстта чрез удряне една с друга. 6. Извършване на месх на лицето, първоначално. 7. Избърсване на всички части на ръцете, включително и лактите.

Има четири условия, които трябва да са налице, за да е необходимо за човек да търси вода:

1. Да се намира в населено място.
2. Да му е било съобщено, че (наоколо) има вода.
3. Да има силно предположение, че наоколо има вода.
4. Да не се намира на опасно място.

Ако един човек намери вода, но до нея има разстояние повече от една миля, извършването на тейеммум става джаиз. Ако разстоянието е по-малко от миля и времето за намаз няма да изтече, изпълняването на тейеммум не става джаиз. [Една миля се равнява на четири хиляди зра`, т.е. в мезхеба ханефи се равнява на $0,48 \times 4000 = 1920$ метра.]

Ако един човек, който е потърсил вода, но не е успял да намери, извърши тейеммум и откланя намаз, и след това намери вода, трябва ли да изпълни отново намаз или не? По този въпрос има разногласие. Най-правилното становище е, че извършеният намаз не трябва да се изпълни отново.

Ако един човек се намокри (от пороен дъжд), но няма вода за абдест и място за извършване на тейеммум, трябва да изсуши част от калта и с нея да прави тейеммум. Ако няколко души са извършили тейеммум и само един от тях намери вода, то тейеммумът на всички се нарушава.

Ако някой донесе малко вода и каже: “Един от вас да извърши абдест”, тейеммумът на всички се разваля. Но ако каже: “Всички извършете абдест”, при условие, че водата би стигнала само за един от тях, тейеммумът на нито един не се разваля.

Ако един човек е джунуб (няма гусюл) и никъде не може да намира вода, с изключение на джамията, първо трябва да извърши тейеммум и после да влезе в джамията за вода. Но и ако там не успее да намери, за него става необходимо да извърши нов тейеммум преди да откланя намаз.

Ако един човек, стоейки в джамията, получи полюции, първо прави тейеммум и след това излиза от джамията.

Ако на един човек са отрязани ръцете му, той може да извърши тейеммум. Но ако има човек, който да му помага при почистване след малка и голяма нужда, истинджата не отпада за него. Ако няма – отпада.

Ако са отрязани ръцете и краката на един човек, според имам а'зам “рахиме хуллаху теаля” и имам Мухаммед “рахметуллахи алейх”, за него намазът отпада. Според имам Ебу Юсуф “рахметуллахи алейх” не отпада.

Извършването на тейеммум за джум`а намаз не е джаиз. Т.е. не е джаиз да се изпълни тейеммум с цел да не се пропусне намаза ако времето за абдест е твърде кратко. [Защото ако джума намазът бъде пропуснат, на негово място се изпълнява обеден намаз.] Не е допустимо да се извърши абдест с небиз – така нареченият сок от фурми –, това е написано в книгата “Дурр-ул-мухтар”.

Ако един човек получи полюции по време на пътуване, извършва тейеммум и изпълнява сабах (сутрешния) намаз. После пътува до обяд. Когато наближи времето за икинди (следобедния) намаз или към края на времето за обедния намаз, извършва тейеммум и изпълнява обедния намаз. Ако този човек намери вода след икинди намаз, дали трябва отново да извърши сутрешния и обедния намаз или не? По този въпрос има разногласие сред учените. Според единия иджтихад трябва да се извърши наново, а според другия не. Решението на въпроса зависи от това дали даденият човек е притежател на тертиб или не. [По въпроса се съдържат подробни знания в илмихала “Се’адет-и ебедийе” в частта за каза намазите.]

Ако един човек е оставил вода в дисагите на своето магаре и то се изгуби, той извършва тейеммум и изпълнява намаз. Ако по време на намаз чуе гласа на магарето, тейеммумът се нарушава.

Ако човек пътува на кон и знае, че ако слезе от него другарите му няма да го изчакат, прави тейеммум върху коня и изпълнява намаз с иима⁸.

⁸ Иима – човек, който поради някаква извинителна причина, не може да прави седжде, трябва да изпълни руку като си наведе тялото леко напред, а за седжде малко повече. Това леко привеждане на тялото за руку и седжде се нарича иима.

Ако пътят е опасен или времето е студено и има голяма вероятност да се разболеете ако извършите гусюл в това състояние, тогава извършва тейеммум и изпълнява намаз.

Онзи, който ще тръгва на път, трябва да носи със себе си керемидата или тухла. Понеже ако се наложи да прави тейеммум и наоколо е мокро, ще извърши тейеммум с тухла и ще изпълни намаз.

Ако един човек застане за байрямския намаз, при което се развали абдестът му, и знае, че докато вземе абдест, байрямският намаз ще приключи или се страхува, че ще има голяма навалица, извършва тейеммум и застава за намаз. Този иджтихад е на имам а'зам "рахиме хуллаху теаля". Според иджтихадите на имам Ебу Юсуф "рахметуллахи алейх" и имам Мухаммед "рахметуллахи алейх" трябва да извърши абдест.

[В разяснението на Тахтави към **"Мерак-ъл-фелях"** се казва: "Наличието на болест е извинителна причина за извършване на тейеммум. Но ако здрав човек се страхува, че ще се разболеете ако извърши абдест, това не се приема за извинителна причина. Част от учените са казали, че ако здрав човек се страхува, че ще се разболеете ако говее, джаиз е да остави оруджа за каза (да го навакса по-късно). Същите учени са съобщили, че ако здрав човек се страхува от разболяване, може да извърши тейеммум. Под болестни състояния се разбират четири неща и това са състояния, при които: водата вреди на тялото; движенията вредят на тялото; не може да се използва вода; не може да се извърши тейеммум. Дали нещо вреди на тялото или не може да се установи чрез силно предположение или консултации с лекар, който е мюсюлманин, правдив и специалист. Ако не може да се открие правдив лекар, тогава се приемат и словата на онзи, който не върши открито грехове. Ако до онзи, който не може да използва вода, няма друг човек, който да му помогне в абдеста, извършва тейеммум. Ако има дете, прислужник или някой, който от уважение ще му помогне за абдеста, те му помагат да извърши абдест. Ако няма такива хора – извършва тейеммум. Според имам а'зам не е нужно да наема човек срещу възнаграждение. Онзи, който не може да извърши и тейеммум, оставя намазите за каза (навакса по-късно). Въпреки че съпругът и съпругата не са задължени да помагат един на друг в абдеста и намаза, те трябва (добре е) да си помагат. Онзи, който се намира извън населено място (град или село) и не може да на-

мери топла вода, и се безпокои, че ще се разболеє ако извърши гусюл със студена вода, извършва тейеммум. Издадена е фетва, че това се отнася и за човека, който се намира в населено място. Ако повече от половината от органите на тялото, които се измиват при абдест и гусюл, са ранени, извършва се тейеммум. Ако само половината са в рани, здравите места се измиват, а раните се избърсват (месх). Ако месхът вреди на раните, тогава се извършва месх върху превръзката. Ако и това вреди, тогава не се извършва месх. Ако има рана на главата и месхът нанася вреда, изпълнението на месх отпада. Онзи, на когото двете му ръце и двата му крака са отрязани и лицето му е в рани, понеже не може да извърши и тейеммум, изпълнява намазите без абдест и после не ги навакхва. Ако лицето му е здраво, трябва с помощта на друг човек да го измие. Ако няма кой да му помогне, търка лицето си в пръстта. Ако една от ръцете на здрав човек е в рани, парализирана, осакатена или отрязана, той извършва абдест с другата ръка. Ако и двете ръце са в това положение, тогава търка ръцете и лицето в пръст. Раната, цирейът и счупеното място, заради крайна необходимост, се превързват, обвиват в бинт и мажат с мехлеми, за да се излекуват и предпазят от усложнения. Ако превръзката не може да бъде свалена и раната измита, или не може да се извърши месх върху нея, тогава се извършва месх върху превръзката и здравата кожа около нея. Ако е възможно, превръзката трябва да се свали, раната да се избърше, а здравата кожа около нея да се измие. Не е задължително да се поставя превръзка, когато има абдест (може и без). За нея няма определено време – може да се слага до излекуване. Ако единият крак е здрав, а другият превързан, първият се измива, а другият се избърсва. Ако превръзката падне преди раната да е заздравяла, абдестът не се разваля. Ако след месх бъде сменена превръзката, върху която е изпълнен месх, абдестът не се разваля. Ако премахването на мехлема, който е поставен върху счупен нокът, рана или ранен крак, усложнява положението, тогава, тъй като е налице зарурет (безизходица), повърхността на мехлема върху болното място се измива. Ако и това вреди – избърсва се. Ако и месхът вреди, не се пипа въпросното място. [Тъй като положението е същото и в другите мезхеби, не може да се следва (по този въпрос) друг мезхеб.] Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля” пише, че поставянето на мехлем е като

поставяне на шина върху ступено място. Не стоят така нещата с пломбирането и коронасването на зъбите. Там е възможно да се следват мезхебите малики и шафии. Ако човек изгуби разсъдък, без да е предизвиквал това сам или припадне, и ако това състояние продължи до пропускане на шест времена за намаз, не навакса пропуснатите намази, когато се съвземе. Болен човек, който не може да кланя дори с иима, независимо колко намази пропуска по този начин, не завещава техния искат. Ако оздравее, трябва да ги навакса.”

Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля” казва: “Мекрух е друг човек да измива или бърше местата за абдест на здрав човек. Ако друг му носи вода и сипва, а той сам си измива местата на абдест – тогава става джаиз. Ако болен човек постоянно цапа дрехите и леглото си или ако тяхната замяна предизвиква трудност, то за него става джаиз да изпълнява намаз в това състояние – въпреки нечистотията. Ако шината, лейкопластът или мехлемът паднат след като раната е оздравяла, абдестът се разваля. Ако раната е оздравяла и превръзката може да се отстрани, без това да причини вреда, абдестът и гусюлт се развалят.”

Аллаху теаля, за да опрости греховете на Своите любими раби или за да увеличи техните блага в Дженнета, праща на тях затруднения и болести. Те извършват ибадетите в притеснение и затруднение. В замяна на това, Аллаху теаля улеснява за тях земните дела, дава им спокойствие и благодат (берекет) в препитанието. На онези, които не извършват поклонения, не им дава спокойствие и берекет. Тези хора с цената на големи затруднения, чрез лъжи и измами, трупат състояние и макар да живеят в охолство и наслади, това не продължава дълго за тях. След време попадат или в болница, или в ареста. А ахиретското наказание, което ги очаква, ще бъде изключително болезнено.]

ИСТИНДЖА, ИСТИБРА И ИСТИНКА

Истинджа означава почистване с вода на нечистотиите, които се отделят от човека отпред и отзад. Истибра означава изчакване на определено време, чрез разхождане или правене на друго нещо, или уриниране, докато се отделят и последните капки ури-

на от пикочния мехур. Истинка е изпитване на сигурност, че месатата, които трябва да се почистят, са почистени.

Има шест вида истинджа:

Фарз е да се прави истинджа с вода ако тялото, дрехите и мястото за намаз са замърсени с повече от един дирхем нечистотия (неджасет). Истинджата по време на гусюл също е задължителна. [Тук под един дирхем се има предвид един мискал, който се равнява на 4,8 г.]

Ваджиб е да се прави истинджа ако тялото, дрехите и мястото за намаз са замърсени с нечистотия, колкото един дирхем.

Суннет е да се прави истинджа, когато нечистотията е по-малка от един дирхем.

Мустехаб е да се прави истинджа ако мръсотията е в много малки количества.

Мендуб е да се прави истинджа ако се изпусне газ, когато седалищните части са мокри.

Бид`ат е да се прави истинджа след изпускане на газове, при условие, че седалищните части са сухи.

Суннетите на истинджата са почистването с камък или пръст и измиването с вода на почистеното място.

Ако нечистотията не е отстранена с камък или пръст и е останала повече от един дирхем или мястото около ануса е замърсено с нечистотия повече от дирхем, то нейното почистване с вода става фарз. След това се избърсва с парче чист плат, а ако няма плат – подсушава се с ръка.

Истинджата има само един мустехаб и то е използването на нечетен брой камъни за изчистване – 3, 5 или 7.

[Мъж, който не може да задържа урина, за да не цапа бельото си, е необходимо да направи следното: Едно парче плат с размери 12/12 см се сгъва леко в единия край и там се завързва конец с дължина от 50 см. Платът се обвива около половия орган. След това конецът еднократно се обвива около върха на плата, т.е. около половия орган. Конецът близо до превръзката се прегъва на две, така конец се прекарва под превръзката, опъва се и се стяга. В свободния край с един възел се прави кръг и се закрепя с карфица към бельото. Преди уриниране карфицата се откопчава, изкарва се кръгът, опъва се конецът, който веднага се развързва и платът се сваля. Ако кръгът в края на конца се отвързва трудно с

карфица, тогава към нея се прикрепва тел и кръгът се прекарва в него. При възрастните хора половият орган се смалява и върху него не може да се обвие парче плат. Тези хора поставят в малка найлонова торбичка половия орган и тестисите, след което завързват устието на торбичката. Онези ханефити, които не могат да задържат урина, но според техния мезхеб не могат да станат притежатели на уважителна причина, при започване на абдест, гусюл и намаз извършват възнамерение да следват (само в тези три неща) маликитския мезхеб. Абдуррахман Джебзири “рахиме хуллаху теаля”, преподавател в медресето Джамии`ул-езхер, е починал през 1384 г. по Хиджра. Египетските учени, под негово ръководство, са подготвили книгата “**Китаб-ул-фъкх алел-мезахиб-ил-ербе`а**”, в която се казва: “Според втория иджтихад в маликитския мезхеб ако при болен или възрастен човек се появи нещо, което нарушава абдеста, той се приема, че има уважителна причина и неговият абдест не се нарушава. Ханефитите и шафитите, при наличие на харадж (затруднение), следват този иджтихад.” Ако последовател на ханефитския мезхеб изпусне урина по време на намаз, той може да последва маликитския мезхеб в неудобни моменти. Извършва възнамерение и продължава намаза като човек с уважителна причина.]

КАК СЕ ИЗВЪРШВА НАМАЗ

Намазът се започва със следните фарзове, ваджиби, суннети и мустехаби. В ханефитския мезхеб повдигането на ръцете до нивото на ушите е суннет. Дланите се обръщат в посока Къбле – суннет е. За мъжете е мустехаб с палците на двете ръце да докоснат меката част на ушите, а за жените да вдигнат ръцете на нивото на раменете. Изричането на Аллаху екбер е фарз. Свързването на ръцете след текбира е суннет. Дясната ръка се поставя върху лявата – това също е суннет. Мъжете слагат ръцете под пъпа, а жените върху гърдите. Това е суннет. Мъжете обхващат с дясната ръка китката на лявата ръка. Това е мустехаб.

За имама, следващия имама и извършващия намаз самостоятелно е суннет да четат Субханеке. Имамът и онзи, който извършва намаз самостоятелно, произнасят Еuzu. Това е суннет. Изричането на Бесмеле е суннет. Прочитането на сура Фатиха е ваджиб.

Прочитането на три айета или един дълъг аyet, колкото три къси айета, след Фатиха е ваджиб. Във всеки рекят на суннет намазите и витр, и във всеки рекят на фарз намазите за самостоятелно кланящия е фарз да чете един аyet от Коран-и керим в изправено положение.

Навеждането на гърба в руку е фарз. Оставането в това положение, колкото да се произнесе три пъти Субханаллах, е ваджиб. Трикратното произнасяне на Субхане раббийел азъм е суннет. Петкратното или седемкратното изричане е мустехаб. След изправяне от руку и след изправяне и сядане между двете седждета, според имам Ебу Юсуф, е фарз да се стои, колкото произнасяне на един път Субханаллах. Според иджтихадите на имам а`зам “рахиме хуллаху теаля” и имам Мухаммед “рахиме хуллаху теаля” е ваджиб. Има учени, които го определят за суннет, но фетвата е според втория иджтихад.

Поставянето на главата на земята по време на седжде е фарз. Застояването в наведено положение, колкото произнасяне на три пъти Субханаллах, е ваджиб. Трикратното произнасяне на Субхане раббийел а`ля е суннет. Петкратното или седемкратното изричане е мустехаб.

Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля” казва: “Пристъпвайки към седжде, на земята първо се поставят коленете, после ръцете, носът и накрая челото. Двата палеца трябва да са на нивото на ушите. В шафиитския мезхеб ръцете се поставят на нивото на раменете. Най-малко по един пръст и от двата крака трябва да опират земята – фарз е. Мястото, където ще се извърши седжде, трябва да бъде твърдо – главата не бива да потъва надолу. Такива неща са килимите, рогозките, житото и ечемикът. Маса, канапе и кола, които са поставени на земята, се приемат за места, върху които може да се извърши седжде. Седлото, което се намира върху животно и подобните на него неща, люлката, а също така и платовете, килимите и рогозките, които са завързани за дървета или стълбове и висят разпънати във въздуха, не се приемат за неща, върху които може да се извърши седжде. Извършеното на седжде върху хлъзгави неща, като ориз, просо и ленено семе, е недействително (не е сахих). Но ако те са в чувал – става. Мекрух е – но става сахих – да се прави седжде върху място, което е високо с половин зра` – дванадесет пръста височина (двадесет и

пет сантиметра) – от мястото, където са поставени коленете. По време на седжде лактите трябва да са отделени от тялото, а бедрата от корема. Пръстите на краката се насочват към Къбле. Както при навеждане на руку, така и в седже, е суннет да се допрат петите една в друга.

Жените, когато пристъпват към намаз, повдигат ръце на нивото на раменете. В това състояние не изкарват и показват ръцете си навън от ръкавите. Ръцете се слагат върху гърдите – дясната ръка се поставя върху лявата. За руку се навеждат леко напред, като гърбът и главата не се изравняват на едно ниво. В руку и седжде не разтварят пръстите на ръцете – държат ги събрани. В руку поставят ръцете си върху коленете, но не ги обхващат. Коленете леко ги свиват. Когато извършват седжде, опират лактите на земята и ги залепват към тялото, а бедрата допират корема. Когато сядат по време на тешеххуд, изкарват краката (ходилата) в дясно и сядат на земята. Пръстите на ръцете са събрани и опират коленете. [Мъжете също не обхващат коленете.] За жените е мекрух да кланят заедно групов намаз или да се включат към мъже, които кланят с джемаат. За тях не е фарз да изпълняват джума и байрам намаз. По време на Курбан байрам, след фарзовите намази, трябва да изпълняват тешрик текбирите тихичко. За жените не е мустехаб да забавят изпълнението на сутрешния намаз. По време на намаз не могат да четат на висок глас.” Тук свършва цитатът от книгата **“Ибни Абидин”**. В разяснението на книгата **“Ешбах”** Хамеви “рахиме хуллаху теаля” казва: “За жените е тахримен мекрух да унищожават косите си чрез подстригване, бръснене или препарати. [Оттук се разбира, че при условие, че не ги оприличават на мъжките коси, за тях е джаиз да ги подстрижат до нивото на ушите.] За жените е мекрух да четат езан и икамет. Те не могат да пътуват без съпруг или махрем роднина (близък роднина, с когото бракът е харам). По време на хадж те не откриват главите си и, дори да притежават извинителна причина, извършват сай между Сафа и Мерве. Изпълняват таваф далеч от Кябе. Жените не четат хутбе, тъй като техните гласове са аврет. По време на хадж обуват местове. Жените не носят ковчези (откарвайки покойника за погребение). Ако станат вероотстъпници (муртеди), не се екзекутират. В съдебните дела, засягащи хад и късас, не се приемат за свидетели. Те не извършват и`тикаф в

джамиите. За тях е джаиз да къносват ръцете и краката си. [Но не е позволено да лакират нокти.] В получаването на наследство, извършването на свидетелство и даването на средства за препитание на беден роднина жените имат половината права и задължения на мъжете. Праведната жена не се призовава в съда, а съдията или пълномощникът отива в дома ѝ. Младите жени не поздравяват чужди мъже, не изказват съболезнования на тях и не казват нищо, когато те кихнат и, по същия начин, ако чужди мъже извършат гореизброените неща, те не отговарят. Не могат да остават (да се усамотяват) в една стая с чужди мъже. Тук свършва преводът от книгата на Хамеви “рахиме хуллаху теаля”.

Каде-и уля (първото сядане) е ваджиб. Каде-и ахира (последното сядане) е фарз. Прочитането на Техийят по време на последното сядане е ваджиб.

По време на последното сядане на фарз и ваджиб намазите, и в първия суннет на обедния и джум`а намаз, и в последния суннет на джум`а намаз, и при всяко сядане на останалите намази [например четирирекятовите суннети на следобедния (икинди) и ятсъ намаз] е суннет да се четат дуите за салеват. Изричането на словата на поздрава (селяма) е ваджиб. По време на поздрава е суннет да се поглежда към раменете, а внимателното гледане е мустехаб.

Свършенството на намаза зависи от [отбягване на харамите] изпълняване с хушу и таква, прекратяване на маляаяни, терк-и кесел и ибдад. Хушу` означава страх от Аллаху азим-уш-шан. Таква е опазване на деветте органа на тялото от нещата, които са харам и мекрух. Отбягването на безполезните неща (това се нарича маляаяни) означава отказ от дела и слова, които не допринасят никаква полза нито за този, нито за отвъдния свят. Терк-и кесел означава изпълняване на намаз без отпуснатост и мързел. Ибдад е прекратяване на всякаква работа, когато се чуе езан, и полагане на усърдие за изпълняване на групов намаз.

В намаза има шест важни неща, за чието съблюдаване трябва да се внимава много. Това са ихляс, тефеккюр, хавф, реджа, ру`йет-и таксир и муджахеде.

Ихляс означава вършене на дела само в името на доволството на Аллаху теаля. Тефеккюр означава да се мисли за условията и правилата на намаза. Хавф е изпитване на страх от Аллаху азим-

уш-шан. Реджа е очакване на милостта на Аллаху азим-уш-шан. Ру`йет-и таксир означава човек да знае, че извършените от него дела притежават недостатъци. Муджахеде е водене на борба с нефса и шейтана.

Когато се чете езан, човек трябва да мисли за времето, в което Исафил “алейхисселям” ще протръби с Рога. Когато става за абдест, трябва да мисли за времето, когато ще се изправи от гроба. Когато отива към джамията, трябва да размисли за мига, в който ще отива към местността Махшер. Когато муеззинът чете икамет и джемаатът се подрежда в редици (сафове), трябва да мисли за Махшера, където хората ще бъдат подредени в сто и двадесет редици. Осемдесетте редици ще бъдат съставени от членовете на уммета (общността) на нашият възлюбен Пейгамбер “салляллаху алейхи ве селлем”, а останалите четиридесет редици ще бъдат от общностите на другите пейгамбери. След като се присъедини към имама и той започне да чете Фатиха, човек трябва да мисли, че Дженнетът се намира от дясната му страна, Джехеннемът от лявата, Азраил “алейхисселям” от задната, Кяабе – отсреща, гробът – пред него, а мостът Сърат – под краката му. И да размисли дали ще премине с лекота Равносметката му и дали ибадетите, които е извършил, ще бъдат негова корона в задгробния живот, спътник и светлина в гроба. И дали няма да бъдат отпъдени неговите ибадети и изхвърлени в лицето му като овехтял парцал.

**Неблагодарен е всеки твой дар, о, земя долна!
Вихърът на смъртта заличава всяка слава твоя!**

ЕЗАН-И МУХАММЕДИ

Долните редове са преведени от книгата “Дурр-ул-мухтар” и нейното разяснение “Ибн-и Абидин”:

Езан-и Мухаммеди е изричане по определен начин на определени слова, посочени в книгите илмихали, от страна на разумен човек. Т.е. той трябва да се качи на минаре и в изправено положение (на крака) да изрече определени думи на арабски език. Четенето на превода, дори да се разбира смисъла, не се нарича езан. Езанът се чете за известяване на времената за петкратен намаз. Мъжете трябва да се качват на високо място извън месдижа и да

четат езана там. Това е суннет-и муеккеде (силен суннет). За жените е мекрух да четат езан и икамет. Харам е да оставят мъжете да чуват техните гласове.

Муеззинът трябва да се качи на високо място извън месджида и да чете езан на висок глас, така че да бъде чуто от съседите. Не е позволено да вика повече от това. При произнасяне на думата “екбер” последната буква се чете с джезм (спира се) или, ако не се спира, с фетха (юстюн, огласовка “А”), но не с дамме (отре, огласовка “У”). Не е позволено да се чете езан с много теганни, така че в началото или края на думите да се прибавя хараке (огласовка), буква или мед (удължение). Не е позволено да се слуша такъв езан. При произнасяне на думите саят и феях лицето се обръща надясно и наляво – суннет е. Краката и гърдите не се отделят от посоката Къбле. Езан може да се чете и като се обикаля около минарето. Първото минаре е било построено от хазрети Му’авийе “радияллаху анх”. Над месджида на Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” е било изградено високо място, на което се е качвал Билял Хабеша “радияллаху анх”, за да чете езан. Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” е заповядал на Билял “радияллаху анх” да слага пръстите на ушите си и да изпълнява по този начин. Ако по време на езан се проговори – трябва да се прочете отново. Позволено е няколко човека да четат езана заедно. Ако се редуват при четене, като една част чете един откъс, а друга друг, езанът става недействителен. Тахримен мекрух е да се чете езан в седнало положение. Суннет е муеззинът да бъде праведен, да познава суннетите и времената на езана, да чете всеки ден и да го прави в името на доволството на Аллаху теаля, без да очаква материално възнаграждение. Позволено е да чете и срещу възнаграждение. Езанът, изпълнен от дете, което още не е разумно според исляма (не може да различава доброто от лошото), е недействителен, защото неговият глас е като звуците на птици или уреди (и те нямат способността да различават доброто от злото). [Ето защо четените езан и икамет по високоговорител са недействителни. Не може да се има доверие на езана, прочетен от фасък (мюсюлманин, който открито върши грехове) и на текбирите, които повтаря след имама. За такива е мекрух да изпълняват езан. Муеззинът трябва да знае, че чете езана на време, а другите (джемаатът) трябва да знаят, че извършват намаза на време.

Този, който започва намаз, съмнявайки се дали е настъпило времето или не, дори след намаза да разбере, че го е изпълнил на време, неговият намаз става недействителен. Освен това, намазите, които се извършват съгласно таквимите (мюсюлманските календари), подготвени от кяфири и фасъци, също стават недействителни. Дали са правилни или не таквимите, които се използват в немюсюлманските страни, трябва да се разбере като се попита праведен мюсюлманин, който познава подобаващо своята религия.] От различните езани, които се четат съгласно суннета, се повтарят словата само на първия чут и ако той е езанът от местния месджид, трябва да се отиде там за групов намаз. Четящите Коран-и керим също трябва да повтарят думите на езана. Не е нужно да повтарят езана тези, които извършват дженазе намаз, намират се в тоалетна, хранят се, намират се в месджида и преподават или изучават наука. Езанът, който се чете на друг език освен арабския и с правене на прекалено много теганни, не се счита за извършен съгласно суннета. Когато се чуе езанът, за седящите е мустехаб да станат, а за вървящите да спрат. В раздела за клетвата, давайки информация за обета, се казва: “За правителството е ваджиб да построи месджиди във всички населени места и улици. Те се изграждат със средства от Бейт-ул-мал (държавната хазна). Ако правителството не извърши това, за мюсюлманите става ваджиб сами да си ги построят.”

[Оттук се разбира, че ако се съблюдават предписанията на исляма, на всяка улица ще има месджид, където ще се чете езан и така всички ще са в състояние да чуят местния езан. Няма да е необходимо муеззините да викат (крещят) и да се слагат високоговорители. Четенето на езан по високоговорител е бид`ат (нововъведение в религията), който става причина за пропускане на суннетите на езана. Използването на този бид`ат при изпълняване на езан и намаз е много голям грях и е причина за проваляне, нарушаване на ибадетите. В тази връзка се проведе съвещание от Главно управление по вероизповеданията (Дианета) и Комисията по изследване и проучване на религиозните произведения издаде решение номер 737 от 01.12.1954 година, в чиято петнадесета точка се казва: “Поставянето на високоговорители в михраба е категорично забранено. Ако джемаатът е толкова многочислен, че произнесените от имама текбири не се чуват, муеззините ще

трябва да ги предават (повтарят) на джемаата.” На тази тема има обширни разяснения в раздела за тилавет седжде на книгата “**Ел-фикх-у алел-мезахиб-ул-ербе`а**” и в раздела “Теганни и музика” на книгата “**Сеадет-и Ебедийе**”. В тях се съобщава, че Коран-и керимът и езанът, които се чуват по радиото и изпълняват чрез касетофони или високоговорители, не са човешки звуци, а звуци на инструменти, произведените от магнитни и електрически уреди, активирани от изпълнителя, и хората погрешно си мислят, че това е оригиналният човешки глас, който причинява тяхното производство. Езан в исляма се нарича гласа на праведния мюсюлманин, а не звукът, излизащ от тръба. Хамди Ефенди от Ел-малъ “рахиме-хуллаху теаля”, един от истинските учени в исляма в нашия век [става въпрос за предишния], в 2361-а страница от третия том на своя тефсир казва: “Както се вижда, заповедите, които се отнасят до слушане и мълчане са свързани с къраата, който от своя страна е волево действие, извършвано от човек, който може да мисли и говори, и спазва правилата на произношение, и се изразява в зависимост от намерението. Всъщност, дори деянието на Джибрил “алейхисселям” не е къраат, а е предизвикване на друг (Мухаммед “алейхисселям”) да извърши къраат. Делото на Аллаху теаля, от друга страна, е било акт на тензил (низпославане) и създаване на къраата. Следователно, гласовете, издавани от създания, непритежаващи разум (качеството да разграничават доброто от злото) и неживите същества, не могат да бъдат наричани къраат – нито пък тяхното ехо, което се образува вследствие на отразяването на тези звуци. Ето защо, факихите са казали, че ехото, което се получава от един къраат, не бива да се нарича къраат и четене, и за него не се отнасят заповедите, отнасящи се до къраата. Например, при чуване на ехо не е необходимо да се изпълни тилавет седжде. Както безгласното четене на книга не се брои за четене в пълния смисъл на думата (защото няма звук, не се чува глас), така и слушането на звънящо или кънтящо ехо не се брои за слушане на къраат, а за слушане на звънящо и къртящо ехо. Следователно, слушането на звуците и гласовете, издавани от грамофоните и радиата, отразяващи гласа на четеца на Коран-и керим, не се считат за слушане на къраат, а за чуване на ехо и подобие, и към него не може да се отнесе заповедта за безмълвно слушане. С други думи, ваджиб е безмълвно

да се слуша четения Коран-и керим, а не неговото ехо. От това, че бързмълвното слушане на ехото не е ваджиб или мустехаб, не бива да се прави извода, че неговото слушане е забранено или че е ваджиб да не се слуша. Защото възпроизвеждането (по горепосочения непозволен начин) на Коран-и керим и неговото слушане са две отделни дела. Очевидно е, че възпроизвеждането на Коран-и керим или неговото поставяне сред музикални инструменти е деяние, което няма как да бъде позволено. Четенето на Коран-и керим е благословено дело, но неговото четене на неподходящи места е грях. Ако е четен по този начин, слушането на това четене няма да е грях – неслушането (пренебрегването) ще е грехота. Например, онзи, който е чел Коран-и керим на публична баня (хамам), ще е извършил грях, а онзи, който не е слушал, няма да спечели севаб. Не бива да се мисли, че задължително не трябва да се слуша ехото на Коран-и керим, възпроизведено чрез грамофон или радио, защото, макар че не е къраат, то наподобява къраата и има отношение към келям-и нефси (словото) на Аллах. Следователно, неговото слушане не е ваджиб или мустехаб, но най-малкото е джаиз, та дори е по-добре, да се слуша и не е позволено да не се оказва почит. Мюсюлманин, който попада в такова положение е като онзи, който намира лист от Коран-и керим, поставен на неподходящо място – той не бива да се отнася безцеремонно и, колкото му стигат сили, трябва да го вземе и сложи на почтено място. Това е негово религиозно задължение.”

В повечето книги по фъкх, например в **“Кадихан”**, се казва: “Четенето на езан е суннет. Той е един от признаците на исляма. Ако в един град или улица бъде изоставено неговото четене, правителството трябва насила да накара тамошните мюсюлмани да подновят четенето на езана. Муеззинът трябва да знае посоката Къбле и времената за намаз. Защото четенето на езана, от начало до край, към посока Къбле е суннет. Езанът се изпълнява, за да се оповести, че е настъпило времето за намаз и ифтар (време за разговяване). Четенето на езана от онези, които не знаят времената за намаз или от фасъците (мюсюлмани, които не се срамуват открито да вършат грехове), е повод за фитне. За дете, което не е разумно според исляма, за пиян, луд или джунуб човек и за жена е мекрух да изпълнят езан. Ако го направят, муеззинът трябва отново да изпълни този езан. [Въздава се голям севаб (благодеяния)

за четене и слушане на мевлид. За жените е харам да карат чужди мъже да ги чуват, като четат мевлид, езан, пеят и говорят на повисок глас от необходимото. За мъжете е харам да ги слушат. Жените могат да четат само сред жени. Те не трябва да предават гласовете си чрез записи, радио и телевизия.] Мекрух е да се чете и в седнало положение, без абдест или върху животно в населено място, но прочетеният по този начин езан не се изпълнява отново. Езанът трябва да се чете на минаре или извън месджида. Не може да се чете вътре в месджида. Четенето на езана с прекалено удължаване на някои места, което нарушава думите, е мекрух. Не може да се чете на друг език освен арабския.” В книгата “**Хиндийе**” се казва: “Мекрух е муеззинът да повишава глас отвъд възможностите си.” Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля” казва: “За да бъде чут езанът отдалече, муеззинът се качва на високо място и чете оттам – това е суннет. Джаиз е няколко муеззина да четат заедно.” От тези писания на ислямските учени се разбира, че изпълняването на езан, икамет и намаз с помощта на високоговорители се явява бид`ат. Извършването на бид`ат е голям грях. В един хадис-и шериф се казва: “**Не се приема нито един ибадет на онзи, който върши бид`ат.**” Въпреки че звуците от високоговорителя много наподобяват човешки глас, те не са истински. Този звук произлиза от частите, задвижвани чрез магнит. Това не е гласа на човека, който се е качил на високо място и чете езан. Поставянето на високоговорители върху дясната, лявата и задната страна на покрива на минарето се явява отделен грях, защото звукът не излиза към Къбле. Няма нужда гласът да се чува отдалече и да се понася дразнещия металически звук на уреда, защото е ваджиб да се строи месджид на всяка улица. По този начин езанът ще се чете във всяка улица и от всички къщи в нея ще се чува езан. Освен това, джаиз е да се чете Езан-и джавк. Дружното четене на езан от няколко муеззина се нарича езан-и джавк. Тъжния човешки глас, който се чува отдалече, оказва въздействие върху сърцето и душата, и затвърждава вярата. [Езанът на муеззина и къраатът на имама се изпълняват с нормален глас, колкото да бъде чути от намиращите се в и около джамията. Полагането на големи усилия (викане, повишаване на глас) за разчуване на езана от разстояние е мекрух. Оттук се разбира, че няма никаква необходимост от високоговорителите.] В заключение ще кажем, че

звукът, който излиза от уреда, наречен високоговорител, не се нарича езан. А естественият глас, който излиза от устата на муеззина, се нарича езан-и Мухаммеди. Великият ислямски учен Ебу Нуайм Исфехани “рахиме хуллаху теаля” в своята книга “Хил-йет-ул-Евлия” предава следния хадис-и шериф: **“Езанът, който се изпълнява с музикални инструменти, е езанът на шейтана. А тези, които го изпълняват по този начин, са муеззините на шейтана.”**

В хадис-и шерифите се казва: **“Когато наближи краят на света (Къямета), Коран-и керим ще се чете с мизмар”, “Ще дойде време, в което Коран-и керим ще се чете с мизмар. Няма да се чете в името на Аллаху теаля, а за удоволствие”, “Има много хора, които четат Коран-и керим, но биват проклинати от него”, “Ще дойде време, в което най-мизерните сред мюсюлманите ще бъдат муеззините” и “Ще дойде време, когато ще четат Коран-и керим с мизмар. Аллаху теаля ще ги проклина.”** Мизмарът е всякакъв вид музикален инструмент. Високоговорителят също е мизмар. Муеззините трябва да се поучат от тези хадис-и шерифи и да не четат езан по високоговорител. Някои невежи в религията хора заявяват, че високоговорителят е полезен, понеже чрез него гласът се чува отдалече. Пейгамберът ни Мухаммед “салляллаху алейхи ве селлем” е повелил: **“Извършвайте ибадетите си, така както сте ги виждали от мен и моят Есхаб (сподвижници). Онези, които правят промени в ибадетите, се наричат ехли бид`ат (нововъведенци, еретици, реформатори). Те непременно ще отидат в Джехеннема и нито един техен ибадет не се приема.”** Не е правилно да се твърде, че към ибадетите се добавят полезни неща – това са думи на ислямските врагове. Само ислямските учени са в състояние да разбират дали една промяна е полезна или не. Тези големи учени се наричат муджтехиди. Те не извършват никакви промени от само себе си, а разбират дали дадено допълнение е бид`ат или не. Според единодушието на ислямските учени четенето на езан чрез мизмар е бид`ат. Пътят, който води към обичта на Аллаху теаля, е сърцето. То е сътворено като чисто огледало. Ибадетите увеличават чистотата и блясъка на сърцето. А бид`атите и греховете, от друга страна, го замърсяват и почерняват, така че то не може да получава духовни блага (фейз) и сияния по пътя на любовта (към Ал-

лах и обичаните от Него раби). Праведният мюсюлманин усеща това състояние и изпитва тъга. Той не желае да върши грехове и се стреми да изпълнява повече ибадети. Освен задължителния петкратен намаз, той желае да изпълнява и нафиле намаз. Нефсът на човека (злата сила в мозъка) изпитва наслада от греховете. Всички бид`ати и грехове подхранват и укрепват нефса, който е враг на Аллаху теаля. Същото е положението и с четенето на езан по високоговорител. Рауф Ахмед “рахиме хуллаху теаля”, който е един от халифите на Абдуллах Дехлеви “рахиме хуллаху теаля”, в предисловието на своята книга “Дурр-ул меариф” пише: “Изпълняването на Коран-и керим и останалите задължения с мизмар, музикални инструменти е харам.” Това се отнася и за четене на езан по високоговорител.

[В книгите по фъкх на шафиитския мезхеб “Ел-мукаддимет-ул-хадремийе” и “Енвар” се казва: “За да е сахих следването на имама в шафиитския мезхеб, хората, които се намират извън джамията, трябва да виждат имама и да чуват неговия глас, и да се намират на разстояние не повече от триста зра` (300 x 0,42 = 126 метра) от последния ред (саф).” Изпълняването на намаз, следвайки имам, който се намира далеч и чийто глас се чува, или следването на имама, който се вижда на телевизионния екран, не е сахих не само в ханефитския, а и в шафиитския мезхеб. Онези неща, които ги е нямало в ибадетите по време на селеф-и салихин и са били прибавени към тях на по-късен етап, се наричат бид`ати (нововъведения). От 114-и айет на сура Ниса става ясно, че онези които извършват намаз и езан с бид`ати, като радиа, телевизии и високоговорители, ще отидат в Джехеннема. Звукът, който се чува от радиото и високоговорителя, не е истински езан, а подобие на езана. Човешкият образ, който се вижда в огледалото или снимката, въпреки че изцяло прилича на човека, той не е самият човек, а негово отражение (подобие).

ВАДЖИБИТЕ НА НАМАЗА: В ханефитския мезхеб ваджибите на намаза са:

1. Онзи, който следва имам, освен Субханеке, не трябва да чете нищо.

2. Имамът и онзи, който кланя намаз самостоятелно, в двата рекята на фарз намазите и във всички рекяти на останалите намази трябва по един път да прочетат сура Фатиха.

3. Да се чете сура в първите два рекята на три или четири рекятовите фарз намази и във всички рекяти на другите намази.

4. Да се чете Фатиха в първите два рекята на три и четири рекятовите фарз намази.

5. Да се премине от един фарз към друг.

6. Да се чете Фатиха преди другата сура.

7. Да се седне след втория рекят в три и четири рекятовите намази.

8. Да се изпълнят двете седждета едно след друго.

9. Да се чете Еттехиййату в последното сядане.

10. Да се произнесе селям, привършвайки намаза.

11. Да се чете дуата кунут във витр намаза.

12. Да се произнесат текбири по време на байрямския намаз.

13. Да се чете тихо там, където трябва да се чете тихо. Да се чете на глас там, където трябва да се чете на глас.

14. Да се извърши намаз с та`дил еркъян.

15. Да се извърши тилавет седжде ако се прочете или чуе от имама седжде айет.

16. Да се прави седжде-и сехв при нужда.

17. В четирирекиятовите фарз намази, при първото сядане, след прочитане на Еттехиййату, да се стане за третия рекят без забавяне.

18. Да се следи стриктно имама във всяко едно действие.

19. Според един иджтихад (на учените муджтехиди) ако човек няма извинителна причина, той трябва да изпълни фарзовете с джемаат.

20. Да се произнесат тешрик текбири в края на двадесет и три намаза, като се започне от сутрешния намаз в деня Арафе на курбан байряма и се стигне до следобедния намаз на четвъртия ден.

СУННЕТИТЕ НА НАМАЗА: В ханефитския мезхеб суннетите на намаза са:

1. Мъжете да вдигнат ръце до нивото на меката част на ушите, а жените до нивото на раменете при започване на намаз, по време на ифтитах текбир и по време на текбира кунут във витр намаз.

2. Да се обърнат дланите към Къбле по време на ифтитах и кунут текбирите.
3. Да се обхване китката на лявата ръка с големия пръст (палеца) и кутрето на дясната ръка, по време на къям. Жените трябва да сложат дясната ръка върху лявата.
4. Имамът, джемаатът и онзи, който кланя самостоятелно, да четат Субханеке в началото на първия рекят на всеки намаз.
5. Имамът и онзи, който извършва самостоятелен намаз, да четат Еузу и Бесмеле по време на първия рекат, след Субханеке.
6. Имамът и извършващият самостоятелен намаз да четат Бесмеле преди Фатиха, на всеки рекят.
7. Когато имама̀т каже **“Велед-даллин”** – след като прочете Фатиха-и шериф –, имама̀т, джемаатът и онзи, който извършва самостоятелен намаз, да кажат **“Амин”**.
8. Да се каже текбир при отиване на руку.
9. Да се поставят ръцете на коленете и да се разтворят пръстите, в руку.
10. Да се каже три пъти **“Субхане раббийел-азъйм”** по време на руку и да се изравни гърбът на едно ниво с главата.
11. Имамът и онзи, който кланя самостоятелен намаз, да кажат **“Семи`аллаху лимен хамидех”** при изправяне от руку.
12. Джемаатът и извършващият самостоятелен намаз, когато се изправят от руку, да кажат **“Раббена лекел хамд”**.
13. Да се каже **“Аллаху екбер”** при пристъпване от къям към седжде.
14. Да се каже три пъти в седжде **“Субхане раббийел а`ля”**.
15. Да се каже **“Аллаху екбер”** при изправяне от седжде.
16. Да се каже **“Аллаху екбер”** при отиване на второто седжде.
17. Да се държат прилепнали (събрани) пръстите на ръцете по време на седжде.
18. Мъжете по време на седжде да поставят коленете си на земята и отделят корема от бедрата, а жените да прилепнат корема към бедрата.
19. Да се каже **“Аллаху екбер”** при изправяне от второто седжде.
20. Мъжете да изправят дясното ходило (сгънат пръстите на десния крак в посока Къбле) и да седнат върху левия крак.
21. Да се четат дуите за салеват в последното сядане.

22. Да се обърне главата надясно и после наляво по време на селям.

23. Да се положат ръцете на бедрата и да се държат пръстите свободно до коленете, по време на Техийят.

24. Да са сгънати (обърнати) в посока към Къбле пръстите на ръцете и краката, по време на седжде.

25. Да се поставят ръцете на нивото на ушите, когато се отива на седжде.

26. Да се извърши седжде със седемте органа.

27. Да се чете само Фатиха в последните два рекята на четири-рекятовите фарз намази.

28. Да се чете езан-и Мухаммеди съгласно сунната.

29. Мъжете да четат икамет преди да изпълнят колективно или самостоятелно фарзов намаз.

МУСТЕХАБИТЕ НА НАМАЗА: В ханефитския мезхеб следните действия са мустехаб:

1. Джемаатът да стане без да се забавя, когато муеззинът чете икамет и достигне до **“Хаййе алессалех”**.

2. Мъжете да докоснат меката част на ушите с палеца по време на ифтитах текбир в началото на намаза и текбирите кунут във витр.

3. Да се обхване здраво с дясната ръка китката на лявата ръка по време на къям.

4. Да се гледа към мястото за седжде в къям.

5. Да се чете по пет или седем пъти тесбиха за руку и седжде.

6. Да се гледа в краката по време на руку.

7. Да се съберат (допрат) петите на краката в руку.

8. Да се отдели петата на левия крак от десния в къям.

9. Да се постави на земята първо носът и после челото при отиване на седжде.

10. Да се гледа към двете страни на носа по време на седжде.

11. Да се погледне към края на раменете при изпълняване на селям.

12. Онзи, който се намира отляво на имама, при даване на селям възнамерява да поздрави имама, меляикетата-хафаза (пазителите) и джемаата. Стоящият отдясно на имама възнамерява селямът да е за меляикетата хафаза и джемаата. Ако отляво и отдясно няма

никой, тогава се възнамерява да се поздравят само меляикетата хафаза.

13. Да се въздържи от бършене на потта по време на намаз.
14. Да се въздържи от кашляне (колкото е възможно това).
15. Да не се прозява (колкото е възможно това).
16. Да се гледа в коленето по време на техийат.
17. Имамът да се обърне към джемаата след намаза.

АДАБИТЕ НА НАМАЗА: (Изложени са в съответствие с тяхната последователност в намаза.)

1. Онзи, който кланя самостоятелно или групово, след като произнесе селям, да чете: **“Аллāхумме ентесселāму ве минкес-селāму тебāракте й зел-джелāли вел-икрām.”** След това три пъти да се каже: **“Естагфируллāхел`азъйм еллезе лā илāхе иллā хувел хайелкаййūме ве етūбу илейх.”** Това се нарича дуа за истигфар. Джаиз е да се чете и без абдест.

2. Да се чете **“Айетел-курси”**.

3. Да се произнесе тридесет и три пъти **“Субханаллах”**.

4. Да се каже тридесет и три пъти **“Елхамдулиллях”**.

5. Да се каже тридесет и три пъти **“Аллаху екбер”**.

6. Да се прочете един път **“Лā илāхе илляллāху вахдеху лā шерйкелех лехул мулку ве лехулхамду ве хуве алā кулли шей`ин кадйр.”**

7. Да се протегнат ръцете напред, да се обърнат към къблето на дуата – Арша – и да се отправи дуа с искреност.

8. Онзи, който извършва колективен намаз, да изчака дуата на имама.

9. Да се каже **“Амин”** в края на дуата.

10. Да се прокарат ръце през лицето след дуата.

11. Да се чете единадесет пъти сура Ихляс, като всеки път се започне с Бесмеле. Това е указано от хадис-и шериф, поместен на последната страница в първия том на книгата **“Берика”**. После по един път се четат сури Феляк и Нас (Кул`е`узу), след което още шестдесет и седем пъти се казва **“Естагфируллах”**, за да станат истигфарите общо седемдесет пъти (заедно с другите три истигфара от първа точка). После по десет пъти се чете **“Субхāналлах ве би-хамдихи субхāналлахил`азъйм.”** Накрая се чете айетът **“Субхане Раббике”**. Тези неща са написани в книгата

“Мерак-ъл фелях”. В хадис-и шериф е съобщено следното: **“Дуата, която се прави след петкратния намаз, се приема.”** Дуата трябва да се извърши с будно сърце и на тих глас. Правенето на дуа само след намаз или само в определени времена и с повтаряне на определени наизустени неща, като че ли се рецитират стихове, е мекрух. След дуата ръцете се прокарват през лицето – това е суннет. Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” е правил дуа и по време на таваф (когато е обикалял Кяабе), след ядене и преди лягане. Когато е извършвал тези дуи, той не е протягал ръце напред и не е докосвал лицето си. Тихото изпълняване на дуата и зикира е по-добре. Мустехаб е да се прави дуа и истигфар с абдест. Учените с еднодушие съобщават, че танцуването, обикалянето, пляскането с ръце и свиренето на флейта, струнени инструменти, тамбурина и тъпан, както правят лъжесуфиите, е харам. Оттук се разбира, че за джемаата е по-добре да прави тиха дуа заедно с имама. Джаиз е да се прави дуа поотделно или да се излезе от месджида без да се прави. В книгата **“Хиндийе”** е поместена фетва, в която се казва: **“След намазите, които имат последен суннет, имама не бива да остане седнал, след селяма (на фарза). Трябва да мине малко надясно, наляво или назад, и веднага да пристъпи към изпълнение на последния суннет или веднага да се върне у дома и изпълни там. Онзи, който кланя с джемаат или самостоятелно, може да остане седнал на същото място и да чете дуи. Джаиз е да извърши последния суннет на същото място или да мине надясно, наляво или назад. При намазите, които нямат последен суннет, имама, след като даде селям, не може да остане седнал на същото място в посока към Къбле. Това е мекрух и бид`ат. Трябва да стане и да си отиде или да се обърне към джемаата. Или пък да се обърне надясно или наляво.”**

ДУА (МОЛИТВА) СЛЕД НАМАЗА: Елхамдулилляхи Раббил`алемйн. Ессалѳту весселѳму аля расулинѳ Мухаммедин ве Алихѳ ве Сахбихѳ еджма`йн. Я Рабби! Приеми извършения от мен намаз! Стори благополучна смъртта ми! Дари ме с щастието в последния си дѳх да произнеса Келиме-и тевхид! Прости и утеши душите на починалите от нас! Аллѳхуммагфир верхам венте хайруррѳхимйн. Тевеффенѳ муслимен ве елхѳкнѳ биссѳлихйн. Аллѳхуммагфир-лѳи ве ли-вѳлидейѳе ве ли-устѳзийѳе вел му`минѳне вел му`минѳт ѳевме ѳекѳмул хисѳб. Я Рабби! Опа-

зи ме от злото на шейтана, враговете и нефса! Дари нашият дом с добрини, препитание от халял и благодат! Дари с благополучие мюсюлманите! Съкруши враговете на исляма и ги порази! Дари с Твоята помощ мюсюлманите, които се борят срещу неверниците! Аллāхумме иннеке афуввун керймун тухиббул афве фа`фу аннй. Я Раббй! Дари с лек болните сред нас и помогни на страдащите! Аллāхумме иннй ес`елюкессѣххате вел-āфийете вел-емāнете ве хуснелхулкѣ верридāе билкадери би-рахметике я ерхамер-рāхимйн. Дари моите родители, деца, роднини, приятели и всички братя по религия с благополучен живот, красив нрав, здрав разум, здраве, напътстие и постоянство в следване на исляма, я, Раббй! Амйн. Велхамду-лилляхи раббил`āлемйн. Аллāхумме салли аля..., Аллāхумме бāрик аля..., Аллāхумме Раббенā āтинā... Велхамду лилляхи Раббил`āлемйн. Естагфируллах, естагфируллах, естагфируллахел`азйим елкерйм еллезй ля иляхе илля хув ел- хайел-каййўме ве етўбу илейх.

МЕКРУХИТЕ НА НАМАЗА:

1. Да се сведе врата надолу и да се оглежда наляво надясно.
2. Да се играе с нещо, което се намира върху кланящия намаз (дрехите или тялото).
3. Да се почисти с ръце мястото за седжде, без да има причина за това.
4. Мекрух е мъжете, когато стоят прави, да поставят ръцете си върху гърдите, а в седжде – на нивото на гърдите.
5. Да се пукат пръстите.
6. Да се седне с кръстосани крака (сядане по турски), без да има оправдание за това.
7. Да се повдигне един крак по време на седжде.
8. Да се извърши намаз с мръсни дрехи, с които не може да се стои пред големците.
9. Да се изпълни намаз срещу лицето на човек.
10. Да се изпълни намаз срещу огън.
11. Да има образи на живи същества по тялото или дрехите.
12. Да се прозява без причина по време на намаз.
13. Да се извърши намаз без да бъдат изкарани ръцете от ръкавите.
14. Да се седне като куче.

15. Да се затворят очите.
16. Да се обърнат ръцете от Къбле.
17. Да се стои в заден саф (ред) по време на групов намаз, при условие, че на предишния има свободно място. Ако има и друг човек до него, това става тензихен мекрух, а ако е сам – тахримен мекрух. С това ще бъде изоставен ваджибът, поради което този намаз – за да се изглади недостатъка му – трябва да се извърши отново.
18. Да се изпълни намаз срещу гроб ако отпред не е поставена преграда.
19. Да се изпълни намаз срещу неджасет (нечистотия).
20. Мекрух е мъж и жена да стоят един до друг, когато кланят различни намази.
21. Да се извърши намаз в състояние на силна нужда от ходене до тоалетна.
22. Мекрух е, когато се отиде на седжде, да се сложат (без причина) първо ръцете, а после краката (коленете) на земята.
23. Да се почеше определено място по два пъти в рамките на един рукн. (Ако в един рукн човек се почеше три пъти, като за всеки път поотделно повдигне ръката си, намазът му се разваля (става фасид).
24. Да се отиде на руку преди имама.
25. Да се изправи от руку преди имама.
26. Да се отиде на седжде преди имама.
27. Да се изправи от седжде преди имама.
28. Да се опре на нещо по време на изправяне, без да има причина за това.
29. Да се повдигнат коленете преди ръцете, изправяйки се от седжде.
30. Да се почисти праха от лицето или очите.
31. Мекрух е във втория рекят да се прескочи онази сура, която следва след сурата, прочетената в първи рекят. (Т.е. трябва да се съблюдава последователността на сурите в Мусхафа. Не може да се чете през една. През две може.)
32. Мекрух е в първия и втория рекят да се чете една и съща сура. Мекрух е в един и същи рекят да се чете два пъти една и съща сура. (Това е позволено в нафиле намазите.)

33. Мекрух е във втория рекят да се чете сура, която (по ред) се намира (в Мусхафа) преди сурата, четена в първия рекят.

34. Мекрух е във втория рекят да се чете сура, която е с три айета по-дълга от сурата, четено в първия рекят.

35. Да се опре на нещо, навеждайки се или изправяйки, без да има причина за това.

36. Да се изпъди муха (с ръка).

37. Да се извърши намаз със запретнати ръкави, открити рамене и боси крака.

38. Да не се постави сютре (това е пръчка с дължина около половин метър, която се забива отпред при извършване на намаз с имам или самостоятелно; може да не се забие, а да се постави на мястото, където се извършва седжде, в посока към Къбле или да се начертае линия) в равнина.

39. Да се извърши намаз на проход (място, през което се преминава).

40. Да се броят с пръсти тесбихите за руку и седжде.

41. Мекрух е имамът да стои много навътре в михраба, така че ако се постави перде (преграда) зад него, той да остане изцяло вътре в михраба.

42. Мекрух е имамът да стои сам на повече от един зра` по-високо или по-ниско място от джемаата. (Един зра` се равнява приблизително на половин метър).

43. Мекрух е имамът да застане на друго място освен михраба.

44. Да се каже “Амин” на глас след изпълняване на Фатиха.

45. Мекрух е това, което се чете на къям, да се довърши в руку.

46. Мекрух е това, което се чете в руку, да се довърши в къям.

47. Да се стои на един крак без да има причина за това.

48. Да се клати тялото в намаз.

49. Мекрух е в намаз да се убие въшка или подобните на нея паразити, които не хапят.

50. Да се помирише нещо по време на намаз.

51. Да се изпълни намаз с непокрита глава. Това не важи за хаджиите в ихрам.

52. Да се изпълни намаз с непокрити ръце (над китките).

53. Да се изпълни с боси крака. (Според един иджитihad (на учените муджтехиди) за жените е мекрух да извършат намаз с боси крака, а според другия иджитihad това разваля намаза.) В джамия-

та обувките и подобните на тях не се поставят отзад. Този мекрух е известен в 439-а страница на Ибни Абин. В книгата **“Берика”** се посочва, че е суннет обувките да се поставят от лявата страна, а не отпред или отдясно.

Между фарза и последния суннет е мекрух да се четат дуи и еврад (постоянство в нафиле ибадет, тесбих и дуа). Това е написано в книгата **“Тергиб-ус-саят”**.

НЕЩА, КОИТО НАРУШАВАТ НАМАЗА: В ханефитския мезхеб са разяснени петдесет и пет (55) неща, които при съзнателно или несъзнателно извършване, нарушават намаза. Това са:

1. Да се говори земно слово в намаз.
2. Да се смее, доколкото човекът сам да се чуе.
3. Да се върши амел-и кесир (като трикратно почесване в един рукн или отваряне на част от тялото).
4. Да се пропусне фарз, безпричинно.
5. Да се пропусне фарз, неволно.
6. Да се плачи на висок глас за земни неща.
7. Да се кашля и почиства гърло, без причина.
8. Да се дъвче.
9. Да се почеше едно място три пъти в един рукн или да се повдигнат двете ръце нагоре и да се ударят една в друга.
10. Да се извърши мусафеха (ръкуване).
11. Да се изрече ифтитах текбир толкова тихо, че човекът да не може да чуе себе си.
12. Да се чете толкова тихо в намаз, че човекът да не може да чуе себе си.
13. Да се каже **“Ля хавле ве ля куввете илля билляхил алиййил азъйм”**, **“Субханаллах”** или **“Ля иляхе илляллах”**, когато човекът бъде повикан по време на намаз. Ако изрече тези слова с намерение да извести, че извършва намаз – не става фасид. Но ако изрече в отговор на питащия – намазът се разваля.
14. Да се отговори на поздрава, съзнателно.
15. Намазът се разваля ако в устата се намират хранителни остатъци, като от сладки неща, например, и се усети техният вкус и се погълне течността, която се образува в устата и съдържа техния вкус.

16. Намазът се разваля, когато, при извършван на открито намаз, устата се отвори нагоре и в нея попаднат капки от дъжд или градушка, и се погълнат след това.

17. Да се опъне юздата на животно, три пъти.

18. Да се повдигне ръката трикратно нагоре или да се убие бълха, въшка или подобни на тях животни чрез трикратно смачкване.

19. Да се откъснат три косъма в рамките на един рукн.

20. Да се издаде звук от три букви, като пуф, оха и други.

21. Да се бутне три пъти с единия крак стремето, когато се кланя намаз върху кон съгласно правилата в исляма.

22. Да се бутне еднократно стремето с двата крака наведнъж.

23. Да се застане пред имама.

24. Да се извърви разстояние колкото един саф, без да има оправдание за това.

25. Да се чеше косата и брадата.

26. Когато имама е възнамерил да води намаза на мъжете и жените, и ако те, възнамерявайки да последват имама, застанат един до друг в един и същи ред, намазът се разваля. [Ако са в една редица, но не са един до друг или между тях има преграда (перде например), тогава става джаиз. За жените и момичетата е харам да излизат на улицата с открити глави и ръце (най-кратко казано: с открити аврет части), за да отидат на джамия или поради каквато и да е друга причина. За така извършения ибадет те няма да получат никакво възнаграждение (севаб). Ще са извършили голям грях.]

27. Ако имама се затрудни в къраата (четенето) и му помогне друг човек, който не е възнамерил да го следва, и имама се подчини на казаното, техният намаз се разваля.

28. Ако една жена застане на свободно място и възнамери да последва имама и ако сафовете (редиците) на мъжете, образувани от джемаата, който е дошъл (след нея) на по-късен етап, достигнат до мястото, където е застанала тя, намазът на онези трима мъже, които се намират зад нея или от дясната и лявата ѝ страна, се разваля.

29. Да се прегърне дете.

30. Да се яде и пие по време на намаз.

31. Да се погълне остатък от храна измежду зъбите, който е с големина на нахут.

32. Да се съедини яката с двете ръце. Да се смъкне или смъкне и отново постави шапка (таке) с една ръка. [В никакъв случай не става въпрос за шапка с козирка или периферия, а за таке, което се слага в намаз. Слагането на шапка с козирка или периферия изкарва от религията, защото, подобно на кръста, тя е религиозен символ.]

33. Да се каже **“Инна лиллях ве инна илейхи раджи`ун”**, когато се чуе лоша новина по време на намаз.

34. Да се каже **“Елхамдулиллях”**, когато се чуе добра новина по време на намаз.

35. Според един иджтихад ако човек кихне по време на намаз и каже **“Елхамдулиллях”**, намазът му се разваля.

36. Да се каже **“Йерхамукеллах”** на човека, който кихне до кланящия намаз.

37. Да се каже **“Йехдикумуллах”** на друг кихащ човек.

38. Когато един мъж целуне жена си, която кланя намаз, намазът на жената се разваля.

39. Да се поискат пари или земни облаги, когато се прави дуа в намаза.

40. Да се обърнат гърдите от посоката Къбле.

41. Да се повдигнат двата крака от земята по време на седжде.

42. Да се чете Коран-и керим толкова грешно, колкото да се промени неговия смисъл.

43. Да се кърми дете.

44. Да се промени мястото, на което се кланя намаз, подчинявайки се на думите на друг човек.

45. Да се удари животното с камшик, три пъти.

46. Да се отвори затворена врата.

47. Да се напише до три букви.

48. Да се облече (кланяйки намаз) връхна дреха.

49. Онзи, който има по-малко от шест намаза за наваксване, ако се сети за това по време на намаз, неговият намаз се разваля.

50. Когато се кланя фарзов намаз [на кораб, във влак или] върху животно – поради извинителна причина –, намазът се разваля ако се обърне в друга посока освен Къбле.

51. Да се подреде товара на животно, когато се извършва намаз върху него.

52. Да се възнамери за напускане на религията, от сърце.

53. Когато гусюл абдестът се развали или започне менструацията на жената, намазът се разваля.

54. Ако имамаът предположи, че е нарушил абдест и постави на свое място друг човек.

55. Да се чете Коран-и керим, променяйки буквите, така че да се развали смисъла. [Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля”, в началото на раздела за суннетите на намаза, казва: “Намазът, по време на който се извърши подчинение на човек извън намаза (който не е от същата група, кланяща групово), е недействителен. За имама и муеззина е мекрух да четат на висок глас, повече отколкото е нужно, за да бъдат чути от джемаата. Имамаът и муеззинът, когато застанат за намаз и изричат текбир, трябва да възнамерят за започване на намаз. Ако възнамерят само да разчуют гласа си на джемаата, техният намаз става недействителен. Намазите на онези, които ги следват, също стават недействителни. Когато гласът на имама се чува достатъчно добре, за муеззина е мекрух да повтори на глас текбирите в намаза. Това е грозен бид`ат. Мустехаб е да повтори ако има нужда, но ако ги повтори с теганни, неговият намаз става фасид (нарушен).” Оттук също се разбира, че използването на високоговорители от страна на имамите и муеззините, нарушава намаза на джемаата. Това е грозен бид`ат. Вършенето на бид`ат е голям грях. Индийските учени от град Малаппурам в дванадесетия брой на издаваното от тях списание “Ел-му`аллим” през месец рабиулеввел 1406 година по Хиджра (декември 1985 г.) са посочили с доказателства, че когато се възнамери да се следва имама, чийто образ се вижда на телевизионния екран и чийто глас се чува, намазът става недействителен.]

Неща, които не нарушават намаза:

- да се отиде в предния свободен ред (саф) с една две крачки;
- да се каже “Амин”, когато това не в отговор на въпрос, зададен от друг човек;
- да се отговори на селяма с повдигане на вежди и смигване;
- човекът в намаз да посочи с пръсти броя на рекятите, които е отклонял, ако бъде запитан за това.

Речниковото значение на думата саят е милост от Аллаху азим-уш-шан, истигфар от меляикетата и дуа от страна на вярващите. В исляма саят означава изпълняване на еф`ал-и ма`люме и еркън-и махсуса. С други думи, кланяне на намаз. Еф`ал-и

ма`люме са действията, които се извършват извън намаза. Еркян-и махсуса са задължителните условия (рукнове) в намаза, които са специфични само за него.

Един ден Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” се обърна към хазрети Али “радияллаху анх” с думите: **“О, Али! Трябва да съблюдаваш фарзовете, ваджибите, суннетите и мустехабите на намаза.”** Една личност от енсар е казал: “О, Расуляллах “салляллаху алейхи ве селлем”! Хазрети Али ги знае тези неща. Оповести ни достойнствата на съблюдаването на фарзовете, ваджибите, суннетите и мустехабите в намаза. И ние да ги изпълняваме.” Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” рекъл: **“О, общност и Есхаб мой! Намазът, извършен съблюдавайки правилата му, е най-висшестоящото дело сред обичаните от Аллаху азим-уш-шан. Той е суннетът на пророците. Той е обичан от ангелите. Той е сиянието на ма’рифета [познанието на Аллаху теаля], земята и небесата. Той е силата на тялото. Той е изобилието на препитанието. Той е причина за приемане на молитвата. Той е застъпникът пред меляикето (ангела) на смъртта. Той е светлина в гроба. Той е отговор за Мункер и Некир. Той е сянка над него в Съдния ден. Той е подслон от огъня на Ада. Той е онова, което кара да се премине през моста Сърат като светкавица. Той е ключът на Рая. Той е корона в Рая. Аллаху теаля не е дал на вярващите нищо по-важно от намаза. А ако имаше по-висшестоящо поклонение от намаза, първо щеше него да даде. Защото някои ангели постоянно са в къям, някои в руку, някои в седжде, а някои в тешеххуд. Той събра всичко това в един рекят намаз и го подари на вярващите. Защото намазът е главата на вярата, стълба на религията, словото на исляма и ми’раджът (възнесението) на вярващите. Той е светлината на небето. Той е спасителят от Ада.”**

ДОСТОЙНСТВАТА НА ГРУПОВИЯ НАМАЗ

Ако човек извърши два рекята намаз с джемаат ще получи повече севаба, отколкото ако извърши двадесет и седем рекята самостоятелен намаз.

Според едно предание, дори да извърши хиляда рекята самостоятелен намаз, няма да може да спечели севаба на извършените два рекята намаз с джемаат. Кланянето на намаз с джемаат е голям севаб. Да споменем някои от неговите ползи:

1. Когато вярващите се съберат на едно място, между тях се появява обич.

2. Неуките научават знанията за намаза от учените.

3. Ако на една част от тях намазът бъде приет, а на други не, то в името на първите, Аллаху теаля ще приеме намазите и на останалите.

В хадис-и шериф се казва: **“О, общност и Есхаб мой! Оставям за вас два пътя: Единият е Коран-и керим, а другият е моят суннет. А онзи, който тръгне по друг път, няма да е от моята общност.”** [Абдулгани Наблюси “рахиме хуллаху теаля” в 99-а страница от книгата “Хадика” казва: “Аллаху теаля е известил една част от исляма чрез Коран-и керим, а друга чрез суннета на Пейгамбера ни Мухаммед “алейхисселам”. Суннетът на Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” включва неговите вяра, слова, действия, поведение и мълчание пред определени думи и дела (което е израз на съгласие).” Този хадис-и шериф посочва второто от четирите доказателства в религията, които се наричат “Едилле-и шер`ийе”.

КАК СЕ СЛЕДВА ИМАМ ПО ВРЕМЕ НА НАМАЗ

Има четири типа хора, които следват имама. Това са мудрик, муктеди, месбук и ляхик.

Мудрик – Човек, който изпълнява ифтитах текбир заедно с имама.

Муктеди – Човек, който пропуска изричането на ифтитах текбир заедно с имама.

Месбук – Човек, който пропуска първия рекят с имама.

Ляхик – Човек, който казва текбир заедно с имама, но впоследствие му се случва нещо, което да му развали абдеста. Той трябва да изпълни абдест отново и да започне да следва имама. Този мюсюлманин изпълнява своя намаз без да чете, като казва само тесбихите в руку и седжде. Ако не е казал земно слово, той се

брои като човек от джемаата, който следва имама. Но, когато излезе от джамията, той трябва да изпълни абдест на близко място. Учените са казали, че ако отиде надалеко, намазът му се разваля.

Ако човек, влизайки в джамията, види, че имамаът изпълнява руку, и, в бързината си да го настигне, изпълни текбир в процеса на навеждане за руку, той няма да се счита за присъединил се към джемаата. Ако той, когато открие имама на руку, направи възнамерение да последва имама, изпълни текбир в изцяло изправено положение и се наведе на руку, като успее да изпълни тесбих заедно с имама, той ще се брои за изпълнил този рекят с джемаат. Ако имамаът се изправи, когато той се навежда, той няма да е настигнал този рекят.

ТА`ДИЛ-И ЕРКЯН ПО ВРЕМЕ НА НАМАЗ

Ако на пет места в намаза съзнателно се пропусне изпълнението на тадил-и еркян, според имам Ебу Юсуф “рахиме хуллаху теаля” намазът се разваля. Според тарафейн (имам а’зам Ебу Ханифе “рахиме хуллаху теаля” и неговият ученик имам Мухаммед Шейбани “рахиме хуллаху теаля”) намазът не се разваля. Но поради това, че умишлено е пропуснат ваджиб, намазът трябва да се извърши отново, за да се изглади недостатъка. Ако е пропуснат поради забравяне, тогава се налага седжде-и сехв. Неизпълняването на та`дил-и еркян причинява двадесет и шест вреди:

1. Става причина за бедност и немотия.
2. Учените, обърнали лице към ахирета, изпитват омраза към него (неизпълняващия).
3. Такъв човек не се приема за справедлив и свидетелството му не се приема.
4. Мястото, на което е извършил намаз, ще свидетелства против него в Съдния ден.
5. Ако един човек види друг да извършва намаз без та`дил-и еркян, и не го предупреди, става грешник.
6. Ваджиб е да се изпълни този намаз отново.
7. Става причина за умирање без вяра.
8. Изпълнителят се превръща в крадеца на своя намаз.
9. В Деня на равносметската този намаз ще бъде хвърлен в лицето му като вехт парцал.

10. Той остава лишен от милостта на Аллаху теаля.
11. В молбата към Аллаху теаля ще е извършено неблагоприятно.
12. Лишава от много блага, които се дават за извършения намаз.
13. Става причина за лишаване от севабите, които се дават за изпълнение на другите ибадети.
14. Такъв човек ще е заслужил Джахеннама.
15. Когато неуките видят такъв човек, и те ще започнат да пропускат та`дил-и еркияна. Ето защо, вършенето на грехове от страна на учените ще бъдат наказани много по-тежко.
16. Такъв човек ще се е противопоставил на своя имам.
17. Когато се преминава от едно действие към друго, липсата на та`дил-и еркиян става причина за пропускане на суннетите.
18. Става причина за гнева на Аллаху азим-уш-шан.
19. Става причина за радостта на шейтана.
20. Отдалечава изпълняващия от Дженнета.
21. Приближава изпълняващия към Джахеннама.
22. Човекът ще е угнетил собствения си нефс (себе си).
23. Нефсът става мръсен.
24. Човекът с това дело обезпокоява меляикетата, които се намират от дясната и лявата му страна.
25. Огорчава Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”.
26. Нанася вреди (беди и нещастия) на всички създания. Заради този грях не падат дъждове, растенията не се развиват, дъждовете ваят ненавременно и вместо полза носят вреда.

НАМАЗ ПО ВРЕМЕ НА ПЪТУВАНЕ

В книгата “**Ни`мет-и ислям**” се посочва: Допустимо е винаги и навсякъде да се изпълняват нафиле намази в седнало положение, дори без да има извинение. Когато се прави това, тялото се навежда за руку, а главата се поставя на земята за седжде. Но все пак този, който изпълнява нафиле намази в седнало положение, без да има оправдание за това, ще получи само половината севаб. Суннетите на петкратния намаз и теравих намазът са все в категорията нафиле намази. Всеки, който е на път, т.е. извън село или град, може да изпълнява нафиле намаз, седейки на гърба на животното. Не е необходимо да се обърне към Къбле или да се прави

руку и седжде. Изпълнява се с иима, т.е., тялото се навежда леко напред за руку и още повече за седжде. Дори да има голямо количество мръсотия (неджасет) върху животното, намазът ще бъде приет. Всеки, който се измори по време на нафиле намаз, може да изпълнява, опирайки се на бастун, човек или стена. Не е сахих да се изпълнява намаз, когато се върви.

Не е допустимо да се кланя фарз и ваджиб намаз на животно, освен ако не е налице крайна необходимост (когато няма друг изход). Може да се изпълни само ако има оправдание. Примери за крайни необходими са: опасност за нечий вещи, живот или животни; вероятност от кражба на животно, когато се слезе от него или на вещи, натоварени на животно или на вещи, намиращи се до самия собственик; опасност от хищни животни, враг, кал на земята или силен дъжд; наличие на заболяване, което може да се влоши или да се удължи периодът на оздравяване, когато се слезе или качи на животно; положение, при което човек ще бъде напуснат от спътниците си и ще изпадне в опасност; невъзможност да се качи на животно без чужда помощ, след като се слезе от него. Когато е възможно, животното трябва да се обърне към Къбле и да се кланя в това положение. Ако не е възможно, тогава се кланя към посоката, в която се движи животното. Изпълняването на намаз на двата сандъка, наречени махмили, които се слагат върху животни, е като изпълняване на намаз върху самото животно. Ако животното бъде спряно и бъде поставен стълб под махмила, той ще стане като маса и канапе. В него се изпълнява намаз така сякаш се кланя на земята. Трябва да се изпълни към Къбле. Този, който може да слезе, не може да кланя фарзов намаз на махмил.

Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” е научил хазрети Джа’фер Таййар как се изпълнява намаз на кораб, преди той да замине за Абисиния. И то е както следва: на движещ се кораб може да се извърши фарзов и ваджиб намаз, без да има оправдание. Може да се извърши и групово. Не е допустимо да се извърши намаз с иима на движещ се кораб. Трябва да се изпълни руку и седжде, обръщайки се към Къбле. Когато ще се започне намаз, човек трябва да се обърне към Къбле и когато корабът смени посоката си, той също трябва да се обърне към Къбле. На кораб също трябва да се чистят тялото, дрехите и мястото за намаз от

мръсотии. Според имам а'зам Ебу Ханифе на плаващ кораб е допустимо да се извърши фарзов намаз в седнало положение, без да има оправдание за това.

Кораб, който е закотвен в морето, ако се клати много, е като плаващ кораб, а ако не се клати, е като кораб, спрял на брега. На кораб, който е до брега, не може да се извърши фарз намаз в седнало положение. Ако е възможно да се слезе от него и да се извърши намаз на брега, не става джаиз да се кланя в него. Трябва да се слезе на брега и да се изпълни там. Ако животът или имотът са в опасност, или корабът може да потегли, за него ще бъде допустимо да извърши намаз в исправено положение на кораб. Преводът от **“Ни'мет-и ислям”** свършва тук.

Ибни Абидин казва: “Извършването на намаз в двуколка, която не може да стои исправена, без да бъде закачена на животно, е като извършване на намаз върху животно, независимо дали двуколката се движи или стои. Всяко превозно средство с четири колела е като маса, когато не се движи. Но когато се движи и са налице оправданията, които по-горе споменахме за кланяне върху животно, е допустимо да се извърши фарзов намаз в него. Човек трябва да го спре и да изпълни намаза към Къбле. Ако не може да го спре, тогава трябва да извърши намаз като в плаващ кораб.” Този, който в движение не може да се обърне към Къбле, трябва да последва шафитския мезхеб и да съедини (джем) два намаза. Ако това също не е възможно, отпада условието за кланяне към посоката Къбле. За никого не е джаиз да кланя намаз с иима на стол или седалка. Намазът в автобус или на самолет се кланя като в кола.

Този, който възнамери да тръгне на тридневен път, т.е. осемнадесет ферсаха = петдесет и четири мили ($54 \times 0,48 \times 4 = 104$ км.), когато премине края на града или селото, става сефери (пътник според исляма). Ибни Абидин съобщава, че една миля е равна на 4000 зра`, а един зра` е равен на ширината на 24 пръста. [Ширината на един пръст е два сантиметра. В шафиитския и маликитския мезхеб 16 ферсаха = 48 мили = $48 \times 0,42 \times 4000 = 80$ км.]

ДОСТОЙНСТВАТА НА ИФТИТАХ ТЕКБИРА

Когато човек изпълни ифтитах текбир заедно с имама, неговите грехове ще паднат подобно на есенни листа, подухнати от вятър.

Веднъж, когато Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” е водил сутрешния намаз, един мюсюлманин не е успял да настигне ифтитах текбира. Заради този пропуск той е освободил един роб. После дошъл при Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” и попитал: “О, Расуляллах! Днес не успях да изпълня ифтитах текбир с имама и освободих един роб заради това. Дали успях да спечеля същия севаб?” Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” попитал Ебу Бекр-и Съддик “радияллаху анх”: **“Какво ще кажеш ти за ифтитах текбира?”** Ебу Бекр-и Съддик “радияллаху анх” отговорил: “О, Расуляллах! Ако притежавах четиридесет камили и товарът на всеки от тях беше от скъпоценности, и ако бях раздал всичко това на бедните, пак нямаше да постигна севаба на ифтитах текбир, изпълнен с имам.”

После Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” е казал: **“О, Омер! Какво ще кажеш ти за ифтитах текбира?”** Хазрети Омер “радияллаху анх” отговорил: “О, Расуляллах! Ако имах камили, които да бяха натоварени със скъпоценности и покриваха пространството между Мекка и Медина, и ги бях раздал на бедните, пак нямаше да постигна севаба на ифтитах текбир, изпълнен с имам.”

После Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” казал: **“О, Осман! Какво ще кажеш ти за ифтитах текбира?”** Хазрети Осман зин-нурейн “радияллаху анх” отговорил: “О, Расуляллах! Ако нощем бях извършил два рекята намаз и на всеки рекят бях рецитирал целия Коран-и азим-уш-шан, пак нямаше да постигна севаба на ифтитах текбир, изпълнен с имам.”

После Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” казал: **“О, Али! Какво ще кажеш ти за ифтитах текбира?”** Хазрети Али “керремаллаху веджхех” отговорил: “О, Расуляллах! Ако земите между Изтока и Запада бяха пълни с неверници и ако моят Господ ми беше дал сила и бях воювал с всички тях, пак нямаше да постигна севаба на ифтитах текбир, изпълнен с имам.”

После хазрети Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” казал: **“О, общност и Есхаб мой! Ако седемте слоя земи и се-**

демте слоя небеса бяха хартия и моретата бяха мастило, и всички дървета бяха писалки, и всички меляикета бяха писари, и бяха писали до Съдния ден, пак нямаше да могат да изпишат севаба на ифтитах текбир, изпълнен с имам.”

Ако се запита: “Толкова ли са меляикетата на Аллаху азим-уш-шан?”, дава се следния отговор: Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” в нощта на Ми`раджа (Възнесението) е видял меляикетата, които извършвали таваф (обикаляли) около Дженнета, Джехеннема и Бейт-и ма`мур, и си отивали. Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” попитал: **“О, Джебраил! Меляикетата, които обикалят около Бейт-и ма`мур, не се връщат обратно? Къде отиват те?”** Джебраил “алейхисселям” отговорил: “О, Хабибаллах (Любими на Аллах)! От деня на моето сътворение до днес аз не съм виждал меляике, което да е обиколило около Бейт-и ма`мур и да се е върнало обратно. За онези от тях, които са извършили еднократен таваф, няма да дойде отново ред до Сетния ден.”

Ако един човек изрече Е`uzu Бесмеле по време на намаз, Аллаху азим-уш-шан му дава толкова севаб, колкото са космите по тялото му. Когато прочете еднократно благословената Фатиха, Аллаху теаля му дава севаб, колкото за един извършен и приет хадж. Когато се наведе на руку, Аллаху азим-уш-шан го дарява със севаб, колкото за хиляди жълтици милостиня. Когато в руку изрече три пъти тесбиха **“Субхане раббийел азъйм”** в съответствие със суннета, Аллаху азим-уш-шан го дарява с толкова севаб, като че ли е прочел низпосланите четири големи небесни книги и стоте сухуфи (малки книги). Когато изрече **“Семи`алаху лимен хамидех”**, Аллаху азим-уш-шан го потапя в морето на Своята милост. Когато извърши седжде, Аллаху азим-уш-шан му дарява толкова севаб, колкото е броят на джиновете и хората. Когато в седжде изрече три пъти тесбиха **“Субхане раббийел а`ля”** в съответствие със суннета, Аллаху азим-уш-шан го дарява с много достойнства. Някои от тях са:

Първо – Аллаху теаля го дарява със севаб, колкото тежат Аршът и Кюрси взети заедно. Второ – Аллаху азим-уш-шан опрощава греховете на този раб. Трето – когато този раб умре, Микяил “алейхисселям” ще посещава неговия гроб чак до Къямета (Съдния ден). Четвърто – в Деня на равносметката Микяил

“алейхисселям” ще вземе този раб на благословеното си крило, ще се застъпи за него и ще го отведе в Дженнета.

Когато седне на каде-и ахира, Аллаху азим-уш-шан го дарява със севаба на бедните и търпеливи мюсюлмани (фукара-и сабирин).

Фукара-и сабирин ще влязат в Дженнета петстотин години преди богатите мюсюлмани, които са оказвали необходимата благодарност за богатата (агния-и шакирин). Когато агния-и шакирин видят това положение, ще кажат: “Ех, да бяхме и ние от фукара-и сабирин в земния живот.”

**Ангелите, задаващи въпроси ще дойдат в гроба ти,
Ще попитат: “Правилно изпълнява ли намаза си?”
Ще кажат: “Нима помисли, че от всичко се спаси със смъртта?
Мъчението е готово за теб отсега?”**

ЗНАНИЯ ЗА ДЖЕННАТА

Осемте Дженнета имат осем врати и осем ключа. Първият ключ е вратата на мюсюлманите, които кланят петкратен намаз. Вторият е благословеното Бесмеле. Останалите шест се намират във Фатиха. Осемте Дженнета са:

- 1 – Дар-и джелял.
- 2 – Дар-и карар.
- 3 – Дар-и селям.
- 4 – Дженнетул-хулд.
- 5 – Дженнетул-Ме`ва.
- 6 – Дженнетул-Адн.
- 7 – Дженнетул-Фирдевс.
- 8 – Дженнетул-На`им.

Дар-и джелял е от бяло сияние.

Дар-и карар е от червен рубин.

Дар-и селям е от зелен хризолит.

Дженнет-ул-Хулд е от корал.

Дженнетул-Ме`ва е от сребро.

Дженнетул-Адн е от злато.

Дженнетул-Фирдевс е от злато и сребро.

Дженнетул-На`им е от червен рубин.

Мюсюлманите, които влязат в Дженнета, ще пребивават там вечно и никога няма да излязат. Хуриите (девиците), които обитават Дженнета, нямат лоши нрави и състояния на хайз и нифас. Всяко пожелано ядене или пиене ще идва готово при тях, няма да имат грижата да готвят или откъсват. Птици ще летят над обитателите на Дженнета. Мюсюлманите, седейки в своите дворци, ще им се наслаждават. Когато през сърцето на един мюсюлманин премине мисълта “Ако в земния живот се беше доближил така до мен, аз щях да те изловя и изпека”, то веднага пред него ще се поднесе в поднос от сияние току що изпечено пиле и той ще започва да го яде. Когато събере на куп костите и през сърцето му премине мисълта “Сега ако можеше отново да стане птица”, на мига костите ще се превърнат в птица и тя ще излети.

Пръстта в Дженнета е от миск (много приятен аромат), а къщите са изградени от редуващи се тухли от сребро и злато.

Всеки един от обитателите на Дженнета ще притежава силата на сто мъже. И на всеки един ще бъдат дадени най-малко седемдесет хурии и две жени от земния живот

В Дженнета текат четири реки. Те извираат от едно място, но текат отделно. Вкусът на всяка една река е различен. Едната река е от бистра вода, другата е от чисто мляко, третата е от дженнетско вино, а четвъртата е от чист мед.

В Дженнета има високи дворци (палати). Те ще се навеждат, за да се качат в тях мюсюлманите, и ще ги носят там, където пожелаят те. (Примери за това от нашето съвремие са ескалаторите и самолетите.)

В Дженнета се намира дървото Туба. Корените на това дърво са отгоре, а клоните висят надолу. Примери за това на този свят са слънцето и луната.

Обитателите на Дженнета се наслаждават на тамошните храни и питиета, но не ходят по-малка или голяма нужда. Те не изпитват такива човешки нужди и безпокойства.

В Дженнета Аллаху теаля ще запита мюсюлманите: **“О, раби Мои! Какво още искате от Мен – да ви го дам, за да сте в наслада и удоволствие!”** Рабите ще отвърнат: “О, Господи! Ти ни освободи от Джехеннема, въведе ни в Дженнета, дари ни с толкова много хурии и вилдани (прислужници). Дари ни с блага, как-

вито не сме си представяли, не сме чували и не сме виждали. Срамуваме се да искаме повече от това.” Господът на световите отново ще каже: **“О, раби Мои! Има още нещо освен това!”** Вярващите ще отговорят: “О, Господи наш! Изпитваме срам да желяем повече, а освен това не знаем какво бихме могли да искаме още!” Повелителят на световите ще попита: **“О, раби Мои! В земния живот, когато изпитвахте нужда по даден въпрос, какво правехте?”** Мюсюлманите ще рекат: “Обръцахме се към учените, научавахме този въпрос от тях и разрешавахме затрудненията си.” Аллаху теаля ще повели: **“И сега сторете същото, посъветвайте се с учените и вземете решение! Каквото и да решите, Аз ще ви го дам.”** Учените ще кажат: “Нима забравихте за Джемалюллах (лика на Аллаху теаля)? В земния живот се молехте: “О, Господи наш! Покажи ни Твоя лик, пречист от пространство!” Ето, възжелайте това от Него!” Тогава те ще приискат да видят лика на Аллаху теаля. Той, пречист от пространство, ще покаже Своя съвършен лик на мюсюлманите и те, омаяни от красотата, ще останат в това положение хиляди години.

Обитателите на Дженнета, седейки в техните палати, ще виждат пред прозорците дървета, отрупани с плодове. Когато през ума им премине мисълта “Да хвана този клон и да си откъсна плод”, няма да има нужда дори да се изправят и дръпнат клоните. Веднага пред тях ще дойде клонът, който са пожелали. Ще откъснат плода и още щом плодът докосне техните устни, без дори да са усетили неговия вкус, на мястото на откъснатия ще се появи друг. А плодовете – пресни, зрели и вкусни.

**Ако си разумен, кланяй намаз – той е корона на щастието.
Знай, че за мюсюлманина той е като Възнесението.**

КАЗА (ПРОПУСНАТИ) НАМАЗИ

Много са достоинствата на намаза, извършен на време. Някои от тях са:

1. По лицето на такъв човек се появява сияние.
2. Животът му преминава в благодат (берекет).
3. Молитвата му се приема.
4. Изпълняващият става добър човек.

5. В сърцата на всички мюсюлмани се появява обич към него.

Пропускането на намаз, без уважителна причина, и неговото извършване след изтичане на времето, става причина за петнадесет притеснения. Пет от тях се проявяват на този свят, три – по време смъртта, три – в гроба и четири на махшера. Петте беди на този свят са:

1. По лицето на този човек няма да има сияние.

2. В живота му няма да остане благодат.

3. Неговата дуа няма да се приеме.

4. Молитвите на мюсюлманите няма да донесат никаква полза за него.

5. Няма да получи севаб за нито един ибадет.

Трите мъки, които ще изпита при умирање, са:

1. Ще умре гладен.

2. Ще умре жаден.

3. Ще умре презрян. Колкото и много да яде, няма да се насити, колкото и вода да пие, няма да утоли жаждата си.

Трите притеснения в гроба са:

1. Гробът ще го притисне по такъв начин, че костите му ще преминат една в друга.

2. Гробът ще се изпълни с огън.

3. Аллаху теаля ще изпрати в неговия гроб огромен змей, чието име е Акра. Той ще държи в ръцете си камшик, с който ще удря мъртвеца. При всеки удар той ще потъне вдън земя. После ще бъде изваден, след което отново ударен, и това мъчение ще продължава чак до Съдния ден.

Четири притеснения на махшера са:

1. Равносетката му ще бъде много строга.

2. Той ще е заслужил гнева на Аллаху азим-уш-шан.

3. Ще бъде въведен в Джахенема.

4. На челото му ще бъдат написани три реда. На първия ред ще пише “Той е заслужил гнева на Аллаху теаля.” На втория – “Той не изпълни задълженията си към Аллаху теаля”. На третия – “След като не си изпълнил задълженията си към Аллаху азим-уш-шан, днес ще останеш лишен от милостта на Аллаху теаля.”

Намазът е стълба на религията. Този, който кланя намаз, ще е изградил стълба на своята религия. Тя ще му прави сянка, под която ще бъде в безопасност.

Този, който съзнателно пропусне намаз и не го навакса след това, бива наказан със смърт според трите мезхеба (малики, шафи`и и ханбели). Според ханефитския мезхеб не се екзекутира, но ще е извършил голям грях. Докато не започне да извършва намаз, той се държи в затвора. А този, който не извършва намаз, защото не му отдава значение и не вярва, че това е най-важното задължение, става кяфир.

Този, който съзнателно пропусне един намаз и не го навакса след това, ще гори в Джехеннема едно хукбе, т.е. осемдесет години. За да се спаси от това наказание, той трябва да извърши покаяние и да иска прошка.

(Един ден на ахирета се равнява на хиляда земни години. Ахиретските години трябва да се пресмятат, имайки предвид това.)

[Мухаммед Емин Ибни Абидин “рахметуллахи алейх” в книгата “Редд-ул-мухтар” казва: “Във всички небесни религии е било заповядано да се извърши намаз. Адем “алейхисселям” е кланял следобедния (икинди) намаз, Йа`куб “алейхисселям” – вечерния (акшам), а Юнус “алейхисселям” – нощния (ятсъ). Както да се вярва във всички повели и забрани (фарзове и харами) на исляма е условие на вярата, така и да се вярва във задължителността на изпълнението на намаза е условие на вярата, но извършването на намаз не е.

Всеки разумен и полово зрял мюсюлманин, било то мъж или жена, ако няма извинителна причина, трябва (фарз, неотменна заповед е) да изпълнява петкратен намаз всеки ден. Петкратният намаз е станал фарз (задължителен) в нощта Ми`радж (Възнесението). Хадис-и шерифът, поместен в книгите “Мукадимет-ус-саят”, “Тефсир-и Мазхери” и “Халеби-и кебир”, съобщава: “Два дни Джебраил “алейхисселям” ми беше имам до вратата на Кяабе. Двамата кланяхме сутрешния намаз (сабах), когато на хоризонта започна да се появява светлина. Обедния намаз кланяхме, когато слънцето премина най-високата си точка. Следобедния (икинди) кланяхме, когато сянката на предметите стана голяма, колкото самата им височина. След залез кланяхме вечерния намаз (акшам), а когато не остана никакво сияние на небето, кланяхме и нощния намаз (ятсъ). На другия ден кланяхме сутрешния намаз, когато стана светло (преди изгрев слънце); обедния – когато сянката на предметите

стана два пъти колкото тяхната височина, следобедния – малко след това, вечерния - когато бе разговяването, а нощния – когато мина една трета от нощта. После (Джебраил “алейхисселям”) ми каза: “О, Мухаммед! Това са времената за намаз за теб и за всички предишни пророци. Нека общността ти да изпълнява всеки намаз между тези две времена.” Заповядано е било да се изпълнява пет пъти намаз всеки ден. Когато едно дете стане на седем годишна възраст, неговите родители трябва да го карат да привикне към изпълнението на намаза, а когато стане на десет години, ако не извършва намаз, трябва да го бият с ръка. Не е джаиз да се удрят учениците повече от три пъти или с тояга. Детето, което не говее (не държи орудж) или пие алкохол, също трябва да се бие по този начин от родителите си. Онзи, който не придава значение на намаза, т.е. не вярва, че това е най-важното задължение, става кяфир. Ако вярва, но не го изпълнява поради мързел, не напуска исляма – става фасък (грешник). Докато не започне да извършва намаз, той се държи в затвора. Към него не се проявява никаква толерантност, милосърдие. Ако не започне да извършва намаз, държи се там доживотно. Има учени, които казват, че трябва да се бие до кръв. В мезхебите шафи`и и малики този, който не извършва намаз поради мързел, не става кяфир, но се наказва със смърт. Според ханбели той става кяфир (вероотстъпник) и трябва да се екзекутира. Някои учени от шафиитския мезхеб също са извършили подобен иджтихад. Този, който извърши един намаз с джемаат, се приема за мюсюлманин, тъй като в другите религии намазът се е извършвал самостоятелно, а не групово. В тези религии е имало и хадж. Намазът е ибадет, който се извършва само с тялото, поради което не може да се кланя намаз за друг. Зекятът е ибадет, който се извършва само с имущество. Дори онзи, който няма извинителна причина, може да упълномощи друг за даване на зекят. Хаджът е ибадет, който се извършва и с тяло, и с имущество. Онзи, който има извинителна причина, може да упълномощи друг да отиде на хадж със свои средства. Човек, който е много възрастен и няма да може да говее до смъртта си, всеки ден, вместо орудж, дава фидйе (материални средства) на бедните. За намаза не е джаиз да се дава фидйе. За този, който не е успял да извърши намаз, е джаиз да завещае да се извърши искат след смъртта му. От завещаното иму-

щество се дава фидйе на бедните. Ако оставените средства не достигнат за искат, тогава е джаиз да се изпълни девр. Правенето на искат за оруджа е ваджиб.

През лятото в северните страни започва отново да става светло преди да се е стъмнило напълно. Там не настъпват времената на нощният (ятсъ) и сутрешният (сабах) намаз. Според ханефитския мезхеб тяхното изпълнение не е задължително. Големият муджтехид имам Шафи`и “рахиме хуллаху теаля” е казал, че трябва, но според мнозинството учени за мюсюлманите, намиращи се в тези страни, не е фарз да извършат нощния (ятсъ) и сутрешния (сабах) намаз. Не е необходимо и да ги наваксат, защото техните времена не настъпват. Извършването на намаз, преди да е настъпило неговото време, не е фарз. Въпросът за оруджа е различен от този. Когато луната на новия месец бъде видяна на едно място, то месецът рамазан започва за целия свят.

Когато при изпълнение на една повеля или при избягване на една забрана е налице харадж в следвания мезхеб, тогава (само по това отношение) се следва друг мезхеб, в който няма харадж. Затруднението в изпълняването на едно дело или невъзможността за изпълнение се нарича харадж. Ако няма мезхеб без харадж, тогава се проверява дали това нещо, което е причина за харадж, е налице със зарурет (небесна причина, която заставя човек да извърши нещо, т.е. причина, която не зависи от човека). И ако има зарурет, изпълнението на фарза или отбягването на харамата отпада. Ако няма зарурет, онова нещо (което причинява хараджа) трябва да се пропусне и да се спаси от харадж.

Човек, който закъснее за сутрешния намаз и има опасност да изтърве джемаата, пропуска суннета. А ако има опасност от изпускане на времето за намаз, тогава пропускането на суннета става още по-наложително. Ако той ще може да настигне джемаата (преди имама да даде селям), първо изпълнява суннета извън джамията или зад някоя колона. Ако такова място липсва, не може да се кланя при джемаата – трябва да пропусне суннета. Защото суннетът, който става причина за извършване на мекрух, трябва да се пропусне.

Фарзовете, които не са извършени поради извинителна причина, се наричат феваит или пропуснати намази. Онези намази, които не са извършени без извинителна причина, т.е. поради мързел,

се наричат метрукат или безпричинно пропуснати намази. Учените по фъкх са нарекли намазите от първата група фаите, а не пропуснати намази, защото безпричинното неизпълняване на намаза е голям грях. Този грях не се опрощава само с неговото наваксване (това се нарича каза). Заедно с това (наваксване), трябва да се прави покаяние или да се извърши хадж-и мебрур. При наваксване се опрощава само греха за неговото пропускане. Покаянието, което се извършва преди наваксване, не става сахих, защото напускането на греха е едно от условията на покаянието.

За да може да се остави намазът за изпълнение след изтичане на неговото време е необходимо да е налице едно от тези извинителни причини:

1 – Когато човекът се намира пред враг (на фронта например) и няма възможност дори да извърши намаз в седнало положение и към различна от Къбле посока, или върху яздитно-впрегатно животното в движение.

2 – Ако пътникът (според исляма) е пред опасност от нападение на крадци, разбойници или хищни зверове.

3 – За акушерката се превръща в извинителна причина ако е налице опасност за живота на майката или бебето, за които тя е отговорна.

4 – Забравяне.

5 – Успиване.

Намазът ще се счита за изпълнен на време ако според ханефитския мезхеб бъде извършен ифтитах текбир, а според шафиитския мезхеб бъде откланян един рекят от намаза, преди да изтече неговото време.

Наваксването на пропуснатите фарзове е фарз, а наваксването на ваджибите е ваджиб. Ако суннетът бъде наваксан ще се получи севаб за извършен суннет. При извършване на време или наваксване на петкратните фарзови намази и витр е необходимо да се съблюдава реда на тяхната последователност. Но към края на времето за намаз не е нужно да се съблюдава, защото наваксването на намазите не е причина за пропускане на фарза на съответното време. Ако човекът забрави, че има фаите (пропуснат поради извинителна причина намаз) или ако броят на фаите намазите е шест, тогава съблюдаването на последователността отпада. Ако броят на фаите намазите падне под шест, задължението за съб-

людаване на последователността не се завръща. Фарзовете, които се извършват без да се съблюдава реда, стават недействителни, но когато техният брой достигне шест, след изтичане на времето на петия намаз, всички те стават сахих. Например, този, който не е извършил сутрешния намаз, въпреки че помни това, ако извърши обедния, следобедния, вечерния, нощния и витр намаз, нито един от тях няма да стане сахих. Но на другата сутрин, когато слънцето изгрее, всичките стават сахих.

Фаите намазите трябва да се наваксат по най-бързия начин. Тяхното отлагане е джаиз само толкова, колкото да се работи за изхранване на семейството и извършване на суннетите на петкратния намаз, духа, тесбих и техниетул месджид. Ибни Абидин, разяснявайки суннетите на абдеста, казва: “Думата джаиз се използва за неща, които не са забранени. За неща, които са тензи-хен мекрух, също се казва джаиз.” Следователно, това позволение не бива да се прилага на практика и да се отлага изпълнението на каза намазите поради изброените суннети. При наваксването на пропуснатите оруджи не се бърза толкова много.

Онзи мюсюлманин, който е приел исляма в дар-ул-харб (страна, в която не се прилага ислямското право), не трябва да навакса пропуснатите фарзови намази, оруджи и зекят, докато научи, че те са задължителни. Въпреки това, непознаването на фарзовете и харамите за живеещите в дар-ул-ислям (страна, в която се прилага ислямското право) не е извинение. Муртедът, когато отново се върне към вярата, не навакса намазите, които не е кланял във времето на отстъпление от вярата, защото ислямските предписания не се отнасят за кяфирите. Ако едно непълнолетно според исляма дете стане джунуб, след като е отклонял нощния намаз, и се събуди след зазоряване, трябва да навакса нощния намаз. Защото извършеният преди лягане намаз беше нафиле за него (тъй като за него не беше задължително да кланя нощния намаз), а по време на съня (понеже стана джунуб и пълнолетен според исляма) стана фарз. Този, който не е извършил намаз, когато е бил здрав, може по време на болест да го навакса с тейеммум или иима. Фарзов намаз от четири рекята, който е оставен за каза, трябва да бъде наваксан, изпълнявайки всичките четири рекята, дори по време на път (сефери). Четирирекиятовият фарз на обедния намаз, оставен за каза по време на път (сефери), трябва да

бъде наваксан, изпълнявайки два рекята, дори когато човек е муким (не е пътник според исляма). Когато се извършва фарза на обедния намаз, трябва да се каже: “Възнамерявам да изпълня фарза на днешния обеден намаз” или “Възнамерявам да изпълня фарза на обедния намаз”. Когато броят на фаите намазите е повече от един, тогава се казва: “Възнамерявам да изпълня първия останал за каза (наваксване) фарз на обедния намаз” или “Възнамерявам да изпълня последния останал за каза фарз на обедния намаз”. За разлика от това, човек, който наваксва няколко дни пропуснат през рамазана орудж, не е длъжен да посочи последователността им по дни.

Когато човек наваксва метрук (пропуснати без извинителна причина, поради мързел) намазите, не бива да показва това пред другите, защото изпускането на намаза е голям грях. Разкриването на греха също е грях. Грях е денем да се разкрива прегрешението, което е извършено тайно през нощта. Тук свършва преводът от книгата на Ибни Абидин.

Оттук се разбира, че в ханефитския мезхеб трябва да се бърза при наваксване на фаите намазите. Същото е положението и в шафиитския мезхеб. Големият ислямски учен в шафиитския мезхеб Шемсуддин Мухаммед Ремли “рахиме хуллаху теаля” в своята фетва казва: “Онзи, който има фаите намази, може да кланя теравих през рамазана и да ги навакса след рамазан. Това не е грях. Но онзи, който има пропуснати без извинителна причина намази (метрук), не може да постъпва така – грях е. Защото пропуснатите намази трябва бъдат наваксани веднага.” Учените в шафиитския мезхеб открито съобщават, че онзи, който има пропуснати намази без извинителна причина, преди да ги навакса, не може да кланя суннети, например теравих намаз. Това е грях. Ето защо, той, на мястото на суннетите, трябва да навакса пропуснати намази. Същото е положението и в ханефитския мезхеб. В мезхеба ханефи се казва, че забавянето на наваксването на фаите намазите, колкото да се изпълнят суннетите, е джаиз. Това показва, че е по-добре да не се забавя наваксването, защото “джаиз” означава “нещо, което не е забранено в ислямската религия”. Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля”, обяснявайки изречението “Джаиз е да се използва течашата вода (вода от потоци, реки) разточително”, казва: “Под “джаиз” в случая се разбира “тензихен мекрух”.” Иб-

ни Абидин “рахиме хуллаху теаля” казва: “Трикратното измиване на органите по време на абдест е муккед (силен) суннет. Но, когато има извинителни причини, като висока цена на водата, студена вода или изпитване на недостиг, изпълняването на този суннет не е мекрух.” Оттук също се разбира, че пропуснатите намази трябва да бъдат наваксани на мястото на суннетите, освен суннета на сутрешния намаз, и да се привършат час по-скоро, за да се избегне големият грях.

ИСКАТ ЗА ПОКОЙНИКА

[Искат на намаза означава избавяне на покойника от задълженията за намаза. За целта се дават кеффарети (компенсации) за намаза. За да стане ваджиб даването на кеффарет е нужно да се направи завещание и завещаният имот да е достатъчен за кеффаретите. Т.е. една трета от оставеното имущество не трябва да бъде по-малко от количеството на кеффаретите. Кеффаретите ги дава пълномощникът (велия) – този, на когото е завещал покойникът или някой от наследниците. В исляма има четири вида велии (пълномощници): пълномощник на покойник; пълномощник (настойник) на сирак; пълномощник на жена, която ще сключва никях (брак) и пълномощник на роб или наложница. Последният вид велия се нарича мевля. Освен това има и велии на Аллаху теаля. Те се наричат евлии. Това са хората, които Аллаху теаля обича много. За да се спечели тази обич е необходимо всички слова, дела и нрави да бъдат така, както е повелил Пейгамберът ни Мухаммед “алеихисселям”. Тези неща могат лесно да бъдат научени от истински ислямски учен. Онзи, който не може да открие истински учен, трябва да ги научи от книгите на ехли суннитските учени. Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля” казва: “Този, който има фаите намази, ако завещае да бъдат дадени за тях кеффарети, то от една трета част на имуществото, което е оставил в наследство, на бедните се раздава по половин са` (2,1 литра), т.е петстотин и двадесет дирхема (1750 грама) жито или брашно за всеки фарзов и ваджиб намаз. Цялото количество може да се даде и на само един беден мюсюлманин. По-добре е да се даде стойността им [в злато и сребро]. Ако покойникът е направил завещание, но не е оставил никакво имущество или една тре-

та от наследството не стига за кеффаретите или въобще не е направил завещание, и ако пълномощникът (настойникът) реши доброволно да даде кеффарети с неголяма сума пари, той трябва да вземе на заем – съгласно това, че за шестте намаза в един ден се дават $1750 \times 6 = 10500$ гр. жито, т.е. десет килограма и половина, а за една година – 3780 килограма жито (пшеница) [или, понеже винаги 10 килограма жито са равняват на един грам злато, т.е. 52,5, или за по сигурно, 60 златни лири на година или, в съответствие с тежестта на златните лири, (432 гр.) гривни, пръстени и други златни предмети.] Като предполага, че и извършените от покойника през годините намази имат недостатъци, от неговите години изважда дванадесет ако е мъж или девет ако е жена и намира периодът от време, през което покойникът е бил мукеллеф. В ханефи за всеки ден е необходимо да се дават кеффарети за шест намаза, поради което на заем трябва да вземе нужното за кеффаретите на намаза за една слънчева година (3780 килограма) жито или по-добрият вариант е неговата стойност в злато [шейсет златни лири]. Извършва възнамерение за иската на кеффаретите за намаз и ги дава на един беден мюсюлманин. Беднякът трябва да бъде мъж, разумен, полово зрял (пълнолетен според исляма) и праведен. Беднякът, когато получи средствата, казва: “Приех ги!”. После ги подарява на пълномощника. След като пълномощникът вземе подаръка, той го дава на същия или на друг бедняк. Това се повтаря, докато привършат годините, в които е бил мукеллеф (отговорен за съблюдаване на повелите и забраните на Аллаху теаля). Ако е взел на заем повече златни лири, то броят на девира (оборотите) ще бъде по-малък. Ако пълномощникът няма златни лири, взема от една жена на заем гривни, пръстени или други златни украшения. От тях претегля толкова грама злато, колкото се получи при умножаване на броя години, в които не е извършвано намаз $\times 7,2$ грама, и се слагат в една кърпа. В кърпата има златни лири колкото броя на годините, в които покойникът не е извършвал намаз. Когато се умножат по 60 броя и се разделят на броя на бедняците, се намира броят на девира (оборотите). Ако златото е по-малко, тогава се претегля половината от грамовете злато, получени при умножаване на броя години, в които не е извършвал намаз $\times 7,2$ грама. Тогава броят на девира ще бъде два пъти повече. За мъж, който е умрял на 60 години, трябва да се

даде $60 \times 48 \times 7,2 = 20736$ грама злато на един бедняк. Защото искатът за намаз за една година е 60 златни лири. Ако има 7 бедняка и 100 грама злато се правят 30 оборота. Или ако има 7 бедняка и 70 грама злато се правят 43 оборота. След като девирът (оборотите) свърши, последният бедняк подарява златото, което държи в ръцете си, на пълномощника, който от своя страна плаща дълга си. След това се прави девир за орудж (говееене), курбан и клетва (обет), с тази разлика, че един кеффарет за клетва трябва да се даде най-малко на десетима бедняци и на един бедняк за един ден не може да се даде повече от половин са` (1750 грама). Въпреки това, за един ден на един бедняк, дори на един път, могат да се дадат много кеффарети за намаз. Искатът на зекята не може да се извърши без завещание. Покойникът трябва да е завещал това. Но както за иската на оруджа не е условие да се прави завещание, така и за зекята ще е добре пълномощникът със собствени средства да направи девир. След като приключи девирът, пълномощникът подарява на бедните някакво имущество или пари.

Ако една трета от имуществото на покойника не е достатъчна за кеффарети, пълномощникът, без позволение от наследниците, не може да раздава за кеффарети повече от едната трета имущество. Ако една трета от имуществото на покойника е достатъчна за кеффарети, но има дълг, то дори получателят да даде съгласие да се извърши искат, първо трябва да се изплатят дълговете. След като ищецът получи обратно парите си, не е джаиз да ги дарява за кеффарети на покойника, защото кеффарети се раздават само от имуществото, което наследникът доброволно е дарил. Ако е неизвестно на каква възраст е починал онзи, който е завещал да се дадат намаз кеффарети за целия му живот, завещанието става недействително. Но ако завещаната една трета имущество е приблизително по-малко от кеффаретите за намаз за целия му живот, тъй като цялата едната трета имущество става завещана за искат, тя се превръща в определено количество завещано имущество, така че завещанието става действително.

Дори покойникът да е завещал, не е ваджиб за пълномощника или наследника да дарява доброволно своето имущество за кеффарети. Ваджиб е за покойника да остави една трета от имуществото си, която да е достатъчна за неговия искат (кеффарети) и да завещае тази една трета да се раздаде за кеффарети. Ако покой-

никът завещава с една част от тази една трета да се направи девир, а останалата да се даде на наследниците или на други, то той няма да е изпълнил ваджиба. А това е грях. Ето защо, не е сахих да се завещава с определена част от едната трета от имуществото да се извърши девр, а с останалата част да се дават средства за четене на Коран-и керим и хатм-и техлил. Освен това не е позволено да се чете Коран-и керим срещу заплащане. И на двете стари – даващия и вземащия – се пише грях. Да се плаща за обучение на Куран-и керим е джаиз, но няма нито един ислямски учен, който да съобщава, че е джаиз да се чете Коран-и керим срещу заплащане.

Ако покойникът завещава на наследниците да наваксат неговите намази, то тяхното наваксване става недействително. Но ако един човек кланя намаз, държи орудж и подарява техния севаб на духа на покойника, това става сахих. Когато болният е на предсмъртно легло, за него не е позволено сам да раздава фидйе за пропуснатите си намази.” Тук свършва преводът от Ибни Абидин.

Ахмед Тахтави “рахметуллахи алейх” в разяснението на “**Мерак-ъл-фелях**” казва: “Има насс (т.е. или айети, или хадис-и шерифи), че трябва да се изпълни искат за пропуснатите оруджи, давайки фидйе. Тъй като намазът е по-важен от оруджа (говеенето), всички учени с единодушие казват, че за намаза се постъпва както с оруджа. Онези хора на религията, които твърдят, че няма искат, с тези слова показват своето невежество, защото подобни думи са в противоречие с единодушието на учените.”

Болният човек, който не може да извършва намаз даже в легнало положение с иима, дори тези неизвършени намази да са помалко от пет, за тях не е нужно да прави завещание. По същия начин, онзи, който не е държал орудж в месец рамазан по време на пътуване или поради болест, ако не намери време, в което да е здрав и муким (състояние, в което човек не е пътник според исляма), колкото да ги навакса, не извършва завещание за тях. Завещание се прави и за садака-и фътр, средствата за препитанието на съпругата, хадж, нарушения в ихрам по време на хадж и садака, която е адак (обет). Ако покойникът не е правил завещание, иншааллах джаиз е за пълномощника или някой друг да дарява доброволно от своя имот за искат (кеффарети). Пълномощникът, на който е завещано да отиде на хадж, трябва да тръгне от града

на покойника или от мястото, от което ще стигне едната трета част от имуществото на покойника. Ако дарява доброволно от своето имущество, може да тръгне откъдето поиска. Да се държи орудж и извършва каза намаз за покойника – срещу или без заплащане – не е сахих. Хадис-и шерифът по този въпрос е отменен. Посредством милостинята, дадена като кеффарет, Аллаху теаля опрощава задълженията на починалия. В книгата по фъкх в шафиитския мезхеб “Енвар” се казва: “Да се раздава фидйе (откуп) за неизвършените намази на покойника не е ваджиб. Ако се даде, това не става искат.” Последователите на маликитския и шафиитския мезхеб могат да извършат девр, следвайки ханефитския.

Ако завещаното от покойника имущество не стига за кеффарети или една трета част от наследството е недостатъчна, или въобще не е правил завещание, и ако някой доброволно иска да дари малко имущество за извършване на иската на всички задължения на покойника, трябва да се изпълни девр. Той се дава на един беден мюсюлманин с възнамерение за искат. Беднякът, когато вземе даваните средства, после ги подарява на пълномощника (настойника) или на някой друг. Той, от друга страна, трябва да ги вземе в ръцете си и с възнамерение за искат за задълженията на покойника доброволно ги дава на друг бедняк. Тук свършва преводът от разяснението на Тахтави.

ДЖУМА (ПЕТЪЧЕН) НАМАЗ

За да бъде петъчният намаз сахих, трябва да са изпълнени седем условия:

1. Мястото, където се извършва (джум`а) намаз да бъде мърс, т.е. да бъде голямо колкото да се нарече град.
2. Да се чете хутбе.
3. Да се чете хутбе преди намаза.
4. Да има упълномощен заместник от имама или държавния глава.
5. Да се кланя във времето на обедния намаз.
6. Да присъства джемаат. Според имам а`зам и имам Мухаммед “рахиме хумаллаху теаля” освен имама, който трябва да е балиг (полово зрял), разумен и мъж, трябва да присъстват още трима мъже. А според имам Ебу Юсуф “рахиме хуллаху теаля”, освен

имама, трябва да присъстват още двама мъже. Фетвата е според иджитихада на Тарафейн (имама а'зам и имама Мухаммед "рахиме хумаллаху теаля").

7. Да може всеки свободно да дойде за намаз.

Във фетва от "Хиндийе" се казва: "За мъжете, които са свободни, здрави и не са пътници (сефери), е фарз-и айн да изпълняват джум`а намаз. За пътниците, болните и жените не е фарз (задължение). Не е фарз и при силен порой или страх от гнета на управниците. Началникът, командирът и работодателят не могат да забранят на подчинените си да ходят на джум`а. Могат да отпаднат от тяхното заплащане времето, в което отсъстват. Ако джум`а намазът се извършва от фасък имама, указано е, че онези, които не могат да възпрепятстват неговото водачество в намаза, трябва да го последват и да не пропуснат джум`а намаз. Другите намази обаче не бива да кланят зад имама фасък, а да посещават джамии с праведни имами. За жените е мекрух да ходят на джамия за групов намаз, независимо за кой намаз става въпрос."

Ако един човек завари (се присъедини към) имама, когато той извършва руку на втория рекят на джум`а намаз, то според имама Мухаммед "рахиме хумаллаху теаля" той трябва да кланя обедния намаз. Според имама а'зам и имама Ебу Юсуф "рахиме хумаллаху теаля", дори той да завари имама на тешеххуд, трябва да кланя джум`а. Ако един човек кланя нафиле, когато хатибът чете хутбе, той трябва да привърши (даде селям) на втория рекят, защото не може да продължи повече. Но ако това е суннетът на джум`а намаз, по въпроса дали да се приключи на втория рекят или да се довършат четирите рекята има разногласие (сред учените муджтехиди). Фетвата е такава, че трябва да се довършат четирите рекята.

Ваджибите на джум`а намаз са пет:

1. Да се остави всякаква работа по време на езан.
2. Да се отиде на джамия с усърдие, желание и радост.
3. Да не се кланя нафиле, когато хатибът чете хутбе.
4. Да не се изрече земно слово.
5. Да се пази тишина.

Мустехабите на джум`а намаз са шест:

1. Да се сложи чисто и позволено благоухание, аромат.
2. Да се употреби мисвак.

3. Да се облекат чисти дрехи.

4. Да се прави тебкир. [Тебкир означава да се отиде рано на джамия за джум`а намаз. Във века на блаженството Есхаб-и кирам “радияллаху теаля анхум еджма`ин” не се разотивали след сутрешния намаз, а оставали за джум`а. Разотивали се след него. Първото нещо, което е изоставено от тази общност, е суннетът тебкир.]

5. Да се извърши гусюл абдест.

6. Да се чете салеват.

Мекрухите на джум`а намаз са пет:

1. Да се даде селям, когато хатибът чете хутбе.

2. Да се чете Коран-и керим.

3. Да се каже “**Йерхамукеллах**” на кихащ човек.

4. Да се яде и пие.

5. Да се извърши всяко действие, което е мекрух. [За хатиба е мекрух да удължи хутбето.]

След като на минарето се прочете първия езан за джум`а намаз, хатибът кланя до минбера първия суннет на джум`а. След това застава прав пред минбера, обърнат в посока към Къбле, изрича кратка дуа, качва се на минбера, обръща се към джемаата, сяда и слуша втория езан – след което става и започва да чете хутбе.

[Хората, наречени вахабии (вахабити, ухабии) не принадлежат към мезхеба на ехли суннет (те понякога наричат самите себе си селефии). Те са безмезхебници. Наричат се вахабии или недждии. Тази секта е основана от англичаните, посредством един невеж и деградирал човек на име Мухаммед бин Абдулвеххаб от Неджд. Ухабитите в своите книги казват, че мюсюлманите, които не са като тях, са всъщност идолопоклонници и неверници. Твърдят, че е позволено да се отнемат техните живот, имот, жени и дъщери. Те събират безмезхебни и невежи хора на религията и, давайки солидни пари, ги правят вахабити и ги изпращат в отворените по целия свят вахабитски центрове, наречени “**Рабъта-тул`алем-ил-ислям**”. Разпространяват из всички ислямски страни свои несъответстващи на исляма писания [и ги наричат фетви на Съюза на световните ислямски учени]. Всяка година безплатно раздават такива книги и списания на хаджиите. В едно от тези писания се казва: “За жените е фарз да изпълняват джум`а намаз.” Така принуждават жените и дъщерите си да отиват в джамиите, където

мъже и жени кланят заедно джум`а намаз. В едно друго тяхно писание се казва: “Хутбето на джум`а и байрамските намази трябва да се чете на разбираем за джемаата език. Не е нужно да се чете на арабски.” Истинските учени на исляма са дали аргументирани отговори на тези (измислени) фетви. Едни от тези отговори са фетвите на ехли суннитските учени от различните краища на Индия. Например, мюфтията на Мадрас аляме хибруннихрир велфеххаме сахибут-такрир веттахрир мевляна Мухаммед Темим бин Мухаммед Мадраси “неввераллаху меркадеху” казва:

“Мекрух е да се чете хутбе на друг език освен арабски или да се чете и на арабски, и неговия превод. Цялото хутбе трябва да се чете единствено на арабски език. Това е ваджиб, защото Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” винаги е четял всяко хутбе само на арабски език. В книгата “**Бахрур-раик**”, в раздела за байрамските намази, се казва: “Освен намазите теравих и кусуф, другите нафиле намази не могат да се извършат с джемаат. Тъй като байрамските намази винаги са били извършвани с джемаат, от това следва, че те не са в категорията нафиле, а ваджиб.” Оттук се разбира, че ибадетите, които Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” е извършвал постоянно (продължително), се явяват ваджиб. Аляме Забиди “рахиме хуллаху теаля” в разяснението на книгата “**Ихйа**” казва: “Ибадетите, които Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” е извършвал постоянно, се явяват ваджиби. Това не показва, че те попадат в категорията на фарзове-те.” Мюфтията аляму Ебуссу`уд Ефенди “рахиме хуллаху теаля” в книгата “**Фетх-уллах-ил-му`ин**” казва: “Постоянното извършване на нещо от страна на Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” показва, че то е ваджиб.” [Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля” в раздела за суннетите на абдеста казва: “Ибадетите, които Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” е извършвал постоянно, без да ги пропуска въобще, се явяват суннет-и муккеде. А онези ибадети, които освен, че не ги е пропускал, а и забранявал на другите да ги пропускаат, се явяват ваджиб. Ето затова Ебуссу`уд Ефенди “рахиме хуллаху теаля” е казал, че нещата, които въобще не е пропускал, се явяват ваджиб.” В края на раздела за мекрухите на намаза е известно, че пропускането и на двете неща, без извинителна причина, е тахримен мекрух.] Тъй като Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” постоянно е изпълнявал

хутбе само на арабски език, това показва, че четенето на арабски език е ваджиб. Ето защо, изпълняването на хутбе на друг език освен арабския или едновременното четене и на арабски, и на преведения език, е тахримен мекрух. Защото в първия случай се пропуска четенето на хутбе на арабски език, а във втория случай се пропуска четенето на хутбе само на арабски език. По този начин се пропускат двете неща, които Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” е вършил постоянно. По същия начин, изпълняването на встъпителния (ифтитах) текбир на арабски език и произнасянето на “Аллаху екбер” между тях са две отделни неща. Пропускането на едно от тези две неща е тахримен мекрух. Защото Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” постоянно е казвал “Аллаху екбер” и ето защо неговото изричане се явява ваджиб, а пропускане – тахримен мекрух. Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля” в книгата “Редд-ул-мухтар” казва: “Мекрух означава пропускане на ваджиб или суннет. В първия случай е тахримен, а във втория е тензихен мекрух.” В книгата “Халеби-и кебир” се казва: “Пропускането на суннета е тензихен мекрух, а пропускането на ваджиба е тахримен мекрух.” В книгата “Фетава-и Сираджийе” се казва: “Да се чете хутбе на персийски език е джаиз”. Да се издаде фетва, че е джаиз да се чете хутбе на друг език освен арабски и че това не е тахримен и тензихен мекрух, позовавайки се на тези слова, е неправилно (грешно). Защото тези слова в “Сираджийе” означават, че то става сахих, но оттук не следва, че не става мекрух. Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля” в книгата “Редд-ул-мухтар” казва: “Определянето на едно действие за сахих, не показва, че то не е мекрух.” Мухаммед Абдулхай Лукневи “рахиме хуллаху теаля” в книгата “Умдет-ур-ри`айе” казва: “Словата “Не е задължително да се чете хутбето на арабски език. Джаиз е да се чете на персийски или други език” съобщават, че намазът става джаиз. Т.е. четенето на хутбе е условие за действителността на джум`а намаза и това условие (с посочените неща) ще бъде изпълнено, но това не разкрива, че такава хутбе не става мекрух. Защото Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” и всички членове на Есхаб-и кирам “радияллаху анхум” винаги са изпълнявали хутбе само на арабски език. Неследването на това е тахримен мекрух.” Табиин и Табе-и табиин “рахиме хумуллаху теаля” навсякъде и по всяко време са изпълнявали хутбе само на

арабски език. Както не са чели хутбе на друг език освен арабски, така също не са чели и хутбетото на арабски заедно с неговия превод. [Въпреки това никой от слушателите на хутбе в Азия и Африка не е знаел арабски език и не е разбирал смисъла му. Освен че за разбиране е трябвало да им се превежда и, въпреки че новоприелите исляма е трябвало да научат ислямската религия, никой от тях не е сметнал за джаиз четенето на хутбе на друг език освен арабски. Те ги научили на исляма извън хутбетото. Също така, за да разбират смисъла на хутбетото и за да изучат по-добре религията, заповядвали на тях да научат арабски. И ние трябва да постъпваме както тези учени.]

Противопоставянето на тези ислямски учени и изпълняването на друг език е бид`ат и тахримен мекрух. Не е правилно първото да се нарича тахримен мекрух, а второто тензихен мекрух, защото тензихен мекрух се нарича пропускането на суннета. Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” винаги е изпълнявал цялото хутбе само на арабски език и ето защо ваджиб е да се чете само на арабски. Как може да се определя за тензихен пропускането на този ваджиб? Отбягването на онова нещо, което е тахримен мекрух, се явява ваджиб. Мевляна Бахр-ул-улюм “рахиме хуллаху теаля” в книгата “**Еркян-ул-ербе`а**” казва: “Избягването на нещата, които са тахримен мекрух, е ваджиб. Извършването на този мекрух е равносилно на пропускане на този ваджиб.”

Онзи, който постоянно извършва действие, което е тахримен мекрух, не се приема за справедлив. Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля” в книгата “**Редд- ул-мухтар**”, в началото на раздела за ваджибите на намаза, цитирайки Ибни Нуджейм “рахиме хуллаху теаля”, казва: “Извършването на тахримен мекрух е малък грях. Постоянството в малкия грях премахва справедливостта (на извършителя, той става фасък).” Заличава се и справедливостта на хатибите, които четат превода на хутбетото. Казано с други думи – стават фасъци. Изпълняването на воден от тях намаз е тахримен мекрух. В книгите “**Нур-ул-изах**” и “**Ибни Абидин**” се казва: “Мекрух е роби, селянини или хора, родени от прелюбодеяние да стават имами, ако са невежи. За фасъците или ехли бид`ат (отклонилите се от вярата на ехли суннет) е мекрух да станат имами дори да са учени. Тяхното назначаване за имами е грях.” Алляме Ибрахим Халеби “рахиме хуллаху теаля” в книгата “**Ха-**

леби-и кебир” казва: “Онези, които назначат за имам някой фасък човек, ще са извършили грях, защото назначаване на фасъци за имами е тахримен мекрух.” В книгата **“Мерак-ъл-фелях”** се казва: “Мекрух е да се назначи за имам фасък човек, дори той да е учен, защото не полага старание при спазване на ислямските предписания. Непридаването на стойност на такива хора е ваджиб, а назначаването им за имами е израз на почит и уважение към тях. Ако не може да се попречи на такива хора да станат имами, трябва всички намази, включително и джум`а, да се кланят в друга джамия.” Алляме Тахтави “рахиме хуллаху теаля”, разяснявайки тези знания, казва: “Да се избира грешник за имам (да води намаза) е тахримен мекрух.”

Човек не бива да става причина хатибът да чете хутбе на друг език освен арабски. Предизвикването на това е грях, защото да се помага при извършване на грях е грях. Ибни Абидин “рахиме хуллаху теаля” в книгата **“Редд-ул-мухтар”** казва: “Не бива да се извършва намаз зад имам, който е фасък. Трябва да се търси имам, който не е такъв. Ако в града (населеното място) се извършва джум`а намаз в няколко джамии, кланянето на намаз зад имам фасък се явява мекрух, защото е възможно да се изпълни зад друг имам. Същото е написано и в книгата **“Фетх-ул-кадир”**.” Ето защо не бива да се кланя намаз зад имам, който чете хутбе на друг език освен арабски или неговия превод, а трябва да се търси имам, който чете хутбе само на арабски език и да се кланя джум`а намаз зад него. За да получите повече знания по този въпрос, моля, прочетете книгата **“Ет-тахкикат-ус сенийе фи керахет-ил-хутбет-и би-гайръл` арабийе ве кираетиха бил арабийети ма`а терджеметиха би-гайр-ил` арабийе”**! Тук свършва преводът от писанията на алляме Мухаммед Темими Мадраси.

Гореизложените писания са подготвени в Индия през 1349 [1931] г. на арабски език. Те са утвърдени и подписани от тринадесетимата най-големи ислямски учени в Индия. Тази фетва, заедно с фетвите на арабски език на индийските ислямски учени от Дийобенд, Бакият-ус-салихат, Мадрас и Хайдарабат, е отпечатана през 1396 [1976] г. в Истанбул. Хилядите големи и световноизвестни ислямски учени и шейх-ул-ислями “рахиме хумуллаху теаля”, израсли в Османската империя, са търсили решение на въп-

роса как обществото да разбере смисъла на хутбето. Те не са намерили никакво позволение за това и не са разрешили да се преведе хутбето на турски език. За да разяснят смисъла на хутбето на джемаата, те са организирали петъчни проповеди във всички джамии след джум`а намаза. В продължение на 600 години разяснили хутбето на джемаата по този начин, като ги предпазили от престъпване на границите в исляма.]

Зеваид текбирите на байрям намаза са девет: Единият е фарз, единият е суннет и седемте са ваджиб. Ифтитах текбирът е фарз. Текбирът на първото руку е суннет. Зеваид текбирите са ваджиб. Текбирът за руку на втория рекят, поради близостта си до ваджиба, се явява ваджиб.

ИЗВЪРШВАНЕ НА НАМАЗ

В книгата “**Ни`мет-и ислям**” се казва: “Всеки мюсюлманин, който е разумен и полово зрял, трябва ежедневно да извършва намаз по пет пъти. Това е фарз. Никой не може да извърши намаз вместо друг, но може да подари севаба от извършения намаз и от другите ибадети на друг човек, без значение дали е жив или мъртъв. [Колкото севаб е получил той, толкова севаби ще се дадат и на онези, на които е подарил, без неговият севаб да намалява ни най-малко.] Не е джаиз човек да изпълнява намаз и да подарява севаба на ищеца, към когото има задължения, само и само, за да бъде опростен дългът му. Онзи, който вярва, че извършването на намаз е фарз, но без извинителна причина, поради мързел, не го извършва, не става кяфир, а фасък. [Известно е че за един намаз ще се гори в Джехеннема седемдесет хиляди години.] Той бива държан в затвора, докато започне да извършва намаз. Когато едно дете стане на седем годишна възраст, трябва да се накара да привикне към изпълняване на намаз. Когато стане на десет години и не извършва намаз, трябва да се бие с ръка. Не е допустимо да се удря повече от три пъти. Не е позволено да се удря и с тояга. С тояга се бият само възрастните мъже, които са извършили убийство и то след решение на съда. Мъжът не може да удря своята жена с тояга. [Не е джаиз да се удря нито едно живо същество по главата, лицето, гърдите и отпред по корема.] За болния е фарз да кланя намаз, колкото му стигат сили за това.

ПРИТЕЖАНИЕ НА ИЗВИНИТЕЛНА ПРИЧИНА

Състоянието, при което отделянето на неща от тялото, които нарушават абдеста, продължава без прекъсване, се нарича състояние на притежание на извинителна причина (оправдание). Този, който без прекъсване изпуска урина, газове, има диария, кръвотечение от носа, течение на кръв или жълтеникава течност от рана, сълзене на очите поради болка или подутина, и течение истихаза при жените, се нарича притежател на извинителна причина (оправдан, извинен). Тези състояния трябва да бъдат преодолени чрез запушване, лекарства или кланяне на намаз в седнало положение или с иима. [Мъж, който не може да задържи урина, може да използва тампон от растителен памук с големина на ечемично зърно, което да постави в отворието на половия орган. Ако се използва изкуствен памук, има вероятност влакната от него да отидат в бъбреците и да предизвикат възпаление. При уриниране тампонът пада от само себе си. Ако урината (която не може да се задържи) тече обилно, тампонът не може да я попие и тя преминава през тампона (фитила) и нарушава абдеста. Тя не бива да замърсява бельото (т.е. трябва да се предприемат мерки). Ето защо, мястото, откъдето излиза урина, трябва да се обвие в плат и да се завърже с конец, който да е закрепен за края на плата. Кръгът в свободния край на конца се закрепя с карфица. Ако има обилно изпускане на урина, тогава в плата може да се постави памук. Ако кръгът в края на конца трудна се отвързва с игла, тогава към иглата се прикрепва тел и кръгът се прекарва в него. Така кръгът лесно се развързва и платът се сваля и измива три пъти. Онзи, който изпуска урина, трябва да носи в джоба си три или пет парчета плат. За да са готови за поставяне, едно парче плат с размери 12 x 15 см се сгъва в единия край и се завързва конец с дължина 50 см. При възрастните и някои болни хора половият орган се смалява и парчето плат, което е обвито върху него, пада. Тези хора в малка найлонова торба застилат плат с размерите на кърпичка и в нея поставят половия орган и тестисите, след което завързват устието на торбата. Ако платът е напоен с повече от един дирхем урина, при извършване на абдест той трябва да се смени. След изтичане на времето на намаза абдестът на имащия извинителна причина се разваля. Ако до изтичане на това време, освен

причината за извинение, се прояви друга причина, абдестът отново се разваля. Например, ако абдестът е извършен при кръвотечение на едната ноздра, но по време на намаз потече кръв и от другата, абдестът се нарушава. В мезхебите ханефи и шафи`и, за да се има извинителна причина, течението, което нарушава абдеста, трябва да се проявява в продължение на едно намазово време. Ако спре за време, колкото да се извърши абдест и изпълни фарза, човекът не се приема за притежател на извинение. Ако от човек, който има извинителна причина, в последвалото време за намаз потече дори една капка, състоянието на притежание на извинителна причина се счита за продължаващо. Ако в рамките на едно намазово време не се прояви никакво течение (дори една капка), времето на неговото извинение свършва. Ако нечистотията по дрехите, предизвикана от уважителна причина, е в количество по-голямо от дирхем и може да се предотврати повторното зацапване, замърсеното място трябва да се измие (почисти). В книгата **“Ел-фъкх-у алел-мезахиб-ил-ербе`а”** се казва: “В маликитския мезхеб има два иджтихада по отношение на това как болен човек може да стане притежател на уважителна причина: Според първия рей (иджтихад) отделяните от тялото неща, които нарушават абдеста, трябва да се проявяват повече от половината на времето на намаза и да не са известни началото и краят на тяхното отделяне. Според втория рей, дори да отсъстват двете условия на първото становище, още при започване на тяхното проявление се приема, че болният има уважителна причина и неговият абдест не се нарушава. Ако е известно времето, в което ще спре, мустехаб е човекът да извърши абдест преди да застане за намаз. Болните и възрастните хора от ханефитския и шафиитския мезхеб, които не могат да станат притежатели на извинителна причина в техния мезхеб, могат да последват втория рей в маликитския мезхеб.]

Онзи, който се страхува, че ако извърши гусюл абдест ще се разболее или болестта ще се изостри, или удължи, може да извърши тейеммум. Но това опасение трябва да се основава на собствен опит или на заключение от опитен и справедлив лекар-мюсюлманин. Може да се приемат думите и на лекар, който не е известен с това, че върши грехове. Ако е студено и няма подслон, и няма с какво да се затопли водата или няма пари за отиване в

хамам (обществена баня), изкъпването в това положение може да стане причина за разболяване. В ханефитския мезхеб с един тейеммум могат да се извършат, колкото се пожелае фарзови намази. В шафиитския и маликитския мезхеб трябва да се извърши тейеммум преди всеки фарзов намаз.

Този, у когото половината от местата, подлежащи на абдест, са покрити в рани, извършва тейеммум. Ако раните са по-малко от половината на тези места, здравите части се измиват, а раните се избърсват (месх). Тъй като при гусюл цялото тяло се приема за един орган и ако половината тяло е в рани, трябва да се извърши тейеммум. Ако раните са по-малко от половината тяло, здравите места се измиват, а раните се избърсват. Ако месхът вреди на раната, тогава месх се извършва върху превръзката. И ако това вреди, месхът отпада. Ако при абдест и гусюл избърсването на главата вреди, месхът отпада. Онзи, чиито ръце са недъгави [или има екземи и рани], не може да използва вода и затова извършва тейеммум. Потрива лицето и ръцете на земята (стена, замазана с пръст или вар, или е от камък). Онзи, който няма ръце или крака, а лицето му е в рани, извършва намаз без абдест. Онзи, който не може да намери помощник за абдест, извършва тейеммум. Детето, робът или прислужникът, който е наел срещу заплащане, са длъжни да му помагат. Той може да поиска помощ и от други, но те не са длъжни да я окажат. Съпругът и съпругата не са задължени да си помагат един на друг.

Този, който слага превръзка (памук, бинт, мехлем) след даване на кръв или кръвопускане, прилагайки пиявица, или слага превръзка заради рана, цирей или счупена и изместена кост, ако не може да измие тези (болезнени) места със студена или топла вода, или не може да извърши и месх върху тях, трябва по време на абдест и гусюл да избърше еднократно повече от половината повърхност на превръзката. Ако развързването на превръзката нанася вреда, то здравите места, които се намират под нея, не се измиват. Месх се извършва върху видимата здрава кожа, която се намира между превръзките. Не е нужно да се поставя превръзката след извършване на абдест. Ако превръзката се смени след извършването на месх или върху нея се постави друга, не е нужно да се извърши повторен месх върху превръзката.

НАМАЗ ПО ВРЕМЕ НА БОЛЕСТ

В книгата “**Ни`мет-и ислям**” се казва: Болен човек, който не може да стои на крака и силно предполага, че ако остане изправен ще оздравее по-късно, изпълнява намаз в седнало положение, като за руку навежда тялото си леко напред. После се изправя и изпълнява две седждета. Сяда по начин, който е най-удобен за него. Такива хора могат да коленичат, да седат по турски, да седат върху седалището и да правят халка с ръце около коленете си. Позволен са всички изброени позиции. Болките в главата, коленете и очите се считат за заболявания. Страхът да бъдеш видян от враг е също извинение. Човек, на когото в изправено положение му се разваля оруджа и абдеста, изпълнява намаз в седнало положение. Човек, който може да стои изправен само опирайки се на нещо, трябва да изпълни намаз в изправено положение. Ако човек не може да остане в изправено положение за дълго време, той трябва да изпълни ифтитах текбира на крака и да седне, когато усети болка, и да продължи намаза в седнало положение.

Който не може да изпълни седжде на земята, чете изправен, а за руку и седжде сяда на земята и прави иима. За руку се навежда малко, а за седжде малко повече. Ако не може да наведе тялото си, трябва да наведе главата. Не е необходимо да направи седжде върху нещо. Ако изпълни сежде върху нещо и за седжде се наведе повече отколкото за руку, намазът става сахих, но това е мекрух. Ако може да седи, опирайки се на нещо, тогава не е джаиз да прави иима в легнало положение. Един ден Пейгамберът ни “салляллаху алейхи ве селлем” посетил болен мюсюлманин. Когато видял, че болният вдига с ръце една възглавница и прави седжде върху нея, той я взел. Този път болният човек вдигнал парче дърво и направил седжде върху него. Пророкът ни “салляллаху алейхи ве селлем” взел и това парче от дърво, и казал: **“Прави седжде на пода, ако ти стигат сили! Ако не можеш да се наведеш към пода, не повдигай нищо до лицето си, за да изпълниш седжде върху него! Кланияй намаз с иима и за седжде се наведи повече отколкото за руку!”** В “Бахр-ур-раик” се съобщава, че в 191-и аyet от сура Ал-и Имран се казва по смисъл: **“Този, на когото му стига сила, да изпълнява намаз в изправено положение. Този, който няма сила да прави това, да изпълнява седнал, а този,**

който няма сила и за това, да изпълнява в легнало положение.” Когато Имран бин Хусайн се е разболял, Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” му казал: **“Изпълнявай намаз в изправено положение! Ако не ти стига сила за това, кланяй седнал! Ако не ти стига сила и за това, кланяй легнал на една страна или по гръб.”** [Следователно, болен човек, който не може да стои изправен, кланя седнал. Този, който не може да седи, изпълнява легнал. За никого не е позволено да изпълнява намаз на столче или фотьойл. Ислямът не позволява на онези, които са болни или пътуват с автобус или самолет, да изпълняват намаз на стол или седалка. Ако човек, когато отиде на джемаат, няма да е в състояние да изпълнява намаз в изправено положение (поради отежняване на болестта), той трябва да остане у дома и да кланя изправен. Има двадесет неща, които ислямът посочва като оправдания за пропускане на групов намаз. Това са: дъжд; силна жега или студ; страх от враг, който застрашава живота или имота; страх от заминаване на приятелите и оставане сам по време на пътуване; твърде тъмна нощ; беден човек, имащ дългове, да се страхува от залавяне и затваряне; слепота; парализа; липса на един крак; болест; осакатеност; кал; неспособност да се ходи; старец да не може да ходи; изпускане на уроци по фъкх, когато те са рядкост; страх да се изпусне любимо ястие; пътник да се готви да потегли всеки момент; болногледач да не може да намери някой, който да се грижи за болния; силен вятър през нощта; нужда от ходене до тоалетна. Неходенето на джум’а намаз се оправдава, когато болен човек се страхува от отежняване на болестта или удължаване на периода на оздравяване; ако болногледач няма да може да намери човек, който да се грижи за болния; или ако старец, поради напреднала възраст, трудно ще стигне до джамията. По-добре е да се ходи пеш на джамиа, отколкото с превозно средство. Не е позволено в джамиите да се сядат на стол или фотьойл, и да се изпълнява намаз, правейки иима. Изпълняването на поклонения по начин, непоказан от исляма, се нарича вършене на бид’ат. В книгите по фикх пише, че извършването на бид’ат е голям грях.]

Болен човек, който не може да се обърне към Къбле, кланя към която посока му е най-удобно. Под главата на легналия по гръб се поставя възглавница и така лицето му се обръща към Къбле. Доб-

ре е да повдигне коленете нагоре. Този, който не може да изпълнява намаз дори с движение (иима) на глава, за него ще бъде допустимо да остави намаза за каза. Ако човек се разболее по време на намаз, той продължава да изпълнява така, както може. Ако болен човек, който извършва намаз седнал, оздравее по време на изпълнение, той трябва да се изправи и да продължи намаза изправен. Човек, който загуби съзнание и разум, не изпълнява намаз (отпада това задължение за него, докато се възстанови). Ако оздравее преди да са изминали пет намаз времена, прави каза (навакса) всички тях. Ако изминат шест намаза, не навакса нито един.

Намаз, който не е изпълнен дори с иима, трябва да бъде наваксан незабавно. Това е фарз. Ако умре преди да ги е наваксал, става ваджиб за него да завещае да се даде фидйе от имуществото – което е оставил – с цел искат за неизпълнените намази. Когато не е завещал, за неговите родители и дори за непознатите мюсюлмани е позволено да изпълнят искат със собствени средства. Тук свършва преводът от книгата “**Ни`амет-и ислям**”.

В хадис-и шериф се казва: **“Нещата, които предизвикват недоимък, са двадесет и четири:**

1. Да се уринира в изправето положение, без зарурет (липса на друг изход).

2. Да се яде храна в състояние на липса на гусюл абдест (джунуб).

3. Да се подценяват трохите хляб и да се стъпва върху тях.

4. Да се изгарят обелките от лук и чесън.

5. Да се върви пред възрастните.

6. Да се обръща към родителите поименно.

7. Да се почистват зъбите с клечка от дърво или метла.

8. Да се почистват ръцете с глина.

9. Да се сядат на прага на къщата.

10. Да се извършва абдест на мястото, където е уринирано.

11. Да се слага храна в неизмити купи и чинии.

12. Да се шие, когато дреха не е съблечена от тялото.

13. Да се яде лук на гладно.

14. Да се бърше лицето с полите на дрехата.

15. Да се оставят паяци в къщата.

16. Да се излиза бързо от месджида след изпълняване на сутрешен намаз.

17. Да се отива рано на пазар и да се връща късно.
18. Да се купува хляб от беден човек.
19. Да се прави лоша дуа за родителите.
20. Да се ляга гол.
21. Да се оставят непокрити кухненските съдове.
22. Да се гасят клечки и свещи с подухване.
23. Да се започва всяка работа без да се изрича Бисмиллях.
24. Да се обличат шалварите (панталоните) на крака.”

Ако един човек преди лягане прочете **“Инна а`тайна”** и каже: **“Я, Рабби! Събуди ме за сутрешния намаз”**, с позволението на Аллаху теаля, ще се събуди на време.

ВАЖНОСТТА НА НАМАЗА

В книгата **“Еши`ат-ул-леме`ат”** се съдържат различни хадис-и шерифи за значението на намаза. Тази книга е персийското разяснение на книгата с хадиси **“Мишкат-ул Месабих”**. Подготвена е от големия ислямски учен от Индия Абдулхак бин Сейфуддин Дехлеви **“рахиме-хуллаху теаля”**. През 1384 [1964] г. беше направено нейното девето издание в четири тома в град Лукнов. Съставителят на **“Месабих”** е Мухйисунне Хюсейн Бегави **“рахиме-хуллаху теаля”**. Мухаммед Велиюддин **“рахиме-хуллаху теаля”** е разяснил тази книга, под името **“Мишкат-ул-Месабих”**. Абдулхак Дехлеви е починал в Делхи през 1052 [1642] г.

Думата саят на арабски език означава намаз. Всъщност саят означава дуа, милост и истигфар. Тъй като тези три значения са поместени в намаза, той е наречен саят.

1 – Ебу Хурайра **“радияллаху анх”** съобщава: **“Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” каза: “Петкратният и петъчният намаз са изкупление за греховете до идния петък, а говеенето през рамазан е изкупление за греховете до идния рамазан. Те стават причина за опрощаване на малките грехове на онези, които се въздържат от вършене на големи.”** Тези дела унищожават малките грехове, при които не е престъпено право на раб на Аллаху теаля. Ако човекът няма малки грехове, тогава стават причина за отслабване на наказанията за големите грехове. За опрощаване на големите прегрешения е нужно покаяние. Ако човекът няма и големи грехове, тези дела довеждат до повишаване на

степените му. Този хадис-и шериф е написан и в сборника **“Муслим”**. Петъчният намаз става причина за опрощаване на недостатъците, свързани с петкратния намаз. Ако в петъчните намази също са налице недостатъци, тогава причина за опрощение става оруджът през месец рамазан.”

2 – Отново Ебу Хурайра “радияллаху анх” съобщава: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” каза: **“Ще остане ли мръсотия по тялото на онзи, пред чиято врата има течаща вода и той се къпе в нея пет пъти на ден?”** Есхаб-и кирам отговориха: “Не, няма да остане, о, Расуляллах!”, при което Пророкът ни отвърна: **“Такова е положението и с петкратните намази. Аллаху теаля унищожават малките грехове на онези, които изпълняват петкратен намаз.”** Този хадис-и шериф е написан и в **“Бухари”**, и в **“Муслим”**.

3 – Абдуллах ибни Мес’уд “радияллаху анх” казва: “Един човек беше целунал чужда жена. Т.е., докато един от Енсар е продавал фурми, една жена е дошла да си купи от тях, при което животинските чувства на продавача се пробудили. Той ѝ казал: “У нас има по-хубави. Ела да ти дам от тях.” Когато пристигнали у дома, той прегърнал жената и я целунал. Жената отвърнала: “Какво правиш? Бой се от Аллах!” Той съжалил за постъпката си и дошъл при Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”, за да му каже всичко. Пророкът не отговорил нищо и изчакал да дойде откровение от Аллаху теаля. Тогава този човек станал и изпълнил намаз. Аллаху теаля изпратил 115-и аyet на сура Худ, където по смисъл се казва: **“Изпълнявай намаз в двата края на деня и след като слънцето залезе! Добрините без съмнение заличават злините.”** Тук под “двата края на деня” се има предвид “времето преди и след обяд”, т.е. сутрешния, обедния и следобедния намаз. А намазите, които са близки до дневните, са вечерния и нощния. Този аyet съобщава, че петкратният намаз става причина за опрощаване на греховете. Този човек казал: “О, Расуляллах! Дали тази блага вест се отнася само за мен или е за цялата общност?” Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” е отвърнал: **“За цялата ми общност е!”** Този хадис е записан и в двата сахих сборника.

4 – Енес бин Малик “радияллаху анх” разказва: “Един човек дойде при Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” и каза:

“Извърших грях, който заслужава наказание “хад”. Изпълнете го!” Расулюллах дори не го попита какъв грях е извършил. Дойде време за намаз и всички го откланяхме групово. След като Расулюллах привърши намаза, този човек се изправи и каза: “О, Расуляллах “салляллаху алейхи ве селлем”! Извърших грях, който заслужава наказанието “хад”. Изпълнете за мен наказанието, което е повелено в Книгата на Аллаху теаля!” Расулюллах каза: **“Ти не извърши ли намаз с нас?”** Той отговори: “Да, изпълних!” Тогава Пророкът ни отвърна: **“Не тъжи, Аллаху теаля опрости твоя грях!”** Този хадис-и шериф е записан и в двата главни сборника. Този мюсюлманин си е помислил, че е извършил голям грях, който изисква “хад”. Това, че е бил помилван след намаз, показва, че в действителност той е бил малък грях. Или под “наказанието “хад” е имал предвид “наказанието та’зйр”, което е за малките грехове. Фактът, че при втория въпрос не е казал: “Изпълнете наказанието хад”, също показва това.

5 – Абдуллах ибни Мес’уд “радияллаху анх” казва: “Попитах Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” за делото, което Аллаху теаля харесва най-много.” Той ми отговори: **“Намазът, извършен на време.”** В някои хадис-и шерифи пък се казва: **“Намазът, изпълнен в началното време.”** След това попитах: “Кое е следващото дело, което Той харесва много?” Тогава ми каза: **“Вършенето на добро на майката и бащата.”** След това попитах: “А кое е следващото дело, което обича много?” Расулюллах ми отвърна: **“Джихад [борба] по пътя на Аллах.”** Този хадис-и шериф е записан в двата сахих сборника. В друг хадис-и шериф се казва: **“Най-доброто сред делата е да храниш хората.”** В друг се посочва: **“Да се разпространява селяма.”**, а в други: **“Да се извършва намаз през нощта, докато всички спят.”**, **“Най-ценното дело е никой да не страда от ръката и езика ти.”**, **“Най-ценното дело е джихадът.”** и **“Най-ценното дело е хадж-и мебрур [хадж, осъществен без да се върши грях.]”** Съществуват и следните хадиси **“Споменаването на Аллаху теаля”** и **“Делото, което се извършва постоянно.”** Различни отговори са дадени в съответствие със състоянията на питащите или самите обстоятелства. Например, в началото на исляма най-ценното дело е било джихадът. [Най-ценното дело в наше време е да се разпространява ехли суннитската вяра и да се отговаря на неверниците и

безмезхебниците, посредством писания и медии. Тези, които подпомагат материално или лично онези, които правят джихад, ще получат същите севаби като тях. Знаменията и хадисите показват, че намазът е по-високопоставен от зекята и милостинята. Въпреки това, да се спаси умиращ човек е по-ценно от това да се изпълнява намаз.]

6 – Джабир бин Абдуллах предава: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” каза: **“Границата между човека и неверието е изоставянето на намаза.”** Защото намазът е завесата, която предпазва човек от попадане в неверие. Когато се отстрани тази завеса, човек се подхлъзва към неверието. Този хадис-и шериф е записан в **“Муслим”** и разкрива колко е лошо да се пропуска намаз. Много личности от Есхаб-и кирам са казали, че този, който пропуска намаз, без да има оправдание за това, става неверник. Според шафиитския и маликитския мезхеб не става неверник, но е ваджиб да бъде убит. В ханефитския мезхеб се хвърля в затвор и се бие, докато започне да изпълнява намаз.”

7 – Убаде бин Самит “радияллаху анх” съобщава: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” каза: **“Аллаху теаля повели да се кланя петкратен намаз. Той обеща, че ще опрости онзи, който извърши безупречен абдест и изпълни на време намазите с подобаващо руку и хушу (отдавайки се напълно). Той не обеща това за онзи, който не изпълнява посочените неща. Ако поиска – ще го опрости, ако не – ще го измъчва.”** Този хадис-и шериф е предаден от имам Ахмед, Ебу Давуд и Несай. Както се вижда, трябва да се обръща голямо внимание на условията на намаз, руку и седжде. Аллаху теаля не се отвърща от обещанието Си. Той със сигурност ще опрости на тези, които изпълняват правилен намаз.

8 – Ебу Емаме-и Бахили “радияллаху анх” съобщава: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” каза: **“Изпълнявайте вашите петкратни ежедневни намази! Говейте един ваш месец (един определен месец от вашия календар)! Давайте зекятите на вашите имуществва! Подчинявайте се на вашите управници. Влезте в Рая на вашия Господ.”** Както се вижда, мюсюлманин, който извършва петте ежедневни намази, говее през месец рамазан, дава зекят и се подчинява на заповедите на своите управници, които са халифите на Аллаху теаля на земята, ще вле-

зе в Рая. Подчинението се осъществява спрямо заповедите, съвместими с исляма. Този хадис-и шериф е предаден от имам Ахмед и Тирмизи.

9 – Бурайде-и Еслеми “радияллаху анх”, който е бил един от известните сподвижници, съобщава следното: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” каза: **“Обетът между нас е намазът. Този, който пропуска намаз, става неверник.”** Ясно е, че кланящият намаз е мюсюлманин, а този, който не извършва намаз – защото не му отдава значение и не го приема за първо задължение – напуска исляма. Този хадис-и шериф е предаден от имам Ахмед, Тирмизи, Несаи и Ибни Мадже.

10 – Ебу Зер Гифари “радияллаху теалю анх” казва: “В един от есенните дни бяхме излезли на улицата заедно с Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”. Листата падаха. Той откъсна две клонки от едно дърво и листата по тях веднага изпопадаха. Той ми каза: **“О, Ебу Зер! Когато един мюсюлманин изпълнява намаз в името на доволството на Аллах, неговите грехове падат като листата на тези клонки.”** Този хадис-и шериф е предаден от имам Ахмед.

11 – Зейд бин Халид Джухеми съобщава: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” каза: **“Когато един мюсюлманин изпълни два рекята намаз - правилно и съсредоточено - миналите му грехове ще бъдат опростени.”** Т.е. всички негови малки грехове ще бъдат опростени. Този хадис-и шериф е предаден от имам Ахмед “рахиме-хуллаху теалю”.

12 – Абдуллах бин Амр ибни Ас “радияллаху теалю анхума” разказва: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” каза: **“Ако човек извърши намаз, той ще стане светлина за него в Съдния ден и доказателство, и причина за спасение от Ада. Ако не опази намаза, той няма да се превърне в сияние и доказателство, и човекът няма да намери спасение. Ще бъде заедно с Карун, Фараона, Хаман и Убей бин Халеф.”** Както се вижда, човекът ще бъде целия в сияние ако изпълнява намаз, съблюдавайки неговите фарзове, ваджиби, суннети и мустехаби. А ако не изпълнява намаз по посочения начин, в Съдния ден той ще бъде заедно с неверниците, чиито имена са споменати в по-горните редове. Т.е. ще изтърпи сурово мъчение в Ада. Убей бин Халеф е бил един от най-свирепите неверниците в Мекка. В битката при

Ухуд Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” го изпратил в Ада с благословената си ръка (убил го е). Този хадис-и шериф е предаден от имам Ахмед, Бейхаки и Дарими.

13 – Абдуллах бин Шакик “рахиме-хуллаху теаля” е бил големец от Таби’ин. Той разказва: “Есхаб-и кирам “радияллаху анхум” ни съобщиха, че сред всички поклонения единствено некланянето на намаза причинява неверие, т.е. онзи, който пропуска (безпричинно) намаз, става неверник.” Това е предадено от Тирмизи. Абдуллах бин Шакик е предал хадиси от Омер, Али, Осман и Аише “радияллаху анхум”. Починал през 108-а година по Хиджра.

14 – Ебуддерда “радияллаху анх” предава: “Моят Любим [Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”] ми каза: **“Дори да те разкъсат на парчета и дори да те изгорят в огън, не съдружавай с нищо Аллаху теаля! Не пропускай фарзовите намази! Този, който съзнателно пропусне фарз (задължителен) намаз, напуска исляма (става неверник). Не пий вино! Виното е ключът към всички злини.”** Както се вижда, този, който пропуска фарз намаз, без да отдава значение на това, става неверник. Ако го пропуска поради мързел, не става неверник, но ще е извършил голям грях. Няма да е грях ако се пропуска заради една от петте причини, които ислямът изтъква. Виното и всички алкохолни напитки заличават разума. Човек без разум може да стори всякакво зло.

15 – Али “радияллаху анх” съобщава: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” каза: **“О, Али! Не закъснявай при изпълнение на три неща: Когато му дойде времето, веднага изпълни намаз! Когато трупът е подготвен, веднага изпълни (дженазе) намаза му! Когато намериш равностоен (подходящ мъж) за едно момиче, веднага я омъжи!”** Този хадис-и шериф е предаден от Тирмизи “рахиме-хуллаху теаля”. За да не бъде забавен дженазе намазът, той може да се изпълни и в трите мекрух времена.

[Както се вижда, жените и момичетата трябва да бъдат омъжени за мъже, които са равностойни на тях. Като се каже “равностойни” не се има предвид “богати мъже с високи доходи”. Тук се говори за мъже, които са праведни мюсюлмани, имат ехли суннитско вероубеждение, изпълняват намаз и не пият алкохол, т.е. мъ-

же, които следват исляма и имат работа, с която да печелят прехраната на семейството. Онези, които търсят за своите дъщери само богати мъже, всъщност ги влачат в огъня на Ада. Що се отнася до жените, те също трябва да изпълняват намаз, да не излизат навън с непокрити глави и ръце, и да не остават насаме с роднини, които не са махрем.]

16 – Абдуллах ибни Омер “радияллаху анхума” съобщава: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” каза: **“Аллаху теалья е доволен от онези, които изпълняват намазите си незабавно, когато настъпи тяхното време. А прощава онези, които ги изпълняват към края на времето.”** Този хадис-и шериф е предаден от Тирмизи “рахиме-хуллаху теалья”.

В шафиитския и ханбелитския мезхеп е по-добре да се извърши намаз в началото на времето. Подобно е положението и в маликитския мезхеп. Изключение правят само горещите дни, когато е по-добре за мюсюлманите, които изпълняват намаз индивидуално, да извършат обедния намаз в по-късните часове. В ханефитския мезхеп е по-добре да не се извърши сутрешния и нощния намаз в началото на времето, а изпълнението на обедния да се отложи, докато стане по-хладно. [Ще бъде добре да се извърши обедния намаз в съответствие с иджтихада на имамейн, преди да е настъпило време за следобеден намаз, а следобедния и нощния намаз е добре да бъдат извършени според иджтихада на имам а’зам. Така ще бъде проявена предпазливост. Тези, които се страхуват от Аллаху теалья, са предпазливи във всяка своя постъпка.]

17 – Умм-и Ферве “радияллаху анха” съобщава: “Попитаха Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” за най-доброто дело, при което той каза: **“Най-доброто дело е намазът, извършен в началото на неговото време.”** Този хадис-и шериф е предаден от имам Ахмед, Тирмизи и Ебу Давуд “рахиме-хумуллаху теалья”. Най-високопоставеното поклонение (ибадет) е намазът, особено ако бъде извършен веднага след като настъпи неговото време.

18 – Аише “радияллаху анха” казва: “Не съм виждала Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” да отлага за втори път намаза до края на времето му (направи го само веднъж).”

19 – Умм-и Хабибе “радияллаху анха” съобщава: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” каза: **“Ако един раб мюсюлманин изпълнява ежедневно по 12 ракята тетавву (нафиле) на-**

маз, освен фарзовите намази, Аллаху теаля ще направи за него палат в Рая.” Този хадис-и шериф е записан в “Муслим”. Както се вижда, Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” нарича “тетавву (нафиле)” суннетите, които се изпълняват към петкратните фарзови намази.

20 – Абдуллах бин Шакик, един от големците на Таби’ин, разказва: “Попитах хазрети Аише “радияллаху анха” относно тетавву, т.е. нафиле намазите на Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”. Тя ми отвърна така: “Той изпълняваше четири рекята преди и два рекята след фарза на обедния намаз, два рекята след всеки един от фарзовете на вечерния и нощния намаз, и два рекята преди фарза на сутрешния намаз.” Това е предадено от Муслим и Ебу Давуд “рахиме-хумаллаху теаля”.

21 – Аише “радияллаху анха” казва: “Нафиле ибадетът, който Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” изпълняваше найредовно, беше суннетът на сутрешния намаз.” Това е записано в “Бухари” и “Муслим”. Аише “радияллаху анха” нарича “нафиле” суннетите, които се извършват заедно с петте ежедневни намаза.

[Великият ислямски учен, най-силният защитник на ехли суннет срещу отклонените и безмезхебниците, разпространителят на избраната от Аллаху теаля религия, големият муджахид (борец), заличил бид’атите, имам Раббани муджедид елф-и сани Ахмед бин Абдулехад Фаруки Серхенди “рахметуллахи алейх” в 29-о писмо от първи том на книгата “Мектубат”, която няма равна на себе си в ислямската религия, пише:

“Делата, които ще доведат до задоволството (обичта) на Аллаху теаля, се делят на две – фарзове и нафилета. Нафилетата, в сравнение с фарзовете, нямат никаква стойност. Своевременното извършване на един фарз е много по-ценно от хиляда години нафиле ибадет. Положението е същото и с всички други видове нафилета, например намаз, орудж (говееене), зикр (споменаване на Аллаху теаля), умра, хадж и съзерцание (тефеккюр). Освен това, изпълнявайки някой фарз, е много полезно да се съблюдава един суннет от неговите суннети и едеб (мустехаб) от неговите едеби. Един ден, след като е бил откланян сутрешният намаз, Емир-илму’минин (халифът на мюсюлманите) Омер Фарук “радияллаху анх” се загледал в джемаата и не успял да види един от тях, при

което попитал: “Еди кой си го няма в джемаата! Къде е?” Присъстващите рекли: “Той еженощно изпълнява нафиле. Може би сега се е оспал и изпуснал джемаата.” Халифът отвърнал: “Щеше да е по-добре ако беше спал цяла нощ, но кланял сутрешния намаз с джемаат.” Както се вижда, съблюдаването на един едеб от едебите и отбягването на един мекрух от мекрухите при изпълняване на фарза, е по-ценно от зикр, съзерцание и муракабе⁹. Да, ако тези неща (фарзове) се изпълняват, внимавайки за техните мустехаби и мекрухи, ще донесат много по-голяма полза. Но ако се изпълнят без тях, няма да станат за нищо (няма да се даде севаб за тях). Поради тази причина, даването на една лира зекят е по-ценно (защото е фарз) от даване на хиляди лири нафиле милостиня. Ако при даване на тази една лира се изпълни един мустехаб, например ако се даде на близък роднина, ще е извършено дело, което ще е в пъти по-ценно от даване на нафиле милостиня. [Оттук става ясно, че тези, които искат да извършат текеджуд, трябва да кланят каза. Заповедите на Аллаху теаля се наричат **фарзове**, а Неговите забрани – **харами**. Заповедите на Пророка ни се наричат **суннети**, забраните му – **мекрухи**. Съвкупността от всички тези изброени неща се нарича **ахкям-и ислямийе**. Придобиването на красив нрав и вършенето на добро също са религиозни задължения (фарзове). Този, който не харесва дори един закон от ахкям-и ислямийе, става **кяфир** или **муртед** (вероотстъпник). Който вярва във всички тях, се нарича **мюсюлманин**. Мюсюлманин, който не се подчинява на ахкям-и ислямийе, поради мързел, се нарича **фасък** (грешник, лош човек). Фасък (фасик), който не спазва един фарз или върши харам, ще влезе в Ада. Нито едно от неговите дела или извършени суннети няма да бъдат приети, т.е. за тях няма да има севаб. Ако един човек, който не е дал един лев зекят, изхарчи милионите левове, за да върши благодеяния, нито един от тях няма да бъде приет. Няма да получи севаб за джамиите, училищата и болниците, които е построил, и даренията за организации, набиращи помощи. Теравих намазът на човек, който не е изпълнил нощен намаз, също няма да бъде приет. Поклоненията, които не попадат в категориите фарз и ваджиб, се наричат **нафилета**. Суннетите са нафиле ибадети. От

⁹ Муракабе – контролиране на нефса, забравяне на Аллаху теаля.

това определение следва, че тези, които изпълняват каза намази, ще са изпълнили, заедно с тях, и суннетите на времето. Севабът за правене на един фарз или за отбягване на един харам е повече от севаба за милиони нафиле поклонения. Човек, който не прави един фарз или върши един харам, ще гори в Ада. Неговите нафиле поклонения няма да го спасят от огъня. Промените, които се правят в ибадетите, се наричат **бид'ати**. Харам е да се върши ибадет с бид'ат. Това заличава севаба. В хадис-и шериф се казва: **“Нито едно поклонение на този, който върши бид'ат, не се приема.”** Не бива да се изпълнява намаз зад фасък имам, например, ако неговите жени и дъщери ходят незабулени, или самият той върши бид'ати, например, използва високоговорител по време на поклонение. Човек не бива да слуша на такива хора измислените лекции на религиозна тема или да чете техните книги. Мюсюлманинът трябва да е усмихнат и сладкодумен спрямо враговете и приятелите си. Не бива да спори с никого. В хадис-и шериф се казва: **“На глупав човек не се отговаря.”** Поклоненията увеличават чистотата на сърцето, а греховете го почерняват и той вече не може да получи фейз¹⁰. За всеки мюсюлманин е фарз да научи основите на вярата, фарзовете и харамите. Незнанието не е оправдание. То е равносилно на отричане.] Книгата **“Мектубат”** е на персийски език. Преводът на писмото свършва тук. Хазрети имам Раббани е починал през 1034 [1624] година в град Серхенд, Индия.

От гореизложеното се разбира, че суннетите на петкратния намаз са също нафиле намази. Те са по-високопоставени от другите нафиле намази, тъй като се кланят заедно с фарзовете и допълват недостатъците на извършените фарзове. Мюсюлманин, който отдава стойност на намаза и го приема за свое първо задължение, ако без уважителна причина пропусне един фарзов намаз, ще е извършил голям грях. В Джехеннема ще бъде заедно с Фараона и Хаман. Нафиле (допълнителните) намази, т.е. суннетите не могат да го избавят от голямия грях и мъчителното наказание. Ето защо наваксването на пропуснатите фарзове е фарз (задължително). Просрочването (забавянето) на тяхното наваксване също е голям

¹⁰ Фейз – сияние, светлина, нур, любов към Аллаху теалю, духовно знание, благо.

грях. Трябва да се сложи край на тези постоянно нарастващи се грехове. Наваксването на пропуснатите намази е фарз и ето защо техният севаб е хиляди пъти повече от севаба на суннетите. Вследствие на това, и поради факта, че е джаиз да се пропускат суннетите поради уважителна причина, всеки мюсюлманин трябва да навакса пропуснатите без уважителна причина фарзове, като ги кланя ежедневно вместо суннетите на четирите намаза. Има учени, които определят суннета на сутрешния намаз за ваджиб, поради което не може да се кланя каза намаз вместо този суннет. Наваксвайки пропуснатите намази по всяко време, човек час по скоро ще се отърве от големия грях. След като навакса пропуснатите намази, той ще продължава да кланя редовно суннетите на петкратния намаз, защото продължителното пропускане на суннетите без уважителна причина е малък грях. А онзи, който не отдава значение на суннета, става кяфир.

Намазите, които са пропуснати поради уважителна причина (фаите намази), не носят грях, защото за тях има оправдание, но тяхното безотложно наваксване също е фарз. Но тъй като пропускането поради извинителна причина не е грях, учените в ханефитския мезхеб са казали, че е джаиз да се просрочи (забави) тяхното наваксване, колкото да се извършат суннетите. Но това не се отнася за наваксването на намазите, пропуснати без уважителна причина (метрук намази). Освен това, думата джаиз не означава “ваджиб” или “добре е да се извърши”. Има много неща, които са определени за джаиз, но в същото време се явяват мекрух. Например, даването на садака-и фитр на зиммиите (немюслиманите, живеещи в ислямска държава) е джаиз, но мекрух.

**Изпълнявай намаз, не протягай ръка към харама,
не си втълпявай, че с теб ще остане вечно земята!
Придържай се към петте намаза в години на младост!
Ще събереш реколтата в градина дженнетска с радост.**

**Двама души не се сещат изобщо за смъртта,
единият върши харама, а другият пропуска намаза!
Ще настане мига, в който ще спрат ръцете ти,
не ще изрекат думата “Аллах”, несвикналите с нея езици!**

ЗЕКЯТ

Доказателството за задължителността на зекята са четиридесет и трети аyet и сто и десети аyet на сура Бакара.

На дванадесетима не е джаиз да се дава зекят: На лишен от разсъдък; на покойник за кефен; на неверник; на богат; на усул [баща и дядо или майка и баба] и фуру [деца и внуци]; на съпруга; на своя роб; на своя мукатеб [роб, който ще бъде освободен, след като плати определена сума на своя господар]; на своя мудеббер (роб, който ще бъде освободен след смъртта на собственика). По въпроса дали съпругата може да даде зекят на своя съпруг или не може има разногласие сред учените муджтехиди, но най-правилното е, че не може да се даде.

Ако един човек е дал зекят на своя син, предполагайки че е чужд, или ако е дал зекят на неверник, предполагайки че е мюсюлманин, въпреки че на такива хора не се дава зекят, той – според най-правилния иджитихад – не бива да навакса зекята, защото не е знаел за същността на тези хора.

Зекятът се дава на осем групи хора:

1. Мискин. (Мюсюлманин, който не притежава нищо друго освен средства за едnodневна прехрана.)
2. Беден мюсюлманин, който не притежава пари и имущество, колкото нисаба (границата) на курбана.
3. Задлъжнял мюсюлманин.
4. Служител, натоварен да събира зекят и ушр.
5. Този, който в друга страна (мястото, където е отишъл) е изпаднал в бедност (не са му останали средства), дори да е богат в родината.
6. Този, който е изпаднал в състояние на нужда по пътя за джихад и хадж.
7. Роб, който трябва да изплати определена сума на господаря си, за да се освободи.
8. Неверник, наречен муеллефе-и кулюб. Такива неверници вече не съществуват.

Този, който има имущество повече от нафаката (средствата за съществуване), но по-малко от нисаба на (границата, определяща количество имущество за) курбан, се нарича беден. Един служител, каквото и възнаграждение да получава, ако изпитва затруд-

нение в издръжката на своето семейство, той може да вземе зекят и за него не е ваджиб да коли курбан и даде фитра. Този, който се занимава с изучаване на знанията за исляма и учи другите на тях, дори да притежава нафака за четиридесет години, може да вземе зекят. С парите за зекят не може да се строят джамии, да се прави хадж и джихад. С тях не може да се купи кефен (парчета бял плат) за покойника. Богатият не може да даде зекят на малкото си дете, на майка си, баща си, децата и на съпругата. Подобродетелно (по-голям севаб) е да се даде зекят на брат (сестра), снаха, зет, свекър, свекърва, чичо, леля, вуйчо и вуйна. На бедния трябва да се даде зекят в количество по-малко от нисаба (за да не забогатее само от зекят). Но ако той има семейство, на всеки член може да се даде толкова, че даденият зекят за всеки един от тях (пресметнато поотделно) да не надвиши нисаба. Зекят не се дава на тези, които пилеят и разхищават имуществото или го използват за вършене на харами. Сеййидите (родствениците на Пейгамбера ни Мухаммед “алейхисселям”) сега не получават своя дял от придобитото във война, поради което и на тях се дава зекят.

Човек трябва да отговаря на шест условия, за да стане даването на зекят фарз за него:

1. Да бъде мюсюлманин.
2. Да бъде умствено и полово зрял (балиг).
3. Да бъде разумен.
4. Да бъде свободен.
5. Да притежава имущество, придобито по честен път (от халал), колкото количеството на нисаба на зекята.
6. Имуществото, което притежава, да бъде повече от неговите задължения и нужди.

[Човек, който не дава зекят на бедните, след като това е станало фарз, или не погасява заемите си, имайки възможност за това, дори да раздава милостини и върши добрини (с материални средства), всички това ще се яви грях, защото за него е фарз да даде зекят и да изплати задълженията си. Във втори том 635-а стр. на “Хадика” и на 1369-а стр. от “Берика” се казва: “Не е джаиз да се даде зекят или милостиня на онези, които ги харчат за харами или прахосват. Защото е харам да се помогне на онзи, който върши харам.]

За даващия зекят не трябва да остане никаква облага от това. Ако съпругът и съпругата дадат зекят един на друг, даващият не може да остане напълно без облага. Както при всички ибадети, така и при даване на зекят трябва да се извърши възнамерение. Имуществото за зекят трябва да бъде повече от задълженията (към други), повече от хаджет-и аслийе (неща от първа необходимост) и това имущество в повече трябва да достига до нисаб (границата, определяща количеството имущество за зекят). Нисабът на златото е 20 мискала [96 гр., 13,3 златни лири] а на среброто е 200 дирхема [672 гр.]. За да стане фарз (задължителен) зекятът, имуществото, след като достигне до нисаба, трябва да остане на ръка в течение на една лунна година. Според имам Мухаммед “рахметуллахи алейх” е мекрух преди навършване на една година да се прибегне до хиле-и шерийе (шериятски изход, който показва начин за спасение от харам), за да не стане зекятът фарз (за съответния човек). Имам Ебу Юсуф е казал, че не е мекрух, защото, след като стане фарз, неговото неизпълнение ще бъде грях. А избягването на греха е та`ат (харесвано и одобрявано от Аллаху теаля дело). Фетвата е издадена съгласно иджитихада на имам Мухаммед “рахметуллахи алейх”.

Като се каже имущество за зекят се разбира имущество, което се увеличава, умножава. То се дели на четири вида: едър и дребен рогат добитък, който пасе повече от 6 месеца в годината на пасище, от мъжки и женски или само женски пол; предмети за търговска дейност; златни и сребърни предмети; земеделска продукция. Тези, които притежават едър и дребен рогат добитък само от мъжки пол, муле или магаре, не е фарз да дадат зекят. Когато малките на камилата, говедото и овцата са заедно с големите, те се включват към нисаба. Вместо имуществото (стоката), което ще се дава за зекят, ушр, кеффарет и садака-и фитр, е джаиз да се даде неговата стойност. В шафиитския мезхеб не е позволено. Ако човек загуби имуществото си, след като зекятът е станал фарз за него, зекятът отпада. Ако самият собственик го пропилее, фарзът не отпада.

Разумен и полово зрял мюсюлманин, който притежава абсолютна собственост, която е придобил по позволен (от исляма) път, след изминаване на една година от достигане на нисаба, трябва да даде определена част от това имущество на една или на

няколко от осемте групи. Този, на когото се дава зекят, трябва да бъде мюсюлманин. Абсолютно се нарича онова имущество, чието използване е позволено и възможно. В търговията, когато продавачът и купувачът се споразумеят, стоката става собственост на купувача, но преди тя да му бъде предадена (връчена), поради невъзможността на нейното използване (от купувача), тя не се приема за абсолютен имот. Имуществото, което е придобито чрез насилствено отнемане, кражба, подкуп, хазарт, свирене на музикални инструменти, пеене и продажба на алкохол и бей`-и фасид се нарича нечист (мръсен) имот. На това имущество не се плаща зекят, защото не стават лична собственост – трябва да се върне обратно на неговите собственици. Ако собствениците са умрели – на техните наследници, а ако нямат наследници – трябва да се раздадат на бедните мюсюлмани. Ако различни нечисти стоки се смесят едни с други или се смесят с имущество, придобито от халал, се получава имущество, което се нарича нечисто (мулк-и хабис). Не е позволено да се даде на друг или да се използва (харам е), и тъй като не е абсолютна собственост, от него не се дава зекят. След като от нечистия имот [използвайки халял средствата, които се включват при пресмятане на зекята] се върнат обратно на техните собственици количеството имущество, придобито по непозволен път или неговата стойност, [с други думи, след като имотът се изчисти] неговото използване става халял и се включва към нисаба на зекята. Ако за изпълняване на това не е налице халял имущество (халял средства), трябва да се вземе заем и да се изплати с него. Използването на мръсния имот, преди да се изплати този дълг, и неговото даване на други, е харам. Но ако се продаде или подари, за, този който го вземе, не става харам. Ако не се знаят собствениците и техните наследници или ако мръсният имот се е получил чрез смесване на харам имоти, взети от различни хора, то цялият този нечист имот трябва да се раздаде като милостиня на бедните мюсюлмани.

Ако беднякът подари обратно онова, което е получил, то за този, който е дал имуществото (първия), става джаиз да го вземе обратно.

Златото и среброто не се използват в чисто състояние. Ако златното или сребърното съдържание в примеса е повече от 50%, трябва при всички положения да се плати зекят и да се пресмет-

нат според тяхното тегло. Ако от тях на пазара има два вида, които се използват за разплащане, по-чистият се нарича джеййид, а този с повече примеси зуоф. Ако тяхната чистота е под 50% и се използва в търговията, и тяхната стойност достигне нисаба на златото и среброто, техният зекят трябва да се даде.

От селскостопанската продукция, която се полива от дъждове или речни води, дори да е малко като количество или да е от нетрайните зеленчуци и плодове, трябва да се даде една десета част от тях на служителя, натоварен със събиране на ушр (ушур). Той ги продава и внася парите в държавната хазна Бейт-ул-мал. Когато плодовете узреят или се съберат, става фарз да се даде ушр от тях. От селскостопанската продукция, която се полива чрез животни или мотори (помпи), се дава ушр една двадесета част. Ушур се дава преди да се приспадат каквито и да е разноски. Не е джаиз за държавната управа да опрощава, отменя и премахва зекята ушур за притежателите на земи. Ушур се дава и от меда, произведен от пашата в планинските райони или земеделските земи, от които трябва да се даде ушур.

На зиммии (сънародници немюсюлмани в ислямска държава) зекят не се дава. Но може да се даде фитра, кефарет (кеффарет), незр и садака (милостиня). В книгата **“Бахр”** се казва: “С изключение на зиммиите, на другите неверници, било то мустемин (немюсюлмани, получили позволение за влизане в мюсюлманска държава) или харби (немюсюлмани, които са от държава, която е във война с ислямската държава), не се дава фарз, ваджиб или нафиле садака”. На беден човек, който няма дългове, е мекрух да се даде зекят, колкото количеството на нисаба или повече от това. Ако той има семейство, на всеки от неговите членове е позволено да се даде зекят, колкото количеството нисаб, пресметнато за всеки един от тях.

Джаиз е да се продава стока с фулюс пари, които са в обръщение (райидж). Фулюс означава пари, които не са от злато или сребро, а са от други метали или книжни пари. Тъй като според обичая те са средство за разплащане, не е нужно да бъдат определяни, т.е. показвани. Когато фулюсът излезе от обръщение, т.е. станат невалидни на пазара, според имам а'зам Ебу Ханифе “рахиме-хуллаху теаля” покупко-продажбата с тях става батъл (недействителна). А според имамайн, т.е. имам Ебу Юсуф и имам

Мухаммед “рахиме-хумуллаху теаля” става действителна. Дават се пари, които са в обръщение, колкото тяхната стойност. Ако парите станат кясид (излязат от обръщение) след вземане на заем, според имам а’зам Ебу Ханифе “рахиме-хуллаху теаля” той трябва да се изплати в фулюс, т.е. колкото пари са взети. Според имамейн трябва да се изплати тяхната стойност с пари, които са в обръщение. За да може да се осъществи покупко-продажба с фулюс, който не е райидж, трябва да се покаже (определи). Трябва да се даде същият имот (стока), който е определен. Не може да се даде друг, подобен на него.

В книгата “Бедайъ`ус-санайъ” се казва: “Имуществото, което ще се даде (на друг) за зекят, трябва да бъде от рода на имуществото, от което се налага (на зекятодателя) да се даде зекят, или от друг вид имущество за зекят. [Не е джаиз (недопустимо е) на беден човек, вместо злато, да се даде дреха, обувки, жито, масло и подобни на тях неща.] Имуществото на зекята бива айн и дейн. Айн имотът може да се претегля в килограми, да се измерва в обем или не се претегля. Към групата на онези, които не се претеглят, спадат животните саиме и стоките (уруз) за търговска дейност. При даване на саиме – когато се дава от животните, посочени в насс (Коран-и керим и хадис-и шерифите) – се дава такава, което е в средно положение (не е нито много угоено, нито слабо). Ако се даде слабо (под средно ниво), то неговата разлика с едно средно животно трябва да се изплати в злато или сребро. Когато като зекят се дава стойността на животните, взема се предвид стойността на средно животно. Ако се даде стойността на слабо животно, разликата със стойността на средно животно се допълва със злато или сребро. Позволено е вместо две средни овце да се даде една угоена овца, която по стойност се равнява на другите две. Защото при имуществата, които не са податливи към лихва, се обръща внимание на стойността. От търговските стоки (уруз), както е посочено в насс (Коран-и керим и хадис-и шерифите), се дава една четиридесета част. Ако се даде друго имущество от същия род (вид), и ако вместо стока с добра стойност се даде такава със средна или ниска, разликата трябва да се допълни. Защото уруз означава стока, която не може да се претегли в килограми и обем. Разликата в тяхното количество не се явява лихва. Например, джаиз е вместо една хубава дреха да се дадат

две обикновени дрехи. Ако при даване на имущество, което не е от същия род (вид), се даде по-малко от количеството, което е фарз, разликата трябва да се допълни (доплати). Ако имуществото за зекята може да се премери в килограми или обем, тогава от самото имущество се дава едно на четиридесет. Ако се даде имущество, което не е от същия вид (род), трябва да се даде колкото неговата стойност. Според шейхайн, т.е. имам а'зам и имам Ебу Юсуф “рахиме-хумаллаху теаля”, когато се дава имущество от друг вид, не се дава според стойността, а според количеството. Например, ако двеста килограма доброкачествено жито за търговия струва двеста дирхема сребро, джаиз е като зекят да се даде пет килограма ($200/40=5$) обикновено жито. По същия начин, зекятът на двеста дирхема джеййид сребро е пет дирхема джеййид сребро, но вместо тях може да се даде пет дирхема зуюф сребро. Това се отнася и при даване на незр.

Златото и среброто са абсолютен семен (средство за разплащане). Те са сътворени за това. Не се използват за задоволяване на каквито и да е било човешки нужди, а като средство за закупуване на необходимите неща. Другите неща са създадени и като средство за разплащане, и за използване на самите тях. Тук свършва преводът от книгата “Бедайъ”.

Нещата, които хората трябва да използват, за да живеят в спокойствие и според предписанията на исляма, се наричат жизнени потребности. Тези необходими неща се променят според времето и състоянието на хората. Нещата, които не са необходими за комфортен живот, а се използват за удоволствие и украса, за получаване на уважение и почит, се наричат декоративни (зинет). Златото и среброто не са от необходимите неща – те се явяват от нещата за украса. Джаиз е за мъжете да се украсяват вкъщи и навън, а жените единствено вкъщи, с неща, които не са забранени (мубах).

Както се вижда, парите, които се намират в обръщение, са средства за търговия. Ако тяхната стойност достигне до нисаба, като се пресметни, имайки предвид стойността на най-евтините златни лири, предлагани на пазара, трябва да се даде техният зекят. Защото според имаейн “рахиме-хумаллаху теаля” нисабът на стоците за търговия се определя от златни или сребърни лири, в зависимост от това кой от тях се използва повече в търговията. Зе-

кятът се изплаща, като се дава една четиридесета част от стойността, пресметната в пари, или от самата стока (от самия имот). Бедният човек ги използва за своите жизненоважни нужди. Фулюс се наричат всички видове пари, които не са злато и сребро. Те могат да бъдат изработени от мед, бронз или от други смеси, а също така и от хартии. С други думи, книжните пари са фулюс и трябва да се изплати техният зекят. За разлика от златото и среброто, тяхната стойност не е истинска, а номинална (фиктивна, формална) – стойност, която е установена от държавата (правителството). Тя може да бъде отменена и когато това стане, те не могат да бъдат използвани като средство за разплащане и престават да бъдат имущество за зекят. Ибни Абидин “рахиме-хуллаху теаля” казва: “Стойността на стоките за търговия се определя от най-използваните пари в търговията, изсечени от злато или сребро. Ако стойността на дадена собственост е равна на двеста и четиридесет дирхема сребро, когато се изчислява със сребро и двадесет мискала злато, когато се изчислява със злато, тя достига количеството на нисаба и в двата случая. Но този имот трябва да се оценява на базата на сребро, защото собственикът на имота ще трябва да даде шест мискала сребро или половин мискал злато, което е еквивалентно на стойността на пет сребърни дирхема и които на свой ред ще бъдат по-малко полезни за бедното лице. [Тъй като двадесет мискала злато и двеста дирхема сребро показват един и същ нисаб, тяхната стойност е равна.] Златна лира, която тежи един мискал, се нарича динар. [Всички златни турски лири са с тегло един мискал и половина, т.е. 7,2 гр.] Зекятът на фулюс парите в обръщение е ваджиб да се даде в злато или сребро, в зависимост от това с кое от тях е определена стойността на нисаба”. Оттук се вижда, че нисабът на книжните пари се определя според стойността на най-евтините златни лири, използвани в търговията, и зекятът трябва да се даде в злато, понеже днес среброто изобщо не се използва като средство за разплащане. Зекятът на книжните пари се дава в зависимост от метала, който служи за определяне на нисаба, т.е. в злато. Не може да се даде една четиридесета част от тях в книжни пари, защото самите книжни пари не се използват като жизненонеобходими средства. Използването на книжни пари като хартия (при наличие на обикновена хартия) е разхищение, а това е харам. Не е джаиз зекятът

на книжните пари да се даде в книжни пари, за да може да бъдат използвани като пари, защото, за да се използва като пари, зекятът трябва да се даде в злато, чиято стойност е постоянна и истинска.

Златото може да се даде както под формата на лири, така и във всякакъв друг вид. То се намира по всяко време и на всяко място. Този, който в своя град (населено място), не може да намери злато, изпраща книжни пари на свой приятел, където се продават златни неща (злато), и писмено му указва с тези пари да вземе злато и да изплати неговия зекят. Джаиз е и по-късно да му изплати книжните пари. След като даването на зекята на книжните пари е толкова лесно, поради нежеланието да се съблюдават тези указания (повели) в книги по фъкъх, не е правилно вместо злато да се дадат книжни пари, защото те имат номинална и временна стойност. Онези, които не желаят да съблюдават указанията на книгите по фъкъх, и извършват ибадетите според своите разбирания на свещените айети, се наричат безмезхебници или заблудени, еретици. На такива заблудени хора трябва да се каже: “Аз извършвам ибадетите си не според твоите разбирания на свещените айети и хадис-и шерифи, а според разбиранията и указанията на мезхеб имамите”. Книгите, които предават разбиранията и указанията на мезхеб имамите “рахиме-хумуллаху теаля”, се наричат книги по фъкъх.

Комисия учени, водена от преподавателя в медресето “Джами’ул езхер” Абдуррахман Джелири, подготвили книгата “Китаб-ул фъкъх алел-мезахиб-ил-ербе’а”, в която са поместили всички фъкъхски въпроси поотделно за четирите мезхеба. Тази книга се състои от пет тома и е издадена в Кайро през 1392 г. по Хиджра и 1972 г. по Григорианския календар. Под заглавието “Зекята на еврак-и малийе (банкнотите)” се казва: “Учените в науката фъкъх указват, че трябва да се даде зекята на еврак-и малийе, т.е. книжните пари, защото те се използват в търговията на мястото на златото и среброто и по всяко време лесно могат да бъдат обменени в злато или сребро. Алогично е онзи, който има много книжни пари, да не ги включи към зекята на златото и среброто и да не даде техния зекят. Ето защо фъкъхските учени на трите мезхеба единодушно заявяват, че трябва да се плати зекятът на книжните пари. Само учените в ханбелитския мезхеб се

отделиха от това. Учените в ханефитския мезхеб казват, че книжните пари са “Дейн-и кави” и при желание, по всяко време, могат лесно да бъдат обменени в злато или сребро и затова техният зекят трябва да се даде веднага. Защото зекятът на даденото в заем сребро и злато става фарз, когато бъде върнато обратно. То става фарз преди да бъде върнато обратно, но даването на зекят (преди получаването на средствата) не става фарз. Ако този човек пожелае, може да почака, докато му върнат заема, и, когато го получи обратно, да изплати зекята и за миналите години. Или ако пожелае, без да чака връщането на заема, за всяка година може да плати зекята със златото и среброто, което притежава (айн). Не може зекятът на даденото в заем злато да се изплати с притежаваните записи на заповеди. След като обещаните в тях злато и сребро бъдат върнати обратно, от тях се отделят една четиридесета и за всяка изминала година поотделно се дава зекят на бедните. Правенето на това е фарз. Книжните пари не могат да се дадат като зекят по посочения начин. От сарафин с една четиридесета от тях (книжните пари) се купуват златни лири с най-ниска стойност, и тези лири, или златни пръстени или гривни, колкото теглото на златните лири, се дават на бедните.

Недопустимо е на длъжника да се каже, с намерение да бъде избавен от задължението, следното: “Ще ти дам зекят, но задължението ти към мен го приемам в замяна на зекята, който ще ти дам. Приеми и ти това!”. Ако някой богат мюсюлманин има таква възнамерение, той трябва да даде зекята на бедния, а бедният да изплати дълга си към богатия. Ако заможният няма доверие в бедния, че ще си изплати дълга, постъпва по начина, който е показан в края на шести том на книгата **“Фетава-и Хиндийе”**: “Богатият посочва на длъжника свое доверено лице и казва: “Направи го пълномощник за получаване на зекята, който ще ти дам и за изплащане на твоя дълг към мен, след това.” По този начин бедният упълномощава посочения човек. Ето така, щом пълномощникът получи зекята, той става собственост на бедния. И пълномощникът го връща обратно на богатия, с което дългът на бедния се погасява. Ако един бедняк има дълг към двама души, тогава единият от тях, ако пожелае да го спаси от дълга към него, му дава зекят, колкото дълга на бедняка към него. После казва, че му опрощава дълга. След което, бедният подарява зекята, който

държи в ръцете си, на този богат човек. Може да се процедира и така: бедният взема на заем от някого злато, колкото му е дълга, и го подарява на богатия. После богатият с възнамерение за зекят връща обратно златото на бедния и му опрощава дълга. Бедният, от своя страна, полученото по пътя на зекята злато го връща обратно на човека, от когото го е взел на заем. Със зекята [и обреченото (незр) имущество] не може да се върши благодеяние и добри дела (хайрат и хасенат). А за да може да се извърши, се постъпва по следния начин: средствата се дават на доверен познат беден човек и той с получените неща извършва тези добри дела.” Оттук се разбира, че за да се даде зекят с книжни пари, трябва да се вземат на заем златни украшения от съпругата или роднините, колкото теглото на златните лири, които отговарят на стойността на книжните пари, които ще се дадат за зекят. Златото се дава с възнамерение за зекят на беден човек, който е познат или роднина. По този начин зекятът на книжните пари ще бъде изплатен. След това бедният подарява това злато на богатия, а той, от своя страна, го връща обратно на този, от когото го е взел на заем. Така зекятът ще бъде изплатен и богатият, от книжните пари, които е отделил за зекят, дава една част на бедния, а останалата използва за всякакъв вид добри дела. Ако и бедният пожелае да получи севаб за тези благодеяния, той продава златото, което е взел за зекят, на богатия. След което упълномощава богатия да извърши всякакви добри дела и му връща обратно книжните пари.

Големият учен и специалист в знанията на четирите мезхеба сеййид Абдулхаким Арваси “рахметуллахи алейх” каза: “Стойността на книжните пари е номинална (условна). Когато излязат от обръщение, те остават без никаква стойност. Ето защо, не е джаиз да се дава фитра и зекят с книжни пари. Зекятите, които по-рано са били дадени с книжни пари, трябва да се наваксат със злато. Освен хаджа, всички други ибадети, свързани с имущество, могат да бъдат наваксани с девр (девир).”

В книгата “Дурр-ул-мухтар” се казва: “Ако мюсюлманите, които са дошли на власт чрез въстание, или владетелят мюсюлманин, който е угнетител, вземат зекята на животните и ушр и ги дадат на повелените от Аллаху теаля места, взетото от тях се приема за зекят. Ако не ги дадат, взетото от тях не се счита за зе-

кят. Собствениците на имуществото трябва отново да дадат зекята на бедни мюсюлмани. Ако въпросните хора съберат зекята на търговските стоки и парите, според мнозинството учени това не може да се приеме за зекят. Такава е и издадената фетва. Според някои учени, тъй като владетелите угнетители са мюсюлмани и имуществото, което са взели, е право на народа, те се приемат за бедни и това, което им е дадено с възнамерение за зекят, се приема за зекят.” В книгата **“Ибни Абидин”** се казва: “Това се отнася и за имуществото и парите, които се вземат като данъци, мита или под всякакви подобни наименования. Действителни (правилни) са словата на учените, които указват, че дори да се извърши възнамерение при тяхното даване, те не могат да бъдат приети за зекят. Т.е. мюсюлманите угнетители нямат право да събират зекята на това имущество.” Такава е издадената фетва (от учените муджтехиди) – това се посочва в разяснението на **“Тахтави”**. Оттук се разбира, че за да бъде действителен зекятът на животните и ушурът, управниците, които ги събират, трябва да са мюсюлмани и събраното в държавната хазна, наречена Бейт-ул мал, трябва да се разпределя на четирите групи, които включват хора, имащи право да вземат зекят. Според мнозинството учени всички дадените на държавата данъци не се приемат за зекят на търговските стоки и парите. Някои учени определят това за джаиз при условие, че се знае, че събиращата управа е от мюсюлмани и се възнамерява за зекят при даване на имущество и пари. Въпреки това, този иджтихад е слаб.

**Ела, братко, не отричай, прояви разбиране!
Не хвърляй на вятъра безценното си време!**

**Опази сърцето от страстите на нефса!
Нека душата ти бъде като тялото чиста!**

**Когато примесят златото с меда,
ще го хареса ли, кажи, сарафина?**

**Не се хвали, че гимназия си завършил!
Не думай нищо преди да си се замислил!**

**Намери и се учи от познаващите Аллах,
та да получиш благословии от Аллах!**

**Намери океана на истината и се гмурни в нея,
та да изкараш една драгоценност от нея!**

**Не се подвеждай от невежеца с диплома,
избавата ти е показана от предците ти наистина!**

ОРУДЖ

Фарзовете на оруджа са три:

1. Да се прави възнамерение.
2. Да се прави възнамерение между началото и края на необходимото за това време.
3. Да се въздържи от неща, които развалят оруджа, от имсак до залез слънце. Имсак е времето, в което на видимата хоризонтална линия се появява белотата, наречена феджр-и садък. Този, който не е направил възнамерение за орудж, не се приема за говеец, дори до вечерта да се пази от развалящи оруджа неща. Този ден трябва да бъде наваксан.

За да бъде оруджът фарз за един човек, той трябва да отговаря на седем условия:

1. Да бъде мюсюлманин.
2. Да бъде полово зрял (пълнолетен). Оруджът на децата става действителен (сахих).
3. Да бъде разумен.
4. Да е чувал, че оруджът е фарз ако живее в дар-ул-харб (немюсюлманска държава).
5. Да не бъде пътник (според исляма).
6. Да не бъде в хайз (менструация).
7. Да не бъде в нифас (следродилно състояние).

Шест неща, нарушават оруджа: Ядене, пиене, полово сношение, хайз, нифас и повръщане с пълна уста. Лъжата, гъйбетът (злословенето), разнасянето на слухове и клюки и лъжесвидетелстването не нарушават оруджа, но премахват (унищожават) неговия севаб.

На седем души е позволено да не говеят:

1. Болен.
2. Пътник.
3. Жена в хайз.
4. Жена в нифас.
5. Бременна жена – ако няма сила за това.
6. Жена кърмачка – ако има опасност за детето.
7. Възрастен човек, които няма сили за орудж.

За всеки ден на оруджа трябва да се прави отделно възнамерение. В книгата **“Хиндийе”** се казва: “Възнамерението се извършва със сърце. Ставането за сахур се приема за възнамерение”. Има два вида възнамерение (ниййет) за орудж. Първият вид е за ежедневния орудж на рамазана, за нафиле орудж и за оруджа незр, който е муаййен (определени дни). Началното време за този ниййет започва от залеза на слънцето на предишния ден и продължава до времето дахве-и кубра. (Възнамерението се прави в промеждутъка от началното до крайното време.) Времето дахве-и кубра е половината от шериатския ден, а той, от своя страна е времето, в което трябва да се държи орудж. Ако един човек не е ял и не е пил до времето дахве-и кубра, той прави ниййет и държи орудж. Не е джаиз да се прави ниййет в дахве-и кубра. Когато се прави ниййет преди зазоряване, се казва: “Възнамерих утре да държа орудж”. Ако се прави след зазоряване, се казва: “Възнамерих днес да държа орудж”.

Вторият вид е за оруджите каза, кеффарет и незр-и мутлак. Времето за тяхното възнамерение е едно и също. Началото на времето започва от залеза на слънцето на предишния ден и продължава до фежр-и садък, т.е. допреди зазоряване. Не е позволено за тези три вида орудж да се извърши ниййет след зазоряване. При наваксване на различните дни от месец рамазан (от определена година) не е нужно да се упоменат дните и да се спази тяхната последователност. Това е написано в **“Ибни Абидин”**, в края на раздела за пропуснатите намази. Оруджът по отношение на изпълняващите го хора се дели на три вида: орудж на невежите, орудж на учените и орудж на пейгамберите и евлиите. Оруджът на невежите е говеене, при което не се яде, не се пие и не се прави полово сношение, но се извършва всякакъв грях. При оруджа на учените не се извършва никакви грехове. Оруджът на пей-

гамберите и евлиите пък е такъв, че при него се отбягват и съмнителните неща.

Има три вида байрам, в зависимост от хората, които държат орудж: байрамът на невежите, байрамът на учените и байрамът на пейгамберите и евлиите. Байрамът на невежите настъпва, когато дойде време за разговяване и те започнат да ядат и пият на воля. Байрамът на учените настъпва, когато Аллаху теаля приеме техния орудж. А ако не го приеме, те потъват в дълбоки размисли. Байрамът на пейгамберите и евлиите е руйетуллах (виждането на Аллаху теаля) в отвъдното. Те копнеят за любовта, доволството на Аллаху азим-уш-шан.

Има пет вида байрам за всеки вярващ:

1. Единият е когато меляикето от лявата му страна не може да намери никакво лошо деяние, което да запише.

2. Вторият е когато меляикетата благовестители идват и благовестяват умирация с Дженнет на последния му дъх.

3. Третият е когато бъде поставен в гроба и види, че гробът му е дженнетска градини.

4. Четвъртият е когато в Къяметския ден се намира под сянката на Арш-ур-рахман заедно с пейгамберите, евлиите, учените и праведните.

5. Петият е когато отговори на въпросите, задавани на седем места по моста Сърат, който е по-тънък от косъм и по-остър от меч, и по-тъмен от мрака на нощта, и по който се върви хиляда години надолу, хиляда години нагоре и хиляда години на равно. Ако не може да отговори, на всяко едно място ще бъде измъчван хиляда години. Първият от тези седем въпроса ще бъде за вярата, вторият за намаза, третият за оруджа, четвъртият за хаджа, петият за зекята, шестият за задълженията към рабите и седмият за гусюл, истинджа и абдест.

Ако един човек направи възнамерение преди имсак и после умишлено наруши оруджа, за него се налага да направи кеффарет и каза (да навакса). За нафиле и каза оруджите няма кеффарет.

За да се направи кеффарет, човекът трябва да освободи един роб. Ако това не е възможно, трябва да държи орудж в дните извън месец рамазан и освен петте дни, в които е харам да се говее, в продължение на шестдесет дни без прекъсване. След тези дни отделно трябва да навакса дните, в които е нарушен оруджът. [В

първия ден на рамазан байрама и четирите дни на курбан байрама е харам да се говее.] Ако няма сили и за това, тогава трябва в един ден да нахрани шестдесетима бедни или да храни един бедняк в продължение на шестдесет дни по два пъти на ден. Или на всеки един от тях да даде имущество, колкото стойността на садака-и фитр.

Еднодневният пропуснат орудж се навакса като се държи орудж в продължение на един ден.

Петима души не е нужно да правят кеффарет. Това са:

- болен;
- пътник;
- жена кърмачка, която не е говяла поради опасност за детето;
- старец;
- човек, който се е страхувал, че ще умре от глад и жажда.

Когато тяхната извинителна причина изчезне, те трябва да наваксат ден за ден пропуснатите оруджи.

Що се отнася до възнамерението в съмнителния ден¹¹ (йевм-и шек), то е няколко вида: В йевм-и шек е допустимо, въпреки че е мекрух, да се прави нийет за рамазански или за друг ваджиб орудж, или да се каже: “Ако е рамазан, правя нийет за рамазански орудж, а ако не е, правя нийет за нафиле или друг гайри ваджиб орудж (такъв, който не попада в категорията ваджиб)!”. Има и друг вид нийет, който е джаиз, без да е мекрух, и то е като се възнамери за мутлак (безусловен) орудж или за месец ша`бан, т.е. за нафиле орудж.

Не е позволено да се прави следното възнамерение: “Ако е рамазан, правя нийет за орудж, ако не е – не правя!”

Ако през рамазана човек не е правил нийет за орудж до зазоряване и ял преди обяд, според имам а`зам “рахиме-хуллаху теаля” не трябва да прави кеффарет. Но според имамейн (имам Ебу Юсуф и имам Мухаммед) трябва да го направи, защото, въпреки че е било възможно за него да направи нийет и да държи

11 **Йевм-и шек** – съмнителен ден. Това е денят, който следва след двадесет и деветия ден на месец шабан в годините, когато поради облачното време не може да се види луната на месец рамазан и да се определи дали е тридесетият ден на шабан или първият ден на рамазан.

оруч, той е ял. Ако е ял след обяд – с единомушие е казано, че – не трябва да се извърши кеффарет.

Ако някой е нарушил по един ден от два или три рамазана, то дали трябва да извърши кеффарет поотделно за всеки един от тях или трябва да извърши един (общ) кеффарет за всички? По този въпрос има разногласие сред учените. За гаранция трябва да се извърши кеффарет за всеки един от тях. Според част от учените ако някой човек има пропуснат орудж в месец рамазан и не го навакса в продължение на една година, става фасък (грешник).

Ако държейки кеффарет оруджите (шестдесет дни без прекъсване) дойде месец рамазан или курбан байрям, то след рамазана и байрама трябва да се започне отначало (от първия ден). Държаният орудж, преди това прекъсване, не се зачита.

Ако някой, без да е направил нийет за пътуване, наруши оруджа и след това възнамери за пътуване, и тръгне на път, то този човек трябва да извърши после и каза, и кеффарет. Пътуването не е позволение за нарушаване на оруджа. Този, който тръгне на път, е ваджиб да не наруши оруджа, който държи в този същия ден. За пътника, който е направил нийет през нощта или през деня до дахве-и кубра, не е позволено да наруши оруджа в този ден. А ако го наруши, трябва само да го навакса. Пътуването сторва позволено незапочването на оруджа.

Ако един човек полудее през месец рамазан и после оздравее, то дните, в които не е държал орудж, трябва да ги навакса. Ако изобщо не оздравее от началото до края на месец рамазан – оруджът за него отпада.

Ако някой направи нещо, което нарушава оруджа, забравяйки че говее, то неговият орудж не става фасид (не се разваля). Ако си спомни, че е държал орудж, но помисли, че го е нарушил и в това състояние продължи да яде, за него е необходимо да държи каза (да изпълни наново този орудж). Но не трябва да извърши кеффарет. Ако знае, че оруджът не е развален и съзнателно продължи да се храни, тогава трябва да изпълни каза и кеффарет едновременно.

Ако човек, който държи орудж, погълне своя пот или, дъвчейки боядисан конец, погълне боя, или пък погълне слюнката на друг човек, или погълне това, което е изплюл, или ако погълне остатък от храна, намиращ се между зъбите и ако това погълнато нещо

е по-голямо от нахут, или си направи инжекция, оруджът се разваля и трябва само да бъде наваксан.

Ако човек погълне парче хартия, пълна шепа със сол, сурово жито или оризово зърно, оруджът се разваля, но трябва само да бъде наваксан (без кеффарет). Защото не се е наложило (сред хората) да се яде пълна шепа със сол нито като храна, нито като лекарство. Тя е като шепа пръст. Друг е въпросът ако се яде сол в малки количества – тогава трябва да се извърши и кеффарет. Така е написано в книгата **“Ешбах”**. Това е така (в примера), защото солта в малки количества се използва и за храна, и за лекарство.

Ако един работник знае, че в процеса на работа за изкарване на прехраната си, ще се разболе, за него не става джаиз да развали оруджа, преди да се е разболял. Ако го наруши, трябва да направи и каза, и кеффарет. За да се спаси от кеффарета, най-напред трябва да погълне парче хартия. Ако бременна жена или кърмачка не може да издържи и наруши оруджа, трябва да направи само каза. Онзи, който в месец рамазан открито яде и пие, без да има извинителна причина за това, става муртед (вероотстъпник). (Фейзийе)

Ако един човек сдъвчи сусамово зърно, неговият орудж не става фасид. Но ако го погълне, без значение дали е сдъвкано или не, оруджът се разваля и трябва да се навакса.

Има петнадесет вида орудж: Три от тях са фарз, три ваджиб, пет харам и четири суннет. Оруджите, които попадат в категорията фарз, са оруджите през месец рамазан, оруджите за каза и кеффарет.

Оруджите, които попадат в групата ваджиб, са незр-и муаййен, незр-и мутлак и започнатият нафиле орудж (неговото довършване става ваджиб).

Оруджите, чието изпълнение е харам, са оруджът в първия ден на рамазан байрам и в четирите дни на курбан байрам.

Оруджите, които са в групата суннет, са ежемесечните оруджи в дните ейям-и бейз, оруджът савм-и Давуд, и оруджите в понеделник и четвъртък, в деня ашуре, деня арафе и всички свещени дни. Тринадесетият, четиринадесетият и петнадесетият ден на месеците по арабския (лунния) календар се наричат ейям-и бейз. Да се държи орудж през ден в продължение на цяла година се нарича савм-и Давуд.

Говеенето има единадесет ползи:

1. Оруджът служи като щит срещу Джехеннема.
2. Става повод за приемане на другите ибадети.
3. Той е зикирът на тялото.
4. Пречупва високомерието.
5. Пречупва себелюбието.
6. Увеличава смирението.
7. Севабът от него ще бъде поставен на Везната.
8. Аллаху теаля ще бъде доволен от този раб.
9. Ако говеещият умре с вяра, оруджът ще стане повод за по-ранното му влизане в Дженнета.
10. Изпълва сърцето със сияние.
11. Изпълва разума със светлина.

На двадесет и деветия ден от месец ша`бан, веднага след залез слънце, над видимата линия на хоризонта в западна посока е ваджиб да се търси луната на месец рамазан. Когато един справедлив мюсюлманин, т.е. неизвършващ големи грехове и придържащ се към ехли суннет, види луната в облачно или мъгливо време, трябва да съобщи това на съдията или валията. Ако те приемат неговите слова, навсякъде (по земното кълбо) започва месец рамазан. В местата, където няма съдии и валии, ако един мюсюлманин види луната, то месецът рамазан започва само за това определено място. Думите на ехли бид`ат и фасъците не се приемат. Ако времето е ясно, тогава много мюсюлмани трябва да съобщят че са видели луната. Ако луната не бъде видяна, тогава се приема, че месец ша`бан приключва на тридесетия ден и на другия ден започва рамазан. Месец рамазан не започва с астрономическите изчисления на базата, на които се изготвят календарите. В книгите **“Бахр”**, **“Хиндийе”** и **“Кадихан”** се казва: “Ако мюсюлманин, който е пленен и отведен в немюсюлманска държава, извърши едномесечен орудж според таквима, без да знае за началото на месец рамазан, може да е започнал един ден преди рамазана или да е започнал говеене на втория ден на месец рамазан, или пък да е започнал точно в първия ден на рамазана. В първия случай той ще е започнал орудж един ден преди рамазана и това ще доведе до (неправилното) празнуване на байрама през последния ден на рамазана, вместо да се говее. Във втория случай няма да е държал орудж в първия ден на рамазана и последният

ден (мислейки, че още е рамазан) ще е държал орудж на първия ден на байрама. И в двата случая той ще е държал орудж в двадесет и осем дни от месец рамазан и останалите два ще трябва да ги навакса след байрама. В третия случай ще е съмнително дали началото и краят на месеца, в който е държал орудж, съвпадат с месец рамазан. Оруджът в дните, които е съмнително дали са от месец рамазан или не, не става сахих. Ето защо, тези два дни също трябва да бъдат наваксани”. Оттук се разбира че тези, които започват рамазана не с виждане на луната, а съгласно подготвените календари (таквими), след байрама трябва да държат два дни орудж с възнамерение за каза. Относно пресмятането на деня, в който започва месец рамазан, са дадени обширни знания в книгата “Сеадет-и ебедийе”.¹²

[Ибни Абиндин “рахиме-хуллаху теаля” казва: “Когато времето е облачно, дори да се прочете езан, не бива да се прави ифтар (разговява), докато не се убеди, че слънцето е залязло. Ако се разговее преди иштибак-ун-нуджум, т.е. преди да се покажат много звезди на небето, се приема, че е спазено прибързването, избързването (за ифтар), което е мустехаб. Ако на едно място се види, че слънцето е залязло и се разговее, то тези, които се намират на по-високи места, например на минаре, докато не се уверят, че слънцето е залязло, не бива да правят ифтар. Това се отнася и за сабах намаз, и за сахур (заговяване).” В книгите по астрономия е показано, че стойностите в таблиците за темкина се променят според височината. Когато се изчисляват времената на всички намази, се използва само един темкин, чиято стойност е според най-високия връх (част) в дадената местност. В таквимите, които са подготвени без да се вземе предвид темкина, времето на залеза е записано с няколко минути по-рано. Наблюдава се, че в посоченото време на залеза (в таквима) слънцето още не е залязло. Оруджите на онези, които разговяват според таквими без темкин, стават фасид.

¹² С предварителни изчисления може да се открие точната минута, в която изгрява луната на месец рамазан. Това са го правили векове наред, правят го и сега. Важното е, не да изгрее луната, а да се види от хората. Тя може да е изгряла, но ако не се види, не започна месец рамазан.

КУРБАН

За да стане задължително (ваджиб) коленето на курбан, човек трябва да отговаря на три условия:

1. Да е разумен и полово зрял мюсюлманин.
2. Да не е пътник.
3. Да притежава богатство (имущество), колкото нисаба на курбана.

Курбан става само от овце, кози, камили и едър рогат добитък. Една камила или едно говедо се приема за седем курбана и затова е джаиз седем души да поднесат в курбан едно говедо (стават съучастници). Ако някой друг каже да включат и него (като съучастник), курбанът и на осмината става фасид. Нисабът на курбана е еднакъв с нисаба за садака-и фитр.

[Ибни Абидин (рахиме-хуллаху теаля) казва: “Ако делът на един от съдружниците е по-малък от една седма, курбанът на нито един от тях не става джаиз. Ето защо, позволено е съдружниците да бъдат по-малко от седем души. Сахих е да станат съдружници при закупуване на курбана. След закупуване на курбана също може да се стане съдружник, но по-добре е това да стане преди закупуване. Един човек може да стане съдружник, като поеме от една седма до шест седми от дела. Месото се разпределя в това съотношение. Ако някой от съдружниците умре и неговите наследници кажат: “Колете за него и за вас!”, курбанът става сахих. Защото да се коли курбан за умрял човек е курбет. Ако не кажат това, курбанът на умрелия не става курбет и курбанът на нито един от съдружниците не става сахих. Ако един от съдружниците е кяфир или е станал съдружник заради месото, курбанът на нито един от тях не става джаиз, защото всеки един от съдружниците трябва да е направил нийет за курбет (да извърши ибадет в името на Аллаху теаля), а нийетът на неверника е батъл (недействителен). Извършването на възнамерение за ядене не е курбет. Също така, ако един от съдружниците направи нийет за (курбана на) тази година, а другите за предходната година, то възнамерението на другите става батъл (невалидно), и месото на животното става тетавву` (садака). Месото трябва да се раздаде за милостиня

на бедните. Възнамерението на единия от съдружниците става сахих, но и той не може да яде от месото на животното, защото повелята за раздаване на садака обхваща цялото месо. Курбетът, за който е направен нийет, не е задължително да бъде ваджиб курбет. Може да бъде суннет или нафиле. А може да бъде и от различните видове на ваджиба. Допустимо е да бъде акика за дете или възрастен, защото акика е израз на благодарност за дареното дете – а това е курбет. Угощаването на хора при сключване на брак също е вид благодарност – това е курбет, който се явява суннет. Най-добре е всички съдружници да правят нийет за колене на курбана на текущия байрам (байрям). Коленето на акика не е суннет в ханефитския мезхеб. Това действие се явява мустехаб или мубах. Мустехабите са курбети, а мубахите, когато се правят с нийет за благодарност, също стават курбети. Има много обичаи, които ако се изпълнят с нийет, стават ибадети. Когато се направи нийет за мубахите, и те стават та`ат. Относно коленето на акика са поместени обширни знания в арабската книга “Укуд-уд-дуррийе” и “Дурр-ул-мухтар”.]

ХАДЖ

Фарзовете (рукн) на хаджа са три:

1. Да се прави нийет за хадж, обличайки ихрам.
2. Да се пребивава (вакфе) на Арафат.
3. Да се извърши зиярет таваф. Времето на престой (вакфе) на Арафат започва от времето зевал (когато слънцето започне да слиза от най-високата си точка на небето) на деветия ден на месец зилхидже и продължава до зазоряването на следващия ден. [Ако се извърши вакфе един ден по-рано или един ден по-късно, хаджът става недействителен. Вахабитите, макар да не виждат луната на небето, обявяват байрама един ден по-рано. Хаджът на онези, които не престоаят (вакфе) в определеното време, не става сахих.]

Тавафът бива седем вида. Първият се нарича зиярет таваф. Вторият – таваф за умра. (Тези двата вида са в категорията фарз). Третият – таваф-и кудум, който се явява суннет. Четвъртият – веда таваф. Петият – незир таваф. Той се явява ваджиб. Шестият – нафиле таваф. Седмият – тетавву` таваф. Той се явява мустехаб.

Извършването на възнамерение, когато се облича ихрам, е фарз. Поставянето на плата (покривалото) ихрам върху тялото се явява суннет. Освобождаването на тялото от шити дрехи е ваджиб.

Условия, на които трябва да отговаря човек, за да му е задължение (фарз) да ходи на хадж:

1. Да е мюсюлманин.
2. Да е полово зрял.
3. Да е разумен.
4. Да е здрав.
5. Да е свободен (да не е роб).
6. Наличното имущество да е повече от основните нужди.
7. Да е настъпило времето за хадж. Времето на хаджа е съставено от арафе и четирите байрамски дни. Към тях се включва и времето за пътуване.

8. Жена, която става сефери (пътница според исляма), трябва да е придружавана от съпруга или от махрем (близък роднина), с когото никяхът е вечно харам за нея. [Този, който притежава посочените осем условия, задължително трябва да извърши хадж един път през живота. Ако извърши хадж повече от един път, всички останали стават нафиле. Нафиле означава извършване на ибадет по собствено желание. Той не попада нито в категорията фарз, нито суннет. Севабът на нафиле ибадета, сравнен със севаба на фарза, е като капка вода пред океан. Учените на исляма не са давали позволение на онези, които живеят далеч от Мекка, да отиват повторно на хадж. Абдуллах Дехлеви “куддесе сиррух” в шестдесет и трето писмо повелява: “Много често по време на път за хадж ибадетите не могат да се извършат подобаващо (точно, изцяло). Ето защо, имам Раббани “рахметуллахи алейх” в 123-о и 124-о писмо изказва несъгласие да се отива на умре (умра) и нафиле хадж”. Ако един нафиле хадж стане спънка при изпълняването на един фарз или покриването на жените, той ще стане харам. Отиването на такъв нафиле хадж не е севаб, а грях. Същото се отнася и за извършване на умра.

Даването на зекят става фарз след изминаване на една лунна година от достигане на имуществото до нисаб. Това време, в което даването на зекят става фарз, е различно за всеки един. Когато то настъпи преди времето за хадж, първо трябва да се даде зекят за цялото имущество и пари, а с останалите пари да се отиде на

хадж. Ако времето за даване на зекят съвпадне с времето за хадж, първо се отива на хадж. След изпълнението на хадж се дава зекятът на парите, които са останали в него.]

54 ФАРЗА

Когато едно пълнолетно дете или неверник кажат **“Келиме-и тевхид”**, т.е. **“Ля иляхе илляллах Мухаммедун Расулюллах”** и повярват в неговия смисъл, те стават **мюсюлмани**. В този случай всички грехове на неверниците биват опростени веднага. Тези новоприели исляма, както и всички други мюсюлмани, намирайки възможност, трябва да наизустят шестте условия на вярата, т.е. **“Аменту”**, и да повярват в тях, като научат техния смисъл, и кажат: **“Повярвах, че ислямът, т.е. заповедите и забраните, предадени от Мухаммед “алейхисселям”, са повелени от Аллаху теаля.”** После при първа необходимост трябва да научат нравите и делата, които са фарз, т.е. повелени, и делата, които са харам, т.е. забранени. Това е фарз. Ако човек отрече, че е фарз научаването на тези неща и е наложително вършенето на фарзовете и отбягването на харамите, напуска исляма (остава без вяра). Ако не хареса дори едно от тези научени неща и не ги приеме, става мутред. Муртедът не може да стане мюсюлманин само с казване на **“Ля иляхе илляллах”** и изпълняване на някои заповеди на исляма – например, с изпълняване на намаз, държане на орудж, ходене на хадж и вършене на добрини. В отвъдното той няма да намери никаква отплата за тях. Вероотстъпникът, за да стане мюсюлманин, трябва да се покае за онова нещо, което го е изкарало от религията.

Ислямските учени са изброили 54 фарза, които всеки мюсюлманин задължително трябва да научи, да повярва в тях и да ги изпълнява.

- 1 – Да се повярва в единството на Аллаху теаля и да не се забрави никога.
- 2 – Да се яде и пие от халял (позволени от исляма) неща.
- 3 – Да се извършва абдест.
- 4 – Да се изпълнява петкратен намаз.
- 5 – Да се извършва гусюл абдест.

6 – Да се повярва, че препитанието е гарантирано от Аллаху теаля.

7 – Да се носят чисти и халял дрехи.

8 – Да се уповава на Аллаху теаля.

9 – Да се изпитва доволство от това, което се притежава.

10 – Да се оказва благодарност на Аллаху теаля за всички Негови блага. С други думи, благата да се използват по посочен от Него начин.

11 – Да се изпитва доволство от съдбата.

12 – Да се проявява търпение при трудности.

13 – Да се прави покаяние (тевбе) за греховете (всеки ден).

14 – Да се изпълнява поклонение в името на доволството на Аллаху теаля (с искреност, ихляс).

15 – Да се приемат шейтаните сред хората и джиновете за врагове.

16 – Да се приема Коран-и керим за доказателство и да се проявява смиреност пред него.

17 – Да се знае, че смъртта е истина и да се готви за нея.

18 – Да се приемат (обичат) приятелите (любимите раби на) Аллаху теаля за приятели, а враговете за врагове. [Това се нарича хубб-и филлях ве бугд-и филлях.]

19 – Да се върши добро на родителите.

20 – Да се повеляват заповяданите от исляма неща и да се възбраняват забранетите от исляма неща.

21 – Да се посещават [праведните] роднини.

22 – Да не се злоупотребява с доверието.

23 – Човек трябва непрестанно да се страхува от Аллаху теаля и да страни от нахалство и престъпване на границите (посочени от религията).

24 – Да се подчинява на Аллах и Неговия Пророк.

25 – Да се отбягват греховете и да се извършват ибадетите.

26 – Да се подчинява на управителите мюсюлмани.

27 – Да се съзерцава и да се взема поука от света.

28 – Да се размишлява относно съществуването на Аллаху теаля, т.е. Неговите качества и създания.

29 – Да се пази езика от казване на неприлични, срамни думи.

30 – Да се поддържа сърцето чисто от любов към земното.

31 – Да не се подиграва с никого.

- 32 – Да не се поглеждат забранени неща.
- 33 – Да се спазва винаги даденото обещание.
- 34 – Да се пази ухото от слушане на грозни (непозволени от исляма) неща, като музика и неприлични слова.
- 35 – Да се научават фарзовете и харамите.
- 36 – Да се съблюдава справедливостта при използване на уредите за претегляне.
- 37 – Човек не трябва да се чувства сигурен от наказанието на Аллаху теаля и да се бои винаги от Него.
- 38 – Да се дава зекят и да се помага на бедните мюсюлмани.
- 39 – Да не се губи надежда от милостта на Аллаху теаля.
- 40 – Да не се следват желанията на нефса.
- 41 – Да се хранят хората в името на доволството на Аллаху теаля.
- 42 – Да се работи, за да се спечели нужното препитание.
- 43 – Да се дава зекят от имуществото и ушур от реколтата.
- 44 – Да не се осъществява полов контакт с жени в месечен цикъл или следродилен период.
- 45 – Да се пречиства сърцето от грехове.
- 46 – Да се въздържа от високомерие.
- 47 – Да се пази имота на сирака, който не е достигнал до полова и умствена зрялост.
- 48 – Да не се доближава до млади мъже.
- 49 – Да се изпълнява петкратен намаз, когато настъпи времето, без да се пропуска.
- 50 – Да не се присвоява нечий имот чрез насилие.

[Изплащането на мехир за жената по време на развод е човешко право (задължение на мъжа към нея). Ако мъжът не го изплати, за него ще има наказание в земния и много болезнено мъчение в отвъдния живот. Най-важното задължение към рабите, и за чието неизпълнение се въздава най-тежко наказание, е повеляването на повеленото (от религията) и възбраняването на забраненото (от религията) на роднини и подчинени. С други думи, най-голямо наказание се дава на тези, които не учат другите на знанията за исляма. Онези, които пречат на мюсюлманите да учат исляма и изпълняват ибадетите, прибъгвайки до мъчения и измами, ще са показали с това си действие, че са неверници и врагове на исляма. Те се опитват с писанията на реформаторите в религията и без-

мезхедниците да променят знанията на ехли суннет. Това също е проявление на тяхната ислямска вражда.]

51 – Да не се съдружава с нищо Аллаху теаля.

52 – Да се въздържа от прелюбодейство.

53 – Да не се пие вино и алкохолни напитки.

54 – Да не се заклева без основателна причина.

[Виното, спиртът и всички алкохолни напитки са груби нечистотии (неджасет). В книгите **“Бахр”** и **“Ибни Абидин”** пише, че при смесване на вода и пръст, ако една от двете съставки е чиста, получената кал се приема за чиста, и се указва, че този иджитхад (рей) е сахих. Такава е и фетвата. Макар да има учени, които определят този рей за слаб, в книгите **“Ибни Абидин”** и **“Хадика”** е записано, че при харадж (затруднение) може да се постъпва съгласно слабите становища. От това следва, че при приготвяне на одеколони, лакове и лекарства за посрещане на определени нужди ако съставките, които се смесват с алкохола, са чисти, то получената смес се приема за чиста. В шерха (разяснението) на книгата **“Ма`фуват”** пише, че това е така и в шафиитския мезхед. Когато при тяхното почистване се яви харадж, те не стават пречка за намаза. Такива течности, които се приемат за чисти поради харадж (затруднение), не могат (недопустимо е) да бъдат изпити, докато не се яви зарурет (безизходица). Алкохолните напитки никога не могат да станат чисти, защото алкохолът в тях е смесен с други вещества не поради необходимост, а за удоволствие. Всяко нещо, което бъде смесено с тях, става неджс (мръсно) – никога не може да бъде консумирано без зарурет.]

ГОЛЕМИТЕ ГРЕХОВЕ

Има множество големи грехове. Седемдесет и два от тях са както следва.

1 – Да се извърши убийство, без право.

2 – Да се извърши прелюбодеяние.

3 – Да се осъществи хомосексуална връзка. Това е било харам във всяка религия.

4 – Да се пие вино и всякакви други алкохолни напитки.

5 – Да се краде.

6 – Да се използват упойващи вещества за удоволствие.

- 7 – Да се присвои насилствено чужд имот, т.е. да се краде.
- 8 – Да се лъжесвидетелства.
- 9 – Да не се говее безпричинно и да се яде пред говеещи мюсюлмани.
- 10 – Да се вземе или получи лихва.
- 11 – Да се заклева често.
- 12 – Да не се подчинява на родителите.
- 13 – Да се прекъсне връзка с роднини, които са махрем и се подчиняват на исляма.
- 14 – Да се избяга от фронта по време на война.
- 15 – Да се харчи от собствеността на сираците, без да се има право за това. [На 1029-а стр. от (турския вариант на) книгата **“Се’адет-и ебедийе”** се казва: “Настойникът на сирака може (джаиз е) да се храни и използва неговия имот. От него не може да храни друг човек, да дава садака-и фитр и коли курбан.”]
- 16 – Да се измами при измерване и претегляне.
- 17 – Да се извърши намаз преди или след изтичане на времето.
- 18 – Да се огорчи брат мюсюлманин.
- 19 – Да се припише на Расулюллах слово, което не е казал.
- 20 – Да се вземе подкуп.
- 21 – Да не се даде достоверно свидетелство.
- 22 – Да не се даде зекят и ушур.
- 23 – Да не се пречи на хора, вършещи грехове, когато има възможност за това.
- 24 – Да се изгорят живи животни.
- 25 – Да се забрави как се чете Коран-и керим, след като това е било научено.
- 26 – Да се изгуби надежда от милостта на Аллаху теаля.
- 27 – Да се мамят хора, независимо дали са вярващи или не.
- 28 – Да се яде свинско месо.
- 29 – Да не се обича или да се хули някой от Есхаба на Расулюллах “салляллаху теаля алейхи ве селлем”.
- 30 – Да се яде след насищане.
- 31 – За жените е харам да се въздържат от леглата на своите съпрузи.
- 32 – За жените е харам да отидат на посещение без разрешение от съпрузите.
- 33 – Да се опетни праведна жена, наричайки я лека.

- 34 – Да се доносничи сред мюсюлмани.
- 35 – Да се покажат аврет части пред други хора. [Частта на мъжкото тяло между пъпа и коленете е аврет. Цялото женско тяло, с изключение на лицето и шепите, е аврет.] Гледането на аврет частите на други хора е харам.
- 36 – Да се яде или да се даде на други хора да ядат мърша. Животно, което е заколено по непозволен от исляма начин, става мърша.
- 37 – Да се злоупотреби с доверието.
- 38 – Да се злослови по адрес на мюсюлманин.
- 39 – Да се прояви завист.
- 40 – Да се припише съдружник на Аллаху азим-уш-шан.
- 41 – Да се лъже.
- 42 – Да се високомерничи.
- 43 – Човек, който е на предсмъртно легло, да лиши наследика от наследство.
- 44 – Да се скъперничи.
- 45 – Да се обича земното (харамите).
- 46 – Да не се изпитва страх от наказанието на Аллаху теаля.
- 47 – Да не се приема харама за харам.
- 48 – Да не се приема халяла за халял.
- 49 – Да се повярва на предсказанията на гледачите и на техните думите относно неведомото.
- 50 – Да се вероотстъпничи.
- 51 – Да се поглеждат чужди жени и момичета, без да има оправдание за това.
- 52 – За жените да носят мъжки дрехи.
- 53 – За мъжете да носят женски дрехи.
- 54 – Да се върши грях в Харем-и Кяабе.
- 55 – Да се чете езан и изпълнява намаз преди да е настъпило времето.
- 56 – Да се въстане на заповедите на правителството и да не се спазят законите.
- 57 – За мъжа е харам да каже, че авретът на съпругата му приличат на аврета на майка му.
- 58 – Да се хули майката на съпругата.
- 59 – Харам е за мюсюлманите да се прицелват един в друг.
- 60 – Да се яде или пие от нещо, от което е консумирало куче.

- 61 – Да се натякне извършеното добро.
- 62 – За мъжете е харам да носят коприна.
- 63 – Да се упорства в невежеството. [Да не се учи ехли суннитското вероубеждение, фарзовете, харамите и другите необходими знания.]
- 64 – Да се положи клетва с имена, които не са съобщени от Аллаху теаля и исляма.
- 65 – Да се бяга от знание.
- 66 – Да не се осъзнае, че невежеството е бедствие.
- 67 – Да се упорства във вършене на малък грях.
- 68 – Да се смее на глас без да има крайна необходимост.
- 69 – Да се ходи джунуб (без гусюл абдест), колкото да се изпусне намаз.
- 70 – Да се осъществи полов контакт с жена в месечен цикъл или следродилен период.
- 71 – Да се прави теганни. Да се пеят неприлични песни и използват музикални инструменти.

Един от големите индийски учени мирза Мазхар-и Джан-и Джанан “рахиме-хуллаху теаля” в персийската книга **“Келимат-и таййъбат”** казва: “С единомушие е известно, че слушането и свиренето на музикални инструменти е харам. Те съобщават, че само свиренето на флейта (ней) е мекрух, а биенето на дайре [и тъпан] на сватби е мубах. [Ако при изпълняване на Коран-и керим и езан с теганни се променя смисъла или се повтарят букви, извършеното става харам. В книгата **“Ел-фъкху алел мезахиб”** се казва: “Четенето на езан с теганни е харам. Да се слуша изпълнявания по този начин езан също е харам.” Изпълняването на красиви слова с хубав глас и неговото слушане се нарича теганни или сима.

Теганни е четене с красив и харесван глас. Изпълняването на Коран-и керим, езан, мевлид или иляхия с теганни се осъществява по два начина:

1. С теганни, който е суннет (севаб е да се извърши). Това е четене според правилата на науката теджвид. Това изпълнение укрепва сърцата и душите.

2. С теганни, който е харам. Това е четене в съответствие с музикалните ноти и промяна на тона на гласа, т.е. мелодичното четене (като песен). Този вид теганни разваля буквите и думите, и

променя смисъла. Тези мелодии се харесват на нефса. Подвластните на нефса хора започват да плачат и подскачат, без дори да мислят изобщо за смисъла на текста. Техните сърца и души не могат да се спасят от нематериалната болест и небрежността.

На 162-а страница в **“Тергиб-ус-саят”**, на 1342-а страница от втория том на **“Берика”** и на 589-а страница от втория том на **“Хадика”** се казва: “Не бива да се язди за удоволствие животно, на което е поставено чан. Чанът е мизмарът (музикалният инструмент) на шейтана. Меляикетата на милостта не се доближават до кервана, в който има чанове.” Джаиз е да се язди за изпълняване на нужда.

С единогодушие е указано, че е харам да се четат стихове, които не съответстват на религията и морала. По същия начин, не е позволено да се четат и такива, които съответстват на религията и морала, но се изпълняват в събранията на греха, където мъжете и жените са смесени. Не е позволено във въпросните места да се пускат изброените неща по радио или касетофони, или да се изпълняват от жени и момчета.] Джаиз е да се изпълняват подходящи стихове на подходящи места. Ако те пораждат съчувствие в сърцата, тогава стават повод за милостта на Аллаху теаля. Някои учени дори не са изпълнявали и позволената сима`. Фактът, че по природа не са получавали наслада от това, не е станало причина да отрекат и отхвърлят онези, които са желаели позволената сима`.” Четенето на Коран-и керим, мевлид, иляхии и салевати с почит и уважение сред сборище на греха е харам. Четенето за забавление и удоволствие е куфр (изкарва от религията). На шеста страница в **“Дуррул-меариф”** се казва: “Музиката, гласовете на жените и младите момчета се наричат гъна, т.е тяхното слушане е харам. Четенето на полезни стихове с гласове, които не са от упоменатите в предното изречение, се нарича сима`, а това е позволено (мубах).”

72 – Да се самоубие. Това е по-голям грях от убиване на друг човек. Самоубиецът ще понесе изтезание в гроба. Ако не умре веднага и се покае, всичките му грехове ще бъдат опростени и няма да бъде наказван в гроба. [За да бъде сахих (действително, истинско) покаянието за пропуснатите намази, те трябва да бъдат наваксани. Този, който е започнал да извършва каза намаз, означава, че е направил нийет да прави каза до сетния дъх (да ги

привърши). Като отплата (възнаграждение) за този нийет всички негови задължения ще бъдат опростени ако умре преди да ги довърши. По същия начин, ако един неверник приеме вярата или един еретик се покае за грешните си вярвания, това означава, че те са възнамерили повече никога да не връщат към неверието, отклонението във вярата и грешните постъпки от миналото. В отплата на този нийет, всички техни грехове ще бъдат опростени.

АВРЕТ ЧАСТИТЕ И ЗАБУЛВАНЕТО НА ЖЕНИТЕ

В книгата “Еши`ат-ул-леме`ат”, в началото на раздела за нияха, се казва:

1. Ебу Хурайра “радияллаху анх” предава: “Един човек дойде при Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” и каза: “Искам да се ожена за едно момиче от Енсар.” Тогава Пейгамберът ни “алейхисселям” повели: **“Виж [един път] момичето, защото в очите на хората от Енсар има нещо!”** Този хадис-и шериф е поместен в книгата “Муслим”. Суннет е да се види еднократно момичето, с което ще се сключи брак.

2. Абдуллах ибни Мес`уд “радияллаху анх” предава: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” каза: **“Нека жените да не говорят на мъжете си за красотата и добрините на жените, с които се срещат, защото техните мъже ще стане така все едно са ги виждали.”** Този хадис-и шериф е поместен в “Бухари” и “Муслим”.

3. Ебу Саид-и Худри “радияллаху анх” предава: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” повели: **”Мъжете не трябва да гледат аврета на мъжете, а жените аврета на жените!”** Оттук се разбира, че както е харам да се погледне аврета на хора от другия пол, така е харам и да се погледне аврета на хора от същия пол. Авретът на мъжа за другите мъже и жени е областта от коrema до под коленете. Такъв е и авретът на жените за пред други жени. Авретът на жената за чужди мъже е цялото ѝ тяло с изключение на ръцете и краката. Ето защо жената е наречена аврет. Да се погледне със сраст в лицето на чужда жена, било то мюсюлманка или не, и да се погледне в аврета ѝ, дори да не се усети страст, е харам.

4. Джабир бин Абдуллах “радияллаху анх” предава: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” повели: **“Не прекарвайте нощта в къщата на чужда жена!”**”

5. Акабе бин Амр “радияллаху анх” известява: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” заповяда: **“Не оставяйте насаме с чужда жена в една стая! Ако една жена остане насаме с брата на своя съпруг или сина на последния, нещата могат да доведат до убийство.”** С други думи, това става повод за фитне и трябва стриктно да се съблюдава тази повеля. Този хадис-и шериф е поместен в книгите **“Бухари”** и **“Муслим”**.

6. Абдуллах ибни Мес’уд “радияллаху анх” съобщава: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” повели: **“Тялото на жената е аврет.”** Т.е. трябва да бъде покрито. **“Когато жената излезе на улицата, шейтанът гледа постоянно към нея.”** Т.е. за да заблуди мъжете и за да ги вкара в грях, шейтанът използва жената като примамка (капан).

7. Бурейде “радияллаху анх” съобщава: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” каза на хазрети Али: **“О, Али! Ако видиш една жена, обърни поглед от нея. Не я поглеждай повторно! Не е грях да я видиш неочаквано, но е грях ако я погледнеш за втори път!”** Този хадис-и шериф е предаден от Ебу Давуд и Дарими.

8. Али “радияллаху анх” съобщава: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” повели: **“О, Али! Не оголвай бедрата си! Не гледай никому бедрата, мъртъв или жив!”** Този хадис-и шериф е предаден от Ебу Давуд и Ибни Мадже. Оттук се разбира, че гледането на аврета на мъртвеца е като гледане на аврета на жив човек. [Ние трябва да правим всичко по силите си, за да не гледаме откритите аврет части на спортистите и плувците.]

9. Абдуллах ибни Омер “радияллаху анхума” съобщава: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” повели: **“Не откривайте авретите си!** [Т.е. не ги откривайте, дори когато сте сами.] **Защото има създания, които въобще не се отделят от вас. Срамувайте се от тях и ги уважавайте!”** Това са меляикетата, наречени хафаза. Те пазят хората от вредите на джиновете и се отделят от тях, само когато хората са в тоалетна или в полова близост (джима`).

10. Умм-и Селеме “радияллаху анха” разказва: “Бяхме при Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” заедно с Меймуне “радияллаху анха”, при което, искайки разрешение, влезе Ибн-и Умм-и Мектум “радияллаху анх”. Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”, щом го видя, ни повели: **“Отидете зад завесите!”** Казахме му: “Нима той не е сляп? Не ни вижда!” Тогава Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” отвърна: **“А нима вие също сте слепи? Не го ли виждате?”** Т.е., дори той да е сляп, вие не сте. Този хадис-и шериф е предаден от имам Ахмед, Тирмизи и Ебу Давуд “рахиме-хумуллаху теаля”. Съгласно този хадис-и шериф, както за мъжа е харам да гледа чужда жена, така и за жената не е джаиз да гледа чужд мъж. Имамите на четирите мезхеба “рахиме-хумуллаху теаля”, имайки предвид и другите хадис-и шерифи, са казали по този повод, че е трудно за жената да не гледа главите и косите на чужди мъже. Спазването на трудните повели се нарича **азимет**. Авретът на мъжа за пред жени е частта от тялото от корема до под коленете. Непоглеждането на тези места е лесно. Лесноизпълнимите повели се наричат **рухсати**.

[Както се вижда, езвадж-и тахират [благословените съпруги на Пророка ни] “радияллаху теаля анхунне” и Есхаб-и кирам “радияллаху анхум” са извършвали делата си, съблюдавайки азиметите и избягвайки рухсатите. Англичаните и зъндъците, които отвътре (представяйки се за мюсюлмани) се опитват да подкопаят основите на исляма, изричат гнусни клевети като: “Във времето на Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” жените не са се забулвали. Покривалата, които днес жените носят и приличат на плашила, не ги е имало тогава. Хазрети Аише е ходела с непокрита глава. Днешното забулване е било въведено на по-късен етап от фанатиците и факихите.” Да, най-напред забулването не е било заповядано, но през третата и петата година по Хиджра е била низпослана заповедта за покриване на жените. Бабан-заде Ахмед Наим бей на 118-а страница в своята книга **“Теджрид-и сарих терджемеси”** посочва, че айетите, заповядващи покриването на жените, са били низпослани на три пъти.]

11. Един от големците на Табиин Бехз бин Хаким предава от своя баща и дядо: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” повели: **“Покрий авретите си! Не ги показвай на друг освен на**

съпругата и наложницата! Срамувайте се от Аллаху теаля, дори когато сте сами!” Този хадис-и шериф е съобщен от Тирмизи, Ебу Давуд и Ибни Мадже “рахиме-хумуллаху теаля”. Наложниците се наричат мулк-и йемин, което означава собственост на дясната ръка. Защото по време на купуване тя се преглежда (проверява) с дясната ръка и цената се плаща също с нея.

12. Омер-ул-Фарук “радияллаху анх” съобщава: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” каза: **“Ако един мъж се усамоти с чужда жена, третият сред тях е шейтанът.”** Този хадис-и шериф е предаден от Тирмизи. [Извършването на халвет, т.е. оставането насаме с една или повече чужди жени в затворено пространство е харам. Ибни Абидин в раздела за качествата на имама казва: “Ако (там) присъства още един мъж или жена, която е махрем, не се получава халвет.”]

13. Джабир бин Абдуллах “радияллаху анх” известява: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” повели: **“Не ходете при жени, чиито мъже са далеч, тъй като шейтанът се движи в кръвоносните ви съдове, като кръвта.”** Тогава Есхабът попита: “А движи ли се и във вашите?” Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” отговори: **“Движи се и в моите, но Аллаху теаля ми помогна срещу шейтана – стори го мюсюлманин и ми го подчини.”** Този хадис-и шериф е предаден от Тирмизи “рахиме-хумуллаху теаля”.

14. Умм-и Селеме “радияллаху анха” разказва: “Бях при Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”. В стаята беше и робът на моя брат Абдуллах бин Еби Умейе. Този роб беше женствен (муханнес). Когато Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” видя и чу неговия глас, повели: **“Не допускате в къщите си хора като него!”** Този хадис-и шериф е поместен в “Бухари” и “Муслим”. Думата муханнес означава мъж, който с поведението, действията, думите и външността си се оприличава на жените. Такива хора са прокълнати. За тях в един хадис-и шериф се казва: **“Аллах да прокълне мъжете, които се оприличават на жени и жените, които се оприличават на мъже!”** Жените, които без зарурет се обличат и подстригват като мъже и вършат дела, които са специфични за мъже, и мъжете, които удължават косите и се украсяват (гримират) като жени, се причисляват към този хадис-и шериф.

15. Мисвер бин Махреме “радияллаху анх” е бил роден през втората година по Хиджра. Той е бил племенник на Абдуррахман бин Авф “радияллаху анхума”. Предава следното: “Когато носех един голям камък, дрехата ми падна надолу, но аз не можах да я вдигна. Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”, виждайки ме в това състояние, повели: **“Вдигни своята дреха нагоре! Не излизайте голи на улицата!”** Този хадис-и шериф е предаден от Муслим. Той забранява на мъжете и жените да излизат с открити аврети на улицата, плажа и спортните площадки.

16. Ебу Умаме “радияллаху анха” съобщава: Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” повели: **“Ако човек, който види красотата на една девойка, веднага откъсне поглед от нея, Аллаху теая ще го дари със севаба на новоизвършен ибадет, чията наслада веднага ще почувства.”** Този хадис-и шериф е предаден от имам Ахмед бин Ханбел “рахиме-хуллаху теая”.

17. Хасан-и Басри “рахметуллахи алейх” предава следния хадис-и мурсел: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” повели: **“Аллах да прокълне този, който открива аврета си и поглежда аврета на другите!”** Този хадис-и шериф е поместен в книгата “Шу`абул`иман” на имам Бейхаки “рахиме-хуллаху теая”.

18. Абдуллах ибни Омер “радияллаху анхума” предава: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” каза: **“Който се оприлича на друг народ (племе), става от тях”**. Този хадис-и шериф е предаден от имам Ахмед и Ебу Давуд “рахиме-хумаллаху теая”. Оттук се вижда, че уподобяващите се на ислямските врагове в подражанието, характера, постъпките или облеклото, стават от тях. [Тези, които подражават на модата и лошите навици на неверниците, и наричат извършените харами “изкуства”, а изпълняващите ги “изкуствоведи” и “съвременни хора”, нека вземат за урок този хадис-и шериф.]

19. Амр Шуайб предава от своя баща и дядо: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” каза: **“Аллаху теая обича да вижда богатата, които е дарил на своя раб.”** Този хадис-и шериф е съобщен от Тирмизи “рахиме-хуллаху теая”. Оттук се разбира, че Аллаху теая обича рабите да бъдат с нови, красиви и чисти дрехи. Той обича онези от тях, които се обличат за показване (разкриване) на богатата, а не за високомерничене. Не е поз-

волено да се крият дарените от Аллаху теаля блага. Това се отнася и за знанието.

20. Джабир бин Абдуллах “радияллаху анх” разказва: “Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” дойде у нас. Вкъщи се намираше един човек с разрошена коса. Пейгамберът ни, щом го видя, каза: **“Той не е ли успял да намери нещо, с което да оправи косата си?”** Когато видя един с мръсна дреха, каза: **“Няма ли с какво да изпере дрехата си?”**”

21. Ебулахвес от Табиин предава от своя баща: “Отидох при Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”. Дрехата ми беше овехтяла. Той ме попита: **“Нямаш ли имущество?”** Аз отговорих, че имам. Отново попита: **“От какъв вид е твоето имущество?”** Отговорих, че имам всякакво имущество. Тогава повели: **“Когато Аллаху теаля те дари с имущество, трябва да види неговите следи по теб!”** Този хадис-и шериф е предаден от имам Ахмед и Несаи “рахиме-хумаллаху теаля”. Тук свършва преводът от третия том на книгата **“Еши`ат-ул-леме`ат”**.

22. Юсуф Кардави в своята книга **“Ел-халял-у вел-харам-у фил-ислям”** казва: “Ислямската религия е забранила на жените мюсюлманки да се обличат с тънки прозираци дрехи. В книгите **“Муслим”** и **“Муватта”** е поместен хадис-и шериф, който повява: **“Жените, които са покрити (но) голи и (жени) чиито глави изпъкват нагоре (сресват косите на кок) като гърбици на камила, не ще влязат в Дженнета. Те дори няма да усетят мирризмата му. Въпреки това, уханието на Дженнета ще се усеща от много далечно разстояние!”** Този хадис-и шериф забранява на жените да носят тънки, прозрачни и прилепнали по телата тесни дрехи, чорапи и забрадки, и да завиват косите на кок. Да се облича по този начин е все едно да се ходи гол. Жените и момичетата мюсюлманки не трябва да носят тънки и тесни покривала (дрехи) и да събират косите (или перуката) на кок, като гърбица на камила. Трябва да знаят, че всички тези неща са грехове, които водят към Джехеннема.

[В по предните глави бе известно, че Кардави е безмезхебник, който смесва мезхебите и не подражава на нито един от тях. Ислямската религия указва, че е фарз жените да се забулват и посочва особеностите, на които трябва да отговарят техните дрехи. Не е посочена никаква разлика между покриването с чаршафи и

широки, дълги манта, които носят тези характеристики. В книгите по фъкх е записано, че забулването е фарз, а носенето на едно от посочените видове покривала и дрехите е суннет-и зеваид. Суннет-и зеваид са суннетите, които не се отнасят до ибадетите, а до обичаите. Ето защо, при забулване трябва да се използват покривала, които са обичайни за носене (в дадено населено място). В делата, които не са ибадети, неспазването на обичаите се явява мекрух. Ако това породии фитне, става харам. В книгата **“Хиндийе”** се казва: “Да се поглежда жена, която е покрита с дрехи от дебел и широк плат, е джаиз. Да се гледа жена, която е покрита с тънки (прозрачни) и тесни дрехи, е забранено. Да се гледа с възбува в лицето на забулена жена е харам, а ненужното гледане, дори да не се чувства възбуда, е мекрух. Същото се отнася и за гледане на жени немюсюлманки. Указано е, че е джаиз да бъдат гледани само косите им.”

Покриването с манто, което е дебело, широко, дълго до глезените на краката и покрива ръцете до китките, е по-добро от покриването с два чаршафа. В книгата **“Халеби-йи кебир”** се казва: “С единомушие е указано, че косата на свободна жена, която виси до нивото на ушите е аврет (срамно място). Косата, която виси от ушите надолу, според по-голямата част от учените също е аврет. Според някои учени тази част не е аврет по време на намаз, но за другите не е позволено да я гледат.” Цялата коса трябва да бъде покрита с дебела забрадка. Средата на предната част на забрадката се поставя на челото и после се спуска близо до веждите. Двата края на забрадката, откъм края на веждите, се спускат към брадичката и се събират върху нея, закрепвайки ги с игла, а останалата част се спуска върху гърдите. Средата на задната част покрива гърба. Ако има опасност от фитне, бузите също трябва да се покрият. Жените трябва да носят дебели и тъмни на цвят чорапи. Ако една четвърт от висящата коса на една жена остане открита, колкото един рукн, намазът се проваля. Ако се открие по-малка част, тогава ще стане мекрух. В книгите по фикх е посочено, че това се отнася за всички жени, без значение възрастта. Учените са указали, че е джаиз да се отвърне на селяма, да се ръкува и да се остава насаме със стара жена, но няма нито един учен, който да указва, че е джаиз за възрастните жени да откриват косите си, а за другите да ги гледат. Има учени, които указват, че е джаиз да се

гледат косите на жени мюсюлманки, но нито един, който да указва, че е джаиз да се гледа косата на възрастна жена мюсюлманка. Има учени, които са указали, че е джаиз за възрастните жени да посещават месджидите и гробищата, но са известили условието да бъдат с покрити коси и глави.

Не са правилни заявленията от рода на: “В петдесет и девети аyet на сура Ахзаб се казва на жените мюсюлманки да се покриват с джилбаб. Този аyet повелява да се покриват с два отделни чаршафа.” Ако този аyet заповядваше обличането на чаршафи, то жените на Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” и Есхаб-и кирам “радияллаху теаля анхум еджма’ин” щяха да се покриват с чаршафи, но в нито една книга не се съобщава, че някой е носил чаршаф. В турския тефсир “Тибйан” този аyet се тълкува така: “Да покрият главите си”. В тефсира “Джелялейн” пише: ”Забрадка, която жените спускат на лицата си”. Сави, осветлявайки това, казва: “Това е забрадка и дър`, т.е. плат, който се спуска над ризата”. В тефсирите “Рухулбеян” и “Ебуссу`уд” се казва: “Джилбаб е забрадка, с която се завива главата, за да не се разпиляват косите и се поставя върху химара, т.е. тюлбенда. Тя е поширока и се спуска до гърдите, покривайки яката на ризата. В този аyet се повелява на жените да покрият главите и цялото си тяло.” В книгите “Зеваджир” и “Ел-Фъкх-у алел-мезахибил ербе`а” е поместен хадис-и шериф, в който се посочва, че мъжете (от онова време) са обличали джилбаб и се пояснява, че джилбабът на мъжете е камисът т.е., дългата риза. Обличането на широко манто и дебела забрадка няма никаква разлика от покриването на тялото с чаршаф от две части по отношение на изпълняване на заповедта за забулване в айета. Жените трябва да носят дрехи според обичаите на населеното място, където се намират и не трябва да стават повод за фитне (раздор). В 26-а страница на шестия джуз на “Бухари” е записано, че една част от айета за хиджаб е низпослан в деня на никяха на Зейнеб “радияллаху анха”. Този никях е бил сключен през третата година по Хиджр.]

[Този, който твърди, че е мюсюлманин, трябва да знае дали всичко, което върши е в съответствие с исляма. Ако не знае, трябва да попита някой ехли суннитски учен или да прочете техните книги. Ако постъпките му не са в съответствие с религията, не може да се спаси от греха или неверието. Всеки ден трябва да

прави истинско покаяние от все сърце и душа. Греховете и неверието биват несъмнено опрощавани ако за тях се прави категорично тевбе. А онзи, който не се покае, ще понесе последствията за това нарушение в този свят и в Джехеннема. Тези наказания са написани на различни места в нашата книга.

Местата, които мъжете и жените трябва да покрият по време на и извън намаз, винаги и навсякъде, се наричат аврет. Показването на аврета и гледането на аврета на друг е харам. За мъжете е суннет да покрият краката по време на намаз. Който каже, че в исляма няма аврет, става кяфир (неверник). Нашата религия ни позволява да покриваме аврета. Местата, където има мъж или жена с открити аврети или се слуша музика, играе хазарт, пие алкохол и се чуват женски гласове, се наричат фъск меджлиси (събрания на греха). Ходенето на подобни места се явява харам. Човек трябва да изчисти своите сърце и душа. Чисто сърце означава красив нрав. Сърцето се изчиства, когато следва предписанията на исляма. А ако не ги следва, сърцето никога няма да може да се изчисти. Който каже, че е позволено да се показват и гледат местата, определени за аврет и в четирите мезхеба, и не отдава внимание и не се страхува от наказанието за неизпълнение, става кяфир. Това се отнася и за жени, които показват аврет местата, пеят песни и четат мевлиди сред мъже. В ханбелитския мезхеб областта между коленете и ингвиналната област на мъжете не се счита за аврет.

Този, който твърди, че е мюсюлманин, трябва да знае условията на вярата и исляма, да знае задълженията и забраните, посочени единодушно в четирите мезхеба и да им отдава необходимото значение. Незнанието не е извинение. Това е все едно да се знае истината и да се отрича. Всички места по женското тяло, с изключение на лицето и ръцете, са аврети и в четирите мезхеба. Онзи, който показва онази част от тялото, която не е определена за аврет с единодушие, т.е. според останалите три мезхеба не е, не става кяфир, дори да не отдава значение на това, но ще е извършил голям грях според неговия мезхеб. Това се отнася, например, за показване на областта между коленете и ингвиналната зона на мъжкото тяло. За всеки е фарз да учи нещата, които не знае. А щом ги научи, веднага трябва да извърши покаяние и да си покрие аврета.

КАЧЕСТВАТА НА МЮСЮЛМАНИНА

Мюсюлманинът има седем задължения към мюсюлманина (брата по религия): да уважи поканата му за гости; да го посети, когато е болен; да присъства на погребението му; да го наставлява; да му даде селям; да го спаси от ръцете на угнетителите; да му отговори с **“Йерхамукеллах”**, след като той (отсрещният) кихне и каже **“Елхамдулиллах”**.

Добрият мюсюлманин притежава шест качества: извършва поклоненията си; изучава наука; отбягва злините; предпазва се от грехове; не хвърля око на ничий имот; никога не забравя за смъртта.

Пояснение: В хадис-и шериф се казва: **“Всеки обича този, който му указва благосклонност. Тази обич съществува у човека по природа”**. Онези, които са подвластни на желанията на нефса, обичат тези, които им помагат при тяхното постигане. А разумните и учените хора обичат тези, които им помагат да станат просветени и културни (с други думи, праведни и съвременни хора). Казано иначе, добрите обичат добрите, а лошите обичат лошите. Когато се видят хората, с които даден човек се обича и дружи, става ясно що за човек е той. Освен към ехли бид`ат (еретиците в исляма), било то приятел или враг, мюсюлманин или неверник, към всеки трябва да се отнася с благи думи и засмяно лице. Най-полезната добрина за хората, най-ценният подарък за тях са благите думи и усмихнатото лице. Когато се срещнат неверници, които се кланят на кравите, трябва да се подаде слама в устите на животните, за да се избегне враждата на неверниците. С никого не трябва да се спори. Спорът намалява приятелите и увеличава враговете. Не трябва да се ядосва и сърди на никого. Гневът предизвиква нервни и сърдечни заболявания. В хадис-и шериф се казва: **“Не се ядосвай!”**

Ако един човек прикрие четири неща, той ще стане най-добрият сред хората:

1. Бедността.
2. Милостинята, която дава.
3. Нещастieto.
4. Бедата.

Дженнетът изпитва голямо желание към четири групи хора:

1. Правещите зикир.
2. Наизустилите Коран-и керим.
3. Онези, които гощават с храна другите.
4. Говеещите в месец рамазан.

Никога не трябва да се спира с изпълнението на тези седем неща:

Да се изрече благословеното Бесмеле във всяко дело.

Да се каже **“Елхамдулиллях”** при завършване на всяко дело.

Да се каже **“Иншааллах”**, когато се възнамери да се отиде някъде.

Да се каже **“Иннā лиллях ве иннā илейхи рāджи’ун”**, когато се чуе за някаква беда или нещастие.

Да се извърши покаяние след извършено прегрешение.

Да се постоянства в четенето на Келиме-и таййибе, т.е. **“Ля иляхе илляллāху вахдеху ля шерйке лех, лехул-мулку ве лехул-хамду ве хуве аля кулли шей`ин кадйр.”**

Да се чете многократно: **“Ешхеду ен ля иляхе илляллах ве ешхеду енне Мухаммеден абдуху ве расулюх”**.

Човек, ден и нощ, трябва многократно да повтаря:

1. **Естагфируллах.**

2. **Субхāнеллахи вел-хамдулилляхи веля иляхе илляллаху валлаху екбер веля хавле веля куввете илля билляхил`алийил`азъйм.**

КРАСИВИ ПРАВИ

Има седемдесет и два красиви нрава: иман (вяра); убеждение на ехли суннет; ихляс (искреност); ихсан (вършене на ибадети, като че ли се вижда Аллаху теаля); тевазу (снизходителност), зикр-и миннет; даване на наставление; тасфийе; гайрет; гъбта; сеха; исар; муруввет; футуввет; хикмет; шукур; ръза; сабр; хавф (страх от Аллаху теаля); реджа (упование в милостта на Аллаху теаля); бугд-и филлях (да се проявява вражда в името на Аллаху теаля); хубб-и филлях (да се обича в името на Аллаху теаля); хамул; истива-и зем ве медх; муджахеде; са`й (да се работи); касд (приемане, полагане на усърдие); амел (вършене на дела, ибадети); зикр-и мевт, тефвиз (да се уповава на Аллаху теаля, след изпълняване на причините за дадена работа); теслим (подчинение), та-

леб-ул илм; селямет; садр; шеджаат (смелост, храброст); хилм (кроткост, благост); рѣфк (нежност, мекота, любезност); инабет (тевбе, което се прави след като се започне да се следва някой евлия); вефа-и ахд (да се държи на дадената дума); инджаз-и ва`д; хусн-и хулк (добри нрави); зухд (откъснатост от земния живот); канаат (задоволство); рушд (зрялост, разумност); са`й-ъ фил хайрат; риккат (нежност, съчувствие); шевк (усърдие, старание, въодушевление); хая (свян, почтеност); себат фил емриллях; унсу биллях; шевку иля ликаиллах; векар; зекавет; истикамет (следване на харесвания от Аллаху теаля правилен път); едеб (благоприличие във всяко нещо); фирасет (прозорливост); тевеккул (упование, доверяване на Аллаху теаля); съдк (правдивост); мурабата; мушарата (договаряне с нефса, за да не върши нехаресвано от Аллаху теаля нещо и да се подготвя за ахирета); муракабе (да се контролира нефса, да се знае че Аллаху теаля вижда всяко състояние на раба); мухасебе (правене на равносметка на нефса); муатебе (порицаване на нефса); кезм-и гайз; хубб-и тул-и хаяти либадетихе (да се иска дълъг живот за вършене на поклонения); тевбе (покаяние за извършените грехове); хушу` (смиреност, подчинение на Аллаху теаля); якин (силна вяра); убудийет (подчинение на предписанията на Аллаху теаля); мюкафат (отвърщане с добрина); риайет-и хукук-и ибад.

Теваду` означава смиреност, скромност; зикр-и миннет е да се знае, че всеки таат (ибадет) е милост и благо от Аллаху азим-ушшан и да се благодари за тях; насихат е да се дава наставление на братя по вяра; тасфийе е почистване на сърцето и душата от лошите нрави и украсяването им с добри такива; гайрет е старание в религията; гъбта е желание да се притежават блага, каквито имат другите; сеха и футуввет означават щедрост; исар е да се върши работа на брат мюсюлманин; муруввет е да се проявява човещина; хикмет е да се знае илмихал (основните знания за религията) и прилага; шукр е да се използват дарените блага по предназначение; рѣза е доволство от предопределението на Аллаху теаля; сабр е да се понасят бедите и нещастията.

[Хукук-и ибад означава да се съблюдават задълженията към хората. От видовете задължения най-важен е този към родителите. Трябва да им се притича на помощ със сладки слова и засмяно лице и да се положи усърдие за спечелване на обичта им. После

идват задълженията към съседите, ходжата (учителя), правата между съпрузите, задълженията към приятели и след това към управата (правителството, държавата). Не трябва да се лъже и мами и да се използват измерителните уреди за подвеждане на хората. Възнаграждението на работника трябва да му се даде преди да е пресъхнала потта на челото му. Непогасяването на заема (кредита) и неплащането за транспортни услуги е вид измама. Неплащането на данъци е равносилно на тъпчене на правата на хиляди хора. Ако правителството извърши гнет и угнетените въстат срещу държавата, грях е да се подкрепят бунтовниците (по този начин се помага на онези, които предизвикват анархия). Това е посочено в раздела за фитнес на книгата **“Берика”**, **“Хиндийе”** и **“Дурр-ул-мухтар”**. В хадис-и шериф се казва: **“Който извърши предателство към управата (правителството), Аллах извършва предателство към него”**. Т.е. бунтовниците ги сторва унижени, низки и презрени. [Нибрас] Ето защо не бива да се заблуждаваме от рушителните и разединяващи писания на безмезхебници, като Сейид Кутб и Мевдуди, подтикващи мюсюлманите към въстание против правителството (държавата). Дори правителството да води тираничен режим, не трябва да се въстава против него и да се оказва помощ на разбунтувалите се. Ибни Абидин **“рахиме-хуллаху теаля”**, известявайки че за мъжете е харам да обличат копринени дрехи, казва: **“Разстилането на копринени платове и излагането на показ на златни и сребърни вещи, без да се използват те, по време на сватби или празниците е позволено само ако се прави с възнамерение да се спази заповедта на правителството (ако е наредило това). За показност не може. Не е джаиз да се ползва осветление, да се пали кандило и да се правят реклами през деня, използвайки осветление, защото е ненужно разточителство на средства. Но ако това е заповед на правителството, подобно на изпращането на децата в смесени училища, става е джаиз. Посещението на места, където мъжете и жените са смесени и се намират хора с открити аврети, също не е позволено.”** В книгата **“Ибни Абидин”**, в разделите за джума намаза и кадиите, е указано, че не е джаиз да се въстане против законите на немюсюлманските държави. Известно е, че ибадетите на онези, които не са изпълнили своите задължения към рабите или са престъпили правата на другите, няма да бъдат приети. Такива хо-

ра няма да влязат в Дженнета (преди да са ги изплатили или изтърпили наказанието за тях, ако са умрели с вяра). Възвръщането на правата на неверника (прощаването с него) ще бъде много по-трудно от това на мюсюлманина. Трябва да правим добрини на всеки и да не отвърщаме с лошо на злото. Истинският мюсюлманин се подчинява на повелите на Аллаху теаля и на законите на правителството.]

ДОСТОЙНСТАВА НА ЕСХАБА

Сред сподвижниците най-високопоставени са четиримата халифи “радияллаху теаля анхум еджма’ин” на Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”. Тяхното управление е продължило общо тридесет години. [Указано е, че всички сахабии (сподвижници) ще отидат в Дженнета и ето защо не е джаиз да се говори неприлично за нито един от тях.]

Кераметите на евлиите са истина.

Най-високопоставен сред всички евлии е хазрети Ебу Бекр-и Съддък “радияллаху теаля анх”. Неговият халифат е истински. С иджма-и уммет (единодушие) е съобщено, че той е първият халиф. Бил е свекър на Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”. Той омъжил своята дъщеря Аише “радияллаху анха” за Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”. Бил е голям учен в опознаването на Аллаху теаля. Изразходил е цялото си имущество по пътя на Всевишния, дотолкова, че един път дори не му е останало и едно зрънце. При това обвил около кръста си покривало от фурмови влакна. Джебраил “алейхисселям” се е облякъл като него и отишъл при Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”. Възлюбеният ни Пейгамбер “салляллаху алейхи ве селлем”, виждайки го в това състояние, попитал: **“О, Джебраил! Никога не съм те виждал така. Защо си в това положение?”** Джебраил “алейхисселям” отговорил: “О, Расуляллах! Сега ти виждаш само мен, но и вички останали меляикета са облечени по този начин, а причината е следната: Аллаху азим-уш-шан ни повели: **“Моят раб Ебу Бекр изразходи цялото си имущество по Моя път, за Моето доволство. Сега е облякъл покривало от фурмови влакна. О, меляикета Мои, вие също се облечете като него!”** Сега всички

меляикета са облечени така.” Поради тази причина той е бил наречен Съдък.

След него, най-достоеен сред евлиите е хазрети Омер “радияллаху анх”. Неговият халифат е доказан с иджма-и уммет (единодушното на учените муджтехиди от първите три века). Бил е много голям специалист в ислямските науки. Веднъж един лицемер и евреин отишли при Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” за разрешаване на спор. Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” ги изслушал и казал, че евреинът е прав, но двуличникът не се съгласил. При това Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” им рекъл: ”О, хора! Отидете при Омер да отсъди по въпроса ви!” После те отишли при хазрети Омер “радияллаху теалья анх”, а той ги попитал: “Защо сте дошли?” Лицемерът отвърнал: “Към този евреин имам съдебен иск.” Омер “радияллаху теалья анх” възразил: “Как мога да отсъдя между вас при условие, че Пророкът на исляма е сред нас?” Двуличникът казал, че са отишли при Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” и той е отсъдил в полза на евреина, и допълнил още: “Но аз не съм съгласен с това!” Тогава хазрети Омер “радияллаху анх” рекъл: “Почакайте малко, сега ще реша вашия проблем” – и веднага влязал в къщата си. След малко излязъл със сабя под дрехата и с един удар отсякъл главата на лицемера и продумал: “Това е положението на онзи, който не се съгласява с решението на Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”. Ето защо той е бил наречен Омер-ул-Фарук “радияллаху теалья анх”.

Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” е казал: **“Омер е отсяващият истината от заблудата”**.

След него, най-достоеен сред евлиите е хазрети Осман Зиннурейн “радияллаху анх”. Неговият халифат е истински. Това е общено с иджма-и уммет. Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” му дал за съпруги една след друга двете си дъщери. След като починала и втората му дъщеря, казал: **“Ако имах още една, щях да я дам на него.”**

Когато Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” му е давал втората си дъщеря, той премного похвалил хазрети Осман “радияллаху теалья анх”. След сключване на бракосъчетанието, неговата дъщеря рекла: “О, татко! Вие възхвалихте хазрети Осман, но той не е такъв какъвто го похвалихте!” Тогава Расулюллах “сал-

ляллаху алейхи ве селлем” отвърнал: **“О, дъще! Меляикетата в небесата се срамуват от хазрети Осман!”**

Поради това, че Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” му е дал двете си дъщери за съпруги, той е бил наречен Осман Зиннурейн. Зиннурейн означава притежател на двете сияния. Хазрети Осман е бил голям учен в науката ма`рифет (познанието за Аллаху теаля).

След него, най-достоеен сред евлиите е Али “керремаллаху веджхех ве радияллаху анх”. Неговият халифат е доказан с иджма-и уммет. Той е бил зет на Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”. Възлюбеният ни Пейгамбер “салляллаху алейхи ве селлем” му дал своята дъщеря (нашата майка) хазрети Фатима “радияллаху анха” за съпруга. Бил дълбок учен в науката тасаввуф. Хазрети Али “радияллаху анх” е имал един гулям (роб). Веднъж гулямът решил да изпита своя господар. Когато хазрети Али “радияллаху анх” бил навън, отишъл при гуляма и му заповядал да свърши една работа. Гулямът стоял мълчаливо. Тогава хазрети Али “керремаллаху веджхех” попитал: “О, робе! Да не би да съм сторил нещо и да съм те огорчил, кажи!” Гулямът отговорил: “Не си ми направил нищо, аз съм твой роб. Исках само да те изпитам. Ти си истински евлия (любим раб на Аллаху теаля)!”

[Онези, които обичат всички сподвижници на Мухаммед “алейхисселам” и следват техния път, се наричат сунити. А онези, които казват, че обичат само една част от тях, се наричат шиити. Онези, които са врагове на всички от Есхаб-и кирам, се наричат рафъзии. А онези, които твърдят, че обичат всички сподвижници, но в някои неща не следват пътя на нито един от тях, се наричат вахабии. Вахабизмът е смесица от порочните и грешни мисли на еретика Ахмед ибни Теймия и лъжите на английския шпионин Хамфър. Вахабитите наричат неверници онези мюсюлмани от сунитската общност (ехли суннет), които не следват тези вярвания. [С тези слова самите те стават кяфири.]

Вахабитската идеология е възникнала в Арабския полуостров през 1150 [1737] г. вследствие на дейността на англичаните. За да изпълнят английските планове, вахабитите пролели много мюсюлманска кръв. Днес във всяка една държава те основават центрове, наречени **“Рабитатул-алемил ислями”** и пилеят огромни суми, за да примамят невежите хора в религията. Посредством

тях внасят смут сред мюсюлманите. Отправят грозни клевети към ехли суннитските учени, които четиринадесет века са защитавали исляма, и към османлиите, техните покровители. Твърдят, че правилните знания, които тези учени са извлекли от насс (Коран-и керим и хадис-и шериф), са грешни.

Част от вахабитите заявяват: “И ние сме от ехли суннет (сунити), следваме ханбелитския мезхеб”. Тези слова наподобяват твърденията на мутезилитите еретици, които казват: “И ние сме сунити, следваме ханефитския мезхеб”. Те заявяват това, защото много добре знаят, че онези, които не са от ехли суннет, ще отидат в Джехеннема. Въпреки това, да се следва един мезхеб само в частта за делата не означава принадлежност към него. Да се принадлежи към един мезхеб означава да се адаптират вярата и делата към него. Итикадът (вярата) на четирите мезхеба е един и същ. И четирите мезхеба са от вярата на ехли суннет. За да бъде човек от ханефитския или ханбелитския мезхеб, най-напред трябва да бъде от вярата на ехли суннет. Вахабитите не са от тази вяра!]

ПРАВИЛА ПРИ ХРАНЕНЕ

Измиването на ръцете преди хранене, с мисълта, че това е суннет, носи десет ползи.

Ако някой измие ръцете си преди хранене и постави върховете на намокрените пръсти върху очната вдлъбнатина (откъм страната на носа), и придвижи пръстите си леко назад, преминавайки през клепачите, с позволенията на Аллаху теаля, няма да изпита очни болки. Десетте ползи са:

1. Ангел изпод Арш-и рахман ще отправи следния зов: “Както изчисти ръцете си, така се изчистиха и малките ти грехове.”
2. Той ще спечели толкова севаб, колкото би получил от нафиле намаз.
3. Той ще е в безопасност от немотия.
4. Ще се удостои със севаба на Съддъците.
5. Меляикетата ще правят истигфар за него.
6. За всеки един зальк ще бъде удостоен със севаб, като че ли ги е дал за садака.
7. При ядене с Бесмеле ще бъдат опростени греховете му.
8. Дуата, която прави след хранене, ще се приеме.

9. Ако умре в тази нощ, ще достигне степента на шехид.

10. Ако умре през деня, името му ще бъде записано в категорията на шехидите.

Първият суннет преди хранене е измиването и подсушаването на ръцете.

Измиването на ръцете след хранене, с намерение за суннет, има шест ползи:

1. Ангел изпод Арш-и рахман ще каже: “О, мюсюлманино, Ра-сулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” остана доволен от теб.”

2. Ще бъде удостоен със севаб, присъщ за това благо.

3. Ще получи севаб, колкото космите по тялото.

4. Ще има дял от морето на милостта.

5. Ще спечели севаб според броя на капките, паднали от ръцете му.

6. Ще стане шехид, когато умре.

[Заповедите на Аллаху теаля са два вида: **Емр-и теквини** и **емр-и теклифи** или, казано иначе, **емр-и тешри`и**.

Емр-и теквини е казването на “**Бъди**” на нещата, които Той е пожелал да създаде. Казвайки “**Бъди**”, те веднага се създават (т.е. Той ги създава). И никой не може да попречи на тяхното създаване. Аллаху теаля създава посредством причини. Както е сторил определени вещества причини за създаване на други, така е сторил и материалната и духовна сила на човека причина за създаване на много неща. Ако Аллаху теаля пожелае да дари нещо на Своя раб, Той изкарва на пътя му причините за това. Когато рабът се захване за причините и ако Аллаху теаля повели “**Бъди!**”, това нещо се създава. А ако Той не пожелае, нищо не може да се случи. Скрил е Своите мъдрост и създаване под причините. Много хора виждат единствено причините и не могат да осъзнаят Неговите мъдрост и създаване. А това неразбиране, от друга страна, става причина за тяхната гибел.

Емр-и теклифи са заповедите на Аллаху теаля, които е изпратил на хората, за да изпълняват едната част (повелите) и отбягват другата (забраните). Съблюдаването на тези заповеди е свързано с волята, желанието на човека. Той е сторил човешката воля свободна. Но само Той е създателят на пожеланите от човека неща. Когато човек прояви своя избор, Аллаху теаля, ако и Той пожелае същото, го създава. Ако не – не го създава. Само Той е създателят

на всичко и даряващият материята с различни сили и свойства. Няма друг създател освен Него. Да се повярва, че друг, освен Него, притежава божествено качество, е равносилно на приписване на съдружници Нему. Той е известил, че в Съдния ден няма да прости съдружаващите и ще ги подложи на вечно и много болезнено изтезание. Когато човек пожелае да изпълни Негова заповед, т.е. да извърши добрина, Той, оказвайки милост, също го пожелава и го сътворява. Онези, които не вярват в Него и му се противопоставят, ако пожелаят да извършат злина, Той също го пожелава и сътворява. Тези, които вярват и се молят на Него, ако пожелаят да направят злина, Той, проявявайки състрадание към тях, не пожелава това и не го създава. Ето защо, давайки всичко на Своите врагове, Той ги въвлича в още по-дълбока заблуда.

Тези заповеди на Аллаху теаля, по отношение на тяхната важност, са категоризирани по следния начин:

1. Той е заповядал на всички хора да повярват, т.е. да станат мюсюлмани.
2. Заповядал е на повярвалите да не вършат харам и злини.
3. Заповядал е на мюсюлманите да извършат фарзовете.
4. Заповядал е на мюсюлманите, които се пазят от харамите и изпълняват фарзовете, да се пазят и от мекрухите, да извършат суннетите и нафиле ибадетите.

Изпълняването на заповедта в по-долната категория, пропускателно изпълняването на заповедта от горната категория, няма да донесе полза. Например, Аллаху теаля няма да хареса ако: неверникът се пази от харамите; неотбягващият харамите изпълнява фарзовете; и неизпълняващият фарзовете върши суннетите и нафилетата. Ето защо, мюсюлманин – който не кланя намаз, не дава зекят, не спазва правата и задълженията си към родители, съпруга и деца – дори и да дава садака, да извършва добрини, да строи джамии, да раздава парични помощи, да измие ръцете си преди и след ядене и да ходи на умра, Аллаху теаля няма да хареса и няма да приеме нито едно от тези неща. Оттук се разбира, че всеки човек трябва да спазва евамир-и теклифийе по горепосочения ред (трябва да съблюдава йерархията). Заедно с това, този, който не се подчинява на йерархията – ако това неподчинение не става причина за пропускане на фарз или извършване на харам – въпреки че няма да получи севаб, не бива да пропуска и изпълнение-

то на заповедите от по-долните класове. В края на шести том на тефсира “Рух-ул-беян” се казва, че поради берекета на постоянството в изпълнението на тези неща, Аллаху теаля, проявявайки милосърдие, може да ощастливи този човек с изпълнение на заповедите от горните категории.

Фарзовете при хранене са четири:

1. Да се знае, че насищането и утоляването на жаждата са от Аллаху азим-уш-шан.

2. Да се придобие храната по позволен от исляма начин.

3. Да се служи на Аллаху теаля (съблюдава исляма), докато се изчерпи получената от тази храна енергия.

4. Да се изпита доволство от това, което е налице.

Преди започване трябва да се възнамери за придобиване на енергия за служене на Аллаху теаля, помагане на рабите и разпространяване на Неговата религия сред всички хора – пътя на безкрайното щастие и спокойствие. Джаиз е да се яде с открита глава.

Мустехабите по време на ядене са: да се сложи софрата на земята; да се седне с чисти дрехи; да се яде седнал на колене; да се измият ръцете и устата преди ядене; да се започне с Бесмеле; да се вкуси сол, отначало; да се яде ечемичен хляб; да се откъсне хляба с ръце; да не се подценяват трохите; да се яде от тази част на блюдото, която е най-близка; да се яде оцет; да се яде на малки зальци; да се дъвче добре; да се яде с трите пръста; да се обере дъното на съда с пръст; да се оближат пръстите трикратно; да се прави хамд в края; да се ползват клечки за зъби.

Мекрухите по време на хранене са: да се яде с лява ръка; да се помирише храната; да се пропусне изричането на Бесмеле. [Когато човек е започнал да яде без Бесмеле, той трябва да го изпълни, когато се сети за него.]

Харамите по време на ядене са: да се преяде [Ако има гостенин – за да не му стане неудобно и за да продължи да се храни спокойно – стопанинът трябва да се престори, че яде (докато гостът се насити).]; да се прави разхищение; да се изрече Бесмеле, когато без право се яде от чужда собственост (според някои учени); да се ходи на угощение без покана; да се яде от чужда собственост без позволение; да се ядат неща, които ще предизвикат бо-

лест; да се яде храна, приготвена с цел показност; самият човек да яде от това, което е направил незр.

Яденето на гореща хора носи следните вреди: причинява глухота; цветът на кожата пожълтява; очите губят блясък; зъбите пожълтяват; притъпява се чувството за вкус; стомахът не изпитва ситост; разбирането (съобразителността) намалява; разумът отслабва; по тялото изникват болести.

Ползите от малкото ядене са както следва: тялото заздравява; сърцето засиява; паметта се усилва; в препитанието се появява леснина; от работата се усеща удоволствие; дава възможност за правене на много зикир на Аллаху азим-уш-шан; задълбочават се мислите за отвъдното; увеличава се насладата от ибадетите; делата стават целесъобразни и полезни за хората; равносметката се улеснява.

БРАКЪТ В ИСЛЯМА

В брака има много ползи. Първата е тази, че човек успява да съхрани религията си [опазва се от харами]. Нравът му се подобрява. В печалбата му се появява берекет. Тъй като бракът е суннет, оженилият се ще спечели характерният за суннета севаб. Пейгамберът ни “алейхиссаяту весселям” е повелил: **“Сключвайте никях и правете много деца, защото в Съдния ден аз ще се гордея с многобройността на моята общност спрямо останалите.”**

Съпругът и съпругата трябва да съблюдават правата и задълженията един към друг.

Когато един човек ще се жени, той трябва да търси и намери праведна мюсюлманка, т.е жена със здрава и силна вяра, която не е махрем. Джаиз е да се сключи никях с жена, забременяла от зина (прелюбодеяние). Ако прелюбодеецът е друг (а не мъжът с когото ще се встъпи в брак), не е позволено да се извърши сношение с нея преди тя да роди. (Фейзийе)

Един мъж не бива да сключва брак с жена само заради нейното богатство или красота, тъй като после ще съжالياва много. Пейгамберът ни “салляллаху теаля алейхи ве селлем” е казал: **“Онзи, който вземе жена заради нейното имущество или красота, ще остане лишен от тях.”**

Ако един човек вземе жена заради нейните вяра и поведение, Аллаху теаля ще увеличи богатството и красотата ѝ.

Жената трябва да бъде на по-ниско ниво от съпруга си в четири аспекта: възраст, ръст, роднини и близки, т.е. с по-ниско социално и обществено положение. В четири неща жената трябва да бъде на по-високо ниво от мъжа: красота; възпитание; красив нрав и богобоязливост (да се пази от харамите и съмнителни неща); да не се показва пред чужди мъже с открити глава, коса, ръце и крака.

Младите жени не бива да бъдат давани на възрастни мъже, защото това причинява смут.

Преди да се вземе решение за никях, семействата (възнамеряващи да станат сватове) първо трябва да се проучат много добре взаимно. Това хем е суннет, хем е причина за продължително разбирателство между тях. Съобщено е, че в това има три ползи: любовта между двойката не изчезва до сетния дъх; в препитанието се появява берекет; ще е постъпено съгласно суннета.

След това, най-напред се сключва граждански брак в общината. Неизвършването на никях съгласно суннета е голям грях, а неключването на граждански брак е провинение.

След като се сключи никях съгласно суннета, мъжката страна изпраща красиви и ценни дарове на женската – това става причина за взаимна обич.

Съпругата може да носи всякакви украшения пред своя съпруг и това е голям севаб за нея.

Даването на угощение в първата брачна нощ е суннет. [Гощавката се устройва след акшам (вечерния) намаз. После се извършват намаз и младоженецът се отвежда в стаята на булката. Гостите и всички останали, след като се направи дуа, трябва да се разотидат.]

В първата брачна нощ младоженецът измива краката на булката и изсипва тази вода из четирите краища на къщата. Това е суннет. Кланят се два рекята нафиле намаз и се прави дуа. В тази нощ, каквато и дуа да се направи, Аллаху теаля ще я приема. Тези, които видят младоженеца, трябва да му го припомнят и кажат: **“Бәрекеллаху лек ве бәрекелләху алейха ве джеме`а бейнекумә билхайри.”** Т.е. нека Аллаху теаля да те благослови и да благослови жена ти, и да ви събере в благополучие!

Не бива да се правят невежи изказвания от рода на: “Пожелаваме ви добро разбирателство и много деца!”, защото не носят никаква полза. Суннет е да се четат определените за това време дуи.

Мъжът трябва да знае необходимите религиозни знания и да ги научи на съпругата, защото ще бъде отговорен за това в ахирета. Незнанието няма да се приеме за извинение. [Изучаването на фарзовете, харамите и сунитската вяра и да се поучават съпругата и децата на тях е фарз. Изучаването на суннетите и да се поучават околните на тях е суннет.]

Не води и не изпращай съпругата си на места, които ислямът забранява! Не я извеждай непокрита на улицата, защото Пейгамберът ни “алейхисселям” е повелил: **“Ако една жена си сложи приятен аромат и отиде на джамия за намаз, нейният намаз не се приема, докато не се върне вкъщи и не извърши гусюл, както се прави при състояние на липса на гусюл”**. След като за жените е забранено да ходят с напарфюмирани дрехи на месджиди, трябва да се помисли какъв огромен грях е да ходят на други места и да се показват пред хора? Трябва да се направи сравнение и да се помисли за болезнеността на наказанието, което ще изтърпят!

Пейгамберът ни “алейхисселям” в един хадис-и шериф е повелил: **“Голяма част от обитателите на Дженнета са от бедните, а голяма част от обитателите на Джехеннема са от жените.”** Във връзка с това хазрети Аише “радияллаху анха” попитала: “Каква е причината? Защо голяма част от обитателите на Джехеннема са жени?” Расул-и екрем “салляллаху алейхи ве селлем” пояснил: **“Не проявяват търпение при беда (нешастие) и ако от човека, от когото са видели десет добрини, видят една злина, те веднага забравят за десетте добрини и постоянно повтарят тази една злина. Много обичат земните украшения, не работят за ахирета и злословят много (извършват гъйбет).”** Всеки, който притежава тези качества, било то мъж или жена, е от обитателите на Джехеннема.

В предание от хазрети Али “керремаллаху теаля веджхех” се казва: “Веднъж при Расул-и екрем “салляллаху теаля алейхи ве селлем” дойде една жена и между тях се проведе следния разговор:

- О, Расуляллах! Искам да се омъжа за един човек. Какво ще повелите?

- **Жената има много задължения към своя мъж. Ще може ли да ги изпълниш?**

- О, Расуляллах! Какви са задълженията на жената към мъжа?

- **Ако го наскърбиш, ще си проявила непокорство към Аллаху теалю и намазът ти няма да се приеме.**

Жената прие да съблюдава това и попита:

- Има ли още?

- **Жена, която излиза извън къщата без позволение на мъжа, ще получи грях за всяка нейна крачка.**

Жената прие да съблюдава това и попита:

- Има ли още?

- **Ако каже лоша дума на мъжа си, в Съдния ден езикът ѝ ще бъде изкаран от врата (тила).**

Жената прие да съблюдава това и попита:

- Има ли още?

- **Жена, която има имот, но не задоволява потребностите на своя мъж, ще има черно лице на ахирета.**

Жената прие да съблюдава това и попита:

- Има ли още?

- **Аллаху азим-уш шан не приема зекята и милостинята на жена, която краде от имуществото на своя мъж или го дава на друг, и не иска извинение от него.**

Жената прие да съблюдава това и попита:

- Има ли още?

- **Жена, която наругае или се противопостави на своя мъж, ще бъде закачена да виси на своя език в Джехеннема. Жена, която отиде да слуша музика и гледа танцьорка, и даде едно акче за това, то нейният севаб, спечелен от детска възраст до тогава, ще бъде заличен. И нейните дрехи ще се оплачат от нея и ще кажат: “Тя не ни обличаше в свещени дни и за пред нейния съпруг, а ни носеше, когато отиваше на харам места”. Тогаво Аллаху теалю ще повели: “Такива жени трябва да горят хиляда години.” [Оттук става ясно какви лоши страни имат киното, радиото и телевизията.]**

Жената, след като чу тези отговори, каза:

- О, Расуляллах! Досега не съм се омъжвала и отсега нататък няма да го направя.

Веднъж Расул-и екрем “салляллаху алейхи ве селлем” е казал: **“О, жено! Ще ти съобщя за севабите, които се дават за омъжването, слушай внимателно! Ако мъжът каже на жена си: “Аллах да е доволен от теб”, това ще е по-добро за нея от извършване на шейсет години ибадет. Ако даде на своя мъж една глътка вода, това ще е по-достойно за нея от едногодишен орудж. Когато стане от леглото на своя мъж и извърши гусюл абдест, ще получи севаб като за един заколен курбан. Ако не мами (не лъже) своя съпруг, меляикетата в небесата ще правят тесбих за нея. Да играе със своя съпруг е по-добродетелно от освобождаване на шестдесет роба. Ако пази (брани) препитанието на своя мъж, ако е състрадателна към роднините на мъжа и ако кланя петкратен намаз и държи орудж, това ще е по-добродетелно за нея от хилядократно посещение на Кяабе.”** Когато Фатима-и Зехра “радияллаху анха” е попитала какво ще бъде положението на онази жена, която обижда своя съпруг, Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” е отвърнал: **“Ако една жена се противопостави на своя съпруг, проклятието на Аллаху теаля се стоварва върху нея и докато не поиска прошка от него, няма да намери спасение. Ако избяга от леглото на своя мъж, ще изгуби всичкия си севаб. Ако се възгордее пред своя мъж, тя ще заслужи гнева на Аллаху теаля. Ако му каже “Да не би да си ми господар!” или “Какво добро съм видяла от теб!”, Аллаху теаля ще стори харам за нея Своето благо. Дори да излиже с език кръвта на своя съпруг, тя няма да е изпълнила задълженията си към него. Ако, с позволение то на своя съпруг, излезе на улицата с непокрита глава, то в книгата за делата на нейния мъж ще се запишат хиляда гряха, защото ѝ е дал позволение.”** А какво ще е положението на онази жена, която излиза навън без позволение? Това трябва да се прецени от примера!

Расул-и екрем “салляллаху алейхи ве селлем” е повелил: **“О, Фатима! Ако Аллаху теаля беше повелил някой да прави седжде на друг, аз щях да заповядам на жената да прави седжде на мъжа.”**

Хазрети Аише “радияллаху анха” е казала на Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”: **“Направи ми завещание!”** Расул-и екрем повелил: **“О, Аише! Аз ще ти направя завещание, а ти направи завещание (предай) на жените от моята общност! Утре в Съдния ден те ще бъдат питани първо за вярата, второ за абдеста и намаза и трето за задълженията към мъжете. На мъжа, който прояви търпение към грубия характер на своята съпруга, Аллаху теая ще даде севаб, колкото севаба на пейгамбера Еййуб. Жена, която прояви търпение към грубия характер на своя мъж, ще достигне степента на Аише-и Съддка”**.

Също така е казал: **“Ако един мъж набие жена си, аз ще се жалвам от него в Съдния ден.”**

За мъжа е джаиз да бие жена си с шамар или с парче плат без шевове при следните три обстоятелства: ако тя пропусне намаз и гусюл; ако избяга от леглото на мъжа; ако излезе от къщи без позволение. Биенето с тояги, юмруци, ритници, парчета платове с шевове и удрянето по главата и тялото, с изключение на ръцете и краката, в никакъв случай не е позволено. Поради други причини, освен изброените, въобще не може да се бие. Трябва да ѝ се направят няколко предупреждения. И ако пак не се поправи, трябва да се разведе с нея, за да не изтърпи мъжът наказание в отвъдното.

[В книгата **“Шир`ат-ул-ислям”** се казва: **“Ако жената прояви лош нрав, мъжът трябва да търси вината в себе си. Да си каже: “Ако аз бях добър, тя нямаше да прави това.”** Този, който има праведна съпруга, не бива да се жени за друга (втора) жена. За онзи, който не може да съблюдава справедливостта в нафаката (препитанието), не може (забранено е) да вземе втора жена. Този, който знае, че ще е справедлив, може да се ожени и за втора жена, но е по-добре да не го направи. Когато жената отива на позволени от исляма места, трябва да покрие главата и тялото си много добре. Харам е за жената да излиза напарфюмирана и да показва украшенията си. Праведната жена е най-ценното благо от всички земни блага. Проявяването на състрадание към мюсюлманина и неговото неогорчаване е по-голям севаб от извършване на нафиле ибадети.” В книгата **“Рияд-ун-насихин”** се казва: **“В осемнадесе-**

ти ајет на сура Ниса по смисъл се повелява: **“Отнасяйте се добре към вашите жени!”** В хадис-и шерифи се казва:

“О, Еба Бекр! Който говори усмихнато и нежно на своята съпруга, получава севаб, който се полага за освобождаване на роб”

“Аллаху теаля няма да прояви милост към жената, омъжила се за грешник.”

“Този, който желае да постигне моето застъпничество, нека да не дава дъщеря си на фасък.”

“Най-добър сред хората е този, който им върши добро. Най-лош сред хората е този, който им нанася вреда [и ги огорчава].”

“Несправедливото огорчаване на един мюсюлманин е по-голям грях от събарянето на Кяабе седемдесет пъти.”

В книгата **“Дурр-ул-мухтар”** се казва: **“Мъжът мюсюлманин, който е сключил сахих (действителен според исляма) никях със своята съпруга, трябва (фарз е) да осигури нейната нафака (средствата за съществуване).”** Към нафаката се включва храната, облеклото и подслонът (дом). Мъжът трябва да настани своята съпруга в собствен дом или квартира под наем. Съпругата има право да желае в къщата да няма (да не остава) никой от близките (роднините) на нейния съпруг. Съпругът също може да желае в къщата да не остава никой от близките на съпругата си. И двамата притежават това право. Домът трябва да се намира сред съседи праведни мюсюлмани [и от дома да се чува собственият глас (езанът) на муеззина]. Мъжът не може да забрани на съпругата си да посещава родителите, един път в седмицата. Добре е и те да посещават дъщеря си един път седмично. Ако един от двамата родители се разболеє и няма кой да се грижи за тях, дори съпругът да не проявява съгласен, съпругата трябва да отиде и да им помогне. Също така, мъжът не може да попречи на другите нейни махрем роднини да идват да я посещават един път в годината или тя да отива у тях на гости. Ако ѝ даде позволение да ходи у други хора, освен тези роднини, и на места, където е харам да се ходи, и на двамата ще се напише грях. Той може да ѝ попречи да работи в дома или извън него, срещу заплащане или неплатен труд, както и да ходи на проповеди или на училище. Жената трябва да е заета с домакинска работа и да не остава свободна. Не може да се

изпраща на публична баня (хамам), където има жени и мъже с открити аврет места[, на плажове и спортни зали. Мъжът не бива да допуска в дома си да се гледат телевизионни програми, които показват неща, подобни на изброените.] Не може да излезе на улицата украсена (гримирана) и облечена с нови дрехи.” Съпругът може да я води и в домовете на други мюсюлмани, които не са махрем, и се пазят от харами, при условие, че по време на гостуване мъжете и жените ще стоят в различни стаи. За жената са махрем осемнадесет мъже и те са: баща; дядовци; синове и внуци; братя от един общ и един различен родител; братови и сестрини синове; чичо и вуйчо. Тези седем мъже стават махрем и по причина на кърмене или зина (прелюбодеяние). Четири мъже стават махрем по причина на никяха (женитбата). Това са: свекър и неговият баща; зет; заварен баща; доведен или заварен син. За мъжа са махрем снахите на децата му, а за жената са махрем зетъвете на децата ѝ. Махрем са онези хора, с които е харам да се сключва никях (брак). Например, сестрата е махрем. Братовите и сестрините деца също са махрем. Съпругите на братята, децата на чичото, вуйчото, лелята и тетката (сестрата на майката) и техните съпруги не са махрем. Децата и съпругът на сестрата на майката не са махрем. Братята и сестрите на съпруга или съпругата също не са махрем. В книгата “**Ни`мет-и ислям**”, в раздела за условията на хаджа, е написано, че по отношение на съпругата съпругът на сестрата и деверът не са махрем, а чужди. За съпругата е харам да се показва пред тях незабулена и – дори да бъде покрита изцяло, освен лицето – да остава насаме с тях в една стая, и да тръгва на път заедно с тях. За зетя са махрем и двете баби на свекървата. Една жена не може да се омъжи за махрем (близки) роднини. Джаиз е да стои непокрита пред тях. Може да остане насаме с тях в една стая или да тръгва на път с тях. Когато вкъщи дойдат немахрем роднини, тя трябва да ги поздрави с добре дошли. Трябва да стои до съпруга си или до роднините жени, като цялото ѝ тяло задължително трябва да бъде покрито, освен лицето! После поднася на гостите неща от рода на чай или кафе, но не остава да стои при тях. Мюсюлманите трябва да следват исляма, т.е. книгите илмихали, а не обичаите и традициите. Всеки мюсюлманин е длъжен да поучи съпругата си на илмихал, а ако и самият той не знае, трябва да я прати на праведна жена ходжа. Ако не

намери жена, която да се подчинява на исляма и отбягва харамите, трябва заедно със съпругата си да четете правилните книги илмихали на ехли суннитските учени “рахиме-хумуллаху теаля”, като така и двамата трябва подобаващо да научат религията, вярата, харамите и фарзовете. Той не бива да носи за четене у дома изопачените религиозни книги и тефсири на безмезхебниците и еретиците. Не трябва да допуска у дома телевизионни и радиопредавания, които рушат религията и морала. Те са много опасни и от лошите приятели. Покваряват религията и морала на съпругата и децата. Съпругата и дъщерята трябва да се занимават с домакинска работа, а не да бъдат принуждавани да работят на нивата, във фабрики, банки, търговски къщи или като служители. Съпругата и дъщерята не са длъжни да печелят пари и да помагат на бащата или съпруга в техния занаят или търговия. Извършването на всичко това и купуването на нужните за дома неща е задължение на мъжа. Ако жената бъде заставена да върши това, нейните религия, морал и здраве ще деградират. Това ще превърне в развалина земния и отвъдния живот на двамата. След време ще съжаляват премного и ще се вайкат, но няма да има връщане назад. Няма да могат да се спасят от греховете и нещастията. Онзи, който се подчинява на исляма, ще постигне спокойствие и в този свят, и в отвъдния. Не бива да се заблуждаваме от засмените лица и сладките слова на лошите приятели и двуличниците, а да следваме книгите илмихали. Трябва да пазим децата си от харам и да изпращаме синовете си в училища, в които има учители мюсюлмани. Жената няма нужда да работи сред мъже в магазини, заведения и фабрики, нито пък да заема административни позиции или държавни длъжности. Ако тя няма мъж или има, но той е болен, то близките, които са ѝ махрем, са задължени да ѝ осигуряват всичко необходимо. Ако тези роднини са бедни, държавата трябва да ѝ отпусне солидна заплата. Аллаху теаля изпраща на жените мюсюлманки всичко, от което имат нужда те, в краката им. Мъжът е натоварен с притеснението да осигурява средствата за препитание. Въпреки че няма никаква нужда (жената) да работи, Аллаху теаля ѝ дава половината от дяла на мъжа от наследственото имущество. Задължението на жената е да се занимава с домакинска работа. Първото от тези задължения е да възпитава децата. Първият наставник (пътеводител) на детето е майката.

Дете, което е научило религията и ислямския нрав от своята майка, не може да бъде заблудено от учителите атеисти, лошите приятели или от лъжите на зъндъците, враговете на исляма. То ще стане искрен и истински мюсюлманин като своите родители. Двучлиците, които (се представят за мюсюлмани с цел да) рушат исляма, се наричат зъндъци.]

ИЗМИВАНЕ, ЗАВИВАНЕ В КЕФЕН И ПОГРЕБВАНЕ НА ПОКОЙНИКА

Дженазе намазът, погребението, измиването на покойника и завиването в кефен попадат в категорията фарз-и кифайе.

За да се измие мъртвеца, той първо се слага по гръб върху тенешира от мрамор или дърво, поставен на уединено място. Сваля се ризата. Взема му се абдест. Измива се от главата до корема с топла вода. После се покрива от корема до под коленете и се измива. Човекът, който къпе умрелия, облича ръкавица на дясната си ръка. Тази ръка я пъха под покривката и измива тялото, изсипвайки вода, без да поглежда аврета. После, обръщайки тялото наляво, измива дясната му страна и, обръщайки тялото надясно, измива лявата му страна с ръката, на която има поставена ръкавица. Една от трите части кефен се постила на тенешира под умрелия. Тази завивка, заедно с тялото на покойника, се поставя в ковчег.

Кефенът се дели на три вида: кефен-и фарз [той се нарича още кефен-и зарурет]; кефен-и суннет; кефен-и кифайе.

Кефен-и суннетът на мъжете е от три части, а на жените от пет.

Кефен-и кифайе на мъжете е от две части, а на жените от три.

В книгата **“Бахр”** се казва: “Кефен-и кифайе на жената са изарът, лифафето и химарът, т.е. забрадката, защото жените приживе се покриват с тези три неща.” В онова време изарът е бил плат, който се е обвивал около тялото, започвайки от раменете или от главата до краката. Ибни Абидин пише, че лифафе е камис (риза). Оттук се разбира, че в миналото жените мюсюлманки са излизали на улицата с широко манто и забрадка. В **“Бахр”** и **“Дурр-ул-мунтека”** се казва: ”Нафаката (средствата за съществуване), която съпругът е ваджиб да даде на своята съпруга, се състои от храна, облекло и дом. Облеклото се състои от химар и милхафе.” Милхафе е външно покривало. [Днес то се нарича ферадже или

манто. Оттук се разбира, че облеклото на жената е от три части. Сред тях няма чаршаф. Покриването с чаршафи е станало обичай на по-късен етап. В местата, където за жените е станало обичай да се покриват с чаршафи, е джаиз да се носи чаршаф, а на местата, където се е превърнало в обичай да се носят широки манта и дебели забрадка, е джаиз да се носят такива. Неспазването на обичая е равносилно на отделяне от джемаата и това е причина за фитне (раздор). Причиняването на фитне е харам.

Кефен-и фарзът за мъжете и жените е от едно парче плат.

Ако не може да се намери плат за кефен, а има само копринен плат, то за мъжете е достатъчно да бъде от една част, а за жените от две части.

Когато се избира имам за дженазе намаз, приоритет има държавният глава (султанът) ако той е мюсюлманин. След него по предимство е областният управител, после хатибиът на джум`а намаз и имамът хай.

Имам-и хай е просветеният мюсюлманин, към когото покойникът през живота си е имал добри помисли. След него по приоритет е пълномощникът на покойника. Ако някой, който е извън категорията на гореспоменатите хора, изпълни дженазе намаза преди да е дошъл пълномощникът на умрелия, тогава пълномощникът трябва да реши дали да извърши наново намаз или не. [Подробности по този въпрос може да намерите в книгата илмихал **“Сеадет-и ебедийе”**.]

Ако тялото на покойника е срязано наполовина и е налице само едната част, не може да кланят дженазе намаз за половин тяло.

Ако намерят умрял човек, който е разкъсан на парчета и всяко парче се намира на различно място, също не може да кланят дженазе намаз. Но ако частите бъдат събрани на едно място, тогава може.

Ако един покойник бъде измит, но след това се каже (установи), че едно място по него е останало сухо, то ако тялото не е завито в кефен, това място трябва да се измие. Когато умрелият бъде отнесен при гроба и се каже, че на едно място от органите за абдест е останало сухо, то трябва да се измие и да се извърши намаз. Ако след заравянето на тялото се съобщи, че по него е останало неизмитото място, умрелият не бива да се изважда отново от гроба. Ако умрелият е поставен в гроба без да бъде измит, но

пръстта все още не е хвърлена върху него, той трябва да се изкара оттам и да се измие.

Ако на един покойник му бъде направен тейеммум и, откарвайки го за погребение, бъде намерена вода, тамошните имат право на избор, дали да го заровят в това състояние или да го измият с вода.

Ако в една местност има много умрели хора, джаиз е за всички тях да се извърши само един общ дженазе намаз, спазвайки ислямските предписания. Но най-добре е да се извърши за всеки поотделно.

За дженазе намаза се прави следното възнамерение: “Възнамерих да извърша намаз в името на доволството на Аллаху теаля и дуа за покойния (покойната). Подчиних се на присъстващия имам.”

За следните хора не се изпълнява дженазе намаз: за онзи, който бъде убит с решението на съдията или пълномощника, след като бъде заловен да обира пътници; за анархист, убит по време на въстание; за онзи, който убие родителите си.

За самоубиеца може да се изпълнява дженазе намаз (**Дурр-ул-мух-тар**).

Последователите на ехли суннет имат десет признака. Те:

1. Проявяват усърдие в посещението на джемаата.
2. Следват имама [който не е напуснал исляма поради грешна вяра или извършени грехове (омаловажаване на харамата)].
3. Приемат за джаиз извършването на месх върху мест.
4. Не изричат лоша дума за нито един от Есхаб-и кирам “радияллаху теаля анхум еджма’ин”.
5. Не въстават (не се бунтуват) срещу правителството.
6. Не спорят по религиозни въпроси, без право.
7. Не проявяват никакво съмнение (колебание) в религията.
8. Знаят, че доброто и лошото са от Аллаху теаля.
9. Не приемат за неверник човек от ехли къбле (такъв, който казва, че е мюсюлман) [ако не е установено неговото неверие].
10. Приемат четиримата халифи за по-високопоставени от другите сподвижници.

СЪСТОЯНИЯТА ПО ВРЕМЕ НА СМЪРТТА

О, беспомощни хора, вие бягате от смъртта и казвате: “Умря еди кой си човек от еди каква си болест. Ако отида при него, ще ме зарази!” или “В тази улица има чума, заразна болест”, и бягате на друго място. Да се вярва по този начин е харам, защото човек може да се зарази само ако Аллаху теаля пожелае.

О, беспомощни хора, къде бягате? На вас ви е обещана смъртта. Не може да отложите края на вашия живот. Когато предопределеното време дойде, Създателят на световите няма да ви даде отсрочка, дори колкото мигване на око – нито по-малко, нито повече от това, което е предопределено.

По заповед на Хак теаля, щом краят на един човек наближи, той напуска имущество, деца и съпруга и отива на предопределеното място. И докато не пристигне дотам, където е неговата пръст (където ще умре), Аллаху теаля не дава повеля за отнемане на душата му.

Всеки умира, когато дойде краят на живота му. В 33-и аyet на сура А`раф се казва по смисъл: **“Когато дойде моментът на смъртта, не могат да го забавят или изпреварят дори за много кратко време.”**

Още преди раждането е предопределено за човек колко ще живее, къде ще умре, дали ще умре с или без тевбе, от каква болест, с вяра или без вяра, и всичко това е записано в Левх-и махфуз. За това състояние има знамение в последния аyet на сура Люкман.

Аллаху теаля сътвори смъртта, после сътвори живота, след това сътвори ръзъка (средствата за препитание) и ги записа в левх.

Хак теаля знае колко дъха поемате на ден и го е записал в левха. Меляикетата наблюдават това и когато времето настъпи, известяват мелек-ул мевт (меляикето, което взема душите на хората).

Ако си вярвал и придържал към Коран-и керим, ще си отидеш с щастие! Знай, че всичко е от Аллаху теаля! Недей да викаш и ридаеш след починалия! Такива неща стават причина за отиване в отвъдното без иман (за умирање без вяра). Неузубиллях. Когато се извърши грях или прегрешение, трябва да се направи тевбе-и насух (същинско покаяние).

Хак субханеху ве теаля е повелил на Азраил “алейхисселям”:
“Отнемай с лекота душите на Моите приятели и отнемай с болка душите на Моите врагове!” Ел-ъяз-у биллях ако човекът е непокорен!

Един ден на Къямета се равняват на хиляда или на петдесет хиляди (земни) години. По този въпрос има много тефсири. Това се разбира от пети айет на сура Седжде и четвърти айет на сура Ме`аридж.

Меляикетата отнемат душата на непокорния раб с мъчения, които не могат да се опишат на думи. Уповаваме се на Аллаху теаля, Който ни е сътворил от нищото. Някои умиращи хора се въртят в леглото, от едната на другата страна, като лъкове. Аллаху теаля съобщава това в сура Назиат. Меляикетата го изтезават и едни с други разговарят. Джебраил “алейхисселям” им казва: “Не проявявайте никаква милост към него!” Душата на двуличниците идва (изтегля се) до върха на носа и пак я пускат обратно. После стискат органите на тялото му с такава сила, че сиянието в очите му загасва. Меляикетата казват: “Ти не си за Дженнета! Аллаху теаля ти е гневен! За теб няма милост (благодарност)! Ти забрави ли за делата, които си вършил приживе, о, непокорнико! За теб е подготвено мъчение, присъщо за двуличниците и неверниците, тъй като ти нито изпълняваше намаз, нито даваше зекят и садака, нито проявяваше състрадание към бедните. Не се предпазваше от харама, всичките ти дела бяха поквара и развала. Злословеше (правеше гъйбет) и казваше, че Аллаху теаля е милостив. Ето ти сега, това тежко мъчение е за теб!” Тогава Хак субханеху ве теаля повелява: **“Тези двуличници дори един ден не помислиха за смъртта си. Те се възгордяваха, не спазваха фарз, суннет и ваджиб. Сега нека видят (изпитат) Моето наказание!”** Меляикетата зебани отново хващат душата от върховете на ноктите и я прекарват през кръвоносните съдове на гърдите. После я довеждат до гърлото и отново я пускат обратно. Аллаху теаля отново казва: **“Учените не ви ли известиха за това? Не четохте ли Моята книга? Не ви ли беше казано да не забравяте за Аллаху теаля и да не следвате шейтана? Не ви ли беше казано да приемете, че всичко е от Аллах?”** Не проявявайте ненаситност към тази отвратителна земя! Бъдете доволни от това, което Аллаху теаля ви е дал, бъдете състрадателни към бедните и

хранете мискините (мюсюлманин, който няма нищо друго освен нафака за един ден). Аллаху теаля е този Падишах, Който ви създаде, взе ви под закрилата Си и ви храни. И иска Него да зовете, когато ви сполети беда от Него, на Него да се молите, лек и спасение от Него да искате. Недей да говориш неща от рода на: “Аз платих на лекари и се излекувах!” Знай, че това (излекуването) е от милостта на Аллаху теаля! Онова, което наричаш “мой имот”, ти е поверено от Аллах (всъщност то е Негово). Не разчитай на него! Ако е от халял, ще бъдеш подложен на равносметка. Знай, че каквото и да е предопределил за теб Хак субханеху ве теаля, то непременно ще ти се случи. Не ще видиш никаква помощ от твоя имот или от твоите деца, или от твоите приятели, и не ще избягаш от твоя край, без да има значение колко много ще стенеш и ридаш, и в коя пустиня ще избягаш. Ще бъдеш погребан там, където е твоята пръст. Докато не дойде краят на твоя живот, никой не може да ти навреди. Въпреки това, на нас ни е повелено да се пазим от опасностите и да прибягваме до нещата, които стават причини за спасение.

Когато Хак теаля ви дари блага, като здраве, имущество и деца, с радост казвате: “Елхамдулиллях, Аллаху теаля ни благослови.” Ала когато Аллаху теаля ви даде нещастие, вие изпадате в мъка, не проявявате търпение и забравяте да изкажете благодарност.

Хак теаля повелява: **“О, меляикета! Хванете го!”** Ангелите изтеглят неговата душа през корените на всички негови косми и я пускат пак обратно. Никой не е способен да избави онзи, който е наказан от Хак теаля.

Човек, лежащ на смъртно легло, виждайки това мъчение, ще каже: “Ах, ах, ах да бях изпълнявал ибадетите си, сега нямаше да понеса това състояние”. Обръщайки се към хората в близост до умиращия, Аллаху теаля казва: **“О, високомерни раби! Похарчете вашето имущество, за да спасите този приятел! Вие не проявявате търпение към бедите, които Ви изпращам в земния живот и се оплаквате от Мен. Ето, този раб е в изтезание и душата му дойде до гърлото. Това е Моето могъщество!”** Меляикетата, чувайки този зов, казват: “О, Господи! Твоето наказание е истинно” и изпълняват седжде. Хак теаля известява това в Коран-и керим. После на меляикетата отново се повелява: **“Хванете го!”** Те го хващат по такъв начин, че по него не остава сво-

боден дори един корен на косъм. Меляикетата викат: “О, душа непокорна към Аллаху теалю, ела, излез от тялото. Днес е този ден, в който ти ще бъдеш измъчван, защото заобича други, освен Аллаху теалю, и се възгордя. Не поздравяваше бедните, вършеше харами, заблудата приемаше за истина, а истината за заблуда”. Това е съобщено и в Коран-и керим.

После този човек казва на меляикетата: “Оставете ме за един миг, за да се съвзема!”, но вижда, че над него е застанало меляикето на смъртта. Щом го види, той забравя за мъченията и започва да трепери. Пита го: “След като толкова много ангели ме измъчват, ти кой си и за какво си дошъл?” В този момент смъртта извиква с величествен глас: “Аз съм смъртта, която ще те отведе от този свят и ще стори децата ти сираци, и ще остави твоето наследство на роднините, които не обичаше.”

Човек, чувайки тези слова на смъртта, се разтреперва и обръща лицето си наляво и надясно. В хадис-и шериф, поместен в Бухари, Расул-и екрем “салляллаху алейхи ве селлем” казва: **“Чувайки меляикетата, човек обръща главата си към стената и вижда смъртта, застанала пред него.”**

На която и страна да се обърне, вижда смъртта и отново се обръща по гръб.

Мелек-ул-мевт с ужасяващ глас извиква: “Аз съм онова велико меляике, което отне душите на твоите родители. Тогава ти беше до тях, успя ли да им помогнеш? Ето, всички твои приятели те гледат, каква полза ще ти донесат? Аз съм онова велико меляике, което преди теб е умъртвявало много по-силни хора.”

След този разговор с умиращия човек, меляикетата на мъчението се оттеглят и отиват. Човек, виждайки внушителността на Азраил “алейхисселям”, в този миг изгубва разума си.

Азраил “алейхисселям” го пита: “Какво ще кажеш за земята?”, а той отговаря: “Заблудих се от измамната земя и сега съм в това положение.”

Тогава Аллаху теалю му показва земята във вид на жена със сини очи и зъби като рогове на вол, която вони отвратително. Тя отива при него и сядва на корема му.

После довеждат имуществото на този човек пред него. Имота, който е спечелил с грижи и притеснения, без да внимава дали е от харам или халюл, го разпределят между наследниците, след което

това имущество казва на своя (умиращ) собственик: “О, непокорни човече! Спечели ме, изразходи ме несправедливо и не даде зекят и садака. Сега ти ме изгуби вече, преминах в ръцете на тези, които ти не желаше (не обичаше). Взеха го от теб без признателност и благодарност.”

Бивайки в това състояние, той ожаднява и започва да се оглежда на четирите страни, като сърцето му все едно ще се възпламени и изгори.

В този миг шейтанът, намирайки начин, отива до него, за да му вземе имана (вярата). Този прокуденик идва с чаша ледено студена вода и я разклаща върху главата на болния, който го вижда и чува. Ето в този миг става ясно кой е богат, който е беден.

Ако е злощастен, ще каже: “Донеси да изпия от водата”. Дяволът проклетник, чакайки и без това момента, казва: “Отречи Създателя на световите (Аллах да пази)!” Ако е злочест (шаки), повтаря неговите слова и – ел-ъязу биллях – губи своята вяра. Във всяко едно нещо е скрита мъдростта на Аллаху теалю и ето защо до човек в това състояние трябва да се държи вода и често да се подава в устата му.

Ако напътствието на Аллаху теалю пристигне, той започва да проклина шейтана и му отказва.

След като времето му изтече – ако е мюсюлманин – издава се заповед и Азраил “алейхисселям” отнема душата му. Триста и шестдесет меляикета вземат душата от ръцете на Азраил “алейхисселям”. Всички те имат вид на любимите му хора и приятели. Обличат го в дженнетска одежда и пренасят душата му в дженнетските палати и отново – веднага – го връщат при умрелия.

Ако умира без иман (вяра), триста и шестдесет меляикета от Сиджин носят от Ада закумово листо, по-черно от катран, и обвиват с него душата му. Веднага я пренесят в Джехеннема, където вижда своето място и отново я връщат при умрелия (тялото).

Ако човек извърши много прегрешения, след като стане умствено и полово зрял, и не се покае за тях – неuzu биллях – ще види тези наказания. На Къямета ще бъде опозорен и мястото, където ще отиде, е Джехеннемът – ако не пристигне на помощ напътствието на Аллаху теалю или застъпничеството на Мухаммед “салляллаху теалю алейхи ве селлем”.

СМЪРТТА НА МАЛКИТЕ ДЕЦА

Ако едно мюсюлманско дете се разболе и легне на предсмъртно легло, мястото, където ще отиде, е Макам-и иллийин, т.е. Дженнетът. Оттам за него идват подредени в редици триста и шестдесет меляикета и застават пред него. Казват му: “О, ма`сум (невинно, безгрешно дете)! Носим ти радостна вест, днес е този ден, в който може да отправиш молба към Аллаху теаля за твоите предци, баби, дядовци и всички съседи”. Сто меляикета поставят на главата му короната на шефаата (застъпничеството), сто меляикета поставят короната на любовта, сто меляикета го обличат в ризата на усърдието и силата, и шестдесет меляикета повдигат завесите пред очите му. Щом се вдигнат завесите, то вижда умрелите бащи и дядовци на мюсюлманите чак от времето на хазрети Адем до тогава. Вижда, че за някои от тях е пригответено мъчение и започва да плаче, ридае и трепери. Онези хора, които се намират до детето и не знаят за какво става въпрос, си мислят, че то бере душа.

После идват меляикетата на смъртта и виждат как на детето е поставена короната на шефаата, как е облечено с риза, как завесите пред очите му са повдигнати, и тъй като не могат да намерят в себе си сили, за да отнемат неговата душата, казват: О, ма`сум (детенце)! Аллаху теаля ти изпраща селям и повелява: **“Аз го сътворих и то отново ще се върне при Мен, защото Аз му поверих душа и сега трябва да ми я върне обратно. В отплата ще му дам Дженнета и Моя лик (ще Ме види).”** Ако не ни вярваш, обърни главата си и погледни към небесата.” Тогава детенцето поглежда нагоре и вижда красотата на меляикетата и на Аллаху теаля. От радост започва да се тресе, плаче и зачервява. Подскачайки в леглото, пожелава да отдаде своята душа, но, щом погледът му отново се спре на неговите деди, които биват измъчвани, то се отказва. Тогава меляикетата казват: “О, детенце! Защо не даваш душата си?”, а то отговаря: “О, ангели! Помолете Аллаху теаля да опрости в мое име дедите и роднините ми.” Меляикетите молят Аллаху теаля: “О, Господи! Известно Ти е нашето положение с този ма`сум (невинно същество).” Тогава Аллах джелле шануху казва: “Аз ги опростих в името на Моето величие.” Меляикетата отново се обръщат към детето и му казват: “О,

ма`сум! Носим ти радостна вест. Хак теаля опрости греховете на тези от тях, които имат вяра и прие всички твои молби.” С тези думи детето се радва и в този момент Хак теаля изпраща при него две хурии от Дженнета във вид на неговите майка и баща. Те протягат ръце към него и му казват: “О, синко (или “О, дъще!))! Ела с нас, ние не можем в Дженнета без теб.” Изкарват за него една дженнетска ябълка и му я подават в ръцете, казвайки: “Взemi я!”. Когато детето помирисва ябълката, Азраил “алейхисселям” във вид на красиво дете отнема душата му.

В друго предание се казва, че когато то помирисва ябълката, душата му се залепва за плода и мелек-ул-мевт взема душата на детето от ябълката. И двете предания са правилни (няма противоречие между тях).

После мелек-ул-мевт взема душата и, показвайки ѝ небесата, я отнася в Дженнета. Там има една равнина от зелен хризолит. След като детето бъде отведено там, то пита: “Защо ме доведохте на това място?” Меляикетата отговорят: “О, ма`сум! Има място, където ще се проведе равносметката в Съдния ден. Там ще бъде много горещо. В тази равнина има седемдесет хиляди извора на милостта. Стойте пред извора на Расул-и екрем “алейхисселям” и гледайте чашите от сияние. Когато вашите майки и бащи дойдат на къяметското място, напълнете чашите с вода и им ги подайте. Хванете ги за ръцете и не ги пускайте, за да не тръгнат към Дженнена и да не изпитат мъчение и наказание. В петъчните нощи слизайте на земята и предавайте селяма на Аллаху теаля за общността на Мухаммед “салляллаху теаля алейхи ве селлем”. И да ги озарите със сияние и да отнесете на Хак теаля тяхното свидетелство за благодарност.”

След като бъдат показани тези места, душата на детето веднага се връща при тялото. По време на погребалния намаз, заравянето на тялото и равносметката в гроба, душата остава над гроба. Ако родителите на това дете умрат без да са извършили тевбе, в Съдния ден между тях и детето ще бъде поставена преграда. Този ма`сум ще ги търси безрезултатно, така че ще копнеят да видят един друг. Ето такава ще бъде положението на мюсюлманското дете, което е починало преди да стане умствено и полово зряло (балиг).

СМЪРТТА НА ЖЕНИТЕ МЮСЮЛМАНКИ

Ако една жена умре от лохия, бременност, чума или вътрешна болест или, без нито една от тези причини, умре от естествена смърт, като е водила живот, в който никога не се е показвала на намахрем мъже, без да покрива тялото си, и съпругът ѝ е останал доволен от нея, по време на нейната смърт ангелите от Рая идват, застават на редици и с почит и уважение ѝ дават селям, и казват: “О, ти, възлюбени мъченице на Аллаху теаля, ела и излез! Какво дириш в земния дворец? Аллаху теаля е доволен от теб и стори болестта причина за опрощението на греховете ти, и те дари с Дженнет. Ела и върни това, което ти е поверено (душата)” Жената, виждайки тези неща, пожелава да отдаде душата си, но поглежда около себе си и казва: “Аллаху теаля да опрости тези, които са дружили с мен и тогава ще предам душата си!” Меляикетата отнасят тази молба към Хак теаля и Той повелява: “Аз, в името на Моето величие, приех всички дуи на моя раб”. Меляикетата отнасят радостната вест, след което идва мелек-ул-мевт със сто и двадесет меляикета на милостта. Светлината от техните лица достига до Арша. На главите носят корони и са облечени в дрехи от сияние и обувки от злато. Крилата са им зелени. В ръцете си държат дженнетски плодове, които издават мириса на миск. С почит и уважение ѝ дават селям и казват: “Създателят на световите ти изпраща селям. Той те дари с Дженнета, стори твой съсед Неговият Любим Мухаммед “алейхисселям” и твоя другарка хазрети Аише.”

Жената чува тези слова, завесите от очите ѝ падат и тя вижда вярващите жени и онези грешници сред жените, които изтърпяват наказание. Тя се моли: “О, Господи! Прости техните грехове!” Тогава Хак теаля повелява: “О, рабе Мой! Изпълних цялото ти желание, върни това, което ти е поверено. Жената и дъщерята на Моя Любим те чакат.” Чувайки този зов, душата започва да трепери, краката да ритат, потта да капе, и тъкмо душата да я напусне, идват две меляикета. В ръцете си държат тояги от огън, едното застава от дясната, а другото от лявата страна, и в този момент дохожда проклетият шейтан, който макар да знае, че няма да може да я заблуди, решава все пак да опита. В ръцете си държи чашка от скъпоценни камъни, пълна със студена вода и я по-

дава към жената. Меляикетата, виждайки този проклетник, започват да го налагат с тояги, счупват чашата в ръката му и го прогонват. Жената мюсюлманка, виждайки това, се усмихва. След това, девойки хурии ѝ поднасят купичка от скъпоценности, пълна с питие от кевсер и тя го изпива. От насладата на дженнетското питие душата подскача и се залепва за чашата, и мелек-ул-мевт я взема от нея. Меляикетата на висок глас казват: **“Инна лилляхи ве инна илейхи раджи`ун”**. Вземат душата, показват ѝ небесата, отнасят я в Дженнета и показват мястото ѝ там, и веднага я връщат при тялото.

Когато събличат дрехите и разплитат косите ѝ, душата идва до главата на трупа и казва: “О, миячке! Мий плавно, бавно, защото тялото ми понесе смъртна рана в ръцете на Азраил “алейхисселям” и изживя големи затруднения и сътресения.” Когато я поставят на тенешира, душата отново идва и казва: “Нека водата за миене да не е гореща, защото тялото ми е много слабо. Освободете ме бързо от вашите ръце, за да бъда спокойна!” След като я измият и завият в кефен, тя за малко се застоява и пак започва да вика: “Това е последната ми среща с този свят. Искам да видя близките и роднините си, нека и те ме видят и вземат поука. В скоро време и те ще умрат като мен, затова нека не ридаят (не викат и плачат) след мен. Да не ме забравят, нека винаги ме споменават с четене на Коран-и керим. Да не се карат помежду си за моето наследство, за да не изпитвам мъчение в гроба. И нека винаги да се сещат за мен и на джум`а и на байрям.”

След като бъде поставена на мусалла, душата отново извиква: “Бъдете спокойни, синко и дъще, мамо и татко! Няма друг ден на раздяла като този. Разтъжаването и срещата ни остават за Къямета. Сбогом, о, вие, които проливате сълзи за мене!”

Когато се извърши намаз и я вземат на рамене, душата отново се провиква: “Носете ме бавно, бавно! Ако вашето намерение е за севаб, не ме безпокойте! За да отнеса при Аллаху теаля задоволството си от вас!”

Когато бъде поставена до гроба, душата отново вика: “Вижте ме и си вземете поука! Сега ще ме оставите на тъмно и ще си отидете. Аз ще остана с моите дела. Не се заблуждавайте от привлекателността на тази лъжовна земя, вземайки за урок това мое състояние!”

Когато бъде поставена в гроба, душата застава откъм страната на главата. Никога не бива да се пропуска даването на телкин на умрелия. [Суннет е след заравяне на трупа един праведен мюсюлманин да изпълни телкин на умрелия. Вахабитите не вярват, че правенето на телкин е суннет и го обявяват за бид`ат. Твърдят, че умрелите не чуват. Ехли суннитските учени “рахимехумуллаху теаля” в различни книги са записали и доказали, че телкинът е суннет. Една от тези ценни книги е **“Нур-ул-якин фирмебхас-ит-телкин”** на Мустафа бин Ибрахим Сиями “рахимехумуллаху теаля”. В нея е посочен хадис-и шериф, предаден от Таберани и Ибни Менде, в който се повелява да се прави телкин. Книгата **“Нур-ул-якин”** е била написана през 1345 година в сямския град Банкок. През 1396 [1976] г. е издадена за втори път в Истанбул.] По заповед на Аллаху теаля починалата жена се събужда в гроба, така както спящ човек се събужда от сън, и вижда, че е на тъмно място. Тя зове прислугата, наложницата или помощницата с думите: “Донеси ми свещ!” Но никой не се отзовава. Гробът се разтваря и идват две меляикета [Мункер и Некир], които задават въпроси. От техните усти излизат пламтящи огньове, а от ноздрите черен дим. Те се приближават до нея и питат: “Мен раббуке, ве ма динуке, ве мен небиюке”, т.е. кой е твоят Господар, коя е твоята религия, кой е твоят пейгамбер? Ако даде верен отговор, меляикетата я известяват с радостната вест, че е спечелила милостта на Хак теаля. От дясната страна на гроба веднага се отваря прозорец и при нея идва една личност със сияещо като месечинка лице. Жената се радва и пита: “Кой си ти?” Тази личност отговаря: “Аз бях създаден от твоите търпение и благодарност в земния живот и ще бъда твой спътник до Съдния ден”.

СМЪРТТА НА УГНЕТЕНИТЕ, ТЪРПЕЛИВИТЕ, САМОТНИТЕ И ШЕХИДИТЕ

Смъртта на всички тях е еднаква. Нека да обясним за един от тях, за да стане ясно и за другите.

Самотните хора са два вида. Първият вид е човек, който е отишъл в далечна държава и останал без близки и познати. Вторият вид е човек, който е беден в мястото, където живее, бива унижа-

ван и никой не дружи с него. Такива мюсюлмани също се считат за самотни (изпаднали в немилост) и ако умрат, стават шехиди. Ако един мюсюлманин достигне шейсет години, без да е пропуснал петкратен намаз, също става шехид. [Ако извършването на харам причинява смърт, например отравянето с алкохол, такъв човек не може да стане шехид. Но ако по време на вършене на харам се прояви друга причина, например, сградата се срути, и човекът умре, той става шехид. За жените и девойките, освен лицето и дланите, всички части на тялото са аврет. Тяхното покриване е фарз. Онзи, който не отдава значение на това, напуска исляма. Жените и девойките, които не излизат на улицата с открити глави, коси, ръце и крака, също стават шехиди. Повелите и забраните на Аллаху теаля се наричат ахкям-и ислямийе. Родителите, които се учат и поучават децата си на ахкям-и ислямийе, стават шехиди.] Ако нямат вяра и не кланят намаз, не могат да станат шехиди. Мюсюлманите, които умират, пленени от неверници, също стават шехиди. Неверниците, които са убити чрез изтезания и мъчения, не могат да станат шехиди. Този, който умре като неверник, никога няма да влезе в Дженнета.

Хората от тези кагерогии, когато дойдат до предсмъртно състояние, вратите на небесата се отварят и на земята слизат толкова много меляикета, че техният брой е известен само на Аллаху теаля. В ръцете си държат корона от сияние и дрехи. Душата на този човек бива поканена с почит. Впрочем Хак теаля съобщава това в края на сура Феджр.

Един човек, който се обърне към вратата на милостта на Аллаху теаля и направи следната дуа: “О, Господи мой! През целия си живот не се уповах на нищо друго освен Теб. Не се поклоних на никого. Не се заблудих от привлекателната земя и враговете на религията. О, Господи мой! Сега се уповавам (надявам), че Ти ще помилваш и ще опростиш греховете на целия уммет-и Мухаммед “салляллаху теаля алейхи ве селлем”, също става шехид.

Тези специални меляикета го обвиняват в дрехи. В този миг идва заповед от Хак теаля: “Отведете го в Дженнета, защото той в земния живот кланяше намаз повече от другите, обичаше гостите, прощаваше виновните и правеше истигфар, и ме споменаваше многократно. Не излизаше на улицата с открити аврет части. Той

се пазеше от харамите и беше покорен към пейгамберите и исляма.”

Двете меляикета, които в земния живот се намират върху раменете на хората и записват извършените от тях добри и лоши дела, ще кажат: “О, Господи! Ти ни стори отговорни за този човек. Сега ни позволи да се издигнем в небесата с душата му.” Тогава идва зов от Хак теаля: “Стойте до неговия гроб, правете седжде на Мен, изпълнявайте тесбих и текбир, и подарявайте севаба на този Мой раб.” И те, до Съдния ден, правят зикир и тесбих, и записват севаба в книгата на този раб.

[**ПОЯСНЕНИЕ:** Двучлиците в Египет се разбунтуваха и отидоха в Медина, за да убият халифа Осман “радийаллаху анх”. Мединците ги подкрепиха с лъжи и клевети. Охулиха Есхаб-и кирам с клеветата, че мюсюлманите в Медина не са помогнали на халифа. Осман “радияллаху анх” желаше да достигне високите нива на шехидите в Дженнета и правеше дуа за това и ето защо попречи на тези, които дойдоха да му помогнат. Върна ги обратно. Възползвайки се от това, бунтовниците лесно сториха шехид халифа. Така неговата дуа бе приета и постигна своето желание. Шехидите, по време на смъртта, не чувстват никаква болка. В този миг им се показват богатата и удоволствията, които ще получат в Дженнета, и в тази наслада, те с радост предават душите си на меляикетата.]

СМЪРТТА НА НЕВЕРНИЦИТЕ

Когато умира един неверник или муртед, лишен до такава степен от наука и морал, че да не харесва исляма, нарича Коран-и керим пустинен закон и най-достойния сред хората Мухаммед “алейхисселям” – хаша (опазил ни Аллаху теаля) – пастир на камили, и не може да намери логика в исляма – извора на спокойствие, щастие, наука, морал, чистота, здраве и справедливост, посочващ пътя на цивилизацията – т.е., когато настанат последните земни мигове на този бездушен и мизерен глупак – воден от нефса и стигнал до низостта да каже, че няма нужда от религия – завесите пред очите му се вдигат. Показва му се Дженнетът. Едно красиво меляике му казва: “О, невернико! О, презрени човече, ти, който наричаше мюсюлманите изостанали, а следващи своите

страсти и потъпкващите моралните принципи просветени и прогресивни! Следваше грешен път! Не харесваше истинската и правилната ислямска религия. В този Дженнет ще отидат само вярващите и почитащите знанията, които Мухаммед “алейхисселям” е донесъл от Аллаху теаля.” Показват му се дженнетските блага. Хуриите (девойките) в Рая му казват: “Вярващите ще се спасят от наказанието на Аллаху теаля.” След това при него идва шейтанът във вид на свещеник и казва: “О, човече! Тези, с които се срещна, те излъгаха. Всичко, което ти показаха, е подготвено за теб.” После му се показва Джехеннемът. Там има планини от огън, скорпиони и стоножки с размери на муле. Става свидетел на наказанията, които са известни в хадис-и шерифите. Мелякетата на мъчението, наречени зебани, удрят с тояги от огън. От устите бълват пламъци. Височината им е като на минаре, а зъбите като рогове на вол. Говорят, издавайки звуци като гръмотевичен тътен. Неверникът, дочувайки техните гласове, се разтреперва и обръща лице към шейтана. Дяволът, ужасен от гледката, побягва. Мелякетата го хващат и блъскат в земята. После отиват при неверника и казват: “О, враже на исляма! В земния живот не повярва в Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”, а сега не повярва в мелякетата и пак послуша проклетия шейтан.” На врата му окачват огнени вериги, подвигат краката му, докато те опрат тила на главата, промушват дясната ръка в левия хълбок, а лявата ръка в десния хълбок и ги изкарват отзад. За това състояние се съобщава в айт. Вика и зове своите подлизурковци в земния живот. Зебаниите казват: “О, невернико! О глупако, ти, който се присмиваше на мюсюлманите! Свърши времето за призови и молитви. Сега вече вярата не се приема и дуата ти ще бъде отхвърлена. Дойде времето, в което трябва да търпиш наказанието за твоето неверие.” Изпъват езика му от врата, изкарват очите му и го подлагат на различни много тежки изтезания. Така му отнемат мръсната душа и я хвърлят в Джехеннема. Нека Аллаху теаля да ни отреди да отдадем души в религията на Мухаммед “алейхисселям” и вярата, записана в книгите на ехли суннитските учени, които ни предават правилно религията на този велик Пейгамбер! Амин.

Колкото и да живееш, накрая все ще умреш. Пейгамберът ни “алейхисселям” е съобщил: **“Когато душата на един човек се**

разделя с тялото, идва един зов: “О, човече, ти ли напусна земята или земята те напусна теб? Ти ли събра земята или земята събра теб? Ти ли умъртви земята или земята умъртви теб?” Когато започнат да мият покойника, идват три зова:

1. Какво стана с твоето силно тяло? Какво те отслаби така?

2. Какво стана с твоята прекрасна реч? Кое те накара да замлъкнеш?

3. Къде са твоите любими приятели? Защо те оставиха и си отидоха?

Когато завият покойника в кефен, идва друг зов: “Не тръгвай на път без провизии! Това пътуване няма връщане назад, никога вече не ще се върнеш обратно. Там, където отиваш, е пълно с меляикетата на мъчението.” Когато бъде поставен в ковчега, идва още един зов: “Какво щастие за теб е ако си спечелил доволството на Хак теаля, величието и блаженството ще са твои. Ако си спечелил гнева на Дженаб-и Хак, горко ти!” Когато покойникът бъде отнесен при гроба, идва още един зов: “О, човече! Какво подготви в земния живот за гроба? Каква светлина донесе за този тъмен гроб? Какво донесе от твоите богатство и слава? Какво донесе за постеля и украса на този празен гроб?”. Когато покойникът бъде положен в гроба, гробът казва: “Когато беше върху мен, говореше, а сега мълчиш в корема ми.” След като покойникът бъде погребан и хората се разотидат, Хак теаля казва: “О, рабе Мой, останан сам! Оставиха те в този тъмен гроб и си отидоха. Те бяха твои приятели, братя, деца и любими хора. Но нито един от тях не ти допринесе полза. О, рабе Мой, ти бе непокорен към Мен, не изпълняваше Моите повели, въобще не мислеше за ето това състояние.” Ако покойникът е умрял с иман, Дженаб-и Хак го удостоява с опрощение и казва: “О, вярващи рабе! Не прилича на Моята слава да те оставя самотен в гроба. В името на Моите величие и слава ще ти окажа такава милост, че приятелите ти ще се зачудят, ще ти окажа състрадание, което да е много повече от състраданието на родителите към тяхното дете.” Заради благоволението и щедростта Си Аллаху теаля му опрощава всички грехове, превръща гроба му в дженнетска градина и го изпълва с дженнетски хурии и блага. Аллаху теаля е толкова милостив, че опрощава гре-

ховните раби. Толкова е милосърден, че макар да вижда ежедневните и многобройни грехове на рабите, Той ги прикрива и не ги изкарва наяве. Следователно, трябва да изпълняваме повелите и да се предпазваме от забраните на този Създател, и всеки ден да извършваме праведни дела, за да се спасим от утрешното наказание.”

За всички мюсюлмани, без значение дали имат или нямат грехове, има въпроси в гроба. Но мъчението в гроба е само за онези, чиито грехове не са опростени, и за всички неверници. Онези, които разнасят клюки и слухове сред мюсюлманите и тези, които не се пазят от капчиците урина, ще понесат това наказание. [Мъчението в гроба няма да е само за душата, а и за тялото. Нека не се захващаме да разрешаваме с разума неща, които са непонятни за него.]

Но ако човек е умрял без иман, той ще бъде подложен на болезнени мъчения в гроба до Съдния ден, а след това ще пребивава вечно в Джехеннема.

“О, посетителю! Не отдавай сърце на друг освен Аллах!

Никой няма да остане на света. Никой, освен Аллах, не може да направи нищо. Няма да остане никой, освен Него!

Всеки има грижи, сладки и горчиви дни. Тази долна земя не си заслужава разправията с никого.

Аз също бях от първенците на времето, бях като скъпоценния камък на пръстена на султана, като подписа в падишаховия ферман. Но съдбата показа и на мен другото си лице.

Един ден сърцето ми се разболя. Енергията ми взе да се изчерпва с всяка изминала секунда. Най-сетне птицата на живота [душата] ми отлетя, защото клетката [тялото] се счупи.

Здравето ми се стопи като свещ и тъмнината превзе всяка частица в мен. Най-сетне изгря слънцето на ахирета и сиянието на Аллах ме освети.

В този момент се върнах при моя Господ. Греховете ми излязоха наяве. Когато аз Го помолих за прошка, Той ме посрещна с безкрайната Си милост.

О, Господи! Дори да съм извършил сто хиляди грехове, осланям се на Твоята порта велика с моето лице почерняло. Моле Те, прости ми!

Сторих името ти Гафур като дата на това мое писание [1286]. Без съмнение очаквам проявата на неговия смисъл и опрощението на недостатъците ми. Никой, освен Аллах, не може да направи нищо. Никой, освен Него, няма да остане!]

[Това е превод (разяснения) на турските стихове на османския паша А. Сами, който е починал през 1295 [1878] г., като е бил член в Сената.]

ПОСЕЩЕНИЕТО НА ГРОБИЩАТА И ЧЕТЕНЕТО НА КОРАН-И КЕРИМ

Посещението на гробищата е суннет. Посещават се веднъж седмично или най-малкото от байрам на байрам. По-голям севаб е да се посетят в четвъртък, петък или събота. В края на книгата **“Шир`ат-ул-ислям”** се казва: “Посещението на гробищата е суннет. Посетителят, размисляйки как тялото на покойника се разлага, трябва да извлече поука. Осман “радияллаху анх”, минавайки през гробището, е плачел толкова много, че брадата му се намокряла от сълзи. Освен това, когато се отпрати дуа, умрелият също извлича полза от нея. Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” посещавал гробовете на своите близки и сподвижници “радияллаху теаля анхум”. След като се даде селям и се направи дуа, заставайки с гръб към Къбле, се сядат срещу гроба. Да се потриват ръцете и лицето на гроба и да се целува пръстта на гроба е християнски обичай. В хадис-и шериф се казва: **“Ако един човек отиде до гроба на познат и му даде селям, мъртвецът го познава и му отвърща на селяма”**. Ахмед ибни Ханбел “рахимехуллаху теаля” казва: “Когато се минава през гробище, се прочитат Ихляс, двете Кул е`узу и Фатиха, като севабът се подарява на умрелите. Той достига до тях.” В хадис-и шериф, предаден от Енес бин Малик “радияллаху теаля анх” се известява: **“Когато се прочете Айет-ел-курси и се изпрати севабът на покойниците, Аллаху теаля го отнася на всички умрели.”**

В книгата **“Хазанет-ур-риваят”** се казва: “Дори гробовете на учените, които са били посещавани приживе, да се намират на далечно място, джаиз е да се отиде на дълъг път, за да бъдат по-

сетени. Между посещенията на гробовете на пейгамберите “алей-химуссалеваду веттеслимат”, евлията и ислямските учени “рахиме-хумуллаху теаля” няма разлика по отношение на ползата за посетителя. Разликата е само в техните степени.”

[Ако един мюсюлманин закачи надпис с името на обичан от него човек на стената на стаята, в която живее, или постави над гроба му камък с името му, то мюсюлманите, които влизат в стаята или посещават гроба, ако прочетат Фатиха и направят дуа за покойника, след като видят името, Аллаху теаля ще го дари с милост и ще опрости греховете му. Надписът и надгробният камък не служат като средство за споменаване на този човек, а стават причина за изпълняване на Фатиха и дуа за него. Ето защо в ислямските страни е станало обичай да се пишат имена по стени и надгробни камъни. Когато се запише името на един евлия и се прочете, искайки шефаат (застъпничество) и дуа от него, той (с позволенията на Аллаху теаля) ще дочуе и ще отправи дуа за земните или ахиретските желания на прочитащия, и Аллаху теаля ще я приеме.]

Жените също могат да посещават гробищата, но по-добре е да не посещават други гробове, освен този на Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем”. Макар че посещенията в състояние на хайз и липса на гусюл абдест е позволено, извършването на абдест е суннет. В хадис-и шериф се казва: **“Ако при посещение на гроба на един мюсюлманин се каже: “Аллахумме инни ес`елю-ке би-хаккъ Мухаммедин ве али Мухаммедин ен ля-ту`аззибе хазелмеййит”, мъчението на умрелия се отменя.”** В друг хадис-и шериф се съобщава следното: **“Този, който всяка джум`а посещава гробовете на своите родители или на един от двамата, ще бъде опростен.”** Позволено е да се целуват само гробовете на родителите. В книгата **“Кифайе”** се казва: “Един от сподвижниците е отишъл при Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” и попитал:

- Заклех се, че ще целуна прага на Дженнетската врата. Какво трябва да направя?

- **Целуни краката на майка си!**

- **Моите родители починаха!**

- Целуни гробовете им! Ако не знаеш къде се намират те, начертай две линии и, с намерение за техните гробове, целуни тях! Така ще си спазил клетвата си!”

По-скоро трябва да посещаваме гробовете на големците, когато отиваме там по други дела, отколкото да правим специално пътуването на дълги разстояния, само за да посетим техните гробове. Въпреки това, севаб е да се прави дълго пътуване за посещение на Пророка ни “салляллаху алейхи ве селлем”. Този, който посещава пейгамберите “алейхимусселям” и евлиите “алейхимуррахе” изпитва ползва от техните благословени души. Сърцето се пречиства в зависимост от степента на обич и привързаност към тях. Дори в тюрбетата да има хора, които вършат грехове, например, непокрити жени, не бива да се отбягва посещението. Ако на тях не може да им се попречи, поне от сърце трябва да се изпита отвращение към това състояние. По същия начин, трябва да присъстваме на погребения, където има жени, пеят се песни, иляхии и се държат речи.

Ако жените посещават гробищата, за да тъгуват, плачат и ридат или вършат грехове чрез смесване с мъжете, ща са извършили харам. Върху такива жени вали проклятие. Възрастните жени, без да се смесват с мъжете, могат да посещават гробовете на свои близки или на евлии, но за младите жени това се явява мекрух. Същото се отнася и за присъстването на жените на погребение.

В книгата “Джиля-ул-кулюб” се казва: “При посещение на гробищата се казва: “Есселяму алейкум, я ехле дяр-ил кавм-илму`минйн! Иннā иншāаллāху ан карйбин бикум ляхикун” в изправено положение. После с Бесмеле се прочита единадесет пъти Ихляс и един път Фатиха. После се чете следната дуа: “Ал-лāхумме раббел-еджсāдилбāлийех, вел-ъзāмин нахира-тиллетй хареджет минеддунйā ве хийе бике му`минетун, едхъл алейхā ревхан мин индике ве селямен миннй.” Човекът се приближава до гроба от дясната страна [откъм Къбле], за предпочитане по-близо до краката на меййита (починалия). Дава селям. Правостоящ, коленичел или седнал, той прочита началната и последната част на сура Бакара, сура Ясин, Тебараке, Текасур, Ихляс-и шериф и Фатиха, и изпраща севаба като подарък на починалия.

Пояснение: Ислямските учени по въпроса за изпълнението на хадж от името на друг човек са казали следното: “Допустимо е да се даряват севабите от фарзовите и нафиле ибадетите, като от намаз, орудж, садака, четене на Коран-и керим, зикир, извършване на таваф, хадж, умра, посещение на гробове на пейгамбери и евлии, обвиване на меййита в кефен или всякакви други добрини и благодеяния. И човекът, който извършва акта на поклонение, и другият, на чиято душа се дарява севаб, ще получат севаб. Ето защо, трябва да се чете Коран-и керим по време на посещение на гроба и на друго място, и севабът от него веднага да се подари на покойника и направи дуа за тях. Защото на места, където се чете Коран-и керим, се спуска рахмет и берекет. Молитвата, изпълнена на това място, се приема. Когато се чете до гроба, той се изпълва с милост и берекет. Според ханефитския мезхеб, когато мюсюлманин изпълни нафиле орудж, намаз и садака, и изпрати севаба на друг човек, жив или умрял, той ще достигне до него. Има ислямски учени, които заявяват, че същото правило важи и за фарзовите поклонения. Севабът не се разделя на броя на покойниците, а целият севаб се дава на всеки меййит. Според маликитския и шафиитския мезхеб севабът на поклоненията, изпълнени само физически, като четене (или рецитиране) на Коран-и керим, не може да се подарява. Посредством него може да се прави дуа.

В книгата “**Китаб-ул-фъкх алел-мезахиб-ил-ербе`а**” се казва: “За мъжете е суннет да посещават гробища, за да извлекат поука от умрелите и да размислят върху ахирета. В ханефитския и маликитския мезхеб е силен (муеккед) суннет да се извърши посещение в четвъртък, петък и събота. В шафиитския мезхеб е суннет-и муеккеде от икинди (следобеда) на четвъртък до изгрев слънце в събота. Посетителят трябва да чете Коран-и керим и да се моли за умрелия. Това допринася полза за покойника. Когато се влиза в гробище, се казва: “**Есселяму алейкум, я ехле дяр-ил кавм-илму`минйн! Иннā иншāаллāху ан карйбин бикум ляхикун.**” Това е суннет. Всеки гроб може да бъде посетен, близък или далечен. Да се отива на далечни места за посещение на праведните и евлиите “рахиме-хумуллаху теаля” е суннет. Посещението на благословения гроб на Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” е един от най-ценните ибадети. Това е позволено и

за възрастните жени, с условие да бъдат покрити. Ако това става причина за фитне, посещението се явява харам. Когато се ходи на посещение, не се прави таваф (обикаля) около гроба, не се целува надгробният камък или пръстта, и не се иска нищо от умрелия. Това не е позволено.” От евлиите “рахиме-хумуллаху теаля” се иска да се застъпят пред Аллаху теаля и посредничат за постигане на желанията.

Трети том, 9-о писмо

Деветото писмо от третия том на книгата “Мектубат” на имам Раббани Муджедид-и елф-и сани Ахмед Фаруки “рахиме-хуллаху теаля” е написано до Мир Мухаммед Ну`ман. Разяснява айета: **“Каквото ви донесе (даде) Расулюллах, вземете го!”** Това писмо е написано на арабски език и неговият превод е както следва:

Бисмилляхиррахманиррахим! В седми аyet на сура Хашр се казва по смисъл: **“Каквото ви донесе Расулюллах, вземете го. А каквото ви възбрани, отбягвайте го. И бойте се от Аллах!”** [Изпълнението на повелите и отбягването на харамите се нарича следване на исляма.] Заповядано е да се бои от Аллаху теаля след като е повелено да се отбягват забраните Му. Това посочва, че (от двете неща, посочени в средни скоби) по-важното е второто (да се избягват харамите), защото страхът от Аллаху теаля е свързан с предпазването от харамите (това състояние се нарича таква). **Таква** е основата на религията. Отбягването на съмнителните неща се нарича **вера**. Расулюллах “салляллаху алейхи ве селлем” е казал: **“Вера’та е стълба на религията.”** В друг хадис-и шериф е съобщил: **“Нищо не може да бъде (ценно) като вера’та.”** Нашата религия отдава това голямо значение на предпазването от харамите, защото техният брой е по-голям и тяхното отбягване носи по-голяма полза. Освен това, изпълнението на повелите също се осъществява чрез отбягване на тяхното неизпълнение. Ползата е по-голяма, защото в тяхното отбягване няма никакъв дял за нефса. От друга страна, при изпълнение на повелите (в исляма) нефсът също усеща наслада от това. С други думи, колкото участието на нефса в едно дело е по-малко, толкова по-голяма е ползата от него. Най-кратко казано: то довежда по-бързо до доволст-

воту на Аллаху теаля, защото ахкям-и ислямийе, т.е. повелите и забраните в исляма са изпратени, за да изтощят и съкрушат нефса – врага на Аллаху теаля. В хадис-и кудси се повелява: **“Бъди враг на своя нефс, защото той е Мой враг.”** Ето защо в турук-и алийе (път в тасаввуфа) онзи, който е по-стриктен в спазване на ислямските предписания, печели по-голяма близост с Аллаху теаля, защото при него неподчинението към нефса е по-силно изразено. Както знаят компетентните (учените в исляма), това е пътят, който следваме ние. Поради тази причина нашият велик водач, големият учен в исляма Бехауддин Бухари е казал: “Открих най-краткия път към Аллаху теаля”, защото в този път противопоставянето на нефса е по-силно. А що се отнася до стриктността в следването на исляма (в този път), трябва да кажем, че ако умен и съвестен човек проучи книгите на неговите подражатели, много лесно ще се убеди в това (в тази прецизност). Фактът ще стане очевиден за него. Въпреки тази яснота, аз в много от моите писма съм давал подробни разяснения. Само Аллаху теаля знае за истината на всичко. Той ни е достатъчен като помощник. Той е много добър довереник. Саят и селям за най-превъзходния от хората Мухаммед “алейхисселям”, за неговото семейство, за неговия Есхаб “радияллаху теаля анхум еджма`ин” и за тези, които следват правилния път!

Трети том, 84-о писмо

Слава на Аллаху теаля и селям (поздрави) за Неговите избрани и любими раби. Онзи, който желае да спечели любовта на Аллаху теаля, най-напред трябва да коригира вярата си според знанията, предадени от учените по правилния път, т.е. сунитските учени. [Тези велики учени са придобили всички знания от Есхаб-и кирам, като към тях не са смесили своите мнения и разсъжденията на философите.] Нека Аллаху теаля възнагради премного техния труд! После трябва да се научат нужните за всеки фъкъхски знания. След което придобитите знания трябва да се прилагат (изпълняват на практика). След това, по всяко време трябва да се споменава (да се прави зикир на) Аллаху теаля. [Казано иначе, сърцето трябва постоянно да мисли за Неговите имена и личностни качества (съфат-и затийе).] Тук има една особеност и тя е, че

извършването на зикр трябва да се научи от муршид-и кямил (съвършен наставник). Ако го научи от такива, които не са достигнали до съвършенство, [и особено от невежи и заблудени шейхове] никога не ще достигне до зрялост и съвършенство. В началото е необходимо да се прави толкова много зикир, че след извършване на фарзовите намази, заедно със суннетите към тях, не бива да се изпълнява друг ибадет, освен зикр. Четенето на Коран-и керим и извършването на нафиле ибадети се отлагат за друго време. Трябва да се прави зикр, било то с абдест или без абдест. Човек постоянно трябва да е зает с това изпълнение, независимо дали е прав, седнал, върви или лежи. Не бива да остава без зикр, когато излиза на улицата, когато се храни и когато ляга да спи. Превод на персийски стих:

Прави зикр, прави зикр, докато си жив!

Чистотата на сърцето зависи от споменаването на Любимия!

Това трябва се да прави толкова много, че, освен споменавания в зикира Аллаху теаля, в сърцето не бива да остане никакво друго желание или мисъл. Освен Него, в сърцето не трябва да се появяват имената и признаците на другите неща (сърцето не бива да се занимава с тях). Дори човекът да иска да мисли за (да обича) други неща, да не може да го направи. Когато сърцето забрави всичко друго, освен Аллаху теаля, това означава, че е достигнато до началото на пътя към Него. Тази забрава е добрата вест за спечелване на доволството и обичта на Любимия. Превод на арабски стих:

Ах, как бих могъл да стигна до Суад!

Има планини и пропасти между нас!

[Суад е име на жена.] Единствено Аллаху теаля е този, който дарява с всичко хората. Селям за тези, които следват правилния път! [В 17-о писмо на трети том се казва: “Зикирът със сърце спасява човек от пристрастеността към други неща, освен Аллаху теаля. Тази отдаденост е болестта на сърцето. Докато сърцето не се излекува от нея, то не може да придобие истински иман (вяра) и продължава да изпитва трудност при подчинението (следването)

на ахкям-и ислямийе, т.е. повелите и забраните на Аллаху теаля. Ще бъде зикир да се прави възнамерение, когато се подчинява на тези правила и да не се мисли за насладата на нефса, когато се прави мубах.” Следването на нефса е причината за болестта на сърцето. Нефсът е враг на Аллаху теаля и затова не желае да Му се подчинява. Нефсът е враг и на самия себе си. Изпитва голяма наслада, когато сърцето (подведено от него) кара всички органи на тялото да вършат харами, т.е. лоши и вредни неща. За да достигне до тази наслада, той иска човекът, в който се намира, да стане неверник. Другата причина за болестта на сърцето е да се дружи с неверници и безмезхебници, да се четат техните книги и вестници и да се следят техните вредни радио и телевизионни предавания. Подчинението на исляма лекува сърцето от болести, а разболява нефса. Упражняваният от неговите желания натиск върху сърцето намалява.]

114-о ПИСМО

Книгата “Мекятиб-и шериф” е на един от големите учени в Индия Абдуллах Дехлеви “рахиме-хуллаху теаля”. Тя съдържа сто двадесет и пет писма. Сто и четирнадесетото писмо е написано на персийски език за хаджи Абдуллах Бухари. В това писмо се казва:

Аллаху теаля няма никакви недостатъци. Той винаги говори истината и показва правилния път на Своите раби. Селям и дуи от нас за нашия велик водач любимия ни Пейгамбер Мухаммед Мустафа “салляллаху алейхи ве селлем”, за неговото семейство и сподвижници “радияллаху теаля анхум еджма`ин’! Тукашните [в гр. Делхи] псевдосуфии, за да постигнат желанията си, четат Есма и пишат муски (амулет). С това привличат всички хора към себе си. Приемат за по-високопоставен емир-ул му`минин Али “керремаллаху веджхех ве радияллаху теаля анх” от другите трима халифи “радияллаху анхум”. Такива хора се наричат шиити. А онези, които са врагове на тримата халифи и на Есхаб-и кирам, се наричат рафъзии.

[Учените на ехли суннет вел джемаат “рахиме-хумуллаху теаля” в различни книги са известили, че хазрети Ебу Бекр, хазрети Омер и хазрети Осман Зиннурейн са по-високопоставени от

хазрети Али “радияллаху теалю анхум еджма`ин” и това са го до-казали с айети, хадиси и единодушието на Есхаб-и кирам “ради-яллаху теалю анхум еджмаин”. Две от тези ценни книги са “**Иза-лет-ул-хафа**” и “**Куррат-ул-айнейн**” на големия индийски учен мухаддис шах Велиюллах Дехлеви “рахимехуллаху теалю”. Те са били написани смесено на арабски и персийски езици. Първата книга е издадена през 1382 [1962] г. година в Пакистан, заедно с превода на урду. Втората книга е преведена на турски език и из-дадена като част от книгата “**Есхаб-и кирам**”. Освен това, тя е поместена и в книгата “**Доказателствата на истината**”. Арабс-ката книга “**Ес-саваик-ул-мухрика**” на великия ислямски учен Ибни Хаджер Мекки “рахиме-хуллаху теалю” е издадена в Истан-бул от книгоиздателство “**Хакикат Китабеви**” на офсетов печат. Един съвестен мюсюлманин, който прочете тези книги, много добре ще разбере, че безмезхебниците са в заблуда. Една част от тези еретици днес се самоназовават джафери и заявяват, че следват пътя на дванадесетимата имами, с което заблуждават младежта. В интерес на истината, онези, които следват пътя на дванадесетимата имами, се наричат сунити. Сунитските учени “рахиме-хумуллаху теалю” са казали, че обичта към дванадесети-мата имами е причина за умирање с вяра.]

Организират погребални шествия и угощения за извършване на девр. [Не извършват намаз с джемаат (колективно).] Четат мев-лиди групово [в джамии], изпълняват иляхии и елегии. Слушат музика и тамбур (шестструнен музикален инструмент). Вършат още какви ли не бид`ати, криейки се зад името на тасаввуфа. До-ри приписват на тасаввуфа богослуженията на джуките и брами-ните, индийските неверници. Дружат с грешниците, т.е. отдаде-ните на земното. Не отдават значение на кавме и джелсе по време на намаз и на джемаата, та дори и на петъчния намаз. Във време-то на Селеф-и салихин е нямало нито едно от тези неща. Нито едно от изброените неща не е от исляма. Учените от ехли суннет вел джемаат “рахиме-хумуллаху теалю” избягваха тези бидати (нововъведения в религията). Хвала на Аллаху теалю, че във вре-мето на Есхаб-и Кирам “радияллаху теалю анхум” не е имало ни-то един от тези грозни бид`ати. Този, който желае да бъде мю-сюлманин и да следва пътя на Селеф-и салихин “рахиме-хумуллаху теалю”, трябва да бяга от такива псевдосуфии. Това са

крадците на вяра. Те рушат религията и вярата на рабите на Аллаху теалю. Зикирът и другите неща, които изпълняват, ентузиазирът нефса. [Не е важно да се изпадне в еуфория, а да се изчисти сърцето и душата от всичко друго, освен Аллаху теалю.] И без това ислямската религия не отдава никакво значение на кешфа [кераметите, разкриването на тайни неща и говоренето с джинове], защото това го правят и неверниците джукии. Разумният човек трябва да отвори очи и да различи истината от заблудата. Не може човек хем да следва стриктно религията, хем да е пристрастен към земното. [Едновременното наличие на тези две (контрастни) състояния е невъзможно.] Един разумен човек никога не би дал от религията си, за да се придобие със земни облаги. Учените и шейховете от Бухара бяха отдадени на Аллаху теалю. Не изпитваха увлечение към този свят. Устройването на угощения и събирането на хората, пристрастени към земното, почерняват сърцето. Тези големци избягваха да правят подобни неща. Те здраво се бяха захванали за суннета на Расулюллах “салляллаху теалю алейхи ве селлем” и правилната вяра на Селеф-и салихин “рахимехумуллаху теалю”. Във всяко дело следваха пътя на азимета (по възможност стояха далеч от улесненията). Предпазваха се от бид’атите. Избягваха нещата, идващи по пътя на харам или мекруха. Вършенето на мубахи, които стават причина за харам, също е забранено. Извършването на зикр-и хафи (зикир на тих глас) е по-високопоставено от правене на зикр-и джехри (зикир на глас). Те правеха такъв зикир. Бяха на степената ихсан, спомената в хадисите. Сърцата им винаги бяха насочени към извора на фейза (духовните блага) [Аллаху теалю]. Ако един предан човек бъде благоволен с теведджуха (духовната помощ) на един такъв големец в тасаввуфа, неговото сърце, а и всички лятифета (степените на нематериалното в него), веднага започват да правят зикр. Постига степената, в която в сърцето не остава нищо друго, освен Аллаху теалю. Това още се нарича мушахеде. С други думи, сияния покриват вътрешността и външността на човека. В сърце, което е получило духовни блага (фейз) от сърцето на муршида, не идват никакви други мисли, освен за Аллаху теалю. Всичките органи на тялото му започват да постъпват съгласно суннета и да съблюдают азимета. Какво голямо благо е това! О, Господи! В името на любимия Ти Пейгамбер Мухаммед Мустафа “салляллаху алейхи

ве алихи ве селлем” и в чест на великите евлии “рахметуллахи алейхим еджма`ин”, следващи пътя на този славен Пейгамбер, ощастливи и нас с тези много ценни блага! Фейзовете на имам Раббани муджедид елф-и сани “рахметуллахи алейх” стават причина всички лятифета на човек да се сдобият с тези блага.

ПОСЛЕСЛОВ НА КНИГАТА ИЛМИХАЛ “ПЪТЯТ КЪМ ДЖЕННЕТА”

Виждаме, че всички живи и неживи създания се намират в една хармония и закономерност. Научаваме, че в строежа на всяко вещество, във всяко явление и реакция съществува непроменящ се ред и математически закономерности. Тези правила и зависимости ние ги наричаме физични, химични, астрономични и биологични закони. Възползвайки се от тази постоянна хармония, ние изграждаме индустрии, строим фабрики, произвеждаме лекарства, отиваме на луната и извличаме информация за звездите и атомите. Правим радиа, телевизии, електронни мозъци и интернет. Ако създанията не бяха в тази хармония и закономерност, ако всичко ставаше случайно, нямаше да можем да направим нито едно от тези неща. Всичко щеше да се блъска, руши и да стават бедствия и катастрофи. Всичко щеше да изчезне.

Порядъкът, зависимостите и закономерностите в създанията не са от само себе си и това показва, че са сътворени от един Създател, Който знае, може, вижда и чува всичко и прави каквото пожелае. Той създава или унищожаваша това, което поиска. За създаването и унищожаването на всяко нещо Той сторва причина други неща. Ако създаваше без причина, нямаше да има този порядък между създанията. Всичко щеше да бъде объркано. Нямаше да бъде очевидно Неговото съществуване. И освен това, нямаше да има наука, техника и цивилизация.

Той с този порядък ясно ни е разкрил Своето съществуване. Освен това, оказвайки огромна милост към рабите, е съобщил и за Своето съществуване. Започвайки от Адем “алейхисселям”, във всяко едно столетие Той е избирал от всички краища на света най-добрия и достоен човек сред тамошните и изпращал при него меляике, за да съобщи за Себе си, за Своите имена и да разясни на рабите какво трябва да правят и от какво трябва да се пазят, за

да живеят в спокойствие и добрини в земния и отвъдния живот. Тези избрани и извисени хора се наричат пейгамбери. Известените от тях повели и забрани се наричат религия или ахкям-и динийе. Тъй като хората забравят старото и поради постоянното наличие на лоши хора – които са променяли книгите и думите на пейгамберите “алейхимуссалевату веттеслимат” – предишните религии са били забравени и изопачени. Някои злонамерени хора са основали и измислени религии.

Аллаху теаля, Създателят на всичко, проявявайки голямо милост към хората, изпратил на Своите раби един последен пейгамбер и една нова религия. Той е известил радостната вест, че ще опази тази религия до Сетния ден, въпреки че зли хора ще я нападат, ще се опитват да я променят и развалят, но Той ще я разпространи навсякъде по света без да бъде променена и изопачена.

Хвала на Аллаху теаля, че още от малки ние вярваме в единствения Създател. Бяхме дарени с щастието да научим, че Неговото име е Аллах, че последният пейгамбер е Мухаммед “алейхисселям” и че известната от него религия е ислямът. Пожелавме да научим и да разберем правилно тази религия. Обучавайки се в гимназията и университета, търсехме източник, който да ни научи на исляма. Но псевдоучените, продали се на масоните и комунистите, и безмезхебниците, продали се на вахабитите, бяха обкръжили младежта. Тези муртеди и еретици, които бяха продали религията си за земни облаги, бяха работили толкова хитро, че намирането и избирането на правилния път беше станало невъзможно. Не беше станала никаква възможност, освен да се прави дуа на Аллаху теаля. Всевишният Аллах ни отреди благото да прочетем книгите на ехли суннитските учени “рахиме-хумуллаху теаля”. Но еретичните мисли, инжектирани в нас от фанатиците в природните науки, (смятаните за прогресивни хора), които представяха своите лъжи за научни истини и фанатиците в религията, които се опитваха да получат земни облаги чрез религията, с “преводи на Корана”, бяха повлияли на душите ни. Безкрайна благодарност на Аллаху теаля, че чрез пробуждане (предупреждение) от истинските ислямски учени, ние започнахме да разграничаваме доброто от лошото. Успяхме да осъзнаем, че това което се беше инжектирало в главите ни, не е наука, а доукрасена отрова, която е почернила сърцата ни. Ако не бяхме видели книгите

на ехли суннитските учени, нямаше да успеем да различим приятеля от врага и щеше да се заблудим от измамите на нефса и враговете на религията. Нямаше да е възможно да се спасим от капаните на прикритите врагове, които представяха неверието и аморалността за прогрес. Щяхме да се подиграваме с чистите и искрени мюсюлмани – нашите родители – и с получените от тях ислямски знания. За да не попаднем в капана на враговете на исляма, любимият ни Пейгамбер “салляллаху теаля алейхи ве селлем” ни е предупредил с повелята: **“Научете религията от устата на ислямски учен!”** Когато не можем да намерим истински ислямски учен, ние трябва да я научим от неговите книги. Религиозните книги на реформаторите, безмезхебниците и невежите са толкова вредни, колкото и книгите на неверниците.

За жените и момичетата е харам да излизат пред други с непокрити глави, разголени ръце и крака, а за мъжете е харам да излизат с тяло, разголено от пъпа до под коленете. С други думи, Аллаху теаля е забранил тези неща. Четирите истински, правоверни мезхеба, разкриващи повелите и забраните на Аллаху теаля, се различават в определянето на забранените за показване от мъжете части на тялото (аврет). За всеки мюсюлманин е фарз да покрива аврет частите, посочени в следвания мезхеб. Забранено е да се гледат откритите аврет части на другите. В книга **“Кимийа-и се-адет”** пише следното: “Както за жените и момичетата е харам да излизат на улицата с разголени ръце, крака и глави, така е грях и да ходят с прилепнали по телата облекла, напарфюмирани и гримирани. Родители, братя или съпрузи, които позволяват, одобряват и харесват това състояние, ще получат същия грях и ще бъдат подложени на същото мъчение в отвъдното.” С други думи, ще горят заедно в Джехеннема. Ако се покаят, Аллаху теаля ще ги прости, защото Аллаху теаля обича покаяващите се. За пълнолетните според исляма момичета и жени е станало забранено да излизат непокрити пред чужди мъже през третата година по Хиджра. Не трябва да се подвеждаме по казаното от английските шпиони и попадналите под тяхно влияние невежи, които, сочейки положението преди тази забрана, казват, че забулването е измислено от факихите (учените в науката фъкх) на по-късен етап.

Отново ще известим, че когато едно дете стане пълнолетно според исляма, т.е започне да различава доброто от лошото и

достигне възрастта за женитба, веднага трябва (фарз е) да научи шестте условия на вярата. После е необходимо да научи ахкям-и ислямийе, т.е. онези неща, които са фарз, халял и харам, и да ги спазва. Момчетата на девет, а момчетата на дванадесет годишна възраст стават разумни и полово зрели (т.е. пълнолетни). Те трябва да научат изредените неща като питат родителите, роднините и приятелите. Един неверник, когато приеме исляма, веднага трябва да отиде при човек на религията или мюфтия и да научи тези неща. Те, от друга страна, трябва да го научат на тях или да му дадат истинска ислямска книга и да го посъветват да я прочете. Всичко това е фарз за тях. Ако само го поздравят и кажат: “Браво, браво!”, без да го научат на необходимите неща, или не му дадат книга, те няма да са извършили фарза. А онзи, който не извършва фарзовете, ще гори в Джехеннема. За такива хора незнанието ще е извинение, докато намерят човек на религията или книга.

За да разчует на младежите правилните ислямски знания, които четем, и за да помагаме на всички да живеят в спокойствие на този свят и постигнат безкрайни блага в ахирета, Иншааллах ще продължим да разпространяваме ценните слова, събрани от книгите на сунитските учени.

За постигане на желанията се чете “Салятен тунджина”: “**Ал-лāхумме салли аля сеййидинā Мухаммедин ве аля āл-и сеййидинā Мухаммедин салятен тунджинā бихā мин джемй`ил ехвал-и вел āфāt ве такдй ленā бихā джемй`ал хāджāt ве тутаххирунā бихā мин джемй`иссеййиāt ве терфе`унā бихā а`леддереджāt ве тубеллигунā бихā аксалгāйт мин джемй`ил хайрāt-и фил хайти ве ба`дел-мемāt.**”

В хадис-и шериф се съобщава, че за предпазване от всякакви затруднения и опасности, и за спасение от вредите и нападенията на шейтана и враговете, е много полезно да се чете **истигфар**.